

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

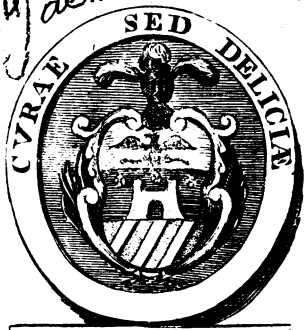
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

14/ denn

EX BIBLIOTHECA TIDONIANA

UNS. 168 i. 11

MS. 3

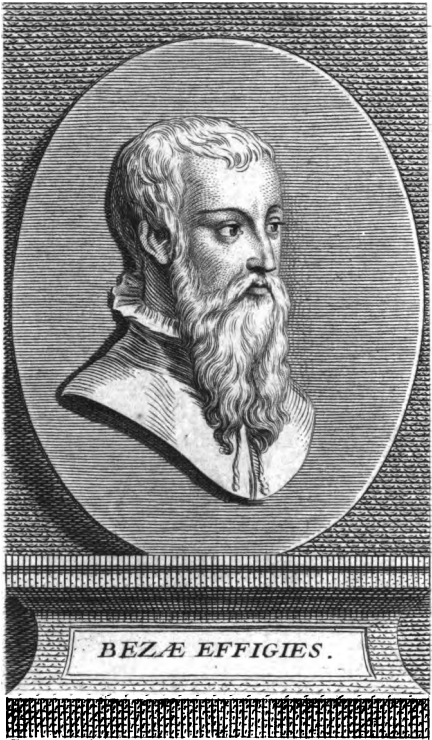

THEODORI
BEZÆ VEZELII
POEMATA.

Ficquet sculp

THEODORI

BEZÆ VEZELII

POEMATA.

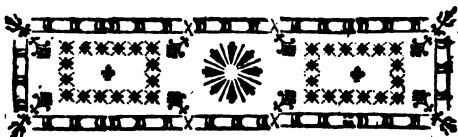

LUGDUNI BATAVORUM.

. M D C C L V I I .

LECTORI BENEVOLO.

THEODORUS Beza Vezelius quis et qualis fuerit, quantumque in promovenda nova Calvinii reformatione fidelis ejusdem asseclâ ardensque assertor insudarit, nemo ignorat.

Scripsit ille, vir eruditus simul et humanioribus litteris expolitus, Poëmata varia Latina lingua expressa, non sane invenusta, satisque probata, utpote quæ Poëtarum veterum optimorum lepores non inscite redoleant, Catulli præsertim atque Ovidii, quos sibi præcipue proposuerat imitandos: quæ quidem carmina, cum mores pudicos quandoque minus sapiant,

ij L E C T O R I

Juvenilia quidam inscribere, tanquam a Beza scilicet juvene nondumque maturo per lasciviam factitata; cum tamen, in editionibus præsertim recentioribus, plura extent, quæ constat, ipso Beza teste, eundem jam senem factum composuisse.

Poëmatum porro istorum variæ circumferuntur editiones, tresque præ cæteris summo omnium plausu ab orbe litterato comprobatae, hodieque in primam librorum rarissimorum classem referendæ: quarum quidem est antiquissima prima, quæ Parisiis prædiit anno 1548. eodem videlicet, quo annum agens ætatis vigesimum nonum, Beza desertor avitæ religionis in castra adversariorum transfuga nunquam rediturus excessit; emendatissima, ut aiunt, altera, quanquam et ipsa mendis non paucis aspersa, quæ nec anno, nec Typographi nomine apposito, calva humana in fronte insignitur; istis vero multo auctior tertia, quæ anno 1599. est excusa, et ab ipso

BENEVOLO. iij

Bona tunc admodum sene forsitan recognita, utpote quæ, cum vario carminum genere locupletata sit, quæ desunt in editionibus anterioribus, pluribus interim careat minus castis, quæ in illis reperiuntur: unde conjectari licet, ab ipso auctore jantum capulari sene posteriorem hanc forsitan fuisse castigatam.

Ut ut sit, priores illæ editiones cum jam rariores evaserint, omnesque sint minus eleganter expressæ, recentiorem hanc nostram exhibemus tibi, Lector benevole, charta purissima typisque nitidioribus excusam, et ad anteriorem illam præcipue, quæ calvam humanam in fronte præ se fert, summa fide atque diligentia recensitam: quam tamen operæ pretium duximus expurgare mendis, et novis etiam poëmatibus aliquot ex editione tertia desumptis adaugere; ne quid eorum in hac nostra desideraretur, quæ aut elegantiam spectent, aut requirant emendationem.

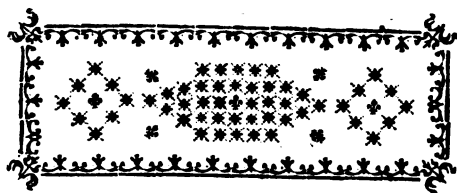

iv L E C T O R I, &c.

Tu porro, Lector benevole, nostrum in hoc studium, qualecunque sit, æquibonique consulas velim, nostroque in rema litterariam amori pergas bonus indulgere. Vale.

THEODORI

THEODORI BEZÆ

POEMATA.

EX SYLVARUM LIBRO.

*DEVOTIO P. Decii Patris, qui se Cos. devovit
pro legionum salute, bello cum Latinis ad Vesperim
gesto. De quo Livius lib. 8. ab Urbe conditâ.*

SYLVA PRIMA.

JAM Romana acies verti, jam cedere lævo
Cæperat in cornu virtus Romana, nec ullū
Subsidium est, retroque omnis spes lapsa referri:
Cum geminas Decius tendens ad sidera palmas,
Quo ruitis? dixit, quò virtus prisca recessit?
Unde fuga hæc? unde istè timor? vos cedere notis
Hostibus, & toties victis dare terga Latinis?
At moveat jurata fides, sanctique Senatus
Imperium; moveantque foci, moveantque penates.

A

S Y L V Æ.

Dixerat; interea premit undique fervidus hostis;
 Deserta fugiunt trepidi statione Quirites;

Ille autem intrepidus, Quos Consul sistere voce
 Non potui, dixit, revocabo morte: sacrati
 Me dudum hoc Vates monuere, jecurque recisum.

Ergo age sacrorum ô custos, concepta profare
 Carmina: Romanis Consul sit victima, nostro
 Sanguine quærat victoria, sanguine nostro

Placentur sævi Manes, placetur Erynnis.
 Mox igitur prætextam armis imponere jussus,
 Velatusque caput, mentoque innixus, et imis
 Subjecto pedibus telo, imperterritus heros

His se devovit verbis, præfante ministro:
 Jape, et tu custos Capitoli Juppiter, audi,
 Et gemini Romæ authores, Mavorsque, Quirineque,

Et reliqua in nostris notissima numina fastis;
 Vos etiam, ô Manes, Decium hæc audite precantem:
 Si qua premit patriam invidia, et nunc vincere Romã

Invidiam, ô Divi; Decius luat omnia solus.
 Servetur patria incolumis, pulsoque Latino,
 Sublimes ducant Romani ex hoste triumphos,
 Interea, Collega, aciem patriamque tuere:

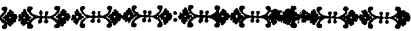
Indubiam ipse fero mortemque fugamque Latinis.
 Desierat; faciem lux protinus occupat ingens,
 Qualis post noctis tenebras cum Thetide Phæbus

Deserta, illustrat splendenti lumine terras;

S Y L V Æ.

3

hic insiliens in equum sublimis, habenas
 et, et in medios volat imperterritus hostes.
 fulgentemque armis, cinctuque Gabino,
 admiratur Veseris; miratur et ipse
 iter, et lævum tonat: audito omine læti
 piciunt Romani omnes, oculisque sequuntur,
 ue hominē esse negant Deciū. Jam terga Latinus
 cit, et adventu unius mutata repente
 omnis: redeunt acies, animisque receptis,
 ant victori victi, tandemque feroces
 manus pellit, Decio moriente, Latinos.

M O R S C I C E R O N I S,
 ex Lib. historiarum Livii CXX. et Vitae
 Plutarchi, et Valer. Max.

S Y L V A I I.

ARGO ut ventorum rabiem, pelagique furorem
 comitum aspexit; fatis heu poscitur, inquit,
 citur infœlix Cicero: convertite vela,
 me vicinæ moriturum reddite ripæ.
 licet has grates gladiis erepta tuorum,
 ria, persolves? moriar; sic numina divum,
 voluere dei, servata ut Consul in urbe
 lius intereat. Nec plura effatus, ab imo
 rde trahēs gemitus memoratæ ad nomina Romæ,

A ij

Imbre oculos, lachrymisque genas implevit obortis;
 At licet assiduis exercita turba periclis,
 Inviti lachrymas navtæ tenuère, diuque
 Obnixa sævos pelagi transcendere fluctus,
 Omnia laxârunt iratis carbasa ventis,
 Et tandem incolumem statuerunt littore proram.
 Descendit mœstus Cicerò, multoque labore
 Membra trahit confecta senex; simul undique magna
 Circunstabat herum œrvorum turba, periclis
 Nec nimium stupefacta suis, nec tempore duro
 Pollicitam fractura fidem : pars apparat ense,
 Pars domino assistit, cæcaque ambage viarum
 Leticæ impositum ducunt, si fallere sævos
 Antonî possint gladios, turbæque sequentis
 Evitare minas. Sic ibat Tullius ille,
 Tullius ille togæ princeps, magnique Senatus;
 Cum procul adventare viros, inimicaque signa
 Conspicit, et stricto mortem procul ense minantem
 Poppilium, cujus quondam servaverat ipse
 Fortunas vitamque rei, cum libera Roma
 Olim illum audiret, mirareturque tonantem.
 Jam quoque sævus adest, et poscit Herennius hostem,
 Quid faciat ? num forte manus pretendat inermes,
 Aut mercede petat veniam ? num flectere verbis
 Defensi quondam conetur militis iras ?
 Hæc ætas virtusque vetant, et pectore in alto
 Fixus amor patriæ, Romæque cadentis imago,

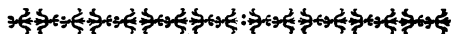
S Y L V Æ.

Vertite , ait , currus ; plenis curratur habenis
 Immeritam in mortem : me pridem nuncia Phœbi
 Poscit avis , cœloque novum conjungere civem
 Juppiter exoptat. Bruti Cassique beatæ
 Vivite vos animæ : quod si non omnia nobis
 Fata nocent , forsâ nec nos moriemur inulti.
 Jam vixi mihi , Roma ; satis ; me vita vereri
 Acta vetat nigræ dâmnosa oblivia mortis.
 Occidite : at noscent venturi cuncta nepotes ,
 Æternamque dabunt morienti hæc funera vitam.
 Immo (aut fallor ego , et frustra tibi , Roma , creatus
 Augur eram quondam ,) non semper amica favebit,
 Antonî , Fortuna tibi , civesque premissos
 Tempus erit victrix à te quo Roma repostat.
 Me juvet interea speratum invisere cælum.

Desierat , jugulumque parans , immota tenebat
 Ora senex : illum properantem in fata nec ipsi
 Aspiciunt equites læti ; positoque furore ,
 Ut nudum videre caput , canamque senectam ,
 Vix tandem inviti lachrymas tenuère cadentes ,
 Et pene è manibus gladii cecidère cruentis.
 Unus torva gerens truculentus Herennius ora ;
 Degeneses quid statis ? ait ; simul ense superbo
 Colla secat , nec adhuc satiatur cæde : scelestum
 Adjunxisse scelus sceleri juvat ; ergo disertis
 Ausas Antonî vitam signare tabellis
 Cædit estipse manus. Morientem vidit ab alto

Consortem agnoscit sese, natumque tuetur
 Ante pedes, nasci quem vixdum senserat ipsa
 Parturiens pariensque simul, virgoque parensque.
 At vos interea spatiosa per atria reges,
 Aut medios inter lusus, turpique luparum
 Immixti turbæ, infœlix traducitis ævum,
 Aut saturo efflatis pigros è pectore somnos,
 Progenies indigna polo, quibus ipse recusat
 Committi Dominus nascens, et natus abhortet.
 Fœlices tenebræ, quantumvis clara diei
 Lux collata quibus, non lux, sed opaca videtur
 Nox potius; nam certa diem sua tempora claudunt,
 Et vicibus certis Phœbus surgitque caditque.
 Est quoque cum ingrata vicinus ab orbe sororis
 Sic premitur, nigra ut tectus ferrugine vultum,
 Quod reliquis præbet, lumenque jubarque requirat.
 At vobis, tenebræ, qui præbet lumina Titan,
 Phosphorus ipse sibi est, et non finitur horizon.
 Sed cur postremo Patres te mense locârunt,
 O nox, cui primæ acceptam referre salutem
 Et decet et fas est? cur non hæc inchoat annum
 Nox, quæ fœlicis spem nobis reddidit ævi?
 Scilicet exactos quæ nox finire labores
 Spondet, et æternæ promittit munera pacis,
 Jure etiam exactum finire hæc debuit annum.
 Adde quod hoc primum redituri tempore Phœbi
 Spem capimus, ductore Capro; jure ergo revectoros

Uno mense duos olim memorare Vetustas
 Instituit soles : jure , ô Nox fausta , piorum
 Relligione Patrum toto vigilaris in orbe ,
 Applausuque sonas ; sed non tamen orgia qualem
 Edere consuêrant , ebrïo cum sacra Lyæo
 Insanæ facerent matres , atque æra sonarent
 Semiviri quondam ad Cybeles altaria Galli :
 Sed qualem decet esse virûm , queis pectore in alto
 Mens habitat , cæli patrium quæ spirat amorem ,
 Ipse equidẽ tibi sacra feram , Nox sacra , quôtannis ,
 Solennesque preces addam , ô nox optima , nostris
 Materies nimium sælix inventa Camœnis.

P R Æ F A T I O P O E T I C A
in Davidicos Psalmos, quos pœnitentiales vocant.

F O R T E pererratis cælo , terraque , marique ,
 Ales amor sacras Judææ callidus urbes
 Visibat , pharetraque minax , flammataque gestans
 Tela manu ; jamque hospitium , sedemque petebat
 Venturæ nocti : dumque acres undique versat
 Sæpe oculos , dubitatque etiam qua sede moretur ,
 Tandem ad Bersabês convertit lumina formam ;
 Et mox tam raras mortali in corpore dotes
 Miratus , viridesque oculos , frontemque patentem ,
 Purpureasque genas , pulchri et discrimina nasi ,

Os roseum , et flavos per eburnea colla capillos ,
 Marmoreumque sinum , porrectaque brachia longe,
 Et teretes digitos ; hæc dum notat omnia , fertur
 Attonitus tacita secum sic voce loquutus :

Quid vos cælorum formam , celeresque rotatus ,
 Sydereosque ignes adeo , matrisque Diones
 Laudatis , Superi , vultus ? cum barbara cæli
 Luminibus Virgo officiat : me ludere in istis
 Fas oculis ; juvet hinc acres vibrare sagittas :
 Hæc est digna Deo sedes ; procul ergo pharetræ
 Este graves ; sint arma procul : namq ; ista ministrant
 Lumina tela mihi , lunataque porrigit arcum
 Umbra supercilii. Hinc regum Mavortia corda ,
 Fallor ego , aut infans olim vicisse Cupido
 Credar , et hæc varias spargetur fama per urbes.

Dixerat : et subito , pharetraque arcuque relictis,
 Aëreum sumit corpus (mirabile dictu)
 Corporeis tam rarum oculis , ut cernere nemo
 Mortalis possit , quantumvis cernat acute.
 Sic indutus amor formosam hinc inde puellam
 Observat tacitus furtim , tandemque repertis
 Sese oculis infert , claroque in lumine condit.
 Illa Deum sensit venientem , et læta recepto
 Hospite , nil præter Veneris jam cogitat artes ;
 Omnibus arridet pulchræ sibi conscia formæ :
 Nunc sinit impexos extrema in fronte capillos
 Ludere , nunc varia discriminat arte vagantes : . .

Jam celare sinum simulat, mammasque coërcet,
Et super objectat tenuis velamina telæ:

Jam cunctas ostentat opes, colloque superba
Nudato, pulchra mentitur imagine divam.

Interdum extultis illi qui stabat in hortis
Marmoreo insignis labro, se fontis in gada
Nuda lavat, celeresque oculis jaculatur amores.

Hanc igitur casu, vitreo cum fonte lavaret,
Judæis David qui tum regnabat in oris,
Aspexit, vir nec cuiquam pietate secundus,
Nec quoquam inferior vates, seu fundere dulce
Ore melos, digitis seu tangere plectra juvaret.
Quid non audet amor? Regis doctique piique
Protinus excusso violavit lumina telo.

At pavidus tanto caligat lumine David:
Ecce irrumpit amor dominus, sparsisque veneno
Sensibus, humenti jam calfacit ossa calore,
Et victor tandem infligit sub pectore vulnus:
Mens quoque victa labat, flammisq; oppressa fatiscit.

Ipse sui oblitus cæcas sub pectore flammæ
David alit; nec jam studiis incumbit honestis,
●Nec sibi jam quærit sese quibus artibus ipse
Asserat: hoc unum noctuque diuque labore
Sollicitus volvit magno, qua callidus arte
Efficiat, forma ut tandem potiatur amata.
Quid faciat? blandis adjungit munera dictis.
Paret Bersabæ, tantoque auctore peracta

Culpa placet : favet incœptis Fortuna nefandis.
 Nec mora longa fuit : tumido mox addita ventri
 Sarcina; sed nondum David sua gaudia credit
 Plena satis : res ipsa placet , crimenque probatur ;
 At metuit famam , dicitque recusat adulter.
 Adde gaus ignaro conceptum conjuge ; quippe
 Forte aberat longe Urias , et tempore in illo
 Pro patriæ afflictæ rebus , publicaque salute
 Tractabat gladios miles : revocatur in urbem
 Principis imperio ; parer , castrisque relictis ,
 Jussus adest. Illum nec formosissima conjux ,
 Nec nati traxere domum ; sed principis aulam
 Ingreditur propèrans : simulato plurima vultu
 Inquit David , quam tandem exercitus urbem
 Obsideat , quibus inclusus sit mœnibus hostis ,
 Eventu quonam pugnatum : singula pandit
 Ille , nec infœlix novit quàm dira parentur.
 Quippe , licet mensa exceptum , vinoque madêtem
 Conjugis ut sprevisse thoros , aulaque manere
 Assiduum vidit David , jam censet apertum
 Omne scelus , jam facta palam sua crimina credi
 Vis igitur , sed tecta placet , capitique parantu
 Conjugis insidiæ. Tam magnam est numen Amoris
 Scilicet ignorat leges cum matre Cupido.
 Jam nil jura valent , nil magni jussa Tonanti
 Expertusque favor Divam : jam victus amor
 Ipse odit sese. O semper nocitura voluptas .

Ut transversa rapis mortalia pectora secum !
 Nox erat , et late carpebant omnia somnos ;
 At vigil insano fraudes in pectore David
 Mille parat ; calamum tandem poscitque tabellas ,
 Et se de patriæ rebus dum scribere multa
 Versutus simulat , versa in contraria mente ,
 Imperat ut pugne statuatur in ordine primus
 Urias , primusque ruat moriturus in hostes.

Ergo ut prima dedit venientis signa diei
 Lucifer , Uriam mox in sua castra reverti
 Rex jubet , inscriptasque duci perferre tabellas,
 Lætus at ille volat , nec se sua facta tenere
 Clausa manu novit : tandemque in fronte locatus ,
 Immeritam infelix petiit per vulnera mortem,
 Hæc pater omnipotens ex alto singula cælo
 Cernebat , jam tum iratus , cum cedere foedi
 Imperio insanum regem spectaret amoris,
 Ut vero insontem cecidisse agnovit amicum ,
 Et fuso hostiles gladios tinxisse cruore ;
 Tum demum infremuit totus , vultumque serenum
 Iratus posuit : tremuerunt omnia late ,
 Terribilique procul sonuerunt astra fragore.
 Protinus exorto compleri murmure cælum
 Turbato cæpit Domino , veniuntque frequentes
 Aligeri fratres ; quæ tanti causa tumultus
 Inter se rogitant trepidi , quæ litis origo ,
 Quos hæc ira noxet : num totas fulmine terras

Perdere forte pareat, num cœli extrudere cives,
 Aut priscum revocare chaos. Quippe affore tempus
 Audierant, ipsos olim quod verteret orbes
 Cœlorum, et totum flammis misceret olympum.
 Cœlorum in medio, qua se super omnia tollit
 Sublimis moles mundum complexa rotundum,
 Stat thronus, et gemmis totus conflatus et auro.
 Hic Divum residet princeps, hinc singula cernens,
 Temperat æterno componitque omnia nutu.
 Hunc geminæ circum dicuntur stare sorores,
 Justitia, et placido lenis Clementia vultu.
 Altera districto cunctis velut ense minatur,
 Turbatisque oculis testatur pectoris iras.
 Altera blanditurque oculis, similisque precanti
 Vertere commoti memoratur numinis iras.
 Huc igitur postquam convenere undique Divi,
 Tum pater iratus: Quænam hæc dementia, quænam
 Improbitas, inquit? nostrum contemnere numen
 Mortales audere viros, et pectore ferri
 Indomito authorem contra? quid plurima fando
 Commemorem? terræque datas totius habenas 1?
 Et maris imperium, liquidoque volantia cælo?
 Mentem ego divinam tribui, quæ libera mortem
 Despiceret, quæ me, quæ cœli edisceret orbes 2.
 Hoc cunctis commune bonum: quid propria natæ
 Commoda nunc referam toties concessa Jacobi?

1, *Gen.* 1,2, *Psal.* 8.

Vos meministis enim regis contusa superbi
 Pectora 1, vos medio incedentes æquore turmas;
 Deletasque acies scitis, partosque triumphos.
 Scitis ut in terras spreto descendere cælo
 Ausus ego 2; ut leges illis et jura tuendæ
 Tradiderim vitæ. Nostri quoque testis amoris
 Phœbus erit, sucto vetitus descendere cursu 3;
 Et scissæ Jordanis aquæ, sonituque tubarum
 Captæ urbes, pulsique sua ditione Tyranni 4.
 Hæc illis igitur tribbi: quid maxima vero
 Tot bona commemorem Jessæo præstita vati 5?
 Illi ego pastori memini tribuisse coronam,
 Ereptoque pedo sceptrum donasse ferendum 6;
 Mox etiam manibus vasti eripuisse gigantis 7:
 Cumque graves urgere minas, odiumque Saülis
 Sensissem, tutum ipse dedi (miseratus egentis)
 Exilium 8, et placida florentia regna quiete.
 Nunc tamen antiquos mores imitatus avorum,
 Oblitusque mei, nec cæli spernere leges,
 Nec crudele scelus sceleri junxisse veretur.
 Hinc leges, hinc jura tacent violata sacra
 Conjugii; hinc noster non digna morte peremptus
 Vindictam petit Urias: nunc ergo superbam
 Ulciscar regis pectus, populumque ferocem

1. *Exod.* 14.2. *Ex* 19. *et deinceps.*3. *Jos.* 10.4. *Jos.* 3. *et* 6.5. *1. Reg.* 16.6. *1. Reg.* 16.7. *1. Reg.* 17.8. *1. Reg.* 27.

Delebo iratus, nostri monumenta doloris.

Desierat, toto exoritur cum murmur olympo:
 Sunt qui dicta probent, scelerumq; exposcere pœnas
 Fas æquumque putant; pars quamvis ultima regem
 Commeruisse sciant, blandis tamen omnia dictis
 Emollire parant, justumque arcere furorem.
 Præcipue blando lenis Clementia vultu
 Conqueritur lacrymans: nec enim si plêctere dignis
 Suppliciis homines placeat, jam fulmina posse
 Sufficere, aut animas deinceps captura nocentes
 Tartara, desertum fore mox sine civibus orbem.
 Frustra igitur toties miseris mortalibus olim
 Est promissa salus, et nec crescere virga sinetur
 Expectata piis? Sua sunt stata tempora pœnæ,
 Integra cum mundi peritura est machina flammis.
 Ne, Genitor, ne te crudelem nomine dici,
 Quæso, sinas: tua nota satis sunt numina mundo.
 Ac si pœna placet, si res tam sæva probatur,
 Hoc unum rogitò supplex, hoc pectore toto
 Flagito, fas ut sit sceleris monuisse peracti
 Davidem 2: feret ille preces, tandemque furore
 Deposito, scelus hoc illi noxamque remittes.

Vix bene desierat mitis Clementia blandas
 Ferre preces, cum deposita Pater optimus ira,
 Conceptum penitus dilabi corde calorem
 Sensit, et hæc tandem sedato pectore fatur:

1. 2 Reg. 2.

1. 2. 2 Eccl. 2.

Ergone

gotie nata meis conatibus obvia semper
 sinet irati res tandem ut verba sequatur?
 niseros servare juvat. Sic fatus, abire
 rat aligero divorum ex ordine lectum
 tie insigni juvenem, cui candida circum
 bat stola longa pedes, varisque micabant
 nocte veluti gemmis rutilantibus alæ:
 is ab Eoo vehitur qui Psittacus orbe,
 nubes inter qualis nitet Iris aquosas.
 igitur propere Solymorum invisere terras
 rat Omnipotens, culpæque monere peractæ
 dem, simul et pœnas mortemque minari.
 ibit, et liquidum variis secat æthæra pennis.
 rte et tempus erat, tacito cum victa sopore
 ta silent, claroque micant nitidissima cælo
 a: conspecta tunc nuncius arce quievit,
 ox humanam (dictu mirabile) formam
 itur, vatisque latet sub imagine Nathan,
 ardens oculis, vultuque minaci,
 medios inter somnos reprehendere crimen
 : , et ingratae scelus exprobrare senectæ:
 ne, ait, ô regum rex pessime, tene quietem
 re, quæ ad pœnâ poscunt pro immanibus ausis.
 ira? sic igitur turpem traducere vitam
 lexis medios inter? geminone nocentem
 ine, cælorum fas est convexa tueri?
 Divos, qui te, patriamque, tuosque scelestus

Prodideris : nec tu somnum , lectique superbæ
 Delicias linques Divûm venturus ad aras ?
 Atqui tempus erit , moneo , cum cæde tuorum
 Ipse oculos pasces , bellique domestica surgent
 Semina : et incestus , et fratrum vulnera cernes.
 Tu modo flecte Deos lachrymis. Sic ille locutus ,
 Protinus in tenues fugiens evanuit auras.
 At David monitis , et clara voce Deorum
 Attonitus , nunc invisos accusat amores ,
 Nunc jusse meminit mortis , crimenque fatetur
 Consciis. Ergo thoro vigil exilit , et sua pugnis
 Pectora cõtudês , sceptrumq; , aulamq; , coronamq;
 Abjicit , et partes animum convertit in omnes :
 Ut Libyæ si quis sicientia rura viator
 Dum petit , in mediis sævam conspexit arenis
 Tygrida , vel maculis distinctum zerga draconem ,
 Horret ad aspectum trepidus , cœptumq; relinquit
 Cautus iter , latebrasque petis tremebundus opacas.
 Talis erat David , pulchra quem uxore positum ,
 Nilque minus cœlo metuentem clara Deorum
 Numina terruerant , et cognita vatis imago.
 Multa est ante oculos Bersabe ; at nulla calores
 Intus flamma parit : victus cum Matre Cupido ,
 Et pavor in vacuo solus jam pectore regnat.
 Quid faciat ? num vel miserum se ex arce suprema
 Præcipitet , vel visceribus crudam induat ensem ?
 Num veniam exposcat , justasque avertere Divûm

Conetur lachrymis iras ? Palatia pōne
 Antrum erat horrendum, fracti qua culmina montis
 Exesas vasta claudebant mole cavernas :
 Horrebant rubis late omnia , et undique sentes ,
 Dumique , tribulique , et Soli ignota vorago.

Hæc igitur pavidus sublimi David ab arce
 Singula spectabat , dubius vitamne , necemne
 Eligeret : nunc cælum oculis atque astra petebat
 Attonitus , largo nunc turgida lumina fletu
 Fixa tenebat humi ; tandem circumspicit antrum ,
 Et mox : Tu nostri domus , inquit , conscia luctus ,
 Tu mihi testis eris justorum sola dolorum ;
 Sic faveas nostro rubicunda ex crimine Luna :
 (Forte erat, aut visa est Phœbe rubicundior.) At vos
 Sidera , quæ invisos toties vidistis amores ,
 Mutatum spectate virum. Sic fatus , eburnam
 Suspendit zona citharam , qua suetus ad omnes
 Mentis erat curæ uti , qua sæpe sonante
 Depulerat sævos inimico à rege furores.
 Ergo abit , atque sago velatus membra cucullo ,
 Præcipitis tandem evadit super ardua montis
 Culmina : mox antrū ingreditur , largoq; madentes
 Imbre oculos cælo attollit ; tandemque recepta
 Mente , miser tales tremebundo pectore fletus
 Orditur , mœstas cithara resonante querelas.

THEODORI BEZÆ

ELEGIÆ.

AD LECTOREM, ELEGIA. I.

TU quem naturæ nobis consensus amicum
 Fecit, et è simili sidere natus amor:
 Quisquis eris, nisi vel locuples te curia totum
 Possidet, et rauci sollicitudo fori:
 Aut nisi te Hippocratis retinent, pia cura, medelæ,
 Aut totum asservit pagina sacra sibi:
 Vel nisi te Pallas studiis melioribus aptum,
 Et Venerem, et Veneris tangere scripta vetat:
 Aspice quam misere insano consumar amore,
 Quam lateat nostro pectore sæva Venus.
 Si bene te novi, cum legeris omnia, dices,
 Non erat hic tali dignus ab igne coqui.
 Attamen hoc frustra: nam talia fata Sorores
 Nondum etiam nato constituere mihi,
 Ut quamvis nil ipse habeam quod possit amari,
 Experiar Veneris tempus in omne faces.
 Quodque magis mirum, cum nos potiamur amica,

Quæ non est flammis dignior ulla meis,
 Perpetuæ tamen exagitant mea pectora cure,
 Et premit insomnem sollicitudo comes.
 Iuve graves obscura mihi nox clausit ocellos,
 Tunc quoque cum jaceam semisopitus, amo.
 seu vigilo, præter nostras nil cogito flammæ.
 Candida luminibus proxima sola meis.
 Mei mihi, quæ nuper nobis insomnia misit
 Ille puer, quantis lusit imaginibus!
 Nec piguit nostrum populo narrare furorem,
 Et Phœbum in somnos sollicitare meos.
 Quippe etiam hæc nobis nevere incommoda Parcæ,
 Nequitiaæ fiam testis ut ipse meæ.
 Sed tamen exemplo liceat fecisse Tibulli:
 Sic Nemesis flammæ, culte Tibulle, canis.
 Cynthia sæpe tibi sic est cantata, Properti;
 Sic est Nasoni dicta Corynna suo.
 Si tamen æternum meruerunt carmine nomen:
 Di faciant, possim post mea fata legi.
 scilicet hoc unum nostros solatur amores;
 Hoc facit ut placeat, quæ mihi flamma nocet.
 Iuve autem id nobis veniens concesserit ætas,
 Seu me quæ vulgum fata severa manent:
 Sic saltem vixisse mihi, te testè, placebit,
 Exemplo ut fieres cautior ipse meo.
 Quippe, aut fallor ego, aut nostros cùm legeris ignes,
 Et mea cum fuerit sors bene nota tibi,

Sedulus hoc deinceps, et tota mente cavebis,

Ne simili mecum sis ratione miser.

Nostra utinā tibi flāma ferat tot commoda, lector,

Quot dedit authori maxima damna suo.

*****

IN MEDIOCRITATIS LAUDEM.

E L E G I A II.

NON frustra solita est mediū laudare vetustas :

Nam nil laudari dignius orbis habet.

In medio posita est virtus : hinc indeque fallax

Tota sinistra via est, totaque dextra via est.

Icare, si patrem esses inter utrumque secutus,

Icarias nullus nomine nosset aquas.

Si medio Phaëton mansisset calle superbus,

Non esset sæva terra perusta face.

Nec lenis nimium, nec durat sæva potestas :

Quæ mediū servat, sola perennis erit.

Te nimia, ô Juli, clementia perdidit olim :

Occidit feritas te, truculente Nero.

Augustus fœlix cur multos mansit in annos?

Nec facilis nimium, nec truculentus erat.

Nec nimis ipse coli, nec sperni Juppiter optat

Sed magis una juvat mens moderata deos.

Largus opum nullus, nullus laudatur avarus :

Magnus, in his potuit qui tenuisse modum

Antoni mensas sic vicit cœna Catonis,
 Et tenuem melior fama secuta larem.
 Nec gracilis structura nimis, nec crassa probatur:
 Hæc spectatori displicet, illa ruit.
 Ut moderata juvant, sic agris pharmaca multis,
 Heu nimium multis, sæpe petita nocent.
 Ditere plura nefas credo: nam laude nequaquam
 Efferi immodica sustinet ipse modus.

ELEGIA III.

CORNUA bis posuit, bis cepit cornua Phœbe;
 Nec tamén es tanto tempore visa mihi.
 Vivo tamen, si vita potest tibi; Publia, dici,
 Mœrorem et lachrymas, quæ fovet una meas.
 Certe dura mihi mors sæpe in vota vocatur,
 Mors finem lachrymis impositura meis.
 Non aliter queritur ventrem durare Prometheus;
 Et posito mallet numine posse mori:
 Fallor enim, aut quisquis figmêta hæc repperit olim,
 Vulturis est illi nomine dictus amor.
 Quæ non visa mihi platea est? quid in urbe relictu?
 Urbe tamen tota Publia nulla fuit.
 Ergo vel miseram cohibent te conjugis iræ,
 O non tam sævo femina digna viro!
 Vel populosa tibi sordere Luteria cœpit,

Et placidi ruris dulcior aura placet.
 Forsitan in sylvis nostros meditaris amores;
 Et tuto velles omnia ferro loco.
 Ibo igitur; nec me quicquam retinebit euntem.
 Donec sis aliquo sola reperta loco.
 Interea manuum serves, collique colorem,
 Et fieri nigras ne patiare genas.
 Tecta incede caput: nam te si cernat Apollo,
 Ardeat in vultus ustus et ipse tuos.
 In sylvis lauri vestita est cortice Daphne:
 Hei mihi, si de te fabula talis erit?
 Calisto in sylvis summo est compressa Tonanti:
 Ne rogo, ne placeat Juppiter iste tibi.
 Heu! quid non timeo? latronum hic regna teguntur:
 Quisquis es, hinc aufer, prædo cruenta, manus.
 Actæon doceat violati numinis iras:
 Dictynna certe non minor ista Dea est.
 Quid loquor? ô nostræ pars maxima, Publia, mētis;
 Non poterunt aurēs ista ferirē tuas.
 O utinam præsens verba observare legentis,
 Et frontis possem signa notare tuæ!
 Optima tunc nostro spes addi posset amori,
 Et possem metum dicere, lenis erit.
 Perveniam certe quacunque moreris in urbe;
 Sive aliquo potius, Publia, rure lates.
 Perveniam; et si non mea per se forma loquatur;
 Fortunæ fiam nuncius ipse mee.

Quod

E L E G I Æ.

25

Quod si surda preces ausis contemnere nostras,
 Nempe meæ subito conscia cædis eris.
 Attamen hoc media nobis in morte placebit,
 Quod tu cæusa meæ, Publia, cædis eris.

E L E G I A I V.

SI tibi sinceri nomen bene quadrat amici,
 Cur mihi quæ tota est candida, nigra tibi est?
 Cur quoties caleo dixi, tibi frigus in ore?
 Cur mihi quod gelidus Caucasus, Aerna tibi est?
 At saltem si visa prius tibi nostra fuisset,
 Si conspecta foret, quam violata, prius;
 Vel me fallit amor, vel si tibi visa fuisset,
 Essemus forma captus uterque pari.
 Quod si tam pulchris non esses captus ocellis,
 At levius poteras tunc tamen esse malus.
 Perfide, quis nostros unquam accusavit amores?
 Candida quo tandem iudice facta rea est?
 Actor es et iudex idem: succurrite jura;
 Lædit Romanum perfidus iste forum.
 Parce tamen, verbis uti si cogor acerbis:
 Hei mihi, quod sic est imperiosus amor!
 Nunc faveo, Lodoïce, tibi; nunc urit amica;
 Et fidei memorem me jubet esse meæ.
 Utrique est juratus amor, dominæque, tibi que:

C

E L E G I Æ.

Nunc, Cytheræa Venus, dic mihi, cujus ero?
Cur transversus agor? duplici cur uror ab igne?

Ah, fuerat nobis unica flamma satis!
Rectus amor, Lodoïce, tibi me fecit amicum;

Nescio cur placeat causa pudica minus.
Scilicet insani merito creduntur amantes:

Quisquis amas, juris non potes esse tui.
Quod tamen est mirum, justa est insania nobis:

Et videor demens cum ratione mihi.
Nam mea, si nescis, (sed nescis, arbitror,) una est;

Quam velit ipsa sibi præposuisse Venus.
Sic caput erectum, sic frons exurgit aperta:

Sic virides oculos umbra decora tegit;
Sic oculi geminis radiant hinc inde Smaragdis:

Quæ fero, sunt hujus vulnera prima loci.
Utraque sic pulcher conjungit lumina nasus,

Sic geminis roseus color emicat undique labris:
O labris toties labra perita meis!

Hic habitat quæ me tandem servabit, opinor,
Nunc in perniciem lingua diserta meam.

Quid caput auratum memorem? quid eburnea colla!
Binaque quæ niveo pectore mala latent?

Cætera quid referam? quæ si non omnia novi,
Quis tamen esse suo corpore digna neget?

Et tamen hanc audes maculare & dicere nigram.
Desine: habet certe numen et ista suum.

ELEGIÆ.

27

si sit precibus nostris lenita, veremur
 iscas læsæ quam gravis ira Deæ.
 Voces quæ scripta tibi: sit fœdere juncto,
 ida quæ nobis, candida & illa tibi.
 igna meis una es, mea Candida, flammis:
 ciant possim dicere, tota mea es.
 et insanus tota designer in urbe,
 mea sis, nihili nomina vana moror.
 qui nigra violârit nomina fama,
 ostis nobis, hic inimicus erit.
 ficiam, faveat modo notus Apollo,
 ina deridens vulgus in orbe legat.
 erum nostrum si lædas forte furorem,
 equidem vanas experiere minas.

ELEGIA V.

SQUIS amas (aiūt cūcti) fuge corpus amatū,
 e si cœco liber ab igne cupis.
 i, te quoties fugi, mea Candida! fugi:
 er at in nostro pectore regnat amor.
 rum, fateor, fugi te, Candidâ: verum
 cui, et possum dicere semper, amo.
 o in sylvas, nobis succurrit Adonis,
 ristitiæ conscia sylvæ meæ:
 ent horti, quot florum hîc millia cerno,

C ij

Tot stimulis captum me premit asper amor.
 Narcissū hinc croceū video, hinc flētes Hiacynthos;
 Hinc miser ante oculos pulcher Adonis adest.
 Magna quidem nostræ fateor medicamina flammæ:
 Sed me qui vincit, vincit et ille Deos.
 At si prata juvant, ô quantas sentio flammæ!
 Ardeo tunc flammis totus amoris ego.
 Hic videor Cereris fugientem cernere natam;
 Hic videor furvi cernere Ditis equos.
 Littora si specto, vitreas tunc cogito Nymphas,
 Fervidaque in medio numina sæpe mari.
 Quo magis exado montes sublimis in altos,
 Hoc propior Veneris fit puer ille mihi.
 Si placeant urbes, vis ut semel omnia dicam?
 Illic cum videam plurima, nulla placent.
 Illius nunc carpo oculos, nunc illius ora:
 Hæc capite, hæc pedibus displicet, illa genis;
 Denique materies si desit, crimina fingo;
 Et quæcunque aliis candida, nigra mihi est.
 Quid prodest fugisse igitur, cum Candida præsens,
 Atque adeo lateri sit comes usque meo?
 Umbrae igitur merito quadret tibi, Candida, nomen;
 Tale tamen nomen non decet iste color.
 Humanum potius debes deponere nomen,
 Una simul gemino quæ potes esse loco.
 Parce, rogo, quæcunque Dea es: subjecit et ipsa
 Anchisi sese, res bene nota, Venus,

ELEGIÆ.

29

Ecce fugam fateor ; veniam ne , Diva , nego :

Sæpe mihi veniam Juppiter ipse dedit.

Ipse quidem prima mox ad te luce revertar ;

Quasque voles pœnas , si patiare , feram.

*****

ELEGIA VI.

SI te, diva Venus , genuerunt æquora quondam ,

Si Veneris surdo numina nota mari :

Ne me , ne pelago jactatum desere , Diva :

En madidus raucis undique vincor aquis.

Quæris ubi fluctas , ubi sint sæva æquora ? nusquam :

Sed mare , quo vexor , terra dat ipsa mihi.

Me miserum ! quamvis liquidis sejunctus ab undis ,

Auferor a ficto naufragus ipse freto !

Hei mihi , quid ficto dixi ? verissima nobis

Unda nocet ; fictum res habet ista nihil.

Nusquam undas video ; circumstant attamen undæ :

Scilicet in sicco curro , natoque mari.

Ecce iterum , sicco cur dixi ? nempe sepulta

Ingenii vis est quantulacunque mei.

Hinc toties cogor mentem mutare priorem ;

Musaque dissidiis ingeniosa mea est.

Vos , oculi flentes , præbetis flumina puppi :

Hoc volat infelix flumine vecta ratis.

Nec venti desunt ; ventos suspiria præbent :

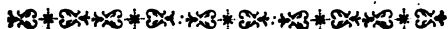
C iij

Hæc laceram ducunt in sua damna ratem.
 Quid tacitos dicam stimulos, cæcumque furorem?
 Dant stimuli remos, dat mihi vela furor.
 Spes miseræ est cymbæ clavus: spes optima Divû;
 Spes medicina malis una reperta meis.
 Anchora sunt humili deprompta e pectore verba,
 Vix tamen iratas hæc remorantur aquas.
 Firmus amor ratis est malus; sunt dona rudentes:
 Fune carina regi, munere sueta Venus.
 Navis es, ô anima insano correpta furore:
 Te miseram cæcus navita ducit Amor.
 Tempestas scopuli: nempe ira odiumque timentur.
 Di faciant ut sint ira odiumque procul!
 Fulmina quæ vereor, sunt verba minantia nobis:
 Ah, procul a nostro sitis amore minæ!
 Si frons læta minus, si non, velut ante, serena,
 Tunc madidis cedit fessa carina Notis.
 Sæpe igitur ventis currunt mea vela secundis:
 Sæpe mihi forti carbasa pulsa Noto.
 Ut tamen est visum littus, portumque subire,
 Jam paro, conspecti captus amore soli.
 Auferor infœlix, quamvis multumque diuque
 Coner in adverso figere vela solo.
 Tunc faciem littus mutat, positoque nitore,
 Sidera pallescunt ignibus orba suis.
 Clamo tamen, liceat saltem mihi cernere ripas;
 Redde diem misero, Candida, redde diem.

E L E G I Æ.

31

Hæc ego dum gemino, referunt mea carbasæ venti;
 Et ruit in nostrum multa procella caput.
 Spirant cuncta minas, crebrū micat æthere fulmen,
 Mox oculis abeunt littora visa meis.
 Quod tamen est mirum, stat recto pondere malus,
 Et nequeunt sævo cedere vela freto.
 Quem tot turbæ agitant, hanc, ô Cytheræa, negabis
 Sentire insanæ cuncta pericla maris?
 Aut igitur totum moveas, Neptune, furorem,
 Ut bibat insanas obruta puppis aquas:
 Aut facias tensis intrem mea littora venis:
 Ah, volui velis dicere! parce, Venus.
 Parce, Venus: mea culpa levis, si culpa vocari
 Mutatæ debet littera syllabulæ.
 Si sit culpa tamen, fateor, Venus, hæc mihi culpa:
 Hæc, inquam, nobis optima culpa placet.

E L E G I A VII.

HEI mihi, quæ terrēt pavida mala sōnia pectus:
 Eheu, quæ trepido somnia visa mihi!
 At tu quisquis amas, nec speres luce quietem,
 Nec tacitas noctes polliceâre tibi.
 Vespere colla domum referunt leviora juvenci,
 Et tacitæ requiem commeditantur aves.
 Vespere nunc stertit fusca cum conjuge Pastor;
 Civ

Nunc venerem exercet , lætus et ipse , suam
 Sol quoque postremas postquam pervenit ad undas
 Fertur in ardentis Thetidos ire sinus.
 At nos perpetuis exercita turba periclis ,
 Quos insana trahit post sua terga Venus :
 Sive dies præbet magno sua lumina mundo ,
 Nostra latent tenebris pectora cæca suis ;
 Seu nox nigra sua terras amplectitur umbra ,
 Semper adest noctis sollicitudo comes ;
 Ingressusque toros , menti se callidus infert
 Pulicis exiguo corpore tectus Amor.
 Quisquis es exemplum a nobis qui quæris , habeto ,
 Alterius damno cautus ut esse queas.
 Nox erat , et variis vexatus pectora curis ,
 Credideram molli languida membra toro.
 Necdum prima quies oculos bene clauserat , ecte
 Jam parat insidias sanguinolentus Amor.
 Agmina cernebam , armatasque instare catervas ;
 Et , nisi fallor ego , vix puto , somnus erat.
 Agnovi procul ipse acies , fulgentiaque arma ;
 Denique vera oculis agmina visa meis.
 Expecto trepidus , nec enim fugisse licebat :
 Audio clamores , verbera sæva , minas.
 Aspicio ; en mediis mihi Candida cernitur armis ,
 Et laniata genas , et laniata comas.
 Talis erat Paridi quondam cum rapta Lacæna est :
 Thisbe , te extincto , Pyrame , talis erat.

Ille comam, ille togam flentis frustraue rogantis
 Diripit; ille, mea est, clamat, et ille, mea est.
 Dirigui, ut solus viso prædone viator,
 Ut stupet aspectis agna relicta lupis.
 Quid facerem? jubet ira loqui, pietasque, fidesque:
 At monet aspecta morte tacere metus.
 Ira metum vincit: medios moriturus in hostes
 Tendo, nec cesso dicere et ipse, mea est.
 Illa, ut me aspexit, miser, ah miser, inquit, abitor:
 Non tua tam misero tempore digna fides.
 Ah, fuge; sic levius moriar. Nec plura locuta,
 Voce mihi visa est deficiente mori.
 Protinus exclamans, incuso hominesq; Deosque,
 Nec cesso vacuas ingeminare minas.
 Ihi adsunt, strictoque mihi mucrone minantur;
 Nec miserum cessant figere tela caput.
 Tandem igitur cunctis unus congressus inermis,
 Ipse meæ visus proximus esse neci.
 Jamque cadens, charæ tangebam corpus amicæ,
 Esset ut extremo tempore notus amor.
 Ecce abicit ex oculis tenues hic somnus in auras.
 Territus, et vitæ vix bene certus eram.
 Non aliter sævi si quando dentibus hostis
 Eripuit pavidam pastor amicus ovem:
 Illa, licet servata, tamen stupefacta periculo,
 Vix tandem posito discit abire metu.
 Talis eram; sudorque omnes manabat in artus,

Sensimus et rigidas undique stare comas.
 Talem, quisquis amas, tibi polliceare quietem :
 Talia spectabit somnia, quisquis amat.

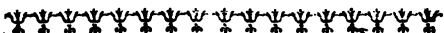
ELEGIA VIII.

LUDOVICO VALIDO.

UT stupet emisso si quis Jovis igne petitus :
 Ut stupet insanis navita raptus aquis :
 Sic stupui, postquam dira te febre retentum
 In mœsto didici corpus habere toro.
 Quid facerem ? nec erat nobis ars nota medendi ;
 Nec, si tota foret cognita, tuta satis.
 Sæpe ego, cum vitæ medicus spem redderet ægro,
 Vidi inter medicas membra labare manus.
 Ergo, quod licuit, cælum superosque precatum,
 Has cœpi pavida fundere mente preces :
 Humanæ si quem tangit miseratio sortis ;
 Si qua potest hominum tangere cura Deos :
 Quisquis ades Superùm, justæ miserere querelæ
 Crede mihi, venia res bene digna tua est.
 Non ego divitias posco, Cræssive talenta,
 Non peto formosæ conjugis esse virum :
 Hoc peto, si qua pii vos cura attingit amorij
 Reddatur Valido pristina vita meo.

Ille est, qui Superûm coluit studiosus honores:
Nunc jacet in tristi pallidus ille toro.
Quid dixi ? magnis immo vult sæpe querelis,
Quod meruit nullo crimine, posse mori.
Juppiter, et tu olim, non est hoc crimen, amasti :
Si scelus hoc, sceleris sidera plena tui.
Causa tamen nobis melior, quo castior hæc est :
Causa pudicitiae pondere nixa suæ.
Quid poruit sceleris Validus patrasse ? quis illum
Audiit ullius criminis esse reum ?
Decipit ebrietas humanam sordida mentem :
Hinc scelerum nata est prodigiosa cohors.
Ergo ut vitaret Validus tua crimina, Bacche,
Non puduit lymphas præposuisse tibi.
Captivos hominum ducit Venus improba sensus :
Hinc scelerum nata est prodigiosa cohors.
Fallor ego, aut si qui Validum tetigistis amores,
Una laboranti Pallas amata fuit.
Ergo insontem animam ne sævus tollito, neve
Tela geras tanti sanguine tincta viri.
Ecquid enim prodest rarum tribuisse colorem,
Tam color iste brevi si periturus erat ?
Ingenium infudisse sagax quid profuit illi,
Si vetet ingenio mors inopina frui ?
Quod si certa manet mortis sententia fati,
Si petit hoc etiam Parca scelestâ caput :
Hoc facite, ô Divi, quæ nunc mihi vita superstes,

Ut Valido prosit, prosit et illa mihi.
 Non insueta precor: Ledæos fama gemellos
 Dividua inter se vivere morte refert.
 Sic nos attoniti Superos, Lodoïce, precamur:
 Dī votis faciant pondus inesse meis!
 Dī faciant mox ut nobis reddamur uterque,
 Et posito cantet musa dolore jocos!

E L E G I A I X.

AT pereat quæcunque meas extinguere flammæ,
 Quæ te cunque mihi tollere tentat anus!
 Improbæ, lænæ, procax, mæcha, invidæ, dic age, cur nã
 Lædi visa mea est digna puella tibi?
 Vel quod tam castam non possis ferre puellam,
 Et tibi tam constans non bene quadret amor.
 Vel cum nulla meum turbarent jurgia lectum,
 Displicuit placido pax in amore tibi.
 Fallor ego, aut virtus potuit tibi neutra probari,
 Dissimilemque tibi ferre scelestæ nequis.
 Sic premitur forti mitis clementia bello,
 Sic lupus in placidas it violentus oves.
 At vos, qui nostris vicinas jungitis ædes,
 Siene decet justa credulitate rapi?
 Scilicet audaces plectit Respublica fures:
 Criminibus merito pœna reperta sua est.

Non tamen indicta plectuntur crimina causa :
 Hoc Latii prohibent optima jura fori.
 Nos vero insontes jam dicimur exules esse,
 Quis tamen audivit criminis esse reos ?
 Cujus nocturno turbavi somnia cantu ?
 Cujus ego inyeniar vi petiisse foris ?
 Anne ego cujusquam mæchus connubia læsi ?
 Candida sola mea est , Candida tota mea est,
 Nimirum una anus est , quæ nos incusat amoris.
 O Venus ! an scelus est numen amare tuum ?
 Si scelus hoc , cælum fas sit vocitare scelestum ,
 Atque iterum in sanctos bella movere Deos,
 Hoc, Divi , prohibete nefas ; mæchæque scelestæ
 Ignea in invisum vertite tela caput.
 Tene ego perpetiar misero mihi , Candida , tolli ,
 Aut Veneris dici numen inane feram ?
 Nec contra obsistam iratus , magnoque furore
 Præcipites istos pulverulentus agam ?
 Tunc igitur gladios acuum , tunc bella movebo ,
 Tunc invicta dabit vimque , animumque Venus.
 Interea peragent vindictæ carmina partem :
 Sic ulta est Vates sæpe Camœna suos.
 Ecquis enim Archilochi rapidos non novit lãbos ?
 Tu quoque , anus , nostras experiare minas.
 Tisiphone quamvis tecum collata , videri
 Jure oculos possit pascere digna Jovis :
 Macra licet tibi sit facies , liceat undique turpes ;

Undique deformat pellis arata genas :
 Emineat quamvis dens unus et alter ab ore,
 Sordeat et canis tempus utrumque comis:
 Te precor insani rabies exedat amoris,
 Et turpi inclusum pectore vulnus alas.
 Digna tibi tamen interea videaris amari;
 Te tamen immenso nullus in orbe probet.
 Sint nigro frustra demissa monilia collo;
 Frustra oneret macras instita longa nates.
 Displiceas merito cunctis, sis fabula vulgo,
 Nil nisi perversam fama loquatut anum.
 Te mater teneræ demonstrat sæpe puellæ,
 Et jubeat mores sæpe cavere tuos.
 Atque ita bis centum cum tandē impleveris annos;
 Tunc cupias frustra, pessima mœcha, mori.
 Sæviat in macrum nodosa podagra cadaver,
 Atque diu infirmis ludat in articulis.
 Dira lues passim putres distorqueat artus,
 Fœdus ut absentem prodere possit odor.
 Teque notet, velut invisum sis omen, Aruspex;
 Horreat ad vultus fœmina, virque tuos.
 Nec tamen hæc quisquam medicari vulnera curet;
 Nec manus auxilium porrigat ulla tibi.
 Te potius ridens hinc indeque turba jacentem
 Oderit, invisum devoveatque caput.
 Atque ita ter centum cum tandē impleveris annos,
 Cedar ab infami corpore vita procul.

ELEGIÆ.

39

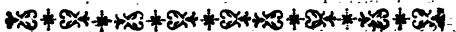
Silva rogam invideat, nec det tibi terra sepulcrum
 Funeribus desint ultima vota tuis.
 Inferias peragant vulpesque, canesque, lupique,
 Et si qua effuso sanguine gaudet avis.
 Interea invisos jubeat discedere Manes
 Portitor, et Stygias tangere nolit aquas.
 At tu deserto studeas in litore mœsta
 Infernum precibus sollicitare Jovem.
 Atque ita millenos cum tandem impleveris annos,
 Sis tandem Furiis addita quarta tribus.
 Hoc facite, ô Divi, si castæ vota puellæ,
 Si possunt casti vota valere viri:
 Hujus ut exemplo venerari discat Amorem,
 Quæ juvenum flammis invida turba nocet.

ELEGIA X.

DIC age, cur vanæ juvat indulgere querelæ?
 Cur juvat immites dicere, stulta, Deos?
 Nempe dolēs periisse comam, flavosque capillos
 Tam subito glabrum destituisse caput.
 Desine, stulta, queri: nam quod periisse videtur,
 Tempora reddiderint non ita longa tibi.
 Sic tibi sæpe thymum, sic et tondetur anethum:
 Mox tamen in frondes surgit utrumque suas.
 Sic cum sæpe rosas toto collegeris horto,

Purpureas idem cras dabit hortus opes,
 Fer modo et hæc, quamvis possit jactura videri
 Magna, feras paryæ tædia parva moras
 Nec tamen interea plores periisse capillos:
 Quam periisse putas, credito, salva coma est,
 Quippe hujus radios nuper miratus Apollo,
 Siderea dignam credidit esse domo.
 Scilicet hinc ficto Berenices nomine tecta,
 Junctaque nocturnis ignibus illa micat.

E L E G I A X I.

ECCĒ iterum Jani nobis redlere Calendæ.
 Hei mihi! quos luctus, funera quanta ferunt!
 Roma Tito quondam celebrata est maxima magno,
 Est quoque Nasonis carmine dicta sui.
 Quæ te, Naso, tulit, quæ te, Tite, sustulit orbem
 Inter funestos est numeranda dies.
 Non adeo infelix, quæ infames sanguine Cannas
 Lux videt, et Latio tristia cuncta foro.
 Nullum igitur munus nunc expectetis, amicis
 Munera temporibus sunt minus apta malis.
 Fas mihi sit Patrum priscos contemnere ritus;
 Fas mihi consuetas mittere jure preces.
 Cernite nunc tristi ploretur ut undique cælo,
 Mersaque demisso terra sub imbre natet.
 Ecce

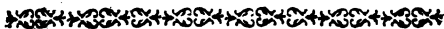
Ecce Venus pullo vestita incedit amictu ,
Dilaceransque genas, dilaceransque comas.
Et pharetræ oblitus, luctuque immersus acerbo ,
Nasonis cantat carmina mæstus Amor.
Ipse suas Janus damnatque, oditque Calendas;
Et sua de fastis tollere festa parat.
Flet quoque Neptunus, flet raucisona Amphitrite;
Et patrio plorat gurgite mersa Thetis.
Pelignæ lachrymis implent rura omnia Nymphæ,
Et querulus Patavi permeat arva Padus.
Tunc igitur lachrymas retinebis, Roma, cadentes,
Nec poteris cæli questibus esse comes?
Hei mihi, quid te olim, demens Auguste, coëgit
Nasonis sacrum sic violare caput?
Julius hoc olim non fecit avunculus, ille
Qui dedit Italiæ sceptrâ secunda tibi.
Et te jam merito clementem dicere quisquam,
Ingeniumve potest dicere mite tibi?
Quæ nunquam Augusti potuit lenire furorem,
Scivit inhumanos flectere musa Getas.
Namque Tomitanis exul lugetur in oris,
Nasonique parat barbara turba rogos.
Lugete, ô miseri vates, totumque jubete
Parnassum alternos ingeminare sonos.
Flentibus en aderit Phœbus, Pallasque favebit,
Et peraget partes numen utrumque suas.
Vos quoque, quos cæli dignissima cura fatigat,

D

Ne, rogo, ne quinta quærite luce Iyram.
 Illa etenim lumen cælo, terrisque negabit,
 Lætaque cum charo tartara vate colet.
 At vos, ô Manes, quorum nec longa vetustas,
 Nobile nec delet nomen avara dies:
 Vos, inquam, solos Jani gaudere Calendis,
 Vos, dare lætitiæ mutua signa, decet.
 Quippe Titum vobis lux addidit ista peremptum
 Hæc quoque Nasonis lux dedit arte frui.
 Ergo, occurristis, Manes, venientibus illis,
 Totaque in amplexus mortua turba ruit.
 Ennius inde pater medium complexus utrumque
 Hic, ait, est Latii gloria tota soli.
 Mox Varro et Cicero properant, tersusq; Catullus
 Mox quoque cum Nemese, cuncte Tibulle, venis
 Et tu qui dubium fecisti nomen Homeri,
 Cui vitam debent rus, pecus, arma suam.
 Quid reges memorem priscos, fortesque Quirites
 Quoscunque exoriens Roma, vetusque dedit?
 Scilicet ista Titum venerata est undique turba;
 Hannibal aspecto surgit et ipse Tiro.
 Vos, ô vos Manes, æternos ducite lusus:
 At nos perpetuo cura dolorque prement.
 Has ego quotannis luctu celebrabo Calendas;
 Et ficto injiciam thura, metumque rogo.
 Deinde isti versus tumulo ponentur inani;
 Dî faciant, illos postera turba legat:

Quisquis ades, vacuū Nasonis cerne sepulchrum :
 Quisquis ades, magni cerne sepulchra Titi.
 Orphei quod precibus Plutonia regna dedere,
 Hoc Titus, et magnus Naso dedere sibi.

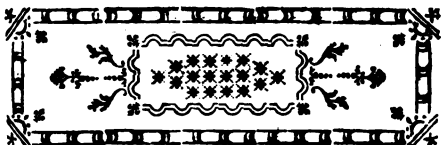
ELEGIA XII.

HELIS quod speculo multumq; diuque recta
 Sacratum Veneri sic remoratur opus,
 Fallor ego, aut iusta certe ratione movetur;
 Nec levis est tantæ causa reperta moræ:
 Namque nec ornatos componit rite capillos,
 Cui non iussa suo stat coma flava loco:
 Nec Tyrio fucare genas credenda colore,
 Cui medias intra purpura nata genas.
 Aut igitur creta collum mentitur eburnum,
 Aut labris spargit rubra venena suis:
 At collum natura illi concessit eburnum,
 Et minio jussit labra rubere suo.
 Cur vero tenues oculorum depilet arcus?
 Cur jubeat patula cædere fronte comas?
 Cui geminos talis testudo exornat ocellos,
 Qualis Apellæa linea ducta manu?
 Et cui lunatæ tam larga est area frontis,
 Ut sit tam patula fronte nec ipsa Venus.
 Scilicet hæc emptis implevit dentibus ora,
 Dij

Nativum esse probat cui gelasinus ebur.
 At vero inflatum pectus, mammasque cadentes,
 Et mollem magna colligit arte sinum.
 O Dî, quam tuta est a tali crimine virgo,
 Cui tumet æqualis semper utrinque sinus!
 Quid gestus, cultumq; loquar, moresque decoros?
 Talis erat, malum cum Cythærea tulit.
 Ergo Helis speculum non sic remorata tuetur;
 Helis enim speculi non eget arte regi:
 Ipsa sed in facie dominæ crystallæ morantur,
 Et raras gaudent cernere delicias.
 Helida cur ergo absentem sic, turba, requiris;
 Nec pergis potius, dum procul Helis abest?
 Quippe absens Helis nullum retinebit euntem:
 Si veniat, cunctos quod remoretur, erit.

ELEGIARUM FINIS.

E P I T A P H I A.

D. P. STELLÆ, LL. DOCTORIS
CELEBERRIMI.

MUNDUS ut assidua gauderet luce, suoque
Vivere Sol posset liber ab officio :
Lucifer in terras cælo migrare relicto,
Atque hominis faciem sumere jussus erat.
At mox ut Stellæ discessu clara Deorum
Perpetua cœpit regia nocte premi :
Pœnituit mandasse Jovem, Stellamque vocavit ;
Et Solem antiquas jussit obire vices.

D. I O. V A L E N T I S,
REGIÆ CONSILIIS.

Extincto nuper Republica mœsta Valente ;
Visa mihi secum sic gemebunda queri :
Sæpe alios flevi, dum sic raperentur, alumnos
Causa tamen nunquam justior ulla fuit.

ADVOCATI CUJUSDA.

O rerum varias vices, et ingens
 Fortunæ paradigma sævientis!
 Clamosissimus omnium virorum,
 Qui verborum operam omnibus locabat,
 Nunc raptus Rhadamantium ad tribunal,
 Conducit miser, ante quæ locabat.

*GULIELMI BUDÆI, VIRI NOSTRI
 ætatis doctissimi, qui Lutetiæ obiit an
 M. D. XL. XIII. Cal Septemb.*

Ὅστις Βυδαῖον γλώσσης ὀνομάσαστο Φοῖβον
 Ἀμφοτέρως, ὄρθως Φοῖβον εἶπε μάλα.
 Οὐκ εἶπεν δ' ἰκανῶς, μίζων γδ' χηελουῖο,
 Ὅς ἐπιτοῖσι φάσθαι ἔκαταδύς περὶ χεῖρ.

E J U S D E M.

Unus Budæus terramque, polosque, hominesque
 Devinxit magna providus arte sibi.
 Cælo animum, terræ corpus donavit habendū
 At cerebri nobis dona superba dedit.
 Sic decessit inops; nam nil sibi liquerat ipse
 Verum hæc paupertas unica vincit opes.

EPITAPHIA.
EJUSDEM.

47

Budæum flevere homines, ploravit et aër;

Budæus gelidis est quoque fletus aquis.

Sic flevere homines, ut plena volumina mœstis

Carminibus quivis Bibliopola terat.

Sic aër luxit, consumptis undique nimbis,

Ut jam quas plueret non reperiret aquas.

Flumina sic flerunt, ut qua modo navis abibat,

Currat inoffensis sicca quadriga rotis.

Restabant cælum et tellus, communis ut omni,

Quamlibet immenso, mœror in orbe foret:

Sed cum cælum animam Budæi, terra cadaver

Possideat, quæso, qua ratione fleant?

NICOLAI BEZÆ PATRUI,
QUI REGIA CONSILIIS FUIT.

Marmore de Pario nullas hîc stare columnas,

Æra nec artificis vivere jussa manu,

Nec tumuli cernes operosam surgere molem,

Qualia Mausoli fama sepulchra canit.

Scilicet hos titulos, hos quærere debet honores,

Qui nil, quo melius nobilitetur, habet.

Hic autem magni quondam pars magna Senatus

Aut nullo, aut solo Beza Catone minor:

Quem sic eripuit virtus ter maxima morti,

Vivat ut extincto posthumus ipse sibi:

Mortuus e tumulo famam cur captet inan

Illi quam vivo vita peracta dedit?

Immo (si verum fas nobis dicere : sed fas

Dignus, qui tumulo non tegetetur, erit

CATHARINÆ TEXE.

AURELIENSIS.

Isto quis jaceat loco sepultus

Forsan scire cupis, benigne lector :

Atqui id dicere perlibenter optem.

Sed quo nomine debeat vocari

Quicquid hoc tumulo latet sepultum ;

Scire judico quemlibet sagacem

Nullum, et quemlibet omnium peritum.

Nam si ex corpore judicare sexum

Decet, Virgo latet sepulchro in isto.

At quam ratione nuncupari

Debet fœmina, quam timore nemo

Turbatam nimio, aut dolore vidit?

Nemo prosperiore sorte abuti?

Loqui nemo, ubi fœminæ tacendum?

Nemo, cum decuit loqui, tacere?

Choros nemo sequi parum pudicos?

Nemo ornare comam parum pudenter?

Nemo accersere pharmacis colores?

Hinc vibrare oculos et inde nemo?

Nemo verba loqui petulca vidit.
 Ergo vir fuit. At virum vocare
 Qua decet ratione, cui virilis
 Illa corporis est negata forma?
 Ergò utrumquè fuit. Fuisse vero
 Cur utrumque putem, quod esse neutrum
 Probatum satis est, superque nobis?
 Diva ergo fuit, altera aut Minerva,
 Quæ, cum femina sit, tamen virili
 Intus est animo, ut ferunt poëtæ.
 Sed est nota satis cruenta Pallas,
 Et insana Deùm libido nota.
 Ergo quid superest, nisi ut putemus
 Quiddam hoc in tumultu lætere, quod sit
 Fœminisque, virisque, Disque majus?

ANTONII PRATENSIS CANCELLARUM
 GALLIÆ, OMNIUM OBESORUM OBESISSIMI.

Amplissimus vir hic jacet.

EOBANI HESSI POËTÆ EGREGII.

Venerat exutus mortali corpore nuper
 Hessus, ut infernis exciperetur aquis:
 Quem torve intuitus squalentis portitor Orci,
 Hic ait, hic gratus Manibus hospes erit.
 Tunc Syracusii calamos impune poëtæ,

E

Mæonidæque tubam , pessime , surpueris ?
 Dixerat ; et media vates jam puppe sedebat ,
 Cum vetuit nautam pergere Mercurius.
 Ne sævito , Senex , inquit : nam vendicat istum
 Juppiter , et Superùm cætera turba , sibi.
 Extinctis aliis potuit qui reddere vitam ,
 Ditis in hunc possunt jura severa nihil,

MACUTI POMPONII , CUM FALSO
 NUNCIARETUR IN ALPIBUS OCCUBUISSE ,

Vos nunc advoco , flebiles Phaleuci ,
 Vos voco , ô numeri severiores :
 Adeste , obsecro , dum meum Macutum ,
 Meas delicias , meamque vitam ,
 Morte lugeo pessima peremptum.
 Unde , Pierides , loqui auspicabor ?
 Dicamne ut patria bene instituta
 Natus ille meus Macutus , omnes
 Vita vicerit integra et pudica ?
 Dicamne ut patria bene erudita
 Natus ille meus Macutus , omnes
 In hac vicerit eruditiores ?

Traxit carminibus suis opacas
 Sylyas , et juga montium comata ;
 Undarum et domuit rapacitatem
 Orpheus ; sed superavit hunc Macutus ,

E P I T A P H I A.

51

non modo doctus imperare,
 are hominum potens furorem,
 s itidem incitare mentes;
 lum digitos movere doctus,
 gua pariter loqui diserta.
 les potuit tonare quondam;
 ecus tonuit suis Athenis.
 Tullius eloquens Latina,
 is tonnit suis Latinus.
 anguine Gallico Macutus,
 ce tonuisset, et Latine,
 Roma foret Latina seculo.
 : Græcia Græca personaret.
 li Cytheræa picta quondam,
 ta ætamen, immo inabsoluta
 utem Veneresque Gratiasque
 sit lepidus meus Macutus,
 cit potius: nec id colore;
 cta lepidaque scriptione,
 : manui, at meus Macutus
 ingenio perennitatem.
 ptum penetravit usque in imam
 : Pythagoras, Platoque magnus;
 it, Scythico gelu relicto,
 s Anacharsis eloquentes.
 taliam meus Macutus,
 : pariter mare atque terras,

E i j

Doctrinam ut faceret suam auctiorem ,
 Cœpti si bona sors boni fuisset ,
 Aut si quid reperisset , absoluta
 Vir quod disceret eruditione.

Vos interrogo , quæ caput tenetis
 Nascentis Rhodani superba saxa ,
 Cur sævos homines fovetis illos ,
 Macutum mihi qui meum abstulere ?

Vos , Nymphæ , rogo , quotquot hinc vel inde
 Lemani vitreas tenetis undas ,
 Cur pati potuistis hunc cruenta
 Scelestaque manu virum interire ,
 Cui Nymphæ usque adeo fuere cordi ?

Dic mihi , Cytheræa , dic , Apollo ,
 Dic , Hermes , mihi dicite , ô Camœnæ ,
 Cur nostrum , rogo , cur meum Macutum
 Passi estis perimi ? An minus remoto
 Ut possetis eo frui , in Deorum
 Adjuncto numerum et beatitatem !
 Tali dignus eras : Olympe , cive ,
 Tali dignus eras domo , Macute.

Habetis , Superi , mei Macuti
 Nunc divinam animam ; at relicta terris
 Moles corporea , illa quam Macuti
 Divinum ingenium incolebat olim.
 Vos curate animam , Dii , Deæque :
 Nobis corporis est habenda cura.

oc dicamus ei sepulchrum inane :
 ni, cur non licet apparare verum !
 Audi nunc , ubicunque sis , Macute ;
 e cum Jove nunc jocularis una ,
 cæli novus incola , et colonus ;
 e te potius novem Sorores ,
 nassusque tenet bicornis , audi.
 vivum mihi sustulere fata ,
 inctum quoque sustulere fata.
 od unum licet , his tuo quotannis
 es inferias dabo sepulchro ,
 meo Pyladi , meoque Achatî.
 qui finis erit mihi loquendi ,
 lendi mihi finis est futurus
 meum Pyladem , meumque Achatem.

MONIS GRINÆI VIRI LONGE
 LUDITISSIMI , BONARUM ARTIUM IN
 ACADEMIA BASILEENSI PROFESSORIS.

cquid ad extincti Grinæi funera , Nymphæ ,
 gitis imbre genas largo , Rhenumque per omnē
 batæ , magno repletis littora planctu ?
 id ad extincti Grinæi funera , Phœbe ,
 atum esse genus , quem par tibi cura sodalem
 rat , et simile adjunctum cognomen utrique ?
 id nunc jaculatur aquas nimbosus Orion ,
 adidam fundit lachrymosus Aquarius urnam ;
 E iij

Cæteraque obscuro radiantia sidera cælo,
 Illustres tingunt nigra ferrugine vultus?
 Ecquid ad extincti Grinæi funera, Vates,
 Dejecti mœrore oculos, lachrymantia verba
 Et mœsto alternos trahitis de pectore versus:
 O rerum sortes variæ, properataque doctis
 Semper fata viris! I nunc, et cura latentes
 Sit tibi, quisquis eris, naturæ inquirere cau-
 Scilicet hæc stultos mortales fallit inanis
 Spes vitæ: doctis eadem indoctisque minatu
 Mors tamen, et magno finem impositura lab-
 Desidiæ et magnæ. Nunc, si sapias, ergo, vive
 Vive tibi: namque ipse tibi moriere, nec u-
 Progrediere diem, lethi cum advenerit hora:
 Non tamen usque adeo pietatis nescia corda
 Sunt, Grinæe, mihi, quin doctos carmine M-
 Prosequar, et cura memet consoler inani.
 Ergo agite, ô Manes, ô mens super æthera pr-
 Vecta, pium, quæso, a nobis hoc accipe car-
 At tu, summe Deûm, vasti qui pondera cæ-
 Dirigis, et vastus cui sese accommodat orbi
 Grinæum insontem dilectis orbibus infer.

EPITAPHIA.

55

IN CERATINUM,
PSEUDOMONACHUM.

*Flete agedum, flete, ô fratres: extinctus abivit
- Ille unus vestræ religionis honos.*

Ridete, ô reliqui; risu dignissima res est:

Hæc sunt perpetuis funera digna jocos.

Quippe hujus quondam mendacibus omnia facis

Perdere, solâ diu curaque mensque fuit.

At dum cuncta regit, dum fraudibus omnia velat,

Mors simulatorem non simulata rapit.

IO. QUELINI, SODALIS
CHARISSIMI.

Ille, Calliope; Quelinus ille,

Et tuus simul, et meus Quelinus,

Ille, inquam, in media senex juvena

Aquis interit miser sub illis,

Non quas fonte tuo hauserat, nec illis

Quas secum fluvii trahunt sonantes:

Sed quas, dum vigiles terit lucernas,

Collectas aluit scelestus hydrops,

Sic tuus periit tibi Quelinus,

Sic meus periit mihi Quelinus.

Ergo hunc, Calliope, fleamus ambo,

Ut illum propriis aquis peremptum

E iv

56 " EPITAPHIA.

Servemus lachrym'is, aquisque nostris,
 Ut vincantur aquis aquæ, et putetur
 Ille, qui periit mihi, tibi que,
 Servatus studio tuo, meoque.

JACOBI BELNENSIS, SUMMI
 TRIUM GALLIÆ REGUM THESAURARII.
 1527. AUGUSTI XII.

Hunc sibi Belnensis tumulū, quem cernis inanem
 Struxerat; invidit cui laqueus tumulum.
 Debuerat certe, sors si foret omnibus æqua,
 Tardius hic fieri, vel prius ille mori.

RENATI GENTILIS; ITALI
 TORTOKENSIS, IN SUPREMA GALLIARUM
 CURIA PRÆSIDIIS ILLAUDATISSIMI.
 1538.

• Fracto gutture stare quem revinctum,
 Impellique vides et huc et illuc,
 Quondam purpuræo sedens Senatu,
 Primas Parhisio in foro tenebat.
 Verum (proh facinus, scelusque grande!)
 Dum lucrì studio impotente captus,
 Bonos non minus ac malos coercet,
 Justo numine sic jubente Divùm,
 Vivus qui male sederat tot annos,
 Stare nunc male mortuus jubetur.

GULIELMI LANGÆI INSUBRIÆ
PROREGIS, BELLI ET PACIS ARTIBUS
CLARISSIMI.

Langæus ille magnus hic jacet, Lector,
Unus Minervam colere doctus, et Martem;
Quo nemo melior pace vixit aut bello.
Vitæ genus habes: mortis en genus disce.
Ætate consumpta laboribus multis,
Suis suorumque omnium fere exhaustis
Bonis in usus Galliæ suæ, tandem,
Cum plus Milone et Curione deberet,
Interiit. Ergo pauper occidit, dices:
Immo locuples, cui patria debuit tantum.

STEPHANI DOLETI AURELII.
1546.

Ardentem medio rogo Doletum
Cernens Aonidum chorus sororum,
Charus ille diu chorus Doletus,
Totus ingemuit; nec ulla prorsus
E sororibus est reperta cunctis,
Naias nulla, Driasve, Nereisve,
Quæ non vel lachrymis suis, vel hausta
Fontis Pegasei studeret unda,
Crudeles adeo domare flammæ.
Et jam totus erat sepultus ignis;

Jam largo madidus Doletus imbre
 Exemptus poterat neci videri :
 Cum cælo intonuit severus alto
 Divorum pater ; et velut perægre
 Hoc tantum studium ferens sororum ,
 At cessate , ait , et novum colonum
 Ne diutius invidete cælo :
 Cælum sic meus Hercules petivit.

IO. DAMPETRI, MONIALIUM APUD
 MAGDALENAM AURELIÆ RECTORIS, POE-
 TARUM IN SCRIBENDIS HENDECASYLLA-
 BIS FACILE PRINCIPIS.

Clausus cœnobio latebat olim
 Ille Dampetrus , optimus virorum ,
 Princepsque Hendecasyllabôn poëta.
 Et clausus pariter latebat idem
 Mole corporea , haud quidem , fatemur ,
 Obesa nimis aut tenebricosa ,
 Verum corporea , et proinde tali ,
 Ut divinum animum velut quibusdam
 Nexum compedibus tenere posset.

At nunc cœnobiique , corporisque
 Vinculis Dampetrus exolutus exit,
 Doctorumque volat per ora liber :
 Qui tamen moriens , suis amicis
 Heu quot millia lachrymationum ,

Heu quot attulit anxios dolores !
 Ergo haud occidit ipse , quod putaram ,
 Occidit potius suos amicos.

**NOBILISS. PRINCIPIS , FRANCISCI
 BORBONII , DUCIS ANGUIENNENSIS , POST
 INSIGNEM ADVERSUS MARCHIONEM VAS-
 THI IN PEDEMONTE VICTORIAM , IN LUDIS
 AULICIS INFELICISSIMÉ CÆSI.**

Cum nuper gladios , et forsem evaseris hostem ;
 Hic , Francisce jaces ; nec tamen ense jaccs.
 Sed nec in hostili potuisti occumbere campo ;
 Nec fortis forti victus ab hoste cadis.
 Sedibus at patriis , belli simulachra cientem
 Missa infœlici sustulit arca manu :
 Arca olim , ut credo , Strygia compacta cupressu ,
 Arca , eheu , quanta nobilitata nece !
 Arca , in qua Partem Mavors absconderat ipse ,
 Audiit ut factis æmula facta suis.
 Sic igitur , miserande , cadis ; nec cernere longum
 Illa tua licuit parta trophæa manu.
 At si nobiscum vis , ô fortuna , joci ,
 Cur istis mors est seria mixta jocis.

FRANCISCI VALESH, I. CHRISTIANISSI
 FRANCORUM REGIS, P. P. ET BONARUM
 LITTERARUM ASSERTORIS, VINDICISQUE.

Nobile, quisquis ades, Regis venerere sepulchr~~um~~,
 Regis sepulchrum nobilis.

Nec pigeat mecum Francorum incommoda fler~~e~~,
 Dum multa paucis explico.

Corporis ac animi florentem dotibus, atque
 Re facile primum, ut nomine,
 Franciscum hunc Regem vidit Fortuna, simulque
 Invidit, ut bonis solet.

Illum igitur ficto interdum demulsit amore,
 Et inclitis victoriis:

Reppalit irata interdum, vultuque minaci
 Tradidit in hostium manus.

Sed nec sors illum melior sic extulit unquam,
 Ut esset immemor sui;

Nec Fortuna animos illi sic fregit acerba,
 Quin victus illam vinceret.

Ergo suos cernens vanos Fortuna labores,
 Et irritos omnes dolos,

Auxilium poscit supplex a Morte: roganti
 Mors paret illi protinus,

Et regis primum e natis truculenta peremit,
 Cui tertium mox addidit,

Heu! juvenes ambos, ambos nil tale timentes,
 Et non mori dignissimos.

E P I T A P H I A. 61

Tandem etiam, ô facinus ! parta jam pace fruentem
 Aggressa patrem sustulit.
 Sublatum ingemuere oēs, sed præ omnibus, illæ,
 Illæ Camœnz nobiles,
 Hebrææ, Græcæ, et Latiz, quas ille fovebat,
 Ut filias solet pater.
 Quæ nunc, ut referant illi quæ præmia possunt,
 Fovent vicissim mortuum,
 Et quantum in sese est, a cæca mortis opacæ
 Oblivione vindicant.

FRANCISCI VALESII, FRANCISCI
 REGIS FILII, ET GALLIARUM DELPHINI,
 PROPINATO APUD AVENIONEM VENENO
 PRODITORIE SUBLATI,

Hunc etiam juvenem extinctum, rogo, cerne, viator,
 Hei mihi, cur vivum dicere fata vetant ?
 Hic est, quo niti regnum debebat avitum,
 Spes patriæ nuper, spes quoque prima patris:
 Pro quibus intrepidus fortè dum fertur in hostem,
 Ipse illum Mavors vidit, et obstupuit;
 Aggressusque dolo, et crudelis fraude veneni,
 Sustulit. Heu magnis fraus bene nota viris!
 Macte tamen, Princeps: nam te mors ipsa fatetur
 Non aliter vinci quam potuisse dolo.
 Nempe erat hoc reliquum, Pellæi ut principis acta
 Equares, simili te quoque fraude mori,

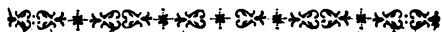
CAROLI VALESII, FRANCISCI
REGIS FILII, ET AURELIORUM DUCIS.

Gallia fœlici fœlix mihi patria nuper,
Idem etiam nuper rexque paterque fuit.
Ingenium (nisi me assentatrix turba fefellit)
Cœleste, et summis æmula forma deis.
Jamque mihi externos Fortuna parabat honores;
Jam poteram magni Cæsaris esse gener:
Quando ferox blanda pro conjuge Parca reperta est,
Quæ mihi pro thalamo sterneret hunc tumulum.
Nec tam erepta movent tamē hæc me cōmoda vitæ,
Quam doleo abruptum nobile pacis opus.
Sed quanquam haud potui pacem componere vivus,
Quis scit ab interitu surget an ipsa meo?

IN MORTEM FRANCISCI VALESII,
I. FRANCORUM REGIS, ET DUORUM EJUS
LIBERORUM, FRANCISCI CAROLIQUE,
ALTERIUS GALLIARUM DELPHINI, AL-
TERIUS AURELIORUM DUCIS.

Aspicias infœlix tres Regum Gallia mortes,
Heu vicina nimis funera funeribus!
Aspicias efferrī, quantaque potes pietate
Prosequeris facibus, prosequeris lachrymis.
Nec mirum: digni siquidem natique paterque,
Quorum elementa necem muta vel ipsa gemant.

Crudeles Superi, ut sit mors matura parentis,
 (Debuerat princeps si tamen iste mori)
 At cur tam subito ternis ex fratribus unum
 Servastis, rapuit Mors violenta duos?
 Nam potius, digna ut virtutis præmia ferrent,
 Condendus triplex fratribus orbis erat.

I C O N E S.

Hercules OËreus.

Certavit mecum virtus, superataque cessit;
 Hac volui victa, victor et esse mei.

Dido rogam conscensura.

Funere Didotus sapientes este puellæ:

Sunt nulla hospitiî pondera, nulla thori.

Hector.

Hectoris incolumis mansisti, patria, dextra;

Hectore quid mirum si pereunte, peris.

Pithagoras.

Laudent vitam alii suam loquendo:

Virtutem ipse meam probo tacendo.

Xenophon.

Pallada dilexi; pariter me Pallas amavit;

Et literas Pallas, et dedit arma mihi.

Alexander Magnus.

Post Persas fusos, quæsitæque orbis habenas,

Armis non potui cedere; cedo dolis,

Democritus.

Omnia Democritus ridebat: tu quoque, lece
Democriti ride, si sapias, tumulum.

Demosthenes.

Magnū opus est, hominū regere et cōponere m
Sed tamen hic magnum præstitit illud op
Spartana filium interfectura.

Ergo ubi sunt comites? tun' es Lacedæmone na
At peperit matrem terra Lacæna tibi.

Sappho.

Auxit Musarum numerum Sappho addita Mus
Fœlix, si sævus sic voluisset amor.

Lucretia.

Pollutum est corpus, mansit mens integra no
Et non ex isto corpore casta fugis?

M. Brutus, Cæsaris interfector,
seipsum interfecturus.

Divitiis uti licuit cum Cæsare partis:
Ferre necem possum, non potui dominum.

Cato Utricensis.

Vicisti Magnum; Cæsar: sed quidlibet aude
Unus diceretur se superasse Cato.

Camillus.

Romānam, fateor, construxit Romulus urbe
Capta ego restitui mœnia: major uter?

P. Virgilius Maro.

Et tu, docte Maro, es sublatus orbi.

Mori numina posse quis putasset ?

Juppiter Phidiacus.

Ut tali sese cognovit imagine pictum ,

Tandem etiam geminus Juppiter , inquit , ero :

In eundem.

Quantum hic a vero distet Jove Juppiter audi :

Nempe hic est castus , priscus adulter erat.

Venus.

Me Paris , et natus nuper , Pallasque salutant ,

Hæc Venerem , matrem natus , at ille deam.

In eandem.

Nunc demum cœpi Venus esse venustior : olim

Quæ fuerant sociæ , contineo Charites.

In eandem.

Falluntur , qui me cohiberi posse negarunt :

En basis hæc Venerem sistere parva potest.

T. Livii.

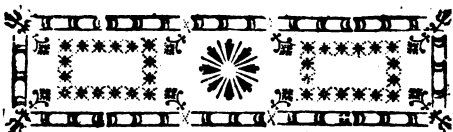
Tumulum Tito nuper parabam Livio ;

Cum sic Apollo jussit ut desisterem :

Hæc mortuos , inquit , decent ; vivit Titus.

THEODORI BEZÆ

VEZELII

EPIGRAMMATA.

AD LECTOREM.

SUNT qui Lectori longo fastidia libro
Longa ferant : fas sit scribere pauca mihi.
Iste tamen poterat , Lector , liber esse , libellus :
Pendere sed versus , non numerare deces.

ADEUNDEM.

Non convitia , nec larrationes ,
Nec ronchos timeo , calumniasve ,
Nec ullos obelos severiores.
Non quod iudicio meo Poëta
Sim tantus , nihil ut queat reprimi :
Sed quod iudicio meo Poëta
Sim tam ridiculus , parumque doctus ,
Ut nullum fore iudicem eruditum ,

Meos carpere qui velit labores :
 Nam quis Æthiopem velit lavare ?

DE GEMINIS SOLIBUS VISIS
 LUTETIÆ PARISIORUM, ANNO 1539.
 EXEUNTE, CAROLO CÆSARE KAL. JAN.
 ANNI 1540. URBEM INGRESSURO.

Aspiceres nuper geminos cam, Gallia, Soles,
 Mirata es Soles, Gallia tota, duos.
 At nunc mirari potius tua commoda disce,
 Quæ spondere tibi sidera bina vides.
 Sol est Franciscus, sol est quoque Carolus : istos
 Nimirum Soles astra benigna notant.
 Quod si concordēs fœdus conjunxerit ictum,
 Eclipsis fuerit nulla timenda tibi.

I N C L A U D I U M.

Non cessas veteres, Claudi, incusare Poetas
 Claudio ausos Venerem jungere Mulcibero.
 At Divos ego non cesso vocitare furentes,
 Uxor quod claudio sit data bella tibi.
 Attramen hoc nostrum cœpit lenire dolorem,
 Quod tua nunc Martem cœpit habere Venus.

DE COMMENTARIIS D. MELCHIORIS
VOLMARI, PRÆCEPTORIS CHARISSIMI,
IN HOMERI POESIM.

Mæonidem ingrati privarant lumine Divi,
Nec vati quicquam proderat esse sacro,
Hoc scelus advertens noster Volmarius, illi
Restituit, divi quos tulerant, oculos.
Parcite mi, Superi, vobis est major habendus,
Irrita qui Superum reddere jussa potest.

IN QUENDAM ASINORUM
ENCOMIASTEN.

Dum laudas asinos, toties cur, Pontice, peccas?
Nempe tibi ignotum γῆθη σεαυτῶν erat.

IN AMOREM.

Esse hominum curam Superis si credere fas est;
Et quæ sentimus commoda ferre Deos,
Cur, rogo, felici Divum numeratur in albo
Fraudibus ille suis nobilitatus Amor?
Sane illum quisquis supremo adscripsit Olympo,
Hunc nimius, credo, cepit Amoris amor.

DE VENERE MARMOREA REGI
DONATA A RENZO EQUITE.

Quæ tibi missa fuit nuper , Rex maxime regum ,
Non est ficta Venus , vera sed ipsa Venus.
Scilicet illa polum , Martemque , Jovemq; reliquit ,
Quod te his majorem crederet esse tribus.

AD CAROLUM QUINTUM ,
CUM LUTETIAM INGRESSUS ESSET.

Te præsentem sua est facies quod reddita cælo ,
Et sensit numen Juppiter ipse tuum ,
Miratur vulgus : sed cui est tua cognita virtus ,
Virtus , perspectum , quid tua possit , habet.
Scilicet hoc æquum est , ut qui moderamine tanto
Jura dat in terris , jura det ipse polo.

AD LODOICUM VALIDUM.

An est credibile , hunc meum libellum ,
Hunc , inquam , illepidum meum libellum
Perlectum esse tibi , et molestiarum
A te tædia tanta devorata ?
Esto , legeris , et molestiarum
Semel tædia tanta devoraris :
Dic mihi , Lodoïce , amabo , tunc
Ullum unquam insipidum magis poëtam

Legisti ? An retices ? nec id fateri
 Vis ? personam igitur tuam ipse sumam ,
 Et satisfaciam mihi roganti ,
 Et quanta potero intonabo voce :
 Non vidi insipidum magis poëtam.

DE AMICITIA CUM TRUCHIO
 INITA.

Heu , vos advoco , vos acres Sophistas ,
 Fallaces , querulosque homunciones ,
 Qui noctes teritis , diesque totos ,
 Quærendo insidias locutionum.
 Vos , inquam , advoco , vos acres Sophistas ,
 Qui posse hoc fieri simul negatis ,
 Ut quis victitet in locis duobus.
 Tandem vera loqui , ô tenebriones ,
 Discite , et fieri videte posse ,
 Posse quod fieri simul negatis.
 Cum sim unus , tamen in locis duobus
 Vitam vivo simul , velutque nostra
 In partes geminas secata mens est :
 Apud me altera vivit , altera autem
 Vivit in Truchio meo. Ergo nobis
 Palmam ceditis , ô tenebriones.

EPIGRAMMATA. 71

IN S A P I D U M.

Dum sese egregium Sapidus putat esse poëtam,
Desipit, et Sapido nil magis insipidum.

DE THEOCRENI, REGIORUM
SUB FRANCISCO I. LIBERORUM PRÆCEP-
TORIS, EPIGRAMMATUM LIBELLO.

Arva Maro laudare docet spatiosa colonos,
Idem parva docet rura colenda Maro.
Qui volet, hic terram centenis vertat aratris:
Plus juvat hic parvus, sed bene cultus ager.

IN P H I L Æ N U M.

Nil non egregie facit Philænus,
Tersus, integer, elegans Philænus.
Testem si petis, en tibi, Phileno
Teste, hæc omnia perficit Philænus.

AD BIBLIOTHECAM.

Salvete, incolumes mei libelli,
Meæ deliciæ, meæ salutes.
Salve, mi Cicero; Catulle, salve.
Salve, mi Maro, Pliniûmque uterque,
Mi Cato, Columella, Varro, Livi.

Salve, mi quoque Plaute, tu Terenti.
 Et tu salve, Ovidi, Fabi, Properti.
 Vos salvete etiam, disertiores
 Græci, ponere quos loco priore
 Decebat, Sophocles, Isocratesque.
 Et tu, cui popularis aura nomen
 Dedit, tu quoque, magne Homere, salve.
 Salve, Aristoteles, Plato, Timæe;
 Et vos ô reliqui, quibus negatum est
 Includi numeris Phaleuciorum.
 Cuncti denique vos mei libelli,
 Salvete, iterumque, tertiumque,
 Atque audite meam precationem.
 Hoc ergo precor, ô mei libelli,
 Ut ne longa mihi mora illa (senis
 Nam a vobis procul abfui diebus)
 Obsit, quominus undiquaque tali
 Sitis in me animo et favore deinceps,
 Quali, dum proficiscerer, fuistis,
 Nimirum facilique candidoque.
 Quod si istam mihi supplicationem
 Vos concesseritis, mei libelli,
 Id vobis quoque pollicebor ipse,
 Non me unam hebdomadam procul, quid? immo
 Non diem procul unicum abfuturum.
 Quid diem? immo nec horulam, immo nullum
 Punctum temporis, ut libet pusillum.

AD

AD SODALES, DE MELCHIORIS
VOLMARI, PRÆCEPTORIS CHARISSIMI,
ADVENTU IN GALLIAM.

Audite, ô lepidi mei Sodales,
Ter suavem atque hilarem locutionem.
Ille Volmarius, mei ô Sodales,
Integerrimus omnium viroꝝ,
Ille Volmarius modo est reversus.
Hunc ergo, ô lepidi mei Sodales,
Diem cantibus, oro, transigamus.
Procul mœstitiæ, molestiæque,
Procul tristitia, atque solitudo,
Procul sint gemitus, procul dolores.
At tu, læticia, adveni; tuumque
Adducas comitem, optimum Deorum
Lyzeum, et Cererem optimam Dearum,
o, mi bone Bacche, mi Lyze,
Ceres mea; ne mihi negetis,
Quæso, istam exiguam petitionem:
Advolate, rogo, Deis relictis.
sic nulli tetrici deambulones,
sic rixosus erit, Sophista nullus;
sed convivæ aliquot boni poëtæ,
sempe Rillerius, Jobertiusque:
tertius quoque Claudius futurus,
quocum post alios tenebo quartum.

G

At tu, Melchior, in loco supremo
 Sedens, Mercuriique Apollinisque,
 Et vices Charitum suplebis unus.
 Quod si forte tua eruditione
 Audita, (quis enim tuam negarit
 In cælum quoque transiisse famam?)
 Facundus veniat nepos Atlantis,
 Aut Phœbus, Charitesve: tunc manebis
 Suprema nihilominus cathedra,
 Et tacentibus omnibus loqueris.
 Nam quis (ni penitus caret cerebro)
 Phœbo, Mercurioque, Gratiisque,
 Neget Volmarium eruditorem?

IN L. JUNII COLUMELLÆ
 LIBROS DE RE RUSTICA.

Orphea mirata est Rhodope sua fata canentem,
 Si modo Virgilii carmina pondus habent.
 Tu vero, Juni, sylvestria rura canendo,
 Post te urbes ipsas in tua rura trahis.
 O Dî, quos olim nutrit Roma Quirites,
 Quæ tam facundum viderit agricolam!

DE ALDO MANUTIO, ROM.
 OMNIUM QUIDEM AUTHORITY, PRÆCIPUE
 VERO POETARUM, EXCELLENTISSIMO TY-
 POGRAFO.

Didonis cecinit rogum disertus
 Iaro : Pompeii rogum Lucanus :
 et diserte adeo hoc uterque fecit,
 et nunc vivere iudicetur illa,
 et iam mortuus hic putetur esse :
 imo sint redivivi, et hic, et illa.
 Ergo credere fas erit poëtas
 vivos, ut pote qui loquendo possint
 itam reddere mortuis : quod ipsis
 et divinis proprium et peculiare.
 Quod si credere fas Deos poëtas,
 itam reddere quod queant sublatam :
 quanto est justius æquiusque, queso,
 Aldum Manutium Deum vocare,
 si qui potuit suo labore
 itam reddere mortuis poëtis ?

DE CANDIDA.

Defessus medio thoro jacebam,
 somno grave jam caput cadebat,
 i Candida cum miserta Beza,
 æsens est mihi visa dormienti

G ij

Jocos deliciasque factitare ;
 Et tractare manu , et notare ocellis ,
 Et bl̄esa velut increpare voce.
 Contra sic ego somnians loquebar.

Ni sis me mihi charior , puella ,
 Dissolvi cupio , et perire totus.
 Vix hæc edideram , repente nostrum
 Cum lux invida somnium diremit ,
 Et meam mihi sustulit puellam.

At tu , quisquis es , ô tenebricosæ
 Præses optime cogitationis ,
 Seu te Morphea , seu vocare Somnum
 Fas est , fac vigil ut queam videre ,
 Quod somno potui videre captus.
 Aut , si non aliter potes mederi
 Huic desiderio meo , perennem
 Inducas mihi somnationem !

IN SEXTUM.

Cæcus es , et cunctos reppendis , Sexte , poëtas
 Sanum reppensor debet habere caput.

IN THAÏDA CÆCAM ET PONTICUM CLAUDUM.

Thaïda cras duces cæcam , pede claudus utroque ;
 Convenis uxori , convenit illa tibi.

EPIGRAMMATA. 47

Integrum e duplici surget sic corpore corpus,
Si præstes oculos, præstet at illa pedes.
Ergo rem faciunt te dignam, Pontice, divi,
Semiviro qui dent *ἡμεγεσταίνα* tibi.

IN LUPUM.

Jejunus sobrium mihi Platonem
Laudabas, Sophiamque prædicabas:
Mox vero ut tibi cœna sumpta mecum,
Mutasti faciem atque opinionem.
Qui factum hoc, Lupe, tam cito ut juberet
A cœna Sophiam valere? nempe
Cœnatus, Lupe, non eras apud te.

DE FRANCISCO RABELÆSO.

Qui sic nugatur, tractantem ut seria vincat,
Seria cum faciet, dic, rogo, quantus erit?

DE HELIONORA FRANCORUM REGINA.

Nil Helena vidit Phœbus formosius una:
Te, Regina, nihil pulchrius orbis habet.
Utraque formosa est; sed re tamen altera major:
Illa serit lites; Helionora fugat.

78 EPIGRAMMATA.
IN ASINIUM.

Seu domi mihi, seu foris repertus,
Promissi et fidei datæ admoneris:
Tu contra velut admodum occupatus,
Has facis nihili petitiones;
Sed horam tamen inquis adfuturam,
Qua me ex paupere divitem et beatum
Reddas. En igitur tibi ipse dono
Horas quod tibi nunciabit omnes.
Tandem nunc, Asini, potes jubere,
Hæc ut hora sonet diu expetita.

DE FRANCISCI ET CAROLI
INDUCIIS.

Roma olim cessit soceri generique furori;
Et cecidit gladiis inclyta Roma suis.
Quod si illi placidas junxissent fœdere dextras,
Robore staret adhuc Martia Roma suo.
Sic fratrum immitis nuper discordia pene
Funditus Europæ verterat imperium:
At quoniam jungunt concordia pectora fratres,
Servatum Europæ dicitur imperium.

DE MORBO FRANCISCI GALLORUM
REGIS, SALUTEQUE MOX ILLI REDDITA.

Ægroto Pallas Francisco ægrota jacebat,
Optabat Mavors æger et ipse mori.
Illa, quod hoc tutam solo se credat animo:
Hic, quod sit studio natus uterque pari.
Quod si Franciscum mors eripuisset, eodem
Funere Mars functus, functa Minerva foret.
Hoc Atropos mirata nefas, feritate reposta,
Tres una vetuit morte perire Deos.

AD CL. MAROTUM.

Tam docte Venerem divinus pinxit Apelles,
Illi ut credatur visa fuisse Venus.
At tantam sapiunt Venerem tua scripta, Marote,
Ut tibi credatur cognita tota Venus.

AD CANDIDAM, DE IPSIUS FACIE
IN TABELLA EXPRESSA.

Quanto pulchrius elegantiusque
Picta hæc est tabula omnibus tabellis:
Tanto pulchrior elegantiorque
Hac ipsa mihi crederis tabella.

XENIUM TRUCHIO ET DAMPETRO.

Sinceris mos est nunquam neglectus amicis,
 Anni sub primos mittere dona dies.
 Nempe quod ut veteris renovatur circulus anni,
 Fas sit ut antiquus sic renovetur amor.
 Ergo cum Bezam Truchius fateatur amicum,
 Nec me Dampetrus deneget esse suum:
 Non temere, priscos homines imitatus, utrique
 Parva quidem mitto dona, sed apta tamen.
 Ambo estis Vates; ambobus carmina dono,
 Carmina quæ nostri pignus amoris erunt.
 Vos pridem sincerus amor conjunxit in unum:
 Unum igitur decuit munus habere duos.

DESCRIPTIO VIRTUTIS.

Quænam tam lacero vestita incedis amictu?
 Virtus antiquis nobilitata Sophis.
 Cur vestis tam vilis? Opes contemno caducas.
 Cur gemina est facies? Tempus utrumque noto.
 Quid docet hoc frenum? Mentis cohibere furores.
 Rastros cur gestas? Res mihi grata labor.
 Cur volucris? Doceo tandem super astra volare.
 Cur tibi mors premitur? Nescio sola mori.

ÉPIGRAMMATA. 81
IN FORI MANCIPIA.

Cum sit hoc proprium fere poëtis ,
Rebus omnibus ut peculiarem
Divum constituent , suumque numen :
Cur lucrum , forum , et elocutionem ,
Uni Mercurio tamen sacrarunt ?
Prisci scilicet hoc modo indicarunt
Futurum , ut rabiosa quisquis arma
Tractaret fori , haberet ille curam
Lucri , non minus ac locutionis.

AD MARIANUM.

Augustas , Mariane , deum venturus ad aras ,
Nulla cremas magno thura Sabæa Jovi.
Nec capis externos cultum qui spargat odores ,
Nec diti tractas aspera signa manu.
Gemmae nunquam sudas sub pondere vestis ,
Nec digitos onerat res peregrina tuos.
Sed placidam et nullo pollutam crimine mentem ,
Atque sua notas a pietate manus ;
Cæteraque integros domini testantia mores ,
Hæc , inquam , magnis des , Mariane , deis.
Quod si rara solent merito pretiosa videri ,
Nemo dedit , nemo plus , Mariane , dabit.

82 EPIGRAMMATA.
IN ERASMI IMAGINEM.

Illum, quo totus nunc personat orbis, Erasmm
Hæc tibi dimidium picta tabella refert.
At cur non totum ? mirari desine, lector :
Integra nam totum terra nec ipsa capit.

AD MUSAS, TINEÆ SACRIFICIUM
LUDICRUM.

Si rogat Cereremque, Liberumque,
Vitæ sollicitus suæ colonus :
Si Mavortis opem petit cruentus
Miles, sollicitus suæ salutis :
Quidni, Calliope, tibi, tuisque
Jure sacra feram, quibus placere
Est unum studium mihi, omnibusque
Qui vatium e numero volunt haberi ?
Vobis ergo ferenda sacra, Musæ.
Sed quæ victima grata ? quæ Camœnis
Dicata hostia ? Parcite, ô Camœnæ :
Nova hæc victima, sed tamen suavis
Futura arbitror, admodumque grata.
Accede, ô tinea, illa quæ pusillo
Ventrem corpore tam geris voracem.
Tene Pieridum aggredi ministros ?
Tene arrodere tam sacros labores ?
Nec factum mihi denega : ecce furti

exempla, tuæ et voracitatis.
 re mihi passerem Catulli,
 re mihi Lesbiam abstulisti.
 certe meus ille Martialis
 ad viscera rosus usque languet,
 ærit medicum suum Triphonem.
 et ipse Maro, cui pepercit
 flamma, tuum tamen terebrum
 er, ô fera ter scelestâ, sensit.
 dicam innumeros bene eruditos,
 tum tu monumenta, tu labores
 pessima ventre devorasti!
 i, jam tunicam relinque; prodi,
 ut callida stringit ipsa sese!
 ortem simulat scelestâ! prodi,
 tot criminibus datura pœnas.
 istum jugulo tuo mucronem
 nta excipe, et istum, et istum, et istum.
 ut palpitet, ut cruore largo
 polluerit prophana sacras.
 vos, Pierides, bonæque Musæ,
 gaudete: jacet fera interempta;
 sacrilega illa, quæ solebat
 Pieridum vorare servos.
 vobis tunicam, has dico, Camœnæ,
 is exuvias, ut hinc trophæum
 asso in medio locetis, et sit

84 EPIGRAMMATA.

Hæc inscriptio : De fera interempta
Bezæus spolia hæc opima Musis.

IN PHILÆNUM.

Aurelias vocare vespas suevimus,
Ut dicere olim mos erat nasum Atticum :
At te, Philæne, Aurelium vocabimus
Fucum, quod omnes adeo pungas frigide,
Aculeum ut inserim relinquas nemini.

AD TRIPUTIUM, AURELIUM
JURISCI.

Doctum illum et lepidum tuum libellum,
Quo mysteria juris explicasti,
Fertur Mercurius tulisse nuper
Ima ad Tartara; protinusque doctis
Illis Manibus, ut Papiniano,
Paulo, Scevolæ, et Ulpiano, et illi
Juris quem merito vocant lucernam,
Legendum exhibuisse: deinde lecto
Sic cœpisse loqui tuo libello:
Ecquid ceditis? At Papinianus,
Cuncti cedimus, inquit, haud gravate.

IN PHILOPATRUM,

Damnabis (fareor) nostros, Philopatre, libellos;
Et tibi non lectum despicietur opus.

Quid tum? si nostros carpas, Philopatre, libellos,
Debebunt tanto nostra placere magis.

IN EUMDEM,

Sive Palatina Philopatrus inambulet hora,
Et fatuo incessu marmor utrumque terat:
Sive famas illum locupletum querere mensas,
Et procul e vacua jussitat ire domo:
Seu jejunos eat, seu pleno ventre vacillet,
Seu lateat solus, seu comitatus eat;
Semper habet quiddam, turpi quod garriat ore;
Quod merito possit carpere, semper habet.
Semper hiat, semper colloque humerisque laborat,
Et simulat magnum voce manuque sophos.
Sed cum te audierint multi bene multa loquentem,
Nemo bene audivit te, Philopatre, loqui.

XENIUM CANDIDÆ.

Vestes divitiis graves et arte,
Aptandumve tuo monile collo,
Aut quos India mittit uniones,
Jani nec queo, nec volo Calepdis

86 EPIGRAMMATA.

Ad te mittere, Candida, una Bezæ
 Dilectissima Candida. At quid ergo?
 Ipsam nempe animam tibi dicatam,
 Amorisque tui ignibus perustam:
 Quæ, pridem tua sit licet, eamque
 Te pridem dominam vocetque ametque,
 Se rursus tibi datque dedicatque,
 Inclusa his numeris Phaleuciorum.
 Quod si munera raritate censes,
 O Di! quam tibi grande mitto munus!

DE TRUCHIO ET VALIDO.

Vos ego, divini Manes appello Platonis,
 Integer est cujus munere notus Amor.
 Dicite, non curnam in sese moriantur amantes,
 Curve anima vivant alter in alterius:
 Aut quales merito nobis dicamus amicos,
 Aut solidi verum quod sit amoris opus.
 Hæc ego non quæro, nec quæ retulisse Platonis
 Sobrius ad sobrii prandia fertur amor.
 Sit satis hæc dixisse semel: nunc dicite, Manes,
 Quædam animo nondum sæ bene nota meo.
 Mens simplex atque una mihi est: hanc attamē unā
 Pridem amor in partes jussit abire duas;
 Atque ait, hanc animam divisam trado duobus,
 Dimidiam Truchio, dimidiam Valido.

Salva tamen mens est : vivo , scriboque , loquorq ;
 Et tamen hæc Validi est , et tamē hæc Truchii est.
 Quodque magis mirum , cum sit divisa duobus ,
 Utramque integram diligo amoque animam.

IN HUBERTUM SUSSANNÆUM,
 PERDITISSIMUM NEBULONEM.

Norunt Hubertum ganeones prodigi ;
 Norunt magistri cocta quos crambe necat ;
 In urbe tota nullus histriæ later ,
 Nec mæchus ullus , læno scurrave impudens ,
 Nec Chæromantis ullus , aut cadaverum
 Molestus excitator , aut vates malus ,
 Cui non Hubertus iste sit notus bene.
 Sed scire vis ignotus hic cui sic ? sibi.

IN OLLUM.

Quamvis illa mihi forensis esset
 Pridem perfidia usque et usque nota ;
 Nec donis ego , nec pecuniarum
 Peperci cumulo , ut mihi innocenti
 Præsto iudicis ad Tribunal esses.
 At tu muneribus meis receptis ,
 Me , nec id semel , Olle , prodidisti.
 Sane es integer et bonus patronus ,
 Spem qui fallere non velis clientis.

88   EPIGRAMMATA.
DE JOANNE SECUNDO HAG
POETA EXIMIO.

Excelsum seu condit opus, magnique M
Luminibus officere studet:
Sive leves elegos, alternaque carmina,
Nasonis impetu canit:
Sive lyram variis sic aptat cantibus, ut
Victum erubescat Pindarus:
Sive jocos blandosque sales epigrammate
Clara invidente Bilbili:
Unus quatuor hæc sic præstitit ille Secu
Secundus ut sit nemini.

A D F A B U L L U M

Si cœnare voles, Fabulle, mecum,
(Sed cœnare voles, Fabulle, mœcum)
Audi quæ tibi cœna sit parata.
Perdices gemini duas edemus:
Turtur mox aderit; nec ille solus,
Sed quem casta etiam sequetur uxor,
Hæc nos frigidulo mero, Fabulle,
Et fame hæc quoque condiemus ipsa,
Sed scis qualia vina comparavi?
Quæ si non vocites Opimiana,
At certe Optimiana jure dicas,

89

EPIGRAMMATA.
IN PHILÆNUM.

Erasmus ille, quo fatentur plarimū
Nihil fuisse vel futurum doctius,
Tibi, Philæne, stupidus est et plumbeus;
Et quicquid uspiam ab omnibus fingi potest
Calumniarum, stulte in illum congeris,
Lata, Philæne, quandiu et quantum voles:
Hanc scire constat plura, quam tu nescias.

**GENETHLIACON FRANCISCI
VALESII, HENRICI VALESII GALLIA-
RUM OLIM DELPHINI FILII, DECEM DE-
MUM ANNIS NATI POST CONIUGIUM CUM
CATHARINA MEDICEA INITUM.**

Fertur in Alcmenes venturus Juppiter olim
Brachia ter noctis continuasse vices.
Nempe quod in magni divinos Herculis ortus
Nox, hyberna licet, non foret una satis.
Sic, princeps Henrice, tuo cum e semine vellens
Alcidem Gallis gignere fata suum,
Unus in proles conceptum currere messes
Jusserunt, magna cum ratione, decem.
Scilicet haud aliter prorsus quam pluribus annis
Formari tantus debuit iste puer.
Et (si fas homini res est aperire futuras,
Nec dici Vatum numen inane decet)

Quo deni plures ternis sunt noctibus ar
 Hoc tuus hic infans Hercule major e

GENETHLIACON ISAB
 A FRANCIA, HENRICI VALESII
 LIARUM OLIM DELPHINI, ET TEL
 SIMÆ PRINCIPIS, CATHARINÆ
 CES, FILIÆ.

Ecce novos peperit Gallis Catharina tri
 Jam prole dives altera ;
 Natorumque loco felicem crescere turl
 Avus nepotum conspicit.
 En vixdum nata in cunis Isabella vide
 Vagire quiddam reginm ;
 Moxque jocos blandæ tenero cum fratre
 Spectabit Henricus pater.
 At Gallus primis jam nunc miratur in
 Suos futuros principes ;
 Et quamvis teneræ, magnum jam frontis
 Notasque regias colit :
 Donec paulatim, illorum crescentibus
 Spes patriæ adolescat simul :
 Francisco ut domitos forti, victosque
 Isabellæ amore blandulæ,
 Gallica conspiciat venerari libia pronos
 Orbis superbos principes.
 Illi etenim nullus poterit par viribus e
 Odisse nullus hænc volet.

DE FÆLICI INAUGURATIONE
HENRICI II. CHRISTIANISSIMI
FRANCORUM REGIS.

Francisco postquam sublato Gallia sensit
Cujus lene foret mox subitura jugum,
Finiit, ut potuit, gemitus, animisque receptis,
Istæc fassa fuit damna lucrosa sibi.
Ergo age, quamprimum fac hujus, Sequana, Regis
Ad gelidas Arctos nuncia fama volet.
Hæc, Liger, Hesperis, Rheni, Mosa, dicito ripæ:
Hæc, Rhodane, ambustos perfer ad Æthiopas,
Gallorum Henricum fœlicia sceptrâ tenere,
Ingentem ingenti de genitore satum:
Nec regem esse tamen; dubium quia feceris ipse,
Rex Gallis dici debeat, anæ pater.

D. QUELINO SENATORI PARISIENSI,
CUM UXOREM DUCTURUS ÆGRÔTARE
CŒPISSET.

Seu Deus, seu Deus est, qui tē tam læta parentis
Conjugia, e tristī vix sinit ire thoro:
Illa Deus, iste Dei privati numine dignus,
Dignus qui Superum cedat ab arce protul.
Nam tua vel virtus, vel castæ vota puellæ,
Materies justī plena favoris erat.

H i j

92 EPIGRAMMATA.

Perge, Queline, tamē, nec tā bene cœpta morere :

Finem etiam morbis Dī statuere saum.

Perge, puella, simul : namque, ægrotante Quelino,

Vix alius toto sanior orbe vir est.

A D P O N T I C U M.

Nostras, Pontice, somniationes
Narro cum tibi, tunc moves cachinnos,

Et hæc plena putas ineptiarum.

Atqui, Pontice, somniare nuper

Sic mi contigit, ut mihi viderer

Omnes divitias opes, talenta,

Pactolique, Tagique, possidere.

Esse hæc somnia vera tun' negabis?

DE VICTORIA PARTA ADVERSUS

MARCHTONEM VASTI, ANNO 1544.

APUD PEDEMONTEM.

Francorum victas acies Insubria vidit :

Vidit, sed Franci robore freta ducis.

Namque velut quondā Romā oppressere Quirites,

Sic est penè sua Frāncia versā manu.

At nunc everas Aquilas Insubria cernit,

Et colubris rursus lilia junctā suis.

Ergo seta vincat, seu cedat Francus, utrinque,

Virtutis laudem quod mereatur, habet.

) GERMANUM VALENTĒM.

Germani vultus violabit amœnos
 rba, licet lenis flavaque, dura tamen?
 equidem, nobis quæ tam cito præripit illas,
 as quas Phæbus vellet habere genas;
 edram nobis faciem quæ surripit illam,
 iam lepos incohuit, cumque lepore jocus.
 barba decet, quibus ess sic acta juventus,
 canæ tati sint sub honore comæ.
 id non didicit primis Germanus ab annis,
 em vicena videt bruma peracta senem?
 igitur, lanugo, procul: nisi ceaseris, ecce,
 od queat invitam cogere, tonsor habet.

PACE INTER FRANCISCUM I.
 ALLIARUM REGEM ET CAROLUM V.
 CÆSAREM INITA.

nus, heu, fratres in mutua bella paratos:
 dimus accensas Martis ubique faces.
 tamen, ô Superi, placidis allabitur alis
 irea, perpetuos pax habitura dies.
 porro tanti tibi, Gallia, muneris author?
 llia, quo tandem vindice facta tua es?
 et hic Superùm favor est, hæc munera Divû:
 n sunt hæc cæli munera tota tamen.

94 EPIGRAMMATA.

Quippe etiam partem doni sibi vendicat hujus
 Et Rex , et Régis natus uterque tui.
 Roma igitur patriæ Patres numeraverit olim :
 Nos patriæ Patres , et domesemus avum.

IN PAULINUM.

Paulino quoties condixi , Testile , cœnam ,
 Nunquam , cum taceat cœtera turba , tacet ;
 Nec nisi depositis dapibusque meroque quiescit.
 Ergo satur , dices , non abit : immo venit.

IN CÆCILIU M.

Quandocunque sibi parare amicos
 Optat Cæcilius fidiiores ,
 Hos solo probat æstimatque censu ;
 Nec quenquam colit ut suum libenter ,
 Virtus unica quem facit beatum :
 Sed cujus titulos superbiiores
 Triplex linea vix notare possit ,
 Hunc suum vocat , hunc colit libenter.
 Sic servitur , avare , non amatur.

IN POSTHUMUM.

Sæpe quidem verbo solvis , re , Posthume , nutqui
 Quod toties solvis , jam , rogo , solve semel.

IN BERGEDUM.

Audes (ô facinus) censoris sumere normam,
Et semper mœsti verba sonare senis.

Audes, ô mores, ô tempora dicere, cum sis
Socraticos inter gloria prima canes.

Sic tamen, ô demens, sic, inquã, Bergede, ploras,
Quale rudit vector, pande Silene, tuus:

Quale gemunt calami erasso tractante bubulco,
Quale gemis viridi fulta quadriga rota.

Denique sic ploras, ut qui tua carmina ridens
Non legat, inventus sit, puto, nullus adhuc.

AD JANUM.

Aureolos Paulo vicanos, Jane, dedisti:

Credita nam qui non repperit, ille dedit.

Sed quamvis dederis, quamvis nil inde repossas,
Aureolos reddet bis tibi, Jane, decem.

At quando ? dices; Græcorum nempe Calendis:
Cum dederis nummos, credere verba potes.

IN DÆDALUM.

Seu te sexia, seu joci morantur,

Seu lites medio foro tueris,

Seu vicos teris otiosus urbis.

Seu potes, recitesve, rideasve,

96 EPIGRAMMATA.

Cuncta accepta tuo refers parenti:

Quid si, Dædale, posthumus fuisses?

DE FRANCISCO VALESIO GALLI
RUM REGE E PICARDIA, SOLUTA LAN-
DRISII OBSIDIONE, REVERSO.

Quod, Francisce, tibi jam dudum spondet Olympi

Id sors obtulerat nuper amica tibi.

Scilicet ut posset victorem agnoscere Franci

Excusso alterius terra beata jugo.

Tu tamen hæc (quamvis et magna et certa) tu

Non es dilecto sanguine passus emi.

Ergo quod illætos, ô Rex, servaveris hoste

Nemo metum credat, sed pietatis opus.

Pugnabas etenim nolens pugnare, tuique,

Tunc cum hostem nolles vincere, victor era

I N Z O I L U M.

Brevem, Zoïle, dicis hunc libellum:

O si possit idem omnibus videri!

A D A M I C O S.

Hunc, quanquam illepidum et malum libelli

Vos ô perlepidi mei Sodales,

Quæso, sumite blandiore vultu;

Deinde perlegite usque ad umbilicum.

I

Nam vos id rogat ille Beza vester,
 Cujus vos animamque, corculumque,
 Idque me hercule jure, possidetis.
 Sed sic perlegite, ô boni Sodales,
 Ut nec falsa aliqua eruditionis
 Nostræ opinio, nec mei tuendi
 Cura nominis illa vos moretur.
 Figatis potius vel hinc, vel illinc,
 Stellulisque, obelisque, virgulisque,
 Cultu splendidus ut decentiore
 Testetur titulo tenus parentem.
 Id vero mala turba zôïlorum
 Damnabit, fateor; nihilque dicet
 Hic, præter titulum, meum videnti:
 Sed clamet licet usque, et usque, et usque,
 Sit totus volo vester hic libellus,
 Cum vester quoque sit Poëta totus.

IN PHILENEM.

Parvus ille deus minutulusque,
 Cui vates tribuunt et arcum et alas,
 Nuper Gallita permeabat arva;
 Illam cum subito aspicit Philenem:
 Illam tam tetricam et malam Philenem,
 Quæ nostras poties preces
 Contempsit rigido superba vultu;
 Quæ Cupidinis, et faces, et arcum,

98 EPIGRAMMATA:

Sprevit hactenus , et sibi negoti
 Cum Cupidine nil fore asserebat ;
 Atque perfidiæ suæ invocabat
 Testem Castora , fratre cum gemello.
 Sed postquam ille deus , Cupido parvus ,
 E gravi pharetra unicum sagittam
 Deprompsit , subito suam Philene
 Mutavit tetricam severitatem.
 O potens amor , ô levis Philene !

I N P O A R D U M .

Illam Dorida , bellum illud ac amabile
 Scortillum , et totius Iupharis decus ;
 Illam Dorida Poardus ille deperit ,
 Senex , victus , edentulus , calvus , putris.
 Hinc urbis omnes visit angulos miser ,
 Uno Poardus nec potest stare in loco.
 Rem scilicet curat Poardus publicam.

A D C A N D I D A M .

Es quoties vicina mihi , tunc æstuo totus ,
 Ut cum sulphureis ignibus Ætna fremit.
 A te discessi quoties , tunc frigeo totus ,
 Ut cum Caucasæus sub nive anhelat apex.
 Ergo fas alium te , Candida , dicere solem ,
 Ut pote quæ facias æstum , hyememque mihi

DE EADEM.

per Candidulam meam salutans,
 , inquam , mea mens, mei et lepores,
 alumque meum. Illa tunc, disertam
 sese caperet mihi probare,
 , inquit, mea mentula. O disertam
 octo bene fœminam cerebro!
 si dicere corculum solemus,
 non dicere mentulam licebit?

DE EADEM.

e cur arcum, vates, tribuistis Amori:
 iguus non est aptus ad arma paræ.
 pe supercilii nobis sic forma notata est,
 pe quod hinc primus concilietur amor.
 mirari nunc desino, Candida, cur te
 peream: sensi tela supercilii.
 cite, ut postquam læsit nil tale merentem;
 ndem etiam telum sentiat esse mihi.

AD CHLORIDEM, CUM FALS
 NUNCIATUM ESSET, MACUTUM POMPO
 NIUM IN ALPIBUS OCCUBUISSE,

Amabo, Chloris, ô Chloris Macuto
 Sic dilecta meo, velut Catullo
 Quondam Lesbia, sic Macuto amata,
 Nasoni veluti fuit Corinna,
 Si demanimum parum pudicum:
 Amabo, Chloris, ô Chloris Macuti
 Magnæ delitiæ, attamen pudicæ,
 Jube ad te veniam ipse lachrymatum.
 Adferam tibi quicquid undiquaque
 Latet tristitiæ, atque rædiorum,
 Mœrorisque, molestiæque, curæ
 Ægrotudinis, infacietiarum.
 Nam noster periit Macutus ille,
 Amatus pariter mihi, tibi que.
 Fleatur pariter mihi, tibi que.
 Fleamus, Chloris, ô Chloris, fleamus
 Tam dure graviterque, ut et nepotum
 Audire has lacrymas queant nepotes;
 Tam largumque oculis pluamus imbrem,
 Ut communibus obruamus undis
 Alpes, Italiamque ter scelestam,
 Quæ meum mihi sustulit Macutum,
 Et tuum tibi sustulit Macutum,

AD FIBULAM CANDIDAM

Quæso, fibulula illa, fibula illa,
 Quæ pectus dominæ meæ coërces,
 Quæ sinum niveum, measque flammæ,
 Illos quæ globulos duos rubentes
 Intra cæca jubes manere claustra:
 Quæso, fibula, ne mihi misello,
 Istis ne miseris meis ocellis
 Thesaurum hunc niveum invidere pergas.
 Nam quid commeruisse, quid patrâsse
 Pectus hoc niveum, sinusque candens,
 Dignum carcere, vinculisque possit?
 Non cernis, rogo, non vides ut illas
 Mammæ, isti globuli duo laborent
 Luctantes avide, suoque pulsu
 Testentur, sibi non placere claustra?
 Non times, rogo, fibula, ista ne nix
 Liquatur, nimio calore cocta?
 Pergis, fibula? pergis innocentes
 Intra vincula continere mammas?
 Meas divitias, opes, talenta
 Non vis reddere, fibula? at jubebit
 Hoc tandem Venus ipsa: quippe et illam
 Ausa es, pessima, vulnerare nuper,
 Cum Martem cuperet suaviari.
 Hæc illa est Cytheræa, quæ jubebit

102 EPIGRAMMATA.

Thesaurum hunc oculis meis patere,
 Thesaurum hunc manibus meis patere,
 Quem nunc invidia premente celas.
 Tunc tu, fibulata illa, fibula illa,
 Quæ pectus Dominae meae negabas,
 Ipsis sordida sordibus tegeris.

A D C A N D I D A M.

Ergo desinitis micare, ocelli?
 Ergo desinitis tumere, mammae?
 Ista quis vetuit rubere labra?
 Quis istas vetuit genas rubere?
 Ubi illæ faculae duæ micantes?
 Ille ubi tumor est papillarum?
 Ubi purpura, quæ genis sedebat?
 Illa ubi rosa, quæ labris nitebat?
 Febris pessima, sanguisuga febris
 Tibi hæc, Candida, sustulit, mihi que:
 Sic ut, candida quæ prius fuisti,
 Jure pallida debeas vocari.

At vos, ô Medici, quibus tuendos
 Nos dat Juppiter, otiosus ut sit,
 Ferte pharmaca, quotquot undiquaque
 Mos est transvehere ultimis ab oris:
 Ferte pixidas omnium universas,
 Ferte emplastica, ferte potiones,
 Clysteresque, bolosque, cum trochiscis,

Butyrumque, oleumque, mella, fungos,
 Gummi, lac, adipisque, cassiamque;
 Nec desit crocus, et fragrans amomum:
 Adsint thura, roseque, cinnamomumque;
 Adsit denique quicquid aut colorem
 Amissum dabit, aut dabit cruorem.
 Quod si quæritis istius laboris
 Vobis præmia quæ futura t̄ dicam.
 Primum hæc gloria, lausque magna vobis
 Erit, pharmaca dum admovetis uni,
 Conservasse duos, medendo et uni,
 Vitam restituisse sic duobus.
 Mille præterea dabo phalencos,
 Dabo mille elegosque, iambicosque,
 Ut vos, qui miseros duos amantes
 Mortis eripuistis e barathro,
 Vivatis pariter labore amantum.
 Rubris basia Candidæ à labellis,
 Genis basia Candidæ à rubellis,
 Ferent singula singuli, ut ruboris
 Arte vestra operaque restituti
 Ipsi commoda prima sentiatis.
 Vos primi tumidis manus papillis
 Admovebitis, hujus ut tumoris
 Arte vestra operaque restituti
 Ipsi commoda prima sentiatis.
 Quod si forte oculis frui velitis,

Permitto id quoque. Sed cavete, quæso,
 Ne vos flammea lumina ista fallant:
 Namque in his habitant Venusque, Amorque;
 Et tela hinc jaciunt Venusque, Amorque:
 Nonne præmia digna, digna merces?
 Ergo, Candida, nunc relinque luctus,
 Et missas face lachrymationes.
 Namque hæc omnia, quæ perisse credis,
 Certe non periere, sed peregre
 Profecta, incipient brevi reverti.
 Certe restitui cito videbis
 Labellis, oculis, genis, papillis,
 Rosas, lumina, purpuram, tumorem.

IN LIGURINUM.

Ædilis ille, Ligurine, qui tua
 Repertus a te nudus est cum conjuge;
 Nil hercle fecit præter officium suum,
 Qui evincere a te rem voluerit publicam.

AD PEDEM CANDIDÆ.

O pes, quem geminæ premunt columnæ,
 Illæ, inquam, geminæ premunt columnæ,
 Quarum ex arbitrio quiescit illa,
 Quarum ex arbitrio movetur illa,
 Illa Candida, cujus intra ocellos,

Ila Candida, cujus in papillis

Omnes deliciae latent Bezæi.

O pes candide Candidæ, ô tenelle

Mi pes, dic mihi, ô tenelle mi pes,

Qui meam mihi Candidam adferebas,

Cur meam mihi Candidam abstulisti?

At saltem decuit profectionem

Nunciare mihi, ut vel experirer

An possem precibus fugam morari,

Vel tibi comes esset hic meus pes.

O fur pessime, quid tibi imprecabor?

An nodosa tibi ut podagra cunctos

Vexet articulos? an ut molestus

Sic scrupus premat, ut libido nunquam

Ulla te capiat profectionis?

At dolere nequis, sceleste, solus:

Nullos ergo tibi imprecor dolores.

Non peto quadruplum; (licet teneri,

Ut fur, hac merito actione possis)

Hoc unum peto, quod mihi abstulisti.

Redde me mihi, queso, redde, mi pes:

Mi pes, redde mihi meos amores.

Enam mille tibi, hercle, margaritas,

Smaragdas totidem, ut superbus istis

Eas divitiis: dabo phaleucos.

Qui te in astra ferant, ubi sublimis.

Inter sidereos micabis ignes.

106 EPIGRAMMATA.

Sin minus, (nec enim genus relictum
Vindictæ est aliud) tibi nec unum
Pedem, ô pes, dederint meæ Camœnæ.

A D Q U A N D A M.

Qualis pruna sinus contingit sæpe gemella,
Qualis Apellæa linea ducta manu :
Tale tibi quiddam lævem discriminat aſvum
Tale tibi quiddam jungit utrumque femu.
Immo, fallor ego : nam nulla hæc linea pro
Inque utero pars est nulla pudenda tuo.
Aurea quanam igitur descendunt parte flui
Languidulus quanam parte quiescit amor !
Hæreo : si qua tamen tibi rimula, rimula si quæ
Rimula (dispeream) ni monogramma tua

I N G E L L I A M.

Mæchos dicere quos solemus, illos
Mavult Gellia filios vocare :
Nec id iudicio meo imperite.
Nam si dicere filios suerunt
Matres, quos aliquot tulere menses :
Quos decem minimum tulit per annos,
Quidni Gellia filios vocabit ?

AD CANDIDAM.

Cum nos Candida mutuis favillis,
 Communique velut calore cœcti,
 Vitam una peragamus innocentem,
 Ut cum turture turturilla casto:
 Qui fit innocuos ut hos amores
 Tot doli exagitent calumniarum?
 Hæc est scilicet omnibus statuta
 Lex mortalibus, ut perenne nil sit
 Quod gratum; et vicibus suis recurrant
 Voluptasque, dolorque, pax, et ira.
 Ergo hæc, Candida, fortiter feramus,
 Nos, inquam, quibus hæc statuta lex est,
 Ille autem Deus, ille qui favillas
 Nostro in pectore primus excitavit,
 Nec perire potest, nec hos fovere
 Ullo tempore desinet calores.
 Premetur, scio, flamma nostra: quid tum?
 Tanto fervidior futurus ignis.

IN AULAM.

Quid sævum damnare Jovem, magnæque Dianæ
 Numina tot precibus sollicitare juvat?
 Scilicet incusas sterilis commercia lecti,
 Et tumidi velles cernere ventris onus.

Erras si sterilem te credis : quippe tulisse
 Ut pueros nequeas , at potes , Aula , viros.

AD CANDIDAM EX ICTERO CONVALESCENTEM.

Vidit te nuper Venus , ô mea Candida , vidit ;
 Inviditque tibi mox inimica Venus :
 Et se quæstam Deam mortali a corpore vincti ,
 Binas vicisset quæ tamen una deas ,
 Crudelis tandem nati crudelia poscit
 Tela. Neget matri tela rogatus Amor ?
 Arma parat , cornu stridens volat acta sagitta ,
 Nec tamen hæc jussum missa cucurrit iter.
 Nam simul ac frontis divinum aspexit honorem.
 Cuspis , in obliquum cœpit abire latus.
 Ergo servata es ; sed non tamen unica , quippe
 Est jaculatori sic quoque parta salus :
 Quem simul ac vultu spectasses læsa minaci ,
 Aut nimis , aut esses acriter ulta satis.

AD GILLIUM.

Hoc te nomine prædicas beatum ,
 Gilli , quod facili fruare amica ,
 Et benigna adeo , ut rogata nondum.
 Mox supina cadat , pedesque tollat.
 Sed erras nimium , miselle Gilli :

Nam quæ nil penitus negare nescit,
 Opus, non homines, amat puella;
 Et quæcunque nimis cadit libenter,
 Surgit ista nimis quoque illibenter.

A D C A N D I D A M.

Formosas videam cum, Candida, sæpe puellas;
 Sæpe mea est, fateor, sollicitata Venus.
 Sed qua, vel peream, castum me reddit imago;
 Et quamvis cupiam, Candida, nolo tamen.

A D E A N D E M.

Cum te nunc dicat populosa Lutetia civem,
 Inter me numeres, Hedua terra, tuos:
 Cum nos tam longum disjunxerit intervallum:
 (O Martis semper damna timenda feri!)
 Quæris an absentem te, Candida, sæpe requiram;
 Non ego te quæro, Candida, sed video.
 Ipse licet terris involvat Juppiter astra,
 Absit ut unquam absit, Candida, quisquis amat.

AD EANDEM.

Accutivus inter periculis cum Cassis esset
 Absentis perennis super aliisque metus,
 Sacrorumque sequenti propius vestigia Marti
 Ictus in toto prominet orbe suas:
 Concedas acē, mea Candida, viximus an
 Nec fuit hic vilia sine disruptus amor.
 Fallor, an idcirco Martis tibi seva peperit
 Ira, quod es Marti, Candida, visa Veni

AD EANDEM.

Ecce quid hoc dicam, quoties sum, Candida,
 Cur faveat pigro nullas Apollo mihi?
 Discessi quoties, caleam tunc pectore toto
 Et numeris currant singula verba suis?
 Nimirum totos exposcis, Phœbe, poëtas:
 Sed totum præsens me mea flamma tenet

AD SEQUANAM, DE EAD
CANDIDA.

Ecce iterum navem prægnans conscendit ami
 Et dominam, et dominæ, Sequana, perfer
 Perfer, ut incolumes ambo sua littora tanga
 Sive utero lateat femina, sive puer.

Sic et Yona tibi, et concedat Matrōna nomen;
 Et victis Isaræ sic dominere vadis.
 Fallor an in dominam video sevirè procellas?
 O res plena malæ suspicionis amor!
 Mergas, si libeat, nostras, ô Sequana, flammâs;
 Mersa tamen mediis flamma resurget aquis.

AD EANDEM CANDIDAM.

Ex quo disjuncti, mea Candida, viximus ambo,
 Nec tua luminibus sidera visa meis:
 Hora diem, mensemque dies, annumque moratus
 Mensis, jam canos pene dedere mihi.
 At simulac nobis iterum reddemur uterque,
 Teque mea potiar, meque-fruere tuo:
 Hora die, Lunaque dies numerabitur una,
 Quisque aliis annus, vix mihi mensis erit,
 Sic tempus prærepta mihi mea tempora reddat;
 Hæc eadem ut reddam, Candida chara, tibi.

IN ANDRÆAM TIRAQUELLUM,
 SENATOREM PARISIUM., ALTERUM
 NOSTRI SECLI VARRONEM.

Est tibi natorum quæ computat agmina conjux,
 Est tibi quæ natos Bibliotheca parit.
 Fortunatè senex! te nulla oblivio mortis,
 Te nunquam torum tollet avara dies.

PT2 EPIGRAMMATA.

Namque alia ex illis mox est ventura prop
Ex his est pridem gloria nata tibi.
Ut vero pereant illi, illorumque nepotes
Hæc tamen incolamis cum patre neptis

I N S P U R I N N A M

Tollendæ cupidus Spurrina-prolis,
Altæ dum superat jugum Pyrenes,
Divæ porrigat ut preces Jacobo:
Inde Alpes quoque præterit nivosas,
Petri ut limina visat atque Pauli:
Et mox Hadriacum in sinum reflexus,
Divæ offert sua vota Lauretanæ:
Inde per medii maris pericla
Sacram perveniens ad usque Idumen,
Sacratum Domini petit sepulchrum;
Nec contentus adhuc, latrocinantum
Arenas Arabum siticulosas
Gibbo permeat insidens cameli,
Sublimem properans ad usque Sinam,
Et divæ juga sacra Catharinæ:
Quid profecerit hoc labore quæris?
Tres naos reperit domum reversus.

CALLA

EPIGRAMMATA: fr̄
CALLARTIO JURISCONS.
AURELIENSI.

En senos tibi mitto pippiones,
Ruris mustera rusticana nostri:
Nostri non penitus tamen, sed olim
Futuri, nisi forte me fefellit
Patronus, mea jura qui tuetur;
Jura tanta quidem, ut nec his ferendis
Terga sufficiant onusta muli.
Hos ergo tibi mitto pippiones,
Obtestorque simul deos deasque,
Ut sensis tibi messibus peractis,
Fas sit ex lepida tua puella
Tot natos numerare vagientes,
Quot fœtus tibi mitto pippientes.

IN BASIUM CANDIDÆ.

Vos teneri rores, calathos quibus aurea gaudet
Venus rosarum aspergere:
Te cannis incluse liquor, qui dulcia condis
Mensis secundis fercula:
Et vos deliciae patrum, cœlestia mella,
Testes apum solertiae:
Vos ego, vel vobis quicquam si dulcius usquã est,
Et suxi, et hausi, et imbibì,

113 EPIGRAMMATA:

Hesternæ felix nuper cum nocte putarem
 Me basiare Candidam.

Vos etenim pariter spretis cannisque, rosisque
 Et alvearium favis,

Intra verna meæ constat sediase labella
 Tenellæ puellulæ.

Hei mihi ! quis nobis hos somnos interrupit ?
 Quis gaudii tantum absculit ?

Ah Venus, hæc postquã prohibea me carpere
 At somniare me sinas ?

THEODORUS BEZA, DE SUA
 IN CANDIDAM ET AUDEBERTULO
 BENEVOLENTIA.

Abest Candida : Beza, quid moraris ?

Audebertus abest : quid hic moraris ?

Tenent Parisii tuos amores,

Habent Aurelii tuos lepores,

Et tu Vezeliis manere pergis,

Procul Candidulaque, amoribusque,

Et leporibus, Audebertuloque ?

Immo, Vezelii, procul valetæ,

Et vale pater, et valetæ fratres :

Namque Vezeliis carere possum,

Et carere parente, et his, et illis :

At non Candidula, Audebertuloque.

Sed utrum, rogo, præferam duorum ?

Utrum invisere me decet priorem?

An quenquam tibi, Candida, antepōnam?

An quenquam anteferam tibi, Audeberte?

Quid si me in geminas secem ipse partes,

Harum ut altera Candidam revisat,

Currat altera versus Audebertum?

At est Candida sic avara, novi,

Ut totum cupiat tenere Bezam:

Sic Bezæ est cupidus sui Audebertus,

Beza ut gestiat integro potiri:

Amplector quoque sic et hunc et illam,

Ut totus cupiam videre utrumque,

Integrisque frui integer duobus.

Præferre attamen alterum necesse est.

O duram nimium necessitatem!

Sed postquam tamen alterum necesse est,

Priores tibi defero, Audeberte.

Quod si Candida forte conqueratur:

Quid tum? basiolo tacebit imo.

PONTICUS CORNELIO, DE UXORE

NON DUCENDA.

Cum velis uxorem, Corneli, ducere: quæro

Conjugium placeat qua ratione tibi?

Scilicet ut deinceps vivas scilicet: atqui

Fallor ego, aut non hac lege beatus eris.

K ij.

116 EPIGRAMMATA.

Uxor enim aut deformis erit, (tunc, obsecro, talis

Si tibi sit conjunx juncta, beatus eris?)

Aut forma mediocris erit: modus iste, fatemur.

Optimus; at subito deperit iste modus.

Aut formosa, ideoque viris obnoxia mille,

Et de qua nequeas dicere, tota mea est.

Ut sit casta tamen, (nemo si forte rogarit),

Mille feret natos, tædia mille feret.

Aut sterilis tecum tardos sic exiget annos,

Nullus ut e multis sit sine lite dies.

His addas caput indomitum, mentemque tenacem;

Cæteraque a multis quæ didicisse potes.

Desine sic igitur vitam sperare beatam:

Sit potius cælebs et sine lite thorus.

Hic etenim si qua est fœlicis semita vitæ,

Fœmineas juxta non later illa nates.

CORNELIUS PONTICO,

DE UXORE DUCENDA.

Uxorem cupiam cum ducere, Pontice, quæris

Conjugium placeat qua ratione mihi?

Deformem nolo, formosam exopto: placebit,

Si nequeo pulchram, quæ mediocris erit.

Formosam, dices, alii mox mille rogabunt;

At nulli, quamvis sæpe rogata, dabit.

Forma perit subito mediocris: id ille queratur,

Qui præter formam nil mulichre probat.

EPIGRAMMATA. 117

Si dederit natos, natos spectare juvabit :
 Si sterilis, quid tum ? sarcina nostra levis.
 Cætera, quæ narras, certe sunt magna, fatemur ;
 Est animusque tenax, indomitumque caput.
 Sed sua sunt cunctis commata incommoda rebus :
 Ipsa etiam damnis commoda plena vides.
 Me miraris vitam sperare beatam,
 Si mihi sit deinceps fræmina facta comes ?
 Vita virtutis stricta est, si vera loquuntur.
 Hæc quoque quæ quæro, Pontice, stricta via est.

DE PHILLIDE ET DAMONE.

Quis senas hyemes accensus Phillide Damon,
 Pertuleratque faces, pertuleratque gelu.
 Nam tamen ut vidit crudeli funere raptam,
 Attonitus fertur conticuisse diu ;
 Tandem lingua singulis interrupta,
 Dixisse hæc multis paucula cum lachrymis :
 Dix Damon eras, hæc si tibi fata dedissent
 Vivere vel viva, vel moriente mori.
 Dixit, semianimisque cadens perfecit, ut ambo
 Corpora sint uno pene cremata rogo.

FINITIAM.

Per Italas urbes Phœbus torrentior urat,
 Si quæras fieri qua ratione putem ?

Italia, nulla est terra beata magis.
Hi sunt nimirum, quos Phœbus dum vi
Credibile est ignes multiplicare suos

DE COMA CANDIDA.
ZEPHYRUM.

Aura nec nimio æstuans calore,
Aura nec nimio rigore frigens,
Sed verno comes ire sueta Phœbo:
Aura frigidula, aura mollicella,
Quæ sic lacteolæ meæ puella
Crines aureolosque, crispulosque
Audax exagitasque, ventilasque:
Ecquid, obsecro, dum per universum
Lata perstrepiâ et vagaris orbem,
Cernis candidula mea puella
Tenellum mage delicatulumque?
Sed, quæso, mihi dic et istud, Aura,
Dum tu sic temere hanc comam pererra
Cinnique agis hinc et inde nodos,
Non times, rogo, ne vel hinc vel illinc
Veloci miser implicaris ala?

Nam qui tam tenues tibi capilli,
 Quæ molles adeo comæ videntur,
 Non sunt, crede mihi, comæ aut capilli:
 Sunt plagæ potius, quibus scelestus
 Irrerit miseros Cupido amantes,
 Ut tela tenui sagax Arachne
 Incantæ solet occupare muscas.
 Sic me, sic miserum Cupido cepit;
 Sic tu, ni caveas, peribis, Aura:
 Sed quam suaviter, ó dii, peribis!

IN VIRUM MORE TURPÍSSIMO
 γυναικονομίῃσιν, AD POSTHUMUM.

Cincinnatulus ille, cui undulati
 Propexique humeros gravant capilli,
 Qui tersa cute, blæsulaque voce,
 Qui patris oculis, graduque molli,
 Et pictis simulat labris puellam,
 Meri, Posthume, nuptias parabat;
 Cum nequissimus omnium sacerdos,
 Urbanus tamen et facetus hercle,
 Utra sponsus erat, rogare coepit.

COMPARATIO AMANTIS
CUM VENATORE.

Dum leporem nuper nemorosa per avia sector,
 Antiquæ in mentem mi rediere faces.
 Nec mirum, studio cum delectentur eodem,
 Cui Dictynna placet, cui Cytheræa placet.
 Ille etenim leporem sectatur, et iste leporem
 Res fugitiva lepus, res fugitiva lepos.
 Venator casses, et casses tendit amator,
 Quos sæpe incassum tendit uterque tamen.
 Ex æquo pluvias et ventos spernit uterque:
 Damnosus nutrit saltus uterque cantes.
 Attamen hoc distant, quod cum fera sternitur, alter
 Præmia solliciti justa laboris habet:
 Tum demum vero infelix superatur amator,
 Cum similis victæ præda supina jacet.

IN NUPTIAS JANI GARNERI,
ET MARGARETÆ URANIÆ.

Redde tu mihi, Margareta, redde,
 Redde, inquam, mihi, tu puella, Janum,
 Janum quem violenta surpuisti.
 At istis male sit genis rubellis,
 Et istis quoque blandis ocellis,
 Et vobis quoque, vesiculæ papillæ,

Et

Et vobis quoque, crispali capilli,
Meum qui mihi amiculum absculisti.
Margaretula, tene, tene deinceps
Janus delicias suas vocabit,
Et hunc delicias tuas vocabis?
Totus ergo tibi, puella, Janus
Deinceps et vigilabit et quiescet?
Et si quando fores adibo Jani,
Non confestim aderit, velut solebat;
Sed prodibit anūs scelestā tandem,
Merum quæ procul hinc abesse jures,
Intus cum foveas suos amōres?
At Janum interea foris requirer
Frustra tota cohors amiculorum;
Cum Janus tamen aut labella bella
Miretur simul et suavietur;
Aut tractet lepidæ salax puellæ
Audaci teretes manu papillas;
Et quantum quoque distet hæc ab illa
Forsan discere curiosus optet.
At Jani interea ad fores sedebit
Frustra tota cohors amiculorum,
Cum fruare tuo, puella, Jano:
Et tanquam jocus hic sit insuavis,
Lucteris simul, et suavieris,
Mineris simul, atque blandiaris;
Donec deposito furōre tandem

122 EPIGRAMMATA.

Janum suxeris, ô puella nequam,
 Audacemque tamen tuum esse Janum
 Voce deficiente conqueraris.
 At saltem, improba Margareta, ~~scelus~~
 Hac tecum liceat ferire lege :
 Janum fas tibi sit, puella, toto
 Possidere die ; frui in tenebris
 Mi saltem liceat, puella, Jano.
 Fallor, an tibi plus placent tenebræ?
 Immo vis pariter diem atque noctem ;
 Et dat ille tibi diem atque noctem.
 Nocte sit tuus ergo, sitque luce,
 Dum, Jani unius in locum, quotannis
 Des nobis alios, puella, Janos.

IN PETRI BEMBI PATRITII VENI
 HISTORIAM VENETAM.

Clarae urbi Venetum debes natalia, Bembe :
 Urbs eadem clara est munere, Bembe, tu
 Tu patria felix, felix te patria cive,
 Bembe : tamen debet patria plura tibi.
 Nam mortale fuit patriæ quod munus habeba
 At, quam das patriæ, vita perennis erit.

IN EAM CUI MORTUÆ ET JAM
TUMULANDÆ VIVUS FÆTUS NATUS EST.
EX VALERIO MAX.

Pregnante infelix amissa uxore maritus,
Unas dum geminis apparat exequias,
Extinctæ (dictu mirabile) matris ab alvo
Salvus et incolumis prodiit, ecce, puer.
Salve, infans, elate prius quam nate, sepulchrum
Cui cunas, vitam mors properata dedit.
Mortua tu vero, superata morte, triumphas,
Post tua nimirum funera facta parens.
Denique tu cunctos inter celebrare maritos,
Uni cui sobolem mors homicida dedit.

IN EBRIOSOS.

Belidas fingunt pertusa in dolia Vates
Mox effundendas fundere semper aquas.
Nomine mutato narratur fabula de te,
Ebric, qui meas quæ sine fine bibis.
Quin etiam hoc in æ quadrat, turba ebria, quod sine
Corpora quæ fuerant, dolia facta tibi.

CARINO ADMODUM NASUTO

Quod quacunq̄ue venis, fuga est, Carine,
 Cediturque tibi velut Tribuno,
 Tandem desine, quæso, gloriari:
 Naso, non tibi, ceditur, Carine.

P. MELISSO SCHEDIO.

Mellitissime, quæso, mi Melisse,
 Quo mellita magis nec ipsa mella,
 Nec ipsi lepidi magis lepores,
 Nec est ipsa Venus magis venusta:
 Quisnam hoc nomine te beavit augur?
 Fallor, an tibi vel novem Camœnæ,
 Vel ipsæ Charites tibi hoc, Melisse,
 Præsagæ puero dedere nomen?
 Sed ô parcite vos mihi, Camœnæ,
 Et vos ô Charites. Melissus iste
 Quorsum? Nam potius vel est mel ipsum,
 Vel est ipsa opifex ~~mellita~~ mellis,
 Vel certe ipsius officina mellis.

FINIS.

MURETI EFFIGIES

Pisquet sculp.

MARCI ANTONII
MURETI
JUVENILIA.

LUGDUNI BATAVORUM.

M D C C L V I I.

MARCI ANTONII

MURETI

*In librum juveniliū ad clarissimum
vixum Janum Brinonem in senatu
Parisiensi consiliarium Regium*

P R Æ F A T I O.

SÆPENUMERO sum admiratus,
Jane Brino, vir illustrissime, quo
tandem fato contigerit, ut cum
e Gallia nostra pene innumerabiles exti-
terint in omni genere scientiæ præstantes
viri, poetarum tamen magna semper a
nobis fuerit inopia laboratum: idque eo
admirabilius videri potest, quod quæ ad
poetas efficiendos plurimum valere dicun-

A ij

tur, ingenii bonitas, linguarum per
et multarum magnarumque rerum
prehensa cognitio, ea in perplurimis
trorum hominum, nihilo cæteris na
bus, ne quid arrogantius dicam, in
reperiri queunt. Neque vero illud
possumus, graviorum artium scienti
dictos homines Gallos operam pon
his levioris operæ studiis noluisse:
enim qui ad versus faciendos animu
jecerunt, quædam prope infinita vis
non tam voluntatem eis, quam ev
defuisse declarat. Quod si id nobis
tantum; aut Latino sermone conti
forte causam illius paucitatis in earu
guarum peregrinitatem rejicere li
nunc vero cum idem in eo conti
quem a nutricibus, una cum ipso,
citur, lacte combibimus, aliam o
causam necessario cogimur suspicari.
hoc quod dicturus sum, quantope
nullorum animos mordeat: sed tai
yerissimum est, et mehercule jam

P R Æ F A T I O. v

quam ut negari amplius possit. Qui se vernaculo nostro sermone poëtas perhiberi volebant, per diu ea scripsere, quæ delectare modo ociosas mulierculas, non etiam eruditorum hominum studia tenere possent. Primus, ut arbitror, Petrus Ronsardus cum se eruditissimo viro Joanni Aurato, in disciplinam dedisset, eoque duce, veterum utriusque linguæ poëtarum scripta, multa et diligenti lætione trivisset, transmarinis illis opibus sua scripta exornare aggressus est: cujus postea exemplum insecuti J. Antonius Baïfius, J. Bellaius, aliique permulti, brevi tempore tantos fecere progressus, ut res vel ad summum pervenisse jam, vel certe haud ita multo post perventura esse videatur. Idem in lingua Latina multum abest, ut dicere liceat: in qua cum ex veteribus ab Ausonio, ex recentioribus a Salmonio, et aliis duobus forte, aut summum tribus discesseris, ut Græci proverbio dicunt esse multos qui, demiqui boves stimulent, sed raris aratoribus

A iij

res : ita dicas , licebit , multos quide
 qui versus faciant , sed raros , pl
ivagibentus poëtas . De iis loquor , qui
 ta sua in publicum edidere : scio
 et alios esse sat multos , et imprimi
 quem supra nominavi , Joannem Au
 qui vel solus , vel præcipue , si quan
 emiserit , effecturus est , ne ulteriu
 Jovianos , Attios , Molsas , Flaminii
 liz invidet Gallia . Cum igitur ,
 innotatum redeam , in tanta inger
 bonitate , in tanto doctissimorum vi
 proventu , in tanta adolescentum p
 studiosorum æmulatione , quasi que
 tate , tantam poëtarum raritatem ar
 verto ; nihil fere aliud comminisci pe
 nisi esse quandam , ut cæterarum r
 ita studiorum quoque tempestivitate
 risque quodammodo easi conversi
 fieri , ut modo in hac , modo in i
 cultate certi homines præstantes et
 existant . Quod si est , bona spes me
 fore , ut sub Henrico rege Chris

M. M. L. M.
 simo, tanquam olim sub Augusto, poë-
 tarum ingenia excitentur. At de his quidem
 satis nunc: tempus est, ut de meipso tibi
 dicere aliquid incipiam qui cum etiam pue-
 rulus, et a teneris, ut Græci dicunt, un-
 guiculis admirabili quodam poëtices amore
 flagrassem, multa etiam pene in omni ge-
 nere carminis, veteres, quoad per vires
 licuerat, imitatus conscripseram: quorum,
 paulo grandior factus, nonnulla Tardipedi,
 ut ait Catullus, Deo dicaram, nonnulla
 projeceram, nonnulla etiam, ut fit, pe-
 nes me retinueram. Ea igitur cum haud
 ita pridem amicis quibusdam meis, quibus
 ego plurimum in hoc genere tribuo, com-
 municassem, non eis solum illi calculum
 suum adjecere, verum etiam auctores mihi
 fuerunt, ut edenda eorum saltem aliqua
 parte iudicia hominum experirer. Assensus
 sum, ut quod verum est, ingenue fatear,
 non admodum gravate: tum quod res non
 magni periculi videretur; tum quod facile
 considerem fore me, si non, ut ait Hora-

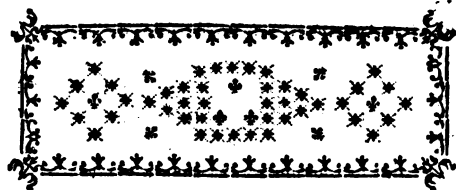
tius, extremum primorum, at certe, extremis usque priorem. Subsecivis igitur horis, aliquod mihi tempusculum a philosophiis, et juris civilis prælectionibus, quibus assidue occupatus distineor, ad hæc exscribenda, et in ordinem utcunque redigenda sumsi: nam perpolire et limare accuratius neque magnopere libebat, neque per eas, quas modo dixi, occupationes licebat. Feci autem, quod locupletes interdum ænopolæ solent, qui multa hospitibus vini genera gustanda proponunt, electuris quod ad palatum maxime fecerit: nam ita et nos multa poemationum genera proposuimus, ut si forte in aliquo lectoribus fecissemus satis, in eo plura porro emittere pergeremus. Hoc autem quicquid erat libelli, Juvenilia inscribere placuit, ut si quid forte interdum lascivius dictum esset, ipsa nos apud severiores excusaret inscriptio. Ac initio quidem decreveram eum nemini cuiquam dicare, ut qui tanti esse non ducerem: quod consilium cur

istea mutaverim, intelliges. Cum jam in
 excudendo librarii essent, forte die quo-
 m accidit, ut ex studiorum laboribus
 juscule me haberem. Venere ad me, pro-
 stra familiaritate Comes Alsinous, Jo-
 ntonius Baïfius, Stephanus Jodellus, ut
 oquio suo et partem meæ molestiæ alle-
 rent, et paulatim eximerent diem. Ibi
 altis ultro citroque habitis verbis, tandem
 his etiam nugis injectus est sermo: pri-
 usque Baïfius rogavit ex me, eccuinam
 rum meum dicare meditarer; tum ego,
 quod res erat, nemini. Ibi tum Comes
 Ide hortari me cœpit, tibi ut eum ins-
 berem: pergratum id tibi, perque ac-
 ptum fore: simulque nactus dicendi cam-
 m, cum alia multa de te honorificen-
 sime commemorare cœpit, tum ea quæ
 in Ludovicum Querculum hominem op-
 num, et doctissimum, institutorem olim
 am, benignissime et fecisti, et quotidie
 is: quæ etsi omnes optime noveramus,
 mo tamen erat, qui non in Comitibus de

x P R Æ F A T I O .

tra laude dicentis oratione libenter
ceret. Quid quæris? Cum aliquand
tatis fuisset, veritus ne parum
videretur ista tam pusilla in tuo
nomine apparere, ad extremum t
persuaderi passus sum: quod Co
si forte mea tibi parum probabit
cia, Comes ipse mecum culpæ
partem. Valde autem te oro, vir
sime, ut dum tibi alia graviora n
hoc, qualecunque tandem est, ac
que consulas. Tibi quidem integri
hujus veluti glæbæ apprehension
agrum, uti optimus, maximusque
collibuerit, vindicare. Quod ut
vehementer te etiam atque etiam
Vale. Lutetia, 8. calend. Decem

M. A. MURETI

ELEGIARUM

LIBELLUS.

ELEGIA PRIMA.

NON ego Cadmeos meditor cōmittere fratres
Quorum inimicitias ipsa locuta pyra est:
Non veteris Trojæ lacrymosa reponere bella,
Bella canenda aliis, bella cavenda mihi.
Hoc aliis per me liceat decurrere campo,
Illa meis non est versibus apta seges.
Me Venus, et Veneris certo puer improbus arcu
Enervant, nūmeros attenuantque meos,
Nec, præter domine blandum ridentis ocellos
Carmine me quoquam conceleberrare sinunt.

Porsitan ista senes culpabunt scripta s

Quid faciam ? res est imperiosa dec

Quē non ille hominū, quem non movet i

Sape etiam cælo diripit ille Jovem.

Me quoque Margaridos decor admirabi

Et sibi devinctum magna sonare vet

Nec vero Aonides vestro me excludit

Si qua ego virginibus non satis apta

Nempe etiam e vobis juvenili capta de

Æagro, reneum subdidit una latus.

Si nulla e vobis ullum sensisset amore

Unde foret, quæso, dicite, natus i

Sanctus Hymen, qui seductas a matre

Abripit, inque viri collocat ipse sibi

At tu, quæ in me oculis nimium viole

Nunc spolia e nostro sanguine opin

Hos numeros hilari (quid enim vetat?) ac

Et vide, ut in speculo, quid tua fo

ELEGIA II.

P R I M A meæ quisquis detramenti j

Et specimen tenuis respicis ingenii,

Sic tibi, si quid amas, semper contin

Invidia vacuus, si legis ista, legas

Nec tibi sit duros acuisse in carmina:

Carmina quæ propriis scripsit Amor manibus.
Seu sunt grata tibi, qua fronte placentia culpes?
Seu minus, ecquis te cogit ut illa legas?
Seria sî quæris, non sunt hîc seria, lector:
Scribere amatorem seria posse putas?
Nos ignes canimus, pueri nos tela volantis,
Omnia non fausto cognita tela mihi,
Et dominam, cujus sub amœna fronte relucet
Lumina sidereis æmula luminibus,
Lumina materies ardoris maxima nostri,
Lumina, quæ mentem surripuere mihi.
Hæc ego sola canam, dum florida ver aget ætas:
Sit procul hinc tragico syrmate Musa tumens.
Post, mea cum multi distinguunt tempora cani;
Venerit et tremulo curva senecta gradu,
Tunc mihi sit curæ Solis perdiscere cursum,
An ne, et quæ noceant sidera, quæque juvent;
Quot cælum teneant zonæ, quot partibus orbis
Constet, et unde cadant fulmina, cur ve cadant.
Utamur, dum fata sinunt, melioribus annis,
Et tota nobis mente colatur Amor:
Dum decet et postes nocturna frangere rixa,
Nec pudor est vernis frons redimita rosis:
Dum decet et mentem leni vincire Lyæo,
Et dominæ clausas ante jacere fores.
Auféret hæc secum, velut aufert omnia, tempus;
Cernis, ut hora, dies, mensis, et annus eunt;

Vivere si possim, nil prius esse putem.
 Tecum ego per montes, tecum per devia rœqua,
 Et curram nullo per loca tacta pede:
 Post, ubi carrendo fuerit lassatus uterque,
 Fessa in graminea membra reponet humo,
 Et rursum certamen erit linguisque, labrisque,
 Quod vel Chaonias vincere possit aves:
 Forsitan et quiddam post basia multa sequetur,
 Multo illis quod sit dulcius et melius.
 Non ego tunc loculi metuum gravioris amantes.
 Servandæ bona sunt rura pudicitæ:
 Balnea non illic, non sunt populosa theatra,
 Non quicquid mentes sollicitare potest,
 Sed nemora, et placido currentes murmure rivi,
 Demulcensque radi carmine pastor oves.
 Porro deterior nobis cum venerit ætas,
 Sparserit et cana tempora nostra nive,
 Tunc curare autem, genioque litare decebit,
 Dum fuerint vitæ stamina rupta mez:
 Nam mea tu, sed non longum mansura superstes,
 In tumulo condes ossa minuta brevi:
 Deinde ubi te pariter sæva mors impia falce
 Læserit, et juris jusserit esse sui,
 Quo nos, te poni tumulo mandabis eodem:
 Inscriptum lapidi carmen et istud erit;
 Cor fuerat binis unum, mens una, viator,
 Quorum nunc unus conregit ossa lapis.

ELEGIA IV.

VIRGO oculis ipsis merito mihi carior, ac non
 Solum oculis ipsis, quin etiam ipsa anima,
 Quam niveus morum candor, mens nescia fraudis,
 Plus quam majorum stemmata nobilitant,
 Nobilitent licet ipsa, licetque a sanguine claro,
 Et non obscura sit tibi stirpe genus,
 Quanta, putas, nostram vexarunt tædia mentem,
 Ex quo diversis cœpimus esse locis?
 Mitius hostili ruerent cum Pergama dextra,
 Laomedontiadas indoluisse puto:
 Mitius Electran, falsas cum tristis ad aures
 Venit Orestæ nuncia fama necis.
 Scilicet haud alius campis errabat Aleis
 Excussus patrio manere Bellerophon.
 O! quoties ægro suspiria pectore duxi,
 Atque ignis, dixi, quam procul hinc meus est.
 O! quoties quavis libuit mihi morte pacisci,
 Possemus paucos ut simul esse dies.
 Occurrunt animo ridentia lumina nostro,
 Occurrit fusco blandus in ore lepos:
 Nunc molles subeunt risus, nunc gratia fandi,
 Nunc subeunt sciti, sed sine dente, sales,
 Verbaq; amarescunt mihi præ quibus omnia mella.
 Ah!

Ah ! me his tam longum posse carere bonis !
 proba , Persephones educta ex carcere Pectis ,
 Vix tua plus illi , quam mihi , tela nocent :
 x tua non paucos letho multavit amaro ,
 Fax sua corde meo me jubet esse procul ,
 s finis adest vitæ , finisque dolorum ,
 At mea perpetuus pectora languor habet ,
 m ! nunquã ego te posthac , mea cura , revisã !
 Nunquamne os istud suaviloquum aspiciam !
 nquam erit , ut veseri Sol nos de more jocantes
 Donspiciat surgens , conspiciatque cadens !
 te equidem eveniet , Viden' , ut jam fulgure lævo
 Firmaris nostras Jupiter ipse preces ?
 s fovet in medio jactatos æquore nautas ,
 pes fovet armatos , spes fovet agricolas .
 s fovet inclusos tenebroso carcere fontes ,
 Et nos in vita spes quoque sola tenet :
 c modo ne quando temerè concepta putetur ,
 Fas , fiat scriptis certior usque tuis .

ELEGIA V.

NON ego Cumæi peragam si pulveris an
 Vivere Margaridos liber amorè queam
 Nec si se lecto Venus offerat aurea nostræ
 Margaridém Veneri postposuisse velim
 Tam mihi confudit jaculo præcordia cæto
 Italicis cornu notis et igne pæer.
 Hæc quæque nascenti cecinerunt fata sorori
 Quis Nox antiquo sustulit ex Erebo.
 At Paris Enonem quamvis ardentè amar
 Sustinuit visa linquere Tyndaride:
 Dixerat et Theseus, ego te Minoi relinqui
 Quæ sit lætho tardior fiora meo.
 Vix bene vectus erat spumosa ad littora
 In vultu confusa sola relicta toro est.
 Submergi, cum per Neptunæ præta vagat
 Dignus et iste fuit, dignus et ille fuit
 Qui potuere suos alio transferre calores,
 Et vitas vita deserere prius.
 Tale ego si faciam factus, mihi terra de
 Et rapiar Siculæ vivus in antra Deæ:
 Illic me Tragicæ vexetis Erianyes, illic
 Omnia cunctorum solus acerba feram.
 Sed neq; tam dubius, neq; sum tam fictus:

E L E G I A R U M.

19

Una dies vitam finiet, una fidem.
 Quodocunque igitur fatalia tempora mensus
 Ad vacuas lucis cogar adire domos,
 Margaris ipsa mihi natitantes claudat ocellos,
 Vitamque ore suo carpat ab ore meo:
 Post, effusa comas, nostrum fleat ante sepulcrum,
 Serta ferens lacrymis humida facta suis,
 Et dicat, Vates nuper, Murete, fuisti
 Non bonus, at certe fidus amator eras.

*****

E L E G I A V I.

Margari, quis mihi te reddat Deus, aut tibi quis
 Aspectu ut grato possit uterque frui? [nos,
 Nec solum aspectu, sed et oscula ferre citato
 Impete, quæ nullus dinumerare queat:
 Ut colludentes jueundo murmure linguæ
 Committant avidas per patula ora animas.
 Non ita læta fuit quondam Icarioris, Ulyssera
 Cum vidit salvum post duo lustra suum:
 Nec tam iterum accepta Lyrnesside lætus Achilles,
 Qua quondam abducta fleverat ipse diu,
 Quam te conspecta scis me, mea vita, futurum;
 Quam me conspecto te scio, vita, fore.
 O! quã avide, o! quoties, o! quot, formosa, figuris
 Isti ori roseo basia pressa darem!

B ij

Non hedera annosas complectitur arctius alnus,
 Non ulmum vitis pressius ulla tenet.
 Tunc mea turgidulas tractaret dextra papillas,
 Tractarent avidæ lactea colla manus.
 Longa vetant, eheu, spatio interjecta viarum,
 Quanta Hypanin vix sunt inter et Eridanum:
 Nam te Pictonicæ retinent felicia terræ
 Oppida, qua Clanus pinguis culta secat.
 Me vero invidiæ procul a te dentibus actum
 Forcia lusatæ mœnia Burdigalæ,
 Pocula qua veteri non inferiora falerno
 Ducit ab innumeris glærea trita rotis:
 Et tamen, heu, sine te mihi jam nec dulcia vîna,
 Tristia nec quicquid corda levare solet:
 Ipsa mihi est invisus dies, Sol ipse videtur
 Opposita vultus abdere nube suos.
 Et merito, quid enim sine te non triste putandû est,
 Qua sine vel vita est ipsa molesta mihi?
 O! Dî, si miseros vestrum fovet ullus amantes,
 Vos tandem faciles in mea vota date:
 Reddite me dominæ, vel si id per fata negatur,
 Finit angores nex inopina meos.

ELEGIA VII.

AD P. CRUSELIUM MEDICUM.

DUM tu conaris Parcarum extendere fila,
 Semineces luci restituisque viros,
 Conclamata novam mittens in corpora vitam,
 Atque Charonta tevi currere nave jubens,
 Iterea quo me, Cruseli docte, putares
 Ducendos sine te fallere more dies?
 Scilicet, ut semper, nostros agitamur amores,
 Quæ vitæ nobis sola terenda via est:
 Et modo damnamus, toties quem sensimus, arcum,
 Nunc de crudeli conquerimur domina;
 Hunc, qua placari possit ratione, rogamus:
 Omnia quæ quivis tactus amore sceler,
 Nec mea laus, hæc sint famæ præconia nostræ:
 Non alio ad manes nomine notus eam:
 Quondam juvenis telo percussus eodem,
 Quo nos, assidue carmina nostra legat,
 Gnoscatque suos nostris in versibus ignes,
 Reddaturque meis caucior ipse malis.
 Quæ cui fatipotens artem concessit Apollo,
 Morborum pelli qua genus omne queat,
 Urge salutifera miseris succurrere dextra,

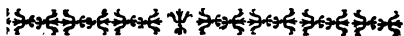
ELEGIA IX.

MARGARI, flāmeotis quæ me comburis ocellis,
 Per quos in cineres, hei mihi, vivus es,
 Dic mihi, quæ facias tam multa incendia; cum sis
 Candidior prima frigidiorque nive:
 Nāque ea quæ molles exest mihi flamma medullas;
 A te, si quæ fides, non aliunde venire:
 Tutamen, heu, tanquam glaciæ circumdata pectus,
 Edure nostras respuis usque preces.
 Esse quid hoc dicam? neq; enim potis est in eodem
 Cum summo summus frigore inesse calor,
 Scilicet ea quæ nos fieri non posse poterimus,
 Cum libet; et quoties, persequar unus Amor.
 Is tibi cor mixto visum de die igne, et geluque
 Quæ possent ferri singula, iuncta necant.
 O ! igitur glaciæ quovis ardenti on igni,
 O ! ignis, quavis, frigidior glaciæ.
 Aut ne me perdant tuæ frigora, mitius ure:
 Aut ne flamma, gelu proijice, Dive tuum.

ELEGIA

ELEGIA X.

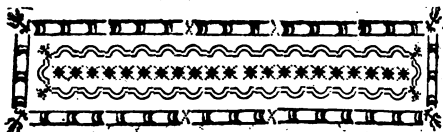
AD F. VERUM LOMENIUM.

EI mihi, cur genio vis me pugnare, Lomeni,
 curæque jubes vertere jura meæ?
 re parum gratas impellis durus ad artes,
 isica cui solum sacra placere vides?
 nec agris miles fieri, nec idoneus armis,
 i semel arrisit rustica vita, potest;
 si quem placido nascentem lumine Clio
 lerit, admota contigeritque manu,
 onus hostiles unquam fœdare catervas,
 t ad sæva fori jurgia promptus erit.
 a sed fugiens tranquillæ inimica quieti
 get ætatis mollia fila suæ,
 arum securus opum, securus honorum,
 inia despiciens, quæ leve vulgus amat:
 tiam summos audax contemnere reges,
 eque sua miseros conditione putans.
 i juvent alios, bellique inamabile murmur,
 saque non siccæ corpora multa neci,
 rapiat primæ teneros lanuginis annos,
 celeretque suum Parca severa diem.
 eat hic miseros inter clamare clientes;

Et pavidos duro terreat ore reos.
 Ille adeat terras alio sub sole calentes,
 Littoraque instructa plurima classe legat;
 Sen ferat Herculeas animas spectare columnas,
 Sen ferat amatos ire ad Hyperboreos:
 Datus, cui fragili vitam committere ligno
 Ardet, et ignotas aequoris ire vias,
 Nec timet inverso decumanos marmore fluctus,
 Securusque animi squamea monstra videt.
 Non sic divini mitissima pectora vites,
 Æthereo quorum flamine corda calent:
 Otia sectantur sed enim, tacitosque recessus,
 Et sua neglectis urbibus arva colunt,
 Splendidaque et multo spectanda palatia fluxu
 Contemnant, humiles anteferuntque casas.
 Illic et siccant generoso plena Lyæo
 Pocula Bistonia frigidiora nive,
 Et si nescio quid seu vultu ancilla sereno,
 Seu non informis villica pollicita est,
 Protinus ut capta reduces ex urbe triumphant.
 O! hominum felix terque quaterque genus.
 Sic ego sim: liceatque mihi, mea Margari, tecum
 Non alia vitam ducere sorte meam.
 At tu, quantum in te est, aliò nos ducere tentas,
 Astræque sequi numina, Vere, jubes:
 Et, quid, ais, quæso, molli tibi carmine quondam
 Præderit aut homines, aut cecinisse Deos?

licet ut, toti fueris cum fabula vulgo,
Cumque erit in vultu plurima ruga tuo,
rater esurias, ut te mala cogat egestas
Multa pati, forti non patienda viro,
tari mensas, blande appellare potentes;
Collere mentitis laudibus astra super.
od nisi desiperes, poteras in luce forensi
Versari, et laudem quærere, opesque tibi.
ute decepta blandum de mente furorem,
Qui tibi, nî caveas, perniciosus erit.
vertit tardas qui recta monentibus aures,
Exitium demens fabricat ipse sibi.
go ego ut hirsuti verbosa volumina Baldi
It discam leges, Justiniane, tuas,
discam teneri modulamina blanda Propertî,
Dediscam numeros, culte Tibulle, tuos!
! peream prius, et sævo me fulmine tactum
Frudat in obscuras Jupiter ipse domos.
am melius dulces dominæ in complexibus annos
ponere, et in caro sæpe jacere sinu!
peream, si quicquid opum, si quicquid honorum
A genere hoc vitæ me revocare potest. [est,

ELEGIARUM FINIS.

M. A. MURETI

AD P. RUFUM DRUIDAM

CONSILIARIUM REGIUM

SATYRARUM LIBELLUS.

SATYRA PRIMA.

Jamdudum tumido mihi bilis in hepate fervet,
Et rumpi metuo, nisi te, Auruncane, secutus,
Inficiam tenues mordaci carmine chartas.
Tunc ausis satyram conscribere, tot tibi rerum
Conscius, ut satyræ possis satis esse vel unus?
Quidni autem? nunquid par est audacia Balbo,
Balbo, Stentorea Christum qui voce professus,
Deinde domi cebet, tremulum crissante Lycinna?
Et tamen hunc torvis oculis, et fronte severa,
Flammatisque genis, atque horrifico ululatu,
Dum docet, et jactat fatuæ sua dogmata turbæ,
In mores clamare malos si videris olim,

LIBELL. SATYRARUM. 29

sse putes supero demissum ex limine Paulum,
 ! mihi si effossa liceat scrobe dicere, quod mox
 fferat in vulgum foliis vocalibus arbor,
 uenam ego, vel potius quæ non ego crimina dicã,
 oncitus? optari sed enim quia talia possunt,
 om etiam fieri; dicam tibi, Rufe, sed unã
 Σαὶ γὰρ ῥιτὰ λήγειν, ἢ ὄμως ἀρῖστα licebit)
 uæ mihi sive furor, sive hæc suggesserit ira.
 am quis enim est adeo patiens (nisi forte Torannus
 eprensus solitus blandiri in conjugæ mæchis,
 t piperis multo saturas offerre placentas,
 um refugit rixas, vitandaque jurgia censet)
 uisnam inquam est usquam, qui si seculi semel hujus
 ividius paulo faciem consideret, ira
 bstineat? cum jam oppresso virtutis honore,
 egnet in humanis vitiorum infamia rebus.

Improba quos ludi fecit fortuna choragos,
 iscribus reliquorum, et sanguine plebis aluntur:
 æficiuntque suis sævi rationibus, haud quos
 onga fides vitæ, vel constans fama probarit;
 erum aquilas, et vulturios, qui rodere norint
 d vivum, atque unum ex membris augere lienem.
 Ringitur interea populus miser, et prece multa,
 equicquam surdas Divorum verberat aures.

Audisne hæc inquã magni pater Herculis? audis?
 udisne, an dormis, an nectaris ebrius haustu,
 erces positis genialia tempora curis?

C iij

Non aliter nostri. Similes fortasse tueris.

Hæc aliquis, sacro cernens qui sulphure
 Nil meritas, non monstra illa exitiosa fess
 In rabiem versus, furiisque agitated amari
 Insequitur veteris non sanum dogma Luc
 Sic alia ex aliis incommoda. Quomodo en
 Ipsa colat Divos, cum vos, qui fulmine
 Stringitis in vestras ausos mutire tiaras,
 Conspiciat Divis ipsique oppedere Christ

Anne libet mecum rationum evolvere
 Centum lenoni sestertia, mille Corinnæ.

Hui! mille infami scortillo? desine. pulc
 Et bene sub Domino lumbos vibrare per
 Quinetiam fessus si quando elanguit, ips
 Insilit, et blande super illum palpitat. in
 Quanti esse, aut potius quanti non esse p

Perge age. In accipitres triginta expensa,
 (Hos domini potius pasci decuisset oma
 Eripuit fallax plus millibus alea binis:

Unguenta, exoticique tulerunt cætera od
 Fartoresque, coquique, et rari opsonia l

Interea quantum in viduas, quantū in per
 Quotnā inopes pavit Domini quadra? quot st

Inscius est morum, quisquis nunc tali:

SATYRARUM. 31

c' gratus quisquam est, nisi cui perfricta pudorē
 ons omnem abstulerit, sic ut probet omnia, sitq;
 bene tuctanti post cœnam applaudere porco,
 bene pedenti blandum arridere paratus.
 Sed satis est. Si forte furor Phœbeius olim
 ntem, Rufe, meam simili concusserit œstro,
 lem aliis, unī risum tibi, Rufe, movebo.

*****

A. MURETI AD DANIELEM
 SCHLEICHERUM ULMENSEM ADOLESCEN-
 TEM OMNIBUS ET FORTUNÆ, ET CORPO-
 RIS, ET ANIMI BONIS CUMULATISSIMUM,

SATYRA II.

RUMPE Lycambæa numeros de cæde madentes
 usa ferox, rabieque nova flammata malignos
 ge hominum mores, damnataque secula culpæ.
 At tua quis poterit patienti volvere vultu
 ripta? quotus tandem feret hæc convicia lector?
 Men' curare putas, mea quis laudet-ve, legat-ve,
 ideat aut damnet? quasi sint hæc justa laboris
 æmia, post centum vigilatas ordine noctes,
 : pene crosos repetitis morsibus ungues,
 sani et semper deterrima quæque probantis
 us aliis populi suffragia cæca tulisse.

Civ

Tu modo quem nondum secli contagio vertit,
 Tu legito hæc, DANIEL, primæq; a flore iuventa
 Disce quot humana lateant sub imagine pestes.

Hunc cine tu cui læna humeros Hyacinthina velat
 Lucentem hinc illinc auro, gemmisque superbam,
 Vinosa facie, vasti qui pondere ventris
 Sudantis mulæ cedentia terga fatigat,
 Aspicias? hic primo abjecta de stirpe creatus,
 Vilisque, ignotusque, et terræ denique proles,
 Non aut virtute, ingenuis aut artibus (illas
 Ipse sua ex æquo cum mula novit) at astu
 Sensim subducens fatuis fundosque, laresque,
 Tandem huc pervenit: rabidi nunc more leonis
 Ventrem adipe insontū et miserorū sanguine farcit.

Aspice et hunc qui diducto, ceu simia, rictu
 Putris gingivæ viduata sedilia pandit.

Quotidie hunc videas nitidi sub primula solis
 Lumina, cum trepidus postico limine furtim
 Emittit tota vexatam nocte puellam,
 Repere paulatim per delubra omnia, et illic
 Obstipo capite, et trepidantibus usque labellis
 Nunc has, nunc illas provolvi cernuum ad aras.
 Hinc rediens non ille inopes fraudare recuset,
 Non delatori perjuriam vendere Cordo,
 Non facere omnia, quæ vel dicere vix sit honestū.
 Vim putat hanc demens esse in lustralibus undis,
 Perque globos precibus distracta mente volutis

SATYRARUM. 33

et si vel cani jugulum patris ense resolvat,
ummodo mortales oculos effugerit, ipse
conscientia securus contemnere lumina possit.

O! simulators, tetrum pecus, ut mihi sæpe
le jecur vitrea diffinditur ista tuenti.

Creditis esse Deum cælo qui talia curet?
Comprimite hoc factis. non creditis? abjicite ergo
unc fucum, et vultu ruite in scelus omne relecto.
hoc ego larvarum genus exitialiter odi.

Sed quid ego enumerās nequicquā singula conor?
res caret illa modo: genera ipsa evolvere longū est.
supra, doli, fraudes, perjuriam, furta, rapinæ,
crimina erant olim: nostro sunt tempore lusus,
vos pueri teneris meditantur ab unguibus, et quos
se docet natos genitor, materque puellas.
enimus ad summum: ruptis et prorsus habenis
compressa rerum potitur virtute libido.

SATYRARUM FINIS.

M. A. MURETI

EPIGRAMMATA.

DIVO JULIO CÆSARI SCALIGERO

P A T R I M E O.

IN tenues numeros, primi monumenta furoris,
Quo mea non simplex corda subegit Amor,
Dirige siderei radiantia lumina vultûs
Cæsar, et hæc nati ludicra nosce tui.
Neu pigeat studiis aliquot gravioribus horas
Subtrahere: interdum deserere illa leve est.
Nempe ducû haud quisquã, licet imperterrita gestet
Corda ferox, gladios semper et arma terit.
Qui populos jussisque regunt, nutuque coërcent
Et retinent forti regia scepra manus;
Non renuunt animos rerum moderamine pressos
Interdum teneris exhilarare jocis.
Sæpe etiam vasti mens unica Jupiter orbis
Flectere se a magnis ad leviora solet.

Insequere exemplum regumque, ducumque, Deique,
Dux olim, et princeps; nunc mihi pene Deus.

ANTONIO GOVEANO.

Imme poetarum, quos secula nostra tulerunt,
Cui sacra Castalii fluminis unda subest,
Accipe non tetrica juvenilia carmina fronte,
A domino limam jussa subire tuam,
: tibi si (quod vix ausim sperare) probentur,
Olim se lucem posse videre putent:
Non minus, æterna damnentur, ut omnia, nocte,
Aspectu tanti facta beata viri.

D NOCTEM, SIDERA ET
AURORAM DE DOMINÆ
PULCHRITUDINE.

Proxima furva, atque alis horrenda nigrantibus, et vos.
Fixa meæ vultu sæpius astra Deæ,
Audite hæc: tu primum Erebi centuplicis uxor,
Quæ veniens uno cuncta colore notas.
Non pudor est, ubi flammeolo te Margaritis ore
Pellit, et invitum cogit adesse diem?
Non quæque lucentes Æthræ radiantis ocelli,
Quorum alta assiduo templa canore sonant,
Non pudor est, oculis ubi scintillantibus illa
Cedere tot vestras lampadas una jubet?

36 EPIGRAMMATA.

Et tu Dardaniū conjux formosa mariti,
Tangere sol cujus nil nisi terga potest;
Nunquid ubi aspexti, quàm te procul illa relinquit,
Nativus roseo crescit in ore rubor?
Non, puto: quin illi ultro omnes conceditis, in qua
Miratur vires Jupiter ipse suas.

VENTIS FURENTIBUS.

Æolidæ celeres, dominæ Junonis alumni,
Cærule velivoli quos timet unda maris,
Altifremi, alipedes, cæli, terræque tetrarchæ,
Dirigite in pectus flamina vestra meum;
Ut mea vel vestro pereant incendia flatu,
Vel me etiam vestris viribus aucta necent.

AD ANIMUM SUUM.

Quonam abiit mi animus Ænum quò solet? auguror
Pectore se dominæ condidit ille meæ. [illuc:
Siccine me tandem miserum, fugitive, relinquis?
Siccine, desertor, castra inimica petis?
O! saltem flammata tuo vel ab igne calescat
Frigore vel flammæ enecet ipsa tuas.

MARGARIDI.

re dum conor nostros tibi, vita, dolores,
 h! misero ex ipsis verba labris abeunt.
 tegere, et clauso meditor sub corde tenere,
 geminat vires abdita flamma suas.
 faciam? ex æquo magnum discrimen utrinque
 re loqui conor, sive tacere velim. [est:
 quæ sola meo jamdudum in pectore regnas,
 iste tibi casus, Diva, referro meos.

SOMNIUM.

, an te teneo, mea lux, an somnia demens
 ago mihi? certe, lux mea, te teneo.
 tia non hæc sunt. oculis nonne intuoꝝ hisce
 ammeolosque oculos, purpureasque genas,
 colasque manus, et eburnæ frontis honorem,
 llaque non tacta candidiora nive?
 ia collaris ineamus prælia signis,
 im tuta alternis lusibus hora datur,
 miserum! nusquam es, fallax me lusit imago,
 ! dolor. O! animi gaudia vana mei.
 queror? exacta si rem ratione putemus,
 bra est in misero quicquid amore boni est.

MARGARIDI.

Dum te, Margari, basiare conor,
 Labris protinus invident ocelli,
 Aspectuque tui carere nolunt.

Quod si contuitu beare ocellos
 Tentarim, labra protinus repugnant;
 Quæ ad sese iste tuus vocat, trahitque
 Candor purpureo natans in ore,
 Ut ferrum Hercules trahit lapillus.

O vis eximix superba formæ,
 Quæ me vel mihi dissidere cogit,

E I D E M.

Sic age, pugnando teneri pascuntur amores;
 Invade insanis unguibus ora mihi:
 Et turba nostros, audax, laceraque capillos,
 Atque interjecta gaudia veste nega.
 Illa etenim O! quanto magis est perfecta voluptas
 Quæ cupiente quidem, sed renuente venit!

E I D E M.

Ludamus, mea Margari, et jocemur:
 Nos et cum roseum diem reducet,
 Et cum se Hesperis recondet undis,

prendat radiatus ora Phœbus
 lentes simul, et simul jocantes.
 pellabo ego te meam columbam;
 me, blandula, passerem vocabis,
 n dicam tibi percitus furore,
 mi basiolum unicum columba;
 collo injiciens meo lacertos,
 ges mi oscula delicata mille,
 mille altera, et altera usque mille,
 rans improbam subinde linguam, et
 morsu tenero meum lacessens,
 dehinc dices mihi, mi tenelle passer,
 non ipsa tibi una sum columba?
 una ex animo columbulilla?
 im mel, tua suavitas, tuum cor?
 me (nam tua sum) suaviare,
 hæc ubera jam resecta cerne,
 æ per te mihi primulum tumescunt;
 jectam et sibi fasciam repellunt.
 o tu, quo modo, delicate, pergis?
 o trudis digitos nimis salaces?
 nos, sic age, dum viremus ambo,
 m res ad Veneris valemus ambo,
 frustra melior teratur ætas,
 lamus mea Margari, et jocemur.
 go debilis imminet senectus,
 æ cum venerit, ah! dolor, columba;

40 EPIGRAMMATA:

Nos tussis mala , viriumque languor .
Pro ludisque jocisque consequentur.

A D P A U L A M.

Basia quod libas cupidis Inctantia linguis ;
Res satis ardori non facit ista meo.
Quod mea colla tenens blandis , resupina , lacertis ;
Me dicis vitam , deliciasque tuas ,
Hoc nihil est. Dulci Veneris de nectare , Paula ,
Aut nulla , aut quinta da mihi parte frui.

AB AMICA PROCUL POSITUS,
OB IDQUE NOCTU QUIESCERE NON VALENS,
MORTEM PRECATUR.

Jam tacitis cœlo volvuntur tractibus ignes ,
Altaque rorantes Delia flectit equos.
Jam pecudumq; , atq; alitum genus omne, ferarumq; ,
Et quotquot liquido marmore monstra silent ,
Somnus habet, dubioque natans per inane volatu,
Membra papaveris illinit unguinibus.
Te solum, Murete, fugit : tibi cura recursans
Ire jubet lento tempora mœsta gradu.
O ! cœlum. O ! certis agitati legibus orbes ;
Cuilibet ex ortu qui sua fata datis ;
Extinctum toties sit fas occumbere. Jam sum
Non ego , sed tantum corporis umbra mei.

I N

IN VENEREM.

Si Venus, ut mendax docuerunt turba, Poëtæ,
 De mediis vere nata putatur aquis,
 Quî fieri potis est, mediis ut fluctibus orta
 Assiduo nostrum torreat igne jecur?
 O! dolor. O! quid jam miseri speretis amantes.
 E media vobis nascitur ignis aqua.

AD MARGARIN.

Quem tu cumque semel blando aspecta ris oculo,
 Nî subita exiliat lætitia, lapis est.
 Cui vero hæc etiam dederis libanda labella;
 Hunc ego felicem terque quaterque voco.
 At si quem complexa tuo dignare cubili,
 Is non jam felix, Margari, sed Deus est.

LUSUS CUM AMICA.

Pande oculos, pande stellatæ frontis honorem,
 Queis doleat visis, invideatque Venus.
 Pandæ agedû lasciva. quid, O! quidnâ oculis illud,
 Quo mea versantur corda, supercilium?
 Saltem ebur hoc manuum interea spectare licebit:
 Ah! etiamne manus? sæva, etiamne manus?
 En, jam igitur posthac nihil amplius ipse videbo:
 Claudio etiam ipse meos, en tibi, claudio meos.

D

42 EPIGRAMMATA:

Jam formose dies, jam lux formosa valetō:

Nam vos, nec dominam cernere supplicium est:
Audiit, inque sinum jecit mea Diva meum se,
Recluditque oculos, applicito ore, meos.

E I D E M.

Cum pluit, et radios Phœbus cum subtrahit orbi,
Tum sane mœstus quilibet esse solet.
Ne mirere igitur, si sim, mea Margari, tristis:
Ecce pluo lacrymas, tu mihi Phœbus abes.

A D G A L L A M.

Novi pro verbis ego sola rependere verba;
Et pro blanditiis reddere blanditias.
Oscula si qua dabit, sola auferet oscula de me:
Pro solis nutus nutibus eripiet.
Hæc aliquid præter tibi me si vis dare, fas est
Hæc aliquid præter, te mihi, Galla, dare.

JULIO CÆSARI SCALIGERO.

Scaliger Aoniæ decus immortale cohortis,
Qui, quæ alios ornant singula, solus habes;
Altera Veronæ, major sed fama priori,
Cui Clarii munus cessit utrumque Dei,

EPIGRAMMATA. 43

Qui tot se debent animarum millia, per quem
Sæpius est Stygii cymba quieta senis,
Quòd tantum augusta de majestate remisit,
Ut placido versus videris ore meos,
Ræmia quæ tandem tibi digna reponere possim?
Devoveam si me, vix satis esse putem.
Vane meos versus voce ut laudaveris illa,
Quam stupet, et qua nil grandius orbis habet!
Ræmia quænam igitur reddam tibi digna? sed erro:
Præmia non debent reddier ulla Deis.
Vane tuas igitur describam carmine laudes?
(Laudari humana numina voce volunt)
Efficient humeri tanto sub pondere, nec jam
Tuta erit in tanto nostra carina mari.
Quidnam igitur? taceo. satis hunc dixisse putandū
Se quicumque satis dicere posse negat. [est,

IN EUNDEM.

Quis Dea, quod possim scripturus fingere nomen,
Scaligeri quod par laudibus esse queat?
An petis imprudens, quod habes? dic, Scaliger: illud
Omnia virtutum nomina nomen habet.

I N E U N D E M.

Dicite mi Musæ , cultissima numina nobis ;
 Quonam Scaligeri pascitis ora cibo ?
 Sic ego , sic Musæ : quàm te sententia fallit !
 Nectare quo potius nos alat ipse , roga.

A D P H Y L L I D E M.

Cum ducenda mihi sine te sunt tempora , Phylli ;
 Longior est anno mensis , et hora die.
 At tecum si quando datur mihi vivere , rursus
 Esse diem credo , qui modo mensis erat.
 Te sine vel Tauri cum Iustrat cornua Titan ,
 Semper adesse mihi mœsta videtur hyems.
 At tecum medio gelidæ sub tempore brumæ ;
 Ire tamen veris tempora læta puto.
 Te sine nox mihi fit , medio cum Phœbus in axe est :
 At tecum in media fit mihi nocte dies.
 Quantum in me miserum juris tibi fata dedere !
 Quæ mihi vel cœli vertere jura potes.

I N' C A R O L U M C A L I A N T H E U M.

Philosophum te dicis , et hoc te nomine jactas ;
 Præ te omnes reliquos ut nihil esse pates :

EPIGRAMMATA. 45

Nec tamen aut rerum causas et pondera nosti,
Aut aliud, nomen quo mereare sophi.
Una tuis titulis addenda est litera, Carle:
Nec mihi philosophus, sed philosomphus eris.

RODOLPHO CONDOMIO, A QUO AD CŒNAM INVITATUS FUERAT.

Ad cœnam tibi me quoniam condicere cogis,
(Si modo quis cogi, quo cupit ipse, potest)
Accipier qua me cupiam ratione, Rodolphe,
Cognosce, et cœnæ quid caput esse putem.
Non me præcipue vel avis Junonia ducit,
Vel quæ de Scythico flumine nomen habet.
Ista decent reges: nobis cœnantibus unâ,
Sustineat parcas sobria mensa dapes.
Sit vini tibi cura prior: nisi nobile vinum est;
Et jocus a mensis, et lepor omnis abest.
Tunc cibus invito lentescens crescit in ore,
Et levius ferre est, quam recreare sitim.
Sin contra adfuerit generosi copia Bacchi,
Vix capit undantes vel domus ipsa jocos:
Tunc et convivæ per mutua pocula certant:
Hic annos dominæ condit, at ille suos:
Et veteres memorant flammæ, et carmina dicunt,
Et laudant cœnæ concelebrantque patrem.
Quare agedû memori primû hoc sub mente tepeto:
Si tibi cura mei, sit tibi cura meri.

IN LYGDUM.

Ἰσχυρὸν Lygdus teneris dum discit ab annis
Est simul et Chiron factus, et Eurytion.

IN EUNDEM.

Lygdus blandulus est, venustusque,
Formosusque supra modum, et benignus
Non æris modo, sed sui et suorum:
His multos parat artibus sodales.

Unum est quod nequit approbare multis
Nasutis nimium, dicacibusque,
Mureto, Crucioque, Memmioque,
Quod se frugibus unicus repertis,
Multâ pascere glande perseverat.

DE PORNA AD L. MEMMIUM.

Porna suis tantum, Memmi, substernit amicis.

Verum: at nulli unquam Porna inimica fuit.

IN EANDEM, QUÆ SE ETIAM
FAMULIS SUBIGENDAM PRÆBEBAT, CUM
TAMEN MIRE ARROGANS ESSET.

Quàm malus est, quisquis dicit te Porna, superba
Quid? tu te pueris subjicis ipsa tuis.

F. GRATO LOMENIO.

ere te tactum nullius amore puellæ,
 ascivique soles spernere tela Dei.
 d sibi, Grate, volunt igitur, quæ sæpe notavi,
 ut data ab arguto signa supercilio?
 d risus, quid verba, manusq; oculiq; loquaces,
 et quæ summoto basia teste capis?
 so, inquis. Cælare tuum cur niteris ignem?
 quisquis tam belle talia fingit, amat.

WILHELMO MOMBASIO EPISCOPO
LECTORENSI.

d tam censeris generoso sanguine, Præsul,
 uodque es tam multis clarus imaginibus,
 quidem certe laus est non infima, sed quæ
 orta ad majores sit referenda tuos.
 d superas opibus multos, quòd honorib9 anteis,
 fortunæ hæc dici munera posse vides.
 d sis angusto spectandus corpore, forsitan
 natura hanc dotem vindicet ipsa sibi.
 uòd tam multis fulges virtutibus, atque
 imiis rari dotibus ingenii,
 lque tuis lucem præferre nepotibus illam
 iam tibi majores ante tulere, potes:

Hæc demum est tua laus : hæc , Præsul , laus tua de
 Una hæc te superis inserit ordinibus. [demum est :

IN PONTICUM.

Sæpius hinc illinc video tibi , Pontice , mitti
 Carmina iudicio subjicienda tuo ,
 Idque a divitibus : neque enim tua , Pontice , quisquã
 Emendaturus limina pauper adit.
 Quid mirũ ? neque enim possit dare munera pauper :
 Nec te , quæ veniunt carmina sola , juvant :
 Mittit at hic gemmas , alius cum versibus aurum ;
 Ut constant operæ præmia digna tuæ.
 Tu , quia muneribus caperis , mala carmina laudans ,
 Altera mentitã retia laude paras.
 Quid correctoris falso te nomine jactas ?
 Id non corrigere est , Pontice , colligere est.

IN EUNDEM.

Aurea non vanã jactas tua carmina vote :
 Purgari solo nempe quòd igne queunt.

FRANCISCO MONCAUDO BURDIGALENSI.

Moncaude optime , cui novem sorores
 Sertis tempora laureis coronant ,

Quem

Quem vatem geminus suum Cupido ,
 Quem vatem genitrix suum Dione ,
 Spretis omnibus , unicum salutat ,
 Illos versiculos perelegantes ,
 Illos versiculos perimpudicos ,
 Nec castos nimis , et nimis venustos ;
 Molles , improbulos , libidinosos ,
 Effrontes , pathicos , Catullianos ,
 Per ludum mihi quos heri dedisti ,
 Jam , credo hercule , millies relegi .

Ut sunt molliculi ! ut fluunt decenter !
 Ut spirant Venerem undequaque totam !
 Ut vincunt Sybariticos poëtas !
 Ut , quod pruriat , incitare possunt ,
 Non dico senibus modo his pilosis ,
 Verum decrepitisque , mortuisque ,
 Si quicquam pote mortuos movere est !

Atqui dicere te tamen solebas
 Ludorum , et Cypriæ rudem palæstræ ,
 Me que illa imbueras opinione ,
 Nil te ut virgineum magis putarem :
 Quin et versibus , impudens , in ipsis
 Semper dissimulas , adhuc que sumis
 Tyronis tibi nomen , Imperator .

Obe desine : ten' ego ut pudicum
 Posthac arbitrer , ampliusve fallar ?

E

50 EPIGRAMMATA.

Imo mehercule virginemque Cyprin,
Castratumque putem prius Priapum.

DIVINO INGENIO CÆS.
SCALIGERI.

Eminus ætherii collucens luminis aura,
Quæ radios toto disjicis orbe tuos,
Certaque cognati retinens commercia cœli;
Tunc etiam cum te deprimis, astra vides:
Hæc tibi pauca tui mirator maximus offert
Carmina, ab indocta non bene ducta manu;
Si liceat, tibi templa simul positurus, et aras:
Usque adeo numen suspicit ille tuum.
At tibi pro templo cœlum est: humus, ara: nec ipse
Jam renuit, quin sit victima sacra tibi.

PRO CAROLO MONTAUSERIO
AD MARGARITAM REGINAM
NAVARRÆ.

Mens regni, sextus lumen, stupor orbis, in uno
Munera quæ divum corpore cuncta tenes,
Conspicere in qua una veteres licet heroïnas;
Et quicquid veteri laudis in orbe fuit:
Delicium cœli, terræ decus, accipe, quæ se
Advolyunt pedibus carmina pauca tuis.

EPIGRAMMATA. 51

am quamvis tibi nulla dari, nisi magna decebat,
Parva tamen lætâ sumere frontē soles.
a tibi est cum Dis communis, ut omnia, virtus,
Vili etiam placant quos data thura manu.
rs olim majora tibi, et meliora dicabo,
Si modo me solita, Diva, fovebis ope.
: sine nil, sed multa tuo cum numine possum :
Nititur auxilio spes mihi tota tuo.
se quidem prorsus nihil hoc sum tempore : sed tu
Ex nihilo me aliquid reddere, Diva, potes.

CÆS. SCALIGERO.

am mea tantopere placeant tibi carmina, Cæsar,
Vel si non bona sint, jam bona facta puto.

F. GRATO LOMENIO.

uisquis te Gratum primus, Franciscæ, vocavit,
Omen, non nomen tradidit ille tibi.

IN QUENDAM.

ulciber incessu, capite Æolus, ore Lyæus,
Tres uno Divos corpore solus habes.

52 EPIGRAMMATA:
IN RUFINUM.

Inter Latinos forte sicubi assedit
Pulchellus iste, fuscule ore, Rufinus,
Qui sericatus gaudet ire per vicos,
Tria verba molli Græca voce τραυλίζει
Græcè sed adsit eruditior quisquam:

Silentur illa; proferuntur Hebræa,
Quæ lividis præmansa dentibus latrans,
Nil præ se apellas jurat esse Rabbinos,
Suæque ita objicit imperitiæ velum.

At scis, apud nos astus iste quid prosit,
Doctor trilinguis, architecte verborum?
Scis, inquam, apud nos astus iste quid prosit;
Qui vera fucis judicamus abstersis?

Dum vis videri habere tres simul linguas,
Unaque centas anteire serpentes,
Quòd credimus te haud aliud esse, quam linguam.

IN NOALLIUM.

Nil immundius est tuis libellis,
Nil obscœnius, impudiciusque:
Et vis te tamen ut putemus esse
Numa, Fabritioque sanctiorem.
At sententia nostra ea est, Noalli;

Quisquis versibus exprimit Catullum,
Raro moribus exprimit Catonem.

IN VIRGILIUM:

VIRGILIUS IPSE LOQUITUR:

Cor Phœbi, Phœbus Latii, varum pater, et rex;
Fons ex quo Aoniæ prosilit humor aquæ,
Par volui primùm, major sed factus Homero;
In Græcos Romæ jura secunda dedi:
Ad cœlos tandem raptus, Jove iudice, dicor
Nectarea illorum vincere voce sonos.

IN LYGDUM.

Quòd sis tam facilis, quòd sis tam, Lygde, benignus,
Quam nova nupta suo tum parat ire viro,
Hoc cave te credas nobisve, aliisve molestum
Nomine: quin etiam nos magis ista juvant.
Displicet hoc, quod non tantùm modo, Lygde benigno,
Verum etiam, ut fama est, officiosus homo es.

IN APOLLINEM.

Dum timidâ cupidus Daphnem sequeretur Apollo;
Currentem celeri per juga summa pede,
Improbe, narratur tristis dixisse, Cupido,
Incaluit pectus cujus ab igne meum,

E iij

Aut concede tuas, quibus istam persequar, alas;
 Aut tua de nostro pectore tela move.

IN PONTICUM.

Sæpe, velut ridens, Epicuri dogmata laudas;
 Et, quasi per lulum, rejicienda negas:
 Sæpe velut ridens, dicis tibi vera videri:
 Quin etiam vultus signa probantis habet:
 Sic etiam vivis, quasi non alienus ab illo,
 Omnia quæ juras te simulare tamen.
 Tolle tuas artes: nihil hæc mendacia prosunt:
 Qui semper simulat, Pontice, non simulat.

NEQUE AVAROS,

NEQUE PRODIGOS PROBANDOS ESSE.

Improba quem partis cumulandi plura libido
 Detinet, et juris non sinit esse sui,
 Quem vexat damnosa modis insomnia miris,
 Dum sua sub tacita pondera nocte putat,
 Qui queritur tardas non sæpius ire Calendas,
 Quique nihil pensi, dummodo quærat, habet;
 Omnia præ lucro contemnere jura paratus,
 Nec mihi, nec cuiquam, credo, placere potest.
 Sed neque qui ternis decies centena diebus
 Fundit, et in sumptu nil putat esse nimis.

EPIGRAMMATA. 55

Quique etiam noctu, posita cum luserit arca,
Non alio ritu tempora lucis agit:
Quem Sol si primo locupletem viderit ortu,
Redditus ex Cræso protinus Irus erit:
Qualis apud Stygiam torquet rimosa paludem
Vano virgineas urna labore manus.
Quisnam igitur? qui se cauta sic temperat arte,
Ut medium servans, vitet utrumque latus.
Providus, at facilis: parcus sibi, largus amicis,
Atque etiam largus, cum petit hora, sibi:
Qui nec opes terra furtim componere, sed ne
Perdere discincti more nepotis amat.

IN GELLIAM.

Quod nimio faciem cultu tibi Gellia quæris;
Et suffis multo corpus odore tuum,
Hac ratione mihi credis te posse placere,
Conarisque illa me retinere via.
Quære alios, isto qui delectentur amore:
Personata mihi nulla puella placet.

CLAUDIO COLETO CAMPANO.

Cum det Rufa rosas, cum det tibi lilia, Claudii,
Cum detserta tibi crine ligata suo,
Cum te respiciens suspiret pectore ab imo,
Annuat argutis cum tibi luminibus,
E iv

56 EPIGRAMMATA.

Denique cum quòvis solum te sola sequatur;
 Conjicere hinc quis non ulteriora queat?

IN ROMANUM.

Cum somnus pigris vix dum est excussus ocellis,
 Atque recèns orto pluma relicta die,
 Inclamas multo puerum, Romane, boatu;
 Ora lavaturas qui tibi portet aquas:
 Tunc et gingivas multo sale sesquipedales
 Proluis, et guttur terque quaterque tuum.
 Esse quid hoc dicam, quod cum tam sæpe lavetur,
 Nunquam non tamen est sordida lingua tibi,

F. LACCIO CAIRIECHIO.

Tunc meo elabi possis de pectore, Lacci,
 Aut ego, dum vivam, non meminisse tui?
 Ante vel istius mundi compage soluta,
 Tetras in antiquum sit reditura Chaos.
 Quin mihi cum Lachesis summos pervenerit annos,
 Nostra sonum referent nominis ossa tui.

IN GRANNIUM.

Iambicos sine lege Grannius facit:
 Miraris? ipse lege Grannius caret.
 Fraudem suis idem inserit poëmatis:
 Miraris? ipse fraude sine facit nihil;

EPIGRAMMATA: 57

Adeoque si quid fraude vacuum unquam facit,
Ut fraudet expectatione alios, facit.

JOANNI COSTECAUDO.

Ni quantum pote quisquam amare quemquam,
Tantum te ipse amo, Costecaude, ni te
Totum non oculis fero jam in ipsis,
Verum in pectore et intimis medullis;
Contingant mihi cuncta, quæ timentur,
Et multo graviora, quam timentur:
Tanto ut sim ipse miserrimus malorum,
Quanto tu unus es optimus bonorum.

JOCOSUM.

Membra sacerdotes si nunc sua cedere moris
Esset, ut in prisca religione fuit,
Crebra minus ferret spuriorum examina tellus,
Fraudaret sociam fœmina rara fidem.
Vera quidem sunt hæc: sed si lex illa feratur,
Quære alium, quam me, qui tibi sacra canat.

IN MALOS PRINCIPES.

Jupiter in faciem, propter sua probra, lupinam
Mutavit regem, Mœnalis ora, tuum.
Ille quidem Regum solus, mihi credite, non est,
De se qui dici promereatur idem.

IN CORELLIUM.

Sutor es, et pistor, lanius, lenoque, coquusque,
 Mercatorque bonus, causidicusque bonus:
 Te tamen in tota non est mendicior urbe,
 Nec quem paupertas arctius ægra premat.
 Dic agedum, quî fit (nam res est mira, Corelli)
 Cum tot res facias, rem facere ut nequeas?

IN LYGDUM.

Cur tibi cauta dedit corpus natura pusillum?
 Viderat hoc ipso plus satis esse mali.

DE MONACHO QUODAM.

Cordigerum abjecto deprendit forte cucullo
 Hospita non segnem, nec sine mente virum,
 Cui tota interior (velut omnia plena dolorum)
 Serica sub vili tegmine vestis erat:
 Hospita quod mirata, quid, ô pater optime, nunquid
 Vestis, ait, sorti convenit ista tuæ?
 Ille nihil cunctatus, eho, quidnam vetat? inquit,
 Quippe meo sunt hæc parta labore mihi:
 Quoque magis credas (grandi mutone retetro)
 Hoc mihi, ait, fusum talia nere solet.

IN CONVIVATOREM NIMIUM

PROLIXUM.

Quonam scriblitas, quonam ista sophismata plenis?
 Vis bene convivas pascere? pone famem.

ANNÆ OGERIÆ NEAPOLITANÆ.

Aurea cæsariem, prædulci argentea voce,
 Hei mihi, cur duro ferrea corde manes?

JOANNI DELIANO.

Si sacer ætherio furor excitat igne poëtas,
 Eosdemque assidua lampade torret Amor;
 Miraris, solidos cur nam exhaurire trientes;
 Dónaque Lenæi sumere patris ament?
 Ante diem geminus miseros extingueret ardor;
 Ní daret assiduus frigora grata latex.

STEPHANO ALISIO BURDIGALENSI.

Si mea se faciles dederint in vota camœnæ,
 Ut per plura meum secula carmen eat,
 Tu pariter mecum memori celebraberis ævo,
 Et tibi scripta vetus per mea nomen erit.
 Sin (sed enim verbis et pondus et omen abesto)
 Non seneant domino longius illa suo,

60. EPIGRAMMATA.

Non tamen idcirco tibi displicitura putabam
Hæc magni in te animi pignora parva mei.

MARIO CRUCIO.

Forma ætate perit : vires ætate fatiscunt :
Casibus innumeris eripiuntur opes :
Una , Mari, est virtus, quam non vis tēporis aufert ;
Non premit indigno sors inimica pede.
Una suos invicta perennibus inserit astris ,
Fortunæ imperio liberat una suos.
Hanc sequere. Insani est. postponere firma caducis ,
Veraque, quæ bona sunt, spernere, falsa sequi.

IN PONTICUM.

Ponticus eximium dum sese ait esse poëtam ,
Hoc solo dici jure poëta potest.

IN LAIDEM.

Non toto est mulier, quam Laïs, justior orbe:
Cur ita? nam rectum semper amare solet.

IN AVITUM.

in subigat sterilem , nihil illi donat Avitus :
Sic fit , ut ille oleum perdat , et illa operam.

IN PONTILIANUM.

ut quæ vix unquam sint salsa epigrammata quæris ?
Diluis hæc nimio , Pontiliane , mero ,

DE VIRTUTE ET GLORIA:

rtus , ut solidum quiddam est , et corpore constans :
Æqua sed est umbræ gloria fluxa levi.
inc igitur quisquis neglecta amplectitur illa ;
Huic magis quam corpus , corporis umbra placet.

DE LUCII CUJUSDAM MEMORIA:

se aliquam si quis memorandi perneget artem ;
Hanc qui confirmet , Lucius unus erit :
et etenim nuper curaque adjutus et arte ,
Tres versus totidem noctibus edidicit ,

IN PAULUM.

E Lecto surgens ad mensam accedere Paulus,
 E mensa ad lectum rursus abire solet:
 Interea attingit libros, ut vina catelli,
 Et queritur sese discere posse nihil.

FATIS PARENDUM.

Obsequitor fatis: ducent te fata volentem:
 Sin minus, invitum te tamen illa trahent.

DE POMPILII NASO.

Pompilio est nasus cubitos tres longus, et utitur
 Latis, et hanc murus cingit utrinque triplex:
 Adsunt et turres, Bacchus quas condidit ipse,
 Et minio tinctis usque rubere dedit.
 Huic etiam naso vis admiranda tributa est:
 Nam calices siccos illius umbra facit:
 Imò etiam longè distans si senserit usquam,
 Ut magnes ferrum, sic trahit iste merum.
 Nuper eram in mensa, sitiens potare paratus:
 Pompilius clausas astitit ante fores:
 (Mira canam, sed vera) merum mihi forte parati
 Attraxit naso protinus ille suo.

IN PAULI NASUM.

Exiguum si quis nasum vidisse laborat,
 Paulum adeat, Paulo si modo nasus inest:
 Non etenim est nasus, sed pars centesima nasi,
 Et quo quis viso dicere possit, ubi est?
 Talis inest nasus muscis, sed et his quoque major;
 Et melius nasi nomine dignus inest.
 Quam quæ per radios volitant corpuscula solis,
 Majorem nasum vix, puto, Paulus habet.

IN GAURUM.

Effundas versus una cum luce ducentos,
 Forte poetastris annumerandus eras:
 Sed cum te eximium jactas tam sæpe poetam,
 Id quoque quod paulum est, incipit esse nihil.

IN PAMPHAGUM.

Pamphagus in patulam tam multa ingesserat alvum,
 Quam poterant denis plus satis esse viris;
 Ecce venit caupo, pretiumque expostulat: ille
 Ebria terribili lumina more rotans,
 Evomit in patinam vinumque, cibosque receptos,
 Atque ait, En, merces tu tibi habeto tuas.

64 EPIGRAMMATA:
IN GALLONIUM.

Stertit ad octavam Gallonius : inde cubili
Paulatim assurgens languida membra leva
Objicitur perdix, quam protinus ille calent
Devorat : hac nulli cesserit arte libens.
Spumantis temeti cyathos octo ve, novemque
Adjicit, et sacris sic operatus, ait,
Di, date mi constantem animū, mentemque quā
Quam multis vita est nostra referta malis

S E S T I O.

Multa quidem, fateor, confers mihi munera,
Devinctum tibi me nec tamen esse reor.
Cur ita? quod quæ das, tristi dare mente videtur
Sic ego quæ data sunt, vendita dona vocor

DE VOLUPTATE, ET RATIONE.

Cum, velut excelsa residens in puppe, Voluptas
Arbitrio mentem pellit, agitque suo,
Horrida bacchantes ineunt certamina venti;
Navemque in Syrtes, et vada cæca trahunt
Illinc Ambitio, Dolus hinc consurgit, et atrox
Ira cruentatas sanguine tincta manus.
At ratio regimen navis si sumpserit, ecce
Compositis undis æquora tuta silent;

Ipsa ratis nullo ventorum exterrita flatu
In portum certo tramite flectit iter.

SANSONI CRUCIO.

Et bonus, et dives, Sanso, simul esse laboras :
Id fieri nulla sed ratione potest.
Sic utrumque petens, perdes utrumque : necesse est
Alterutrum tollas, alterutrumque petas.

TUMULUS OTTHONIS HOMINIS
VORACISSIMI.

Cõditus hac sub humo est gurges vastissimus Ottho
Cui nunc officium justa rependit humus :
Condidit in ventrem terræ tot jugera vivus :
Hunc sub ventre suo nunc quoque terra tenet.

IN VIRRONEM.

Quòd totam Virro furiosi more per urbem
Discurrit noctu, quòd loca sola petit,
Nescio quid secum solus quòd mussitat : illo
Quòd nemo est tota sordidus urbe magis,
Hac ratione parat nomen famamque poëtæ,
Et reperit fatuos, sic quibus esse probet.
O! valeant calami, pereat genus omne librorum,
Reddere si vates mens male sana potest.

F

EPIGRAMMATA: IN PAULUM

Quæ tu condideras, inspexi carmina nuper;
 Lectaque sunt, fateor, terque quaterque mihi:
 Nec tamen evalui cognoscere quid sibi vellent:
 Usque adeo obscure scribere, Paule, soles:
 Nam tu verba, puto, ex libris accepta Sybillæ,
 Quæque Catonis erant tempore prisca nimis,
 Versibus infercis, gaudesque obscurus haberi,
 Et velut inducta singula nube tegis:
 Errasti hoc tantum, quod mittens carmina, Paule,
 Debueras unâ mittere grammaticum.

AD AMORES.

Carnifices curæ, miseræque incendia mentis;
 Et tu cum pharetra, sæve Cupido, tua:
 Tuque Erycina ferox, longû, æternûmque vale
 Ferte aliò vestras, noxia tela, faces.
 Præteriti vobis nimium concessimus ævi:
 Jamque dies mores postulat ista novos:
 Nunc juvat et rerum causas tentare latentes
 Invia que ignavis per loca ferre pedem,
 Induere et mores, contracta fronte, severo
 Atque puellares spernere blanditias.
 Hæc loquor: at si me placidis spectarit o
 Quæ fugat aspectu nubila cuncta suo,

Quàm vereor, ne mox mihi multa et magna locuto
Omnia cum fastu fortia verba cadant!

IN PONTILIANUM.

Cum rapidus medio desævit in æquore Titan;
Fer puer huc cyathos, Pontilianus ait:
Cum pluit, en, inquit, Deus admonet esse bibendū,
Qui nunc tam multo proluit imbre solum:
Sic vacua a potu non unquam tempora ducit,
Curque bibat, semper Pontilianus habet.

PETRO QUINTIO.

Si Dea, quæ dubiis huc illuc passibus errat,
Et regit humanas, lumine capta, vices,
Quem Labirynthæis erroribus egit, Ulyssem
Ad patrios esset passa senere focos:
Membraque lausque viri tumulo caperentur eodem,
Et tegetet nomen, qui tegit ossa, lapis.
At quoniam fati variè crudelibus actus,
Dura tulit terra plurima, plura mari:
Vivit, et evectus rutilis super æthera pennis,
Mæonio clarum carmine nomen habet.
Macte animo, Quinti, dum te sors invida vexat,
A patriisque procul finibus esse jubet,
Virtutem illa tuam toto disseminat orbe,
Dumque nocere cupit, sic quoque sæva juvat.

F ij

CLAUDIO BURGO.

Perpetuo mœres, nec frontem exporrigit unquam;
 Hoccine tu, quæso vivere, Burge, vocas?
 Is demum vere vivit, qui mente serena,
 Et nitido lætos exigit ore dies:
 At qui perpetuis torquet se angoribus, hunc non
 Vivere, sed lenta morte perire puto.

IN QUENDAM.

Quidam jejunum me clamat esse poëtam,
 Et mihi, sicca nimis carmina condis, ait:
 Ipse nota sedenim carpi ne possit eadem,
 Egregia prudens calliditate cavet:
 Nunquam jejunus, nunquam ut qui scribere siccus,
 Sed satur, et vino semisepultus amet.

IN CRASSUM.

Quod ruri maneo studiis addictus honestis,
 Rusticus, hoc videor nomine, Crasse, tibi.
 Rusticus ille quidem non est, qui rura pererrans,
 Ingenium rerum cognitione colit:
 At tu, qui nullam nosti stultissimus artem,
 Esse vel in media rusticus urbe potes.

IN GAURUM.

Quid est hoc anno morituros esse poëtas ;
 Quid metuis ? nil te, Gaure, timere decet.

IN RUFINUM.

cœnet nemo tota te lautius urbe,
 Id tua cur rarus prandia, quæris, eam ?
 Tibi simul ac tecum, Rufine, monetque
 Imus in appositas impetus ire dapes :
 Onerare meas insulsis versibus aures
 Cipis, et nugas ingeminare tuas.
 Retices unquam, sed ab ovo ad mala, recenses
 X, puto, per centum carmina facta dies,
 Si quis sanus patienti combibat aure
 Um adamantini pectoris esse putem.
 Ris, cur te non possim ferre canentem ?
 Quæ ipsa insipido carmine pressa gemit.

IN FORTUNAM.

Quia inconstans, et neutro certa paratu,
 Vel fautura premit, vel nocitura favet.

70 EPIGRAMMATA,
IN COMMENTARIOS JURIS CIVILIS
FRANCISCI CONNANI VIRI CLARISSIMI

Liber ipse lectorem alloquitur.

Dum tua nil præter , curantis , commoda , Le
Me patris assiduo cura labore polit ,
Dumque diebus amat totas ex ordine noctes
Noctibus et totos continuare dies ,
Ipse (fatebor enim infelix) dominoque patri
Ipse necis properæ maxima causa fui.
Verum etiam sine me , fatalia tempora mens
Serius ut paulo , tandem obiturus erat.
Faxo ego , ut æternùm per me nunc vivat : erit
Illi auctor vitæ , cui necis ante fui.

DE SE IPSO.

Dicebam Euterpæ , cœptis in versibus hæc
Auxilium fratri porrigere , Diva , tuo.
Fraterno mota est in risum nomine virgo ;
Et nitido sudum reddidit ore diem :
Tunc ego subridens , mirari desine , nam
Si pater est Cæsar , tu soror esse potes

IN IMPORTUNOS RECITATORES.

Hei mihi , quàm res invisâ est nimis esse poëtam !

Quantum odii morbus colligit ille suis !

Nil genere hoc hominũ est usquã importunius : illos

Et cane , qui sapiunt , pejus et angue , cavent.

Nec locus est , nec tempus , ab his subducere quo te ,

Non si mille modis aggrediare , queas.

In fora te , in thermas , et balnea in ipsa sequentur :

Quod si in templa gradum ferre parabis , et huc.

Si notos forte ægrotos invisis , et illuc :

Spectatum ludos forsitan ibis ? et huc.

Pergis eò , nullum quò ducere quæris ? et illuc :

Pergis eò , comitem quò tibi poscis ? et huc.

Denique , ut exoneres alvum , discedis ? et illuc :

Ut somnum capias , fessus abibis ? et huc.

Interea insulsis onerabunt versibus aures ,

Auribus ut te nunc ipse carere velis :

Versibus insulsis , quis cantio gratior illa est ;

Quam geminat putri condita rana lacu.

Ex genere hoc , miserum nuper me prenderat unus :

(O ! lux infelix quam fuit illa mihi .)

Fessus ego , insuavis mihi jam ut vita esset , apud me

Fundebam surdo talia vota Jovi :

Summe Deũm , te si qua mei miseratio tangit ,

(Nam qua sim positus conditione vides)

EPIGRAMMATA.

Aut abige hūc tandem, aut mihi da surdescere, vel jã
 Alterutrum nostrūm, vel neca utrumque simul,
 Venerat ad primæ damnata crepuscula lucis;
 Vix abiit vates sole cadente meus.

PAULO.

Das mihi lactucas, centum sed mutua poscis;
 Desine : lactucas, Paule, minoris emo.

IN COLLINAM ANUM.

Dispereram, nisi te aspicio, Collina, libenter,
 Ni que etiam tecum sæpius esse velim :
 Tum quoniam anguicomas sic exprimis ore sorores,
 Terriculi ut facilè munus obire queas,
 Tum quoniã imprimis potas lepidè, atque decenter :
 Crede mihi : hęc demum gratia magna tua est :
 Nam tu aliquot, qui sint reliquæ præludia pompæ
 Suaviter immissis ructibus in cyathum,
 Sic bibis, ut dulcis labis pendentibus humor
 Assiduè alternis influat, et refluat.
 Expers interea ne sit pars ulla decoris,
 Labitur in pinguem spurca saliva sinum.
 Crede mihi : id pulchrum est, dentes cum alli
 Sic patulo geminus ludit in ore liquor.
 Macte age, macte animo Furiarum sola vol
 Delicium Stygii sola futura canis :

EPIGRAMMATA.

73

Perge, citosque bibens Mæandri redde reflexus:
Id, festiva, simul et bibere, et vomere est.

ANTONIO CALLEO.

Unquamne, Antoni, locupletem te fore credis?
Et cælo, et cota falleris hercle via.
Non es adulator, non fur, non denique leno,
Non bonus insontes voce onerare reos.
Innocuus vivis, fraudisque, et criminis expers,
Semper in antiqua simplicitate manes.
Evades nunquam dives rationibus istis:
Esse bonum nostro tempore stultitia est.

PAULO.

Qui capit, inferior; major, qui donat, habetur:
Inferior sic te, Paule, libentor ero.

CUIDAM.

Hos tibi quid juras factos ex tempore versus?
Pagina, si taceas, id satis ipsa probat.

G

EPIGRAMMATA: IN PHÆDRAM.

Cum Phædra Hippolyti disjectos cerneret artus,
Membraque tam multis sanguinolenta locis,
Postquam non potui vivum te inflectere, dixit,
Persequar ad Stygios te tamen usque lacus.
Dixit, et incumbens gladio, terram ore momordit,
Sæpe amor insanus talia monstra parit.

DE MORTE M. BRUTI.

Brutus ut Augusto belli succedere palmam,
Et paulùm a victis vidit abesse suos,
Amplexus gladium multa jam cæde madentem;
Ergone te, dixit, sospite, servus ero?
Quin potius fatis id quod præclusa malignis
Non potuit patriæ, dextra datura mihi est.
Hæc fatus, rutilum per costas exigit ensem,
Magnanimoque cadens pectore pulsat humi
Sic quoque dum moritur, labris dum spiritus e
Nunc, ait, invito Cæsare, liber ero.

IN QUENDAM.

Quidam Margaridem meam salutat,
Morbosus, capularis, eviratus,
Ficosus, recutitus, herniosus,
Calvaster, podager, cadaverosus,

Orci victima, pabulum Charontis,
 Cui jam oris, puto, fœtido in recessu
 Dentes quinque, nec amplius, supersunt;
 Cui centum scabies petita lustris
 Artus depopulatur ulcerosos.

Idem, quod magis ac magis pudendum est,
 Pauper, dirutus, expeculiatu,
 Qui noctu omnia fana pervagatur,
 Si quid, perditus, harpagare possit,
 A se quo miseram famem repellat.

Atqui surripiat, clepat, quid ad me?
 Quicquid fecerit, haud movebor unquam,
 Dum ne Margaridem meam saluter.

DE MORTE CICERONIS.

Cum ferus astaret stricto mucrone satelles,
 Sumere supplicium de Cicerone parans,
 Immoto vultu, atque oculis constantibus ille
 Præbens infandâ colla secunda manu,
 Publica libertas vitâ mihi carior, inquit,
 Me quoque, me fas est, te moriente, mori.

EPIGRAMMATA.
 CALENDIS JANUARIIS, JOCOSUM.
 AD MICHAELEM LOCHIANUM.

Non tibi pro xenis, fulvi pretiosa metalli
 Pondera, non doctâ signa polita manu,
 Non lana Assyrio tincta et saturata veneno,
 Non gravis argenti lamina muneris erit.
 Talia non capiunt generosas munera mentes;
 Talia magnanimi spernere dona solent.
 Cum te igitur, quam sis excelso pectore, norim;
 Non mittam ista tibi dona: quid ergo? nihil.

AD JANUM VERMELIANUM.

Divitias hodie plenâ depromere ab arca,
 Thesaurusque meos jam reserare placet,
 Ut te muneribus donem, mi Jane, superbis;
 Jane, inquam, ex animo nunquam abolende mer
 Dona paro tibi ferre, quibus, si dicere fas est
 Attalicæ possunt nil dare majus opes:
 Munera, Persarum gazas quæ vincere possint:
 Quidnam post tantos feret præ quibus unda nihil
 Qui sua tam elatâ munera voce canit?
 Sic tecum: et quæ sint ea tandem dona, rec
 Atqui jamdudum, quæ tibi poscis, habet

i ? dices, hoc tu breve chartæ et inutile frustum.
 Persarum gazis amplius esse putas ?
 id facias ? nil possideo, nisi carmina, Jane :
 Quare ea thesauros divitiasque voco.
 quoque, si natura mihi tua cognita recte est,
 Carmina divitiis pluris habenda probas.

VRANDAM ESSE HIEMIS
 TEMPORE CUTIULAM.

ere ligna foco : vis frigoris aspera sævit,
 lia age quid dubitas ? ingere ligna foco.
 n audis, quanto Boreas bacchetur hiatu ?
 Jônne vides, multâ ut jam nive canet humus ?
 vicis, ut veteres viduentur frondibus ornî ?
 ternis, ut amissas silva queratur opes ?
 nis, et ut pigro lentescant marmore rivi ?
 fe gelidus totis artubus horror habet.
 to age, ferto hue vina, puer, cyathosq; capaces,
 ante focum mensas explicuisse juvat.
 i trîsti cœlum est facie, jam nubilus æt
 fmnia concutiens, nos vetat ire foras.
 ò domi inclusos genio indulgere necesse est,
 los datus a priscis ut teneatur avis.

EPIGRAMMATA.
 LODOICO VALESIO ADOLESCENTI.
 HONESTISSIMO.

Miraris, tanto cum te complectar amore,
 Cur tamen extremum hic te, Lodoice, locem?
 Pectore nempe mihi penitus defixus in imo es:
 Ultimus, hinc factum est, pectore ut exieris.

VITA FUGIT DUM VIVERE
 MEDITAMUR.

Gustanda vita, non fruenda, homini datur.
 Nam, cum fruendi tempus est, tum deserit,
 Felicius maritus, an caelebs agat,
 Privata vita sitne regno dulcior,
 An vita regia solium attingat Jovis:
 Peregre morari suavius sit, an domi:
 Qui, quamque multi, et quo parandi more sint,
 Quo habendi, amici: nullus hæc curat puer;
 Rarus adolescens, nec senex omnis videt.
 Et hæc tamen vitam prope omnem continent,
 Quæ si quis acri cura et usu pervigil
 Longo notarit, idemque secum statuerit,
 Quid fugere, quid contemnere, et quid persequi
 Expediat homini; vix eam ingresso viam,
 Quam maxime unam ex omnibus probaverit,
 Obstat senectus invida, et cursum impedit:

Mox avida tristes Lachesis injicit marus.
 Sic vivere meditantibus vita evolat.

CUM SESE OFFERT RAPIENDA OCCASIO.

Si expectes, Pamphile, ipsa dum negotia
 Te accersant ultro, et dormientem exsuscitent,
 Vehementer erras: taciti discedunt dies;
 Nec obliviosos officii admonent sui.
 Superba res est rei gerendæ occasio.
 Semel contempta, nunquam postea redit.
 Vigiles oportet, et tua accures memor.
 Nam, si ipse rem curare negligas tuam,
 Fugit illa, et facilè, qui se curet, invenit.
 Tu rem quam cures postea haud facile invenis.

NULLI FORTUNA SIMPLEX CONCEDITUR.

Memini magistrum puero mi olim hoc dicere,
 Summum Jovem facere item, ut caupones solent:
 Qui vina ut vendant, turbant, miscent, diluunt;
 Nec cuiquam vini simplicis donant cadum.
 Et idem illum aiebat in vita mortalium
 Nunquam fortunam simplicem cuiquam dare;
 Sed temperare fata lætis tristia.

E GRÆCO CALLIMACHI.

Namque et ego nitido capiti, flavisque capillis
 Serta olim Assyrio sparsa liquore dedi:
 Et bona in ingratum congesti plurima ventrem.
 Cuncta, sed in ventos illa abiere leves.
 Servarunt solæ commissa fideliter aures.
 Corporis hac unâ est parte reperta fides.

RAPHAELIS URBINATIS PICTORIS

EXIMII TUMULUS.

Ipse loquitur.

Sic mea naturam manus est imitata, videri
 Posset ut ipsa meas esse imitata manus.
 Sæpe meis tabulis ipsa est delusa, suumque
 Credidit esse, meæ quod fuit artis opus.
 Miraris, dubitasque? audito nomine credes.
 Sum Raphael, hei mi, quid loquor? imò fâ.
 Et tamen, his dictis, quid opus fuit addere nomen?
 Alterutrum poterat cuilibet esse satis.
 Nam mea et audito est notissima nomine virtus:
 Et præstare vicem nominis ipsa potest.

DE LINGUA.

! Lingua lingua, ut magnâ eges custodia:
 sæ ce aliis sæpe, ce sæpius Domino nocet.
 altum assecutus, qui bene didicit loqui:
 sæ bene tacere, non minus assecutus est.

DE AMORE.

vibus hiems exsuperat, ver floribus,
 stas aristis affluit, lacrimis amor.

AFFICTA TRABEÆ.

ere, si querelis, ejulatu, fletibus
 medicina fieret miseris mortalium,
 pro parandæ lacrumæ contra forent:
 inc hæc ad minuenda mala non magis valent,
 uam nœnia præficæ ad excitandos mortuos.
 es turbidæ consilium, non fletum, expetunt.

DE MENTE.

: imbre tellus, sic riganda mens mero;
 : illa fruges, hæc bona consilia offerat.

DEDICATIO HORTORUM
TIBURTINORUM.

Nec labor Alciden fregit, nec blanda voluptas
 Unquam animum casti molliit Hippolyti.
 Ambarum hos hortos virtutum accensus amore,
 Herculi, et Hippolyto dedicat Hippolytus.

I D E M.

Aurea sopito rapuit quæ mala dracone
 Alcides, eadem nunc tenet Hippolytus.
 Qui memor accepti, quos hic conseverat hortos,
 Auctori voluit muneris esse sacros.

BACCHUS FONTI IMPOSITUS.

Nondum natus eram, cum me prope perdidit ignis.
 Ex illo fontes tempore Bacchus amo.

IDEM EX ADVERSO RESPICIENS
FONTEM NYMPHARUM.

Qui colitis Bacchū, comites simul addite Nymphas;
 Nam sine ope illarum munera nostra nocent.

IN TABULAM TANTALI.

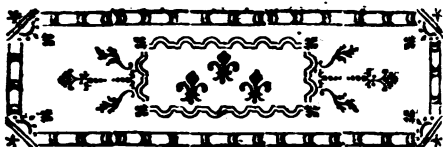
Si quando admittant sua te ad secreta potentes,
Quisquis es, exemplo disce tacere meo.

IN TABULAM JASONIS NAVIGANTIS,
ET HERCULIS RAPTUM HYLAM
QUÆRENTIS.

Viribus auferres, quod fraude parabis Iason:
Eripit Alciden, sed tibi raptus Hylas.

EPIGRAMMATUM FINIS.

M. A. MURETI

EPISTOLARUM LIBELLUS.

AD NICOLAUM VIENNENSEM EPISTOLA.

INCLYTA nobilium soboles, Nicolae, parentum,
Qui jam nunc ipso ex ætatis limine signa
Virtutis præbes nobis manifesta futuræ,
Nimirum sapis, et rem recte intelligis unus,
Qui licet antiquis ortus natalibus, haud re
Ante tamen ponis reliquis, sed fronte modestæ
Alloqueris cunctos, vultuque humanus amico,
Non ulli renuis dextram præbere fidem.

At quidam contra nullis majoribus orti,
Ore tamen tumido voces efflare superbas,
Æqualesque suos audent contemnere, tanquam
Indignos queis se se æquali fœdere jungant:
Quos tu deridens, inter nihil esse, parente
Quo sit quisque creatus, ais, dum sit modo veræ

Virtutis studiosus, ametque in rebus honestis
Ponere labentis fatalia tempora vitæ.

Cui non Sicaniæ notus dominator opimæ,
Qui de figlina est ad regni evectus habenas?

At contra Persei, qui claram rexerat olim
Pallenen, natus, fortunæ ludibrium, amplas
Inflabat folles, et regis filius, unco
Impositam incudi versabat forcipe massam.

Quid? non et matris captivæ abjecta propago,
Cui regni flamma index circum tempora fulsit,
Regali sedit solio? Quid stemmata jactas?
Nam pueri regum parte enascuntur eadem,
Qua mendicorum. nunquid communis utrique
Materia est? nunquid morbis obnoxius æque est;
Quem lana Assyrio velat medicata veneno,
Principibus proavis, claroque ex sanguine natum,
Et sub Aquitanis sordet qui bardocucullis,
De peronato genitus patre? nonne sorores
Noctigenæ, vitas hominum quæ pollice versant,
Sunt æque immites generosis, vilibus æque?

Quidnam igitur præstat mendico hic nobilis isti?
Aut quid nobilitas tandem est, nisi fumus inanis?
Nam si vim verbi inspicias, et nobile scortum
Dicitur, et latro nonnunquam nobilis: imo
Nomine ita accepto, Pornus quoque nobilis ipse est.

Sed nempe insanit vulgus, multoque veratro
Indiget, indignos alienis laudibus ornans.

Qui se non ullo deturpat crimine, quique
 Viribus ingenuas totis amplectitur artes,
 Is mihi, sit quamvis genitore creatus egeno;
 Nobilis est: at qui, vitiorum mole gravatus,
 Nil præter statuas, et avorum nomina jactat,
 Si verum excutias, longe abjectissimus ille est.

AD JANUM ANTONIUM
 BAIFIUM.

Jane mei cordis longe pars maxima, quocum
 Dulce mihi est totos crebro componere soles,
 Dum tu aut Niliacæ meditaris funera Thisbes,
 Inficiens atro candentia poma colore,
 Aut opus eximium numeris sublimibus aptas,
 Syrmate conspicuus, picturatoque corhurno;
 Carmine nos humili nostros includimus ignes,
 Aut brevibus scriptis dulces affamur amicos,
 Aut vitis genuinum infigimus. Omnia nos hæc
 Parvula inaudaces: tibi fas majora parare,
 Cui totus se Helicon, totusque recludit Apollo.
 Ad vires se quemque suas componere verum est.

AD STEPHANUM JODELLUM.

Semina sunt quædam nascentibus insita nobis,
Queis, duce natura, ad varias impellimur artes:
Ille fori rabiem, vesanaque jurgia laudat,
Et pavidos grata defendit voce clientes,
Impatiens orî : contra hic sulcare carinis
Regna tridentiferi gaudet patris, et trabe vasta
Visere longinquo terras sub sole jacentes.
Prodigus hic vitæ violentis ducitur armis,
Gaudet et hostili stagnantes sanguine campos
Aspicere, et litui sonitu recreatur acuto.
Ille sui nunquam fines excedere agelli
Ausus, amat tacitis deducere passibus ævum,
Proscindens magnæ gremium genitricis, et altis
Pingua Triptolemi committens munera sulcis.

Nos musæ, Jodelle, tenent, genitorque Lyæus,
Quem rigidi ambiguo venerantur numine Thraces,
Et Nymphæ celeres, et capripedes Satyrisci.
Nos et luce nova lustrat dum Delius orbem,
Et jubar auricomum tremulis dum fluctibus abdic;
Addictos studiis videt, intentosque labori.

Sed tua te virtus, animi te vividus ardor
Æquales longe ante alios unum abripit: uni
Pupureis dictant Musæ tibi talia labris,
Qualia pulchricomus, choreas ducentibus ipsis

Cantat, et ad numerum simul ipse movetur Apollo.

Felix ingenii, viridi cui detur ab ævo

Longævos æquare senes, et carmine dio

Demulcere animos: jam te ipse tumescit alumno

Sequana, jam virides resonant tua nomina ripæ.

Perge agedum, neu te venienti subtrahe famæ:

Non te Parca feret totum: non totus obibis,

Parsque tui effugiet ferales optima flammæ.

Musa suos vetat ipsa mori: dat vivere Musa

Perpetuo, et famam memorem per secla propagat,

Cælo Musa beat: famam tibi Musa perennem

ro trahet, et cælo te olim, Jodelle, beabit.

CLAUDIO.

Quidquid agam, Claudii, seu quo me vertere tentem,

Seu nihil, ut soleo desidiosus, agam:

Ante oculos tua mi assidue obversatur imago

Unaque tristitiam gignit, et una levat.

Angor enim infelix, quod te (quo sospite solum

Esse velim sospes, quo moriente, mori.)

Nunc, ubi sis, quid agas, veterē tibi cura medentū,

An nondum, morbum pectore depulerit;

Nec scio, nec jam scire ulla ratione potis sum:

Quæ me res angore unica pene necat.

At rursus nihil est, quo me ipse hoc tempore soler,

Quodque oculos tristi tergeat imbre graves,

Te

: nisi cum vana sibi mens sub imagine fingit :
 Seu vigilem , dolci sive sopore premar.
 Hoc mihi Nepenthes curas dissolvere promptū est :
 Luctibus hæc una est apta medela meis.
 æquum egænant videor teneros percurrere versus,
 Sive Catulle tuos , sive Tibulle tuos :
 unc etiam rerum causas tentare latentes ;
 Discere et unde fluant omnia , quoque fluant ,
 unc herba in viridi , lætæ porrectus ad umbram
 Arboris , et rivum molle strepentis aquæ ,
 urasque et dulces avium captare susurros ,
 Perque vices tecum multa jocosa loqui.
 gratia Dis , qui mentem homini celeremq; dederunt,
 Et quævis habilem fingere spectra sibi.
 Ila et plumipedem superavit Persea cursu ,
 Et celerem invicti Bellerophontis equum.
 Nec mihi , se cuius rerum natura creatrix
 Expressam in tabulis cernit , ut in speculo ,
 tam bene te docto Titianus pollice pingat ,
 Quam mens te assidue pingere prompta mea est.
 Atque utinam tibi sit de nobis mutua cura ;
 Nec , quin sit , dubito : sed tamen esse precor.
 Non ego vulgari te , Claudii , amplector amore.
 Hac face rara Deus tangere corda solet.
 Me me ipse odissem nisi tu ma gratus amares :
 Nec nisi me , quoniam sum tibi carus , amo.
 Denique cum fuero nulli credenda locutus ,

Pars tamen illa mei parvula amoris erit.
 Di faciant, longos producere detur in annos
 A pueris cœptæ fœdus amicitæ.

TIBURIS DESCRIPTIO AD AMICUM.

Quicumque Herculei spectabis Tiburis arces;
 Quà pater Hippolytus sacri pars magna senatus,
 Cura Deùm, loca perpetuo prius aspera saxo
 Mollit, et leni jussit mitescere clivo,
 Omnia deprendet longe superantia famam;
 Nec tam regifico constructa palatia sumtu,
 Auroque illusas ædes, radiataque tecta,
 Quam semper virides mecum admirabitur hortos,
 Et gelidos fontes, et aquam in sublime volantem,
 Seque in multiplices vertentem, ut Protea, formas.

Præcipue tamen illi animum novitate movebit
 Excisus, res mira, silex, rupesque cavatæ,
 Et via facta manu longi per viscera montis:
 Qua se Anio pater insueto pervolveret alvo,
 Qui longum per iter tenebroso tramite lapsus,
 Exit, et arboribus gelidæ non invidet undæ.
 Stant habiles propter Nymphæ, lymphasque paratis
 Exceptas urnis in vasa capacia fundunt.
 Parte alia ipse suis altricibus astat Iacchus,
 Maternique memor casus, flammæque paternæ

Gaudet aquis, illisque libens sua munera miscet.

Dum stupeo, tam multa videns miracula rerum:

Ecce novus procul alituum concentus ad aures
Fertur, et insolita mentem dulcedine tangit.

Aspicio: et gressum propius fero, corpora cerno
Parva ex ære avium, æratisque nitentia ramis;
Dædala queis variam tribuit solertia vocem.

Quamcumque aspicias, delusus imagine, veram
Esse putes volucrum: nisi quod non evolat usquam,
Sed ramis affixa suis cantu æthera mulcet.

At veræ mirantur aves: et, cedere dum se
Turpe putant, liquidis late omnia questibus implent.
Hic Lucæ egregius labor est, quem Sequana partu
Ediderat, Siculi renovantem inventa magistri.

Quid? quem non moveat cygnū mentitus adulter,
Illudens simili spirantem è marmore Lædam,
Deliciisque suis, et aquarum murmure lætus?
Multaque præterea veterum simulacra Deorum,
Artis opus priscae, cunctos verum arduus inter
Eminet Alcides, qui spectans omnia circum,
Hesperidum veteres hortos præ Tibore tenet.

Sed quid ego hæc versu nequidquā includere tento,
Jam pridem exiguum præscripti carminis orbem
Excessi: et dictis semper majora supersunt.

I D E M.

Deliciæ veterum Tibur, volventibus annis
 Conciderat, priscum perdideratque decus.
 Et nusquam rivi; nusquam pomaria, nusquam
 Ulla super tanti signa decoris erant.
 Illa loca antiquis toties celebrata poetis
 Horrebant turpi squallida facta situ.
 Mœrebant erepta sibi sua gaudia Nymphæ,
 Languentes Anio mœstus agebat aquas.
 Omnia tempus edax ita deformarat, ut hospes
 Quæreret in medio Tibure, Tibur ubi est?
 Non tulit hanc speciem divini pectoris heros
 Hippolytus, sacri gloria magna chori.
 Ille loco senium abstersit, vultusque priores
 Reddidit, et solito jussit honore frui.
 Illius imperio jussæ revirescere silvæ
 Cœperunt sparsis luxuriare comis.
 Ille novos passim fontes emergere jussit.
 Nec mora fit: fontes prosiluere novi.
 Quos circum statuit priscis egesta ruinis
 Plurima Phidiacæ signa polita manu.
 Ipse Anio frontem pallenti cinctus olivæ
 Affuit, et proprias consociavit opes.
 Jure igitur fontesque sacri silvæque virentes
 Certatim Hippolyti nomen ad astra ferunt:

Et, quoties molli increpuit levis aura susurro,
Hippolytum alternis vocibus ingeminant.

AD PETRUM GERARDIUM.

- O! delicatī blanda ruris otīa,
 Curis et ambitu procul.
 O! dulce murmur limpidorum fontium.
 O! grata nemorum opacitas.
 O! sibilantes arborum ingentūm comæ.
 O! prata vere gemmea.
 O! solitudo amīca cogitantibus.
 O! horror. O! silentium,
 Cui nunc canoro gutture obstrepunt aves,
 Nunc canna pastoris vagi,
 Seu mane oves in læta ducit pascua,
 Seu vespere reducit domum.
 O! mensa nec luxu affluens, nec sordida,
 Dapibus parata rusticis,
 Quas non, heri languentem ut irriret gulam,
 Doctus saporavit coquus:
 Sed filiis juvenibus et seni viro
 Severa coxit villica.
 O! bibliotheca nota paucis, O! librī
 Quos rara contrectat manus.
 O! cella tantum lectuli unius capax.
 O! somne liber, et levis.

O! ad beatam tuta vitam semita,

Ignota vulgi sensibus:

Ut vos requiro! ut mente vos tota expeto,

Alia perosus omnia!

Ut lætus ad vos tendit, et gazis libens

Vos anteponit Persicis,

Quicumque puro pectus Olmeo lavit,

Frondemque mordet Delphicam!

Quid tu, Gerardi, cui profanis invios

Adire fontes contigit?

Partesne easdem sequeris, an siti mala

Opum, aut perustus gloriæ,

Amœnitati ruris et dulci otio

Vitam anteponis aulicam?

O! per lycæi cognitos paucis specus,

Quos sæpe lustrasti puer,

Ne sperne amicus consilii quod dat senex,

Quodque sibi, sed sero capit.

A literato te otio avocantibus

Occludito aures, et fuge:

Canora monstra ut auribus cerâ oblitis

Lærtis effugit puer.

Beata vita non metallo aut Indici

Spoliis paratur æquoris.

Animo appetenti pauca, quod sat est, sat est:

Avido, atque inexpleto, nihil.

Cum tibi sit, unde liber, et plane tuus

Vitam quiete transigas :

Quis, heu! furor te, quis, rogo, impellit furor,

Vincla ultro ut induas tibi;

Et more pulchrum vivere alieno putes,

Nutus timentem divitis?

Age, rumpe nexus, et jugum collo excute;

Vindexque et assertor tui,

Aude esse felix, et procul cuncta amovens,

Quæ mentem humo adfixam tenens,

Per liquida puri spatia decurre ætheris

Æterna tantum cogitans.

Et ista sortis lubricæ ludibria

Miranda vulgo desere.

Utinam mihi olim, flore cum primo rudes

Juventa opacaret genas,

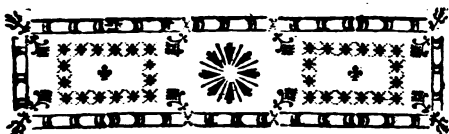
Amicus aliquis ista monstrasset senex,

Quæ nunc tibi ipse canito!

Non ego perisse lustra tot in aula mihi

Vanis dolerem questibus.

M. A. MURETI

O D Æ.

AD JOHANNEM AURATUM
VIRUM UTRAQUE LINGUA
ERUDITISSIMUM.

AURATE, gentis grande decus meæ,
Qui tensa doctâ fila legens manu,
Seclis inexpertum vetustis
Ambrosio jadis ore nectar,

Quid esse causæ suspicer, invidæ
Suis quod ortos Gallia finibus,
Aut odit, aut spernit poëtas,
Usque favens peregrinitati è

Atqui vetustis temporibus suos
Et fovit Hellas, et Latium suos ;
Quæ pravitas nos mentis unos,
Ne faciamus idem, coërcet.

1111

Nihil daturum me auribus hinc tuis
 Velim arbitreris; sim licet et fide
 Pridem tibi, et communitate
 Sanguinis et patriæ alligatus:

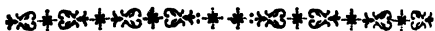
Nil ista sed me commoveant tamen;
 Aurate, palpo percutere inscium,
 Ut laudibus te ornare pergam,
 Ni tua me prope singularis

Virtus moveret. Nil faciles tibi
 Musæ negarunt: seu libeat fide
 Sacrare Græcâ, seu Latinâ
 Nobilium inclyta facta regum:

Hac arte quondam, quas sibi copias
 Dirces alumnus, quod peperit decus
 Contrâ, tuos mercede justâ
 Quisnam hodie decorat labores?

Præjudicatæ quod nisi nos premas
 Auctoritatis pondus, erit nihil,
 Cur non, metu plane remoto,
 Cedere te inficiemur illi.

Sed nempe virtus temporibus jacet
 Depressa nostris: hinc fit, ut unicâ
 Virtutis altores poëtæ
 Elade etiam simili premantur.

IN DISCESSU DANIELIS
SCHLEICHERI FILII LONGE
DULCISSIMI.

Descende cœlo, et jam mihi lugubres
Regina dicta Calliope modos,
Quibus furentem, cheu! sub imis
Visceribus retegam dolorem.

Dic, diva, carmen, quale per herbidi
Ripas Caystri, candidulum caput
Trajectus immitti sagitta
Voce canit moriente cycnus:

Aut qualia olim conjuge Thracius
Rapta sacerdos dixerat, ad sonum
Quorum et feræ immanes quierunt,
Et rabidi posuere venti.

Ah! unde questus incipiam meos?
Quæ prima se vox pectore proferet,
Iterque laxabit querelis?
Nam meus hinc DANIEL recedit.

Nunquamne posthac, O! juvenum decus,
Quotquot jugales dum citat aureos,
Terramque collustrat jacentem,
Ignivomo videt orè Phœbus:

Nunquamne posthac conspiciam tuos ;
 SCHLEICHERE , vultus ? cur igitur moror ,
 Nec tristis invisæque vitæ
 Fila ferok inimica rumpo ?

Jam jam valete o ! gaudia , et o ! joci ;
 Et quicquid antehac dulce fuit mihi :
 Venite jam fletus perennes ,
 Perpetuique venite planctus .

Innixa ramis Daulias ut novis ,
 Cui cautus auceps , furtifica manu
 Pullos tenellos involavit ,
 Mœsta sedet , geminatque questus ;

Et se doloris vulnere conficit ;
 Sic ipse postquam desiero tui
 Aspectu amato atque expetito
 Posse animum exsatiare vultûs ,

Eheu ! quibus tunc fluctibus opprimar !
 Quantas dolorum perpetiar faces !
 Quàm sæpe , te ut spectare possim ,
 Morte mea cupiam pacisci !

Lenito crebris hæc mala literis ,
 O ! nate , saltem ne ve animo patrem
 Depone , qui , dum viver , unum
 Pectore te retinebit arcto .

AD CLAUDIUM VOESIUM,

Claudi, integello pectore amabilis,
 Qui mente solus disjicis a meâ
 Acerba curarum, benignis
 Vocibus, alloquioque dolci;

Non sic timenda est, in Libyæ jugis
 Quæ, matre rupta, vipera nascitur:
 Non scorpii cauda minaces,
 Non geniti sub aquis chelydri:

Non herba tetro noxia gramine,
 Quamcunque tellus Thessalis educat;
 Non illa, quam stillante rictu
 Spuma canis genuit triformis,

Dira ut latentis tela Calumniæ,
 Quam Dite Tellus sustulit ex patre,
 Nefariam, insontesque fictis
 Criminibus premere efficacem.

Hæc conglobatis suspicionibus
 Beli nepotem perdidit: hæc malè
 Adegit ad potum cicutæ
 Innocuum sophiæ parentem,

Dum Phœbus Indos exoriens novo
 Afflabit igni, Beticolas cadens,
 Non ulla Thesidæ modesti
 Secla pudicitiam tacebunt.

Aggressa blandis hunc sua fraudibus
 Noverca pellax, quid juvenum decus,
 Labentis isud ver juvenæ
 Perdis, ait, tenerumque florem?

Cur editorum per juga montium,
 Antris latentes persequeris feras?
 Tibi absque telis, retibusque
 Præda domi melior parata est.

Accede, neu te pœniteat mei
 Fructus pudoris carpere primulos:
 Non me ore natura indecoro
 Protulit, immeritam ve amari.

Quid vana legum vincula te movent?
 Natura nullos concubitus vetat,
 Sed compedes vanissima istas
 Cura hominum sibi fabricata est.

Nil ille motus. desine vocibus
 Tentare mentem spurcidicis meam,
 O! spurca, et in tauros furenti
 Progenies genitrice digna.

Hæc fatus in tesqua, et nemorum abditos
 Abit recessus, gesa manu rotans:
 Vadentem odora et vis sagacium
 Anteit, et sequitur Laconum.

Quid innocenti sed juveni tamen
 Servasse tanto a crimine profuit
 Mentem, si apud patrem reversam
 Impia plus potuit noverca?

Cujus querelis ille adeo integer
 Per vota patris filius occidit,
 Cautes et eliso marinas
 Imbuit emoriens cerebro.

Nec me venenis non petiit quis
 Illa ipsa mendax anguipedum soror,
 Mendaciorum procreatrix,
 Perpetua et scelerum architecta:

Sed dexter illi me eripuit Deus,
 Umbone tanquam me triplici regens:
 Cujus memor, nunquam canoris
 Versibus hunc celebrare mittam.

AD PETRUM RONSARDUM
 GALLICORUM POETARUM
 FACILE PRINCIPEM.

Ronsarde Aonii pectinis arbiter ,
 Qui princeps resonum sollicitas ebur ,
 Ventorumque minas , et celeres potens
     Lapsus sisterè fluminum ,

Quando te reducem Vindocino ex agro
 Cernemus , veterum turba sodalium ?
 Quis te , quis niveo vellere conditus
     Nobis restituet dies ?

Qui desiderio perpete nunc tui ,
 Heu quæ non facimus vota ? quibus sacros
 Postes muneribus cingere parcimus ?
     Quas non concipimus preces ?

O ! saltem interea , quicquid agis , memor
 Nostri vive ; ita te curribus aureis
 Rumor per liquidum gemmeus aëra ,
     Spectandum populis vehat.

†

AD NICOLAUM DENISOTUM
COMITEM ALSINOUM.

Bacchus poëtas et facit, et fovet,
Bacchus poëtarum ingenia excitat:
Bacchus novem præstat puellis,
Et melior, potiorque Phœbo est.

Ter terna quisquis pocula sumserit
Dulcis Falerni, sentiet hic sibi
Calere divino furore,
Carmina ad ejiçienda, mentem.

Sic lætus olim vixit Anacreon
Cinctus virenti tempora pampino;
Sic Ennius semper madenti
Guttare carmina funditabat,

Argentis at quos potus aquæ juvat,
Frigent eorum carmina, nec ferunt
Æratem. Ades, mecumque plenis
Hic cyathis, Nicolæ, certa.

Miranda seris carmina posteris
Uterque lotò guttore concinet.
O! dulce tormentum, o! gravatis
Certa quies animis Lyæe!

ūenam , imperiti , pocula querimus
 ocalis undæ ? quod bifidi duplex
 Montis cacumen somniamus ?
 Quam petimus , fatui , Hippocrenen ?

hæc Hippocrene est : unicus hic liquor
 ates stupendos efficere evalet.
 En , par pari gratus repende :
 Hoc ego te cyatho saluto.

AD ANTONIUM MONTECATINUM.

Tandem querelis pone modum tuis ,
 Et fata mœstis invida vocibus
 Clamare , crudelesque divos
 Cum gemitu lacrymisque parce.

Numquid Lycæi juverit avios
 Lustrasse saltus , fontibus ac sitim
 Ex vulgo inaccessis levasse ,
 Ingenioque adiiisse Divos ?

Si mentis istud præsidium tuæ
 Perrumpit , et sese intus agit dolor ,
 Imisque fervens in medullis ,
 Te quasi perdomito triumphat ?

Magnam doloris fata quidem tibi
Causam obtulerunt, quæ tibi cognitum,
Longoque carum usu sodalem
Hannibalem ante diem abstulerunt.

Qui quanquam avitis sat titulis domi
Forisque clarus, non tamen id sibi
Satis fore ornando putavit,
Ni proprios etiam ipse honores,

Labore magno, quæreret impiger,
Comamque lauro duplici necteret,
Et qua ferox Gradivus, et qua
Pulcher Apollo suos coronat.

Heu quis Deorum mentibus addidit
Famæ illam honestis immodicam sitim?
Quàm sæpe multis illa tristem
Funeris acceleravit horam.

Sed, quorsum inanes jam querimoniæ?
Ille ipse, quem urges questibus, Hannibal
Felix, et insertus Deorum
Concilio, mala nostra ridet.

F I N I S.

JOANNIS SECUNDI
HAGIENSIS
JUVENILIA.

LUGDUNI BATAVORUM.

M D C C L V I I .

LECTORI

BENEVOLO.

INTER ætatis suæ Poëtas, qui multi
ubique et docti fuerunt, tam celebre non
sibi comparavit Joannes Secundus ut
incipem locum obtinuisse videatur. Hinc
præstantissimorum sæculi XVI. Poëtarum
numerum à viris literatis relatus est.
In enim in carminibus Elegantiæ, eam
utilitatem, et facilitatem habet, ut cum quo-
veterum certare possit. Recentiores certe
nes longo post se intervallo reliquit, in
ægiis lenis et perspicuus, in amoribus festi-
s et lepidus, in Epigrammatibus argutus et
etetus, in Lyricis sublimis et numerosus.
vid ab eo non sperari poterat qui, qua ætate,
latine etiam eruditiores loquuntur, ea
loquitur quæ tanto opere omnibus probantur;

iv   L E C T O R I , &c.

præsertim cum juris interim studio a patre operam dare coactus, magnam in eo temporis partem collocavit. Omitto quod variis peregrinationibus distractus, Belgium, Galliam, Italiam & Hispaniam peragravit. Natus Hagæ-comitis anno 1511. immatura morte ereptus est anno 1536. ætatis suæ 25.

Selecta ex Secundo carmina, Bezæ & Mu-
reti Juvenilibus, adjungimus; quæ cum eo-
dem sale et lepore condita sint, eodem quo-
que nomine hic inscribuntur. Liceat & hic
præfigere de Secundo, Theodori Bezæ
Judicium.

Excelsum seu condit opus, magnique Maronis

Luminibus officere studet;

Sive leves elegos, alternaque carmina raptus

Nasonis impetu canit;

Sive lyram variis sic aptat cantibus, ut se

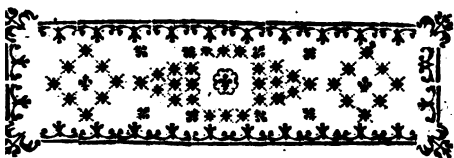
Victum erubescat Pindarus;

Sive jocos, blandosque sales Epigrammate miscet,

Clara invidente Bilbili;

Unus quatuor hæc sic præstitit ille Secundus,

Secundus ut sit nemini.

JOAN. SECUNDI JUVENILIA.

BASIORUM LIBELLUS.

BASIUM I.

Cum Venus Ascanium super alta Cythera tulisset;

Sopitum teneris imposuit violis;

Albarum nimbos circumfuditque rosarum,

Et totum liquido sparsit odore locum.

Mox veteres animo revocavit Adonidis ignes,

Notus et irrepsit ima per ossa calor.

O ! quoties voluit circumdare colla nepotis !

O ! quoties talis, dixit, Adonis erat !

Sed placidam pueri metuens turbare quietem,

Fixit vicinis basia mille rosis.

Ecce calent illæ, cupidæque per ora Diones

Aura, susurranti flamine, lenta subit.

B A S I A.

Quotque rosas tetigit, tot basia nata repente
Gaudia reddebant multiplicata deæ.

At Cytherea, natais niveis per nubila cygnis,
Ingentis terræ cæpit obire globum.

Triptolemique modo, sæcundis oscula glebis
Sparsit, et ignotos ter dedit ore sonos.

Inde seges felix nata est mortalibus agris:
Inde medela æneis unica nata malis.

Salvete æternum, miseræ moderamina flammæ,
Humida de gelidis basia nata rosis.

Eg ego sum, vestri quo vate canentur honores,
Nota Medusæi dum juga montis erunt,

Et memor Æneadum stirpisque disertus amatæ,
Mollia Romulidum verba loquetur Amor.

B A S I U M II,

Vicina quantum vitis lascivit in ulmo,
Et tortiles per ilicem

Brachja proceram stringunt immensa corymbi,
Tantum, Neæra, si queas

In mea nexilibus proserpere colla lacertis,
Tali Neæra si queam

Candida perpetuum nexu tua colla ligare,
Jungens perenne basium;

Tunc

B A S I A.

5

me nec Cereris, nec amici cura Lyæi,
 oris aut amabilis,
 tuo de purpureo divelleret ore;
 mutuis in osculis
 os, ratis una duos portaret amantes
 pallidam Ditis domum.
 per odoratos campos, et perpetuum ver
 lueremur in loca,
 ubi, antiquis in amoribus, Heroinæ
 oas inter nobiles
 acunt choreas, alternave carmina lætæ
 alle cantant myrtea.
 iolisque, rosisque, et flavicomis narcissis
 oraculis tremantibus,
 lauri nemus, et crepitante susurro
 idi suavè sibilant
 am Zephyri; nec vomere sauciâ tellus,
 unda solvit ubera.
 beatorum nobis assurgeret omnis:
 e herbidis sedilibus,
 Aconidas prima nos sede locarent:
 ulla amatricum Jovis
 to cedens indignaretur honore,
 nata Tyndaris Jove.

K

BASIIUM III.

Da mihi suaviolum, dicebam, blanda puella;

Libasti labris mox mea labra tuis.

Inde, velut presso qui territus angue resultat,

Ora repente meo vellis ab ore procul.

Non hoc suaviolum dare, lux mea, sed dare tantum

Est desiderium flebile suavioli.

BASIIUM IV.

Non dat basia, dat Næra nectar,

Dat rores animæ suaveolentes,

Dat nardumque, thymumque, cynamumque,

Et mel, quale jugis legunt Hymetti,

Aut in Cecropiis apes rosetis,

Atque hinc virginæis et inde ceris

Septum vimineo tegunt quasillo:

Quæ si multa mihi voranda dentur;

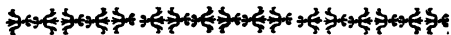
Immortalis in iis repente fiam,

Magnorumque epulis fruar decorum.

Sed tu munere parce, parce tali,

Aut mecum dea fac Næra fias:

Non mensas sine te volo deorum,
 Non, si me rutilus præesse regnis
 Excluso Jove, dii deæque cogant.

B A S I U M V.

Dum me mollibus hinc et hinc lacertis
 Astrictum premis, imminensque toto
 Collo, pectore, lubricoque vultu,
 Dependes humeris, Neæra, nostris:
 Componensque meis labella labris,
 Et morsu petis, et gemis remorsa,
 Et linguam tremulam hinc et inde vibras,
 Et linguam querulam hinc et inde sugis,
 Aspirans animæ suavis auram
 Mollem, dulcisonam, humidam, mæque
 Altricem miseræ Neæra vitæ:
 Hauriens animam meam caducam,
 Flagrantem, nimio vapore coctam,
 Coctam pectoris impotentis æstu,
 Eludisque meas Neæra flammæ,
 Flabro pectoris haurientis æstum
 O! jucunda mei caloris aura:
 Tunc dico, deus est Amor deorum,
 Et nullus deus est Amore major:

K ij

Si quisquam tamen est Amore major,
Tu tu sola mihi es, Neæra, major.

BASIUM VI.

De meliore nota bis basia mille paciscens,
Basia mille dedi, basia mille tuli.
Explesti numerum, fateor, jucunda Neæra,
Expleri numero sed nequit ullus amor.
Quis laudet Cererem numeratis surgere aristas?
Gramen in irrigua quis numeravit hume?
Quis tibi Bacche tulit pro centumوتا racemis?
Agricolamve deum mille poposcit apes?
Cum pius irrorat sitientes Jupiter agros,
Deciduae guttas non numeramus aquae.
Sic quoque cum ventis concussus inhorruit aër,
Sumpsit et irata Jupiter arma manu,
Grandine confusa terras et caerulea pulsas,
Securus sternat quot sata, quotve locis.
Seu bona, seu mala sunt, veniunt uberrima caelos
Majestas domui convenit illa Jovis.
Tu quoque cum dea sis, diva formosior illa,
Concha per æquoreum quam vaga ducit iter,
Basia cur numero, caelestia dona, coërces?
Nec numeras gemitus, dura puella, meos?

BASIA.

Nec lacrymas numeras, quæ per faciemq; sinumque
Duxerunt rivos semper eantis aquæ ?

Si numeras lacrymas, numeres licet oscula; sed si
Non numeras lacrymas, oscula ne numeres.

Et mihi da, miserè solatia vana doloris,
Innumera innumeris basia pro lacrymis.

BASIUM VII.

Centum basia centies,
Centum basia millies,
Mille basia millies,
Et tot millia millies,
Quot guttæ Siculo mari,
Quot sunt sidera cælo, .

Istis purpureis genis,
Istis turgidulis labris,
Ocellisque loquaculis,
Ferrem continuo impetu,
O ! formosa Neæra :

Sed dum totus inhæreo
Conchatim roseis genis,
Conchatim rutilis labris,
Ocellisque loquaculis ;
Non datur tua cernere
Labra, non roseas genas,

to   B A S I A.

Ocellosque loquaculos,
Molles nec mihi risus:

Qui, velut nigra discutit
Cœlo nubila Cynthius,
Pacatumque per æthera
Gemmatis in equis micat,
Flavo lucidus orbe,

Sic nutu eminus aureo
Et meis lacrymas genis,
Et curas animo meo,
● Et suspiria pellunt.

Heu! quæ sunt oculis meis
Nata prælia cum labris?
Ergo ego mihi vel Jovem
Rivalem potero pati?
Rivales oculi mei

Non ferunt mea labra.

*****

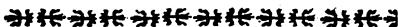
BASIUM VIII.

Quis te furor, Neæra,
Inepta, quis jubebat
Sic involare nostram,
Sic vellicare linguam,
Ferociente morsu?
An, quas tot unus abs te

Pectus per omne gesto
 Penetrabiles sagittas,
 Parum videntur ? istis
 Nil dentibus protervis,
 Exerceas nefandum.
 Membrum nefas in illud,
 Quo sæpe sole primo,
 Quo sæpe sole sero,
 Quo per diesque longas,
 Noctesque amarulentas,
 Laudes tuas canebam.

Hæc est, iniqua, nescis?
 Hæc illa lingua nostra est,
 Quæ tortiles capillos,
 Quæ pœtulos ocellos,
 Quæ lacteas papillas,
 Quæ colla mollicella
 Venustulæ Næræ,
 Molli per astra versu,
 Ultra Jovis calores,
 Cœlo invidente, vexit:
 Quæ te meam salutem,
 Quæ te meamque vitam,
 Animæ meæque florem,
 Et te meos amores,
 Et te meos lepores,
 Et te meam Dionem,

Et te meam columbam,
 Albamque turturillam,
 Venere invidente, dixit.
 An vero, an est id ipsum
 Quod te juvat superba,
 Inferre vulnus illi,
 Quam læsione nulla,
 Formosa, posse nosti
 Ira timere tanta?
 Quin semper hos ocellos,
 Quin semper hæc labella,
 Et, qui sibi salaces
 Malum dedere dentes,
 Inter suos cruores
 Balbutiens recantet?
 O! vis superba formæ.

BASIUM IX.

Non semper udum da mihi basium,
 Nec juncta blandis sibila risibus
 Nec semper in meum recumbe
 Implicitum moribunda collum.

Mensura rebus est sua dulcibus:
 Ut quodque mentes suavius afficit,

Fast

Fastidium sic triste secum
 Limite proximior ducit.

Cum te rogabo ter tria basia,
 Tu deme septem, nec nisi da duo;
 Utrumque nec longum nec udum;
 Qualia teligero Diana

Dat casta fratri, qualia dat patri
 Experta nullos nata Cupidines:
 Mox e meis lasciva ocellis
 Curre procul natitante planta,

Et te remotis in penetralibus,
 Et te latebris abditam in intimis
 Sequar latebras usque in imas;
 In penetrale sequar repostum:

Prædamque victor fervidus in meam
 Utrinque heriles injiciens manus,
 Raptabo, ut imbellem columbam
 Unguibus accipiter recurvis.

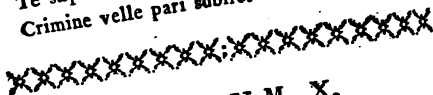
Tu deprecantes victa dabis manus,
 Hærensque totis pendula brachiis,
 Placare me septem jocosis
 Basiolis cupies inepta.

Errabis: illud crimen ut eluam,
 Septena jungam basia septies,

B A S I A.

Atque hoc catenatis lacertis
Impediam, fugitiva, collum:

Dum persolutis omnibus osculis,
Jurabis omnes per veneres tuas,
Te sæpius pœnas easdem
Crimine velle pari subire.

B A S I U M X.

Non sunt certa meam moveant quæ basia mentem,
Uda labris udis conseris, uda juvant:

Nec sua basiolis non est quoque gratia siccis,
Fluxit ab his tepidus sæpe sub ossa vapor.

Dulce quoque est oculis nutantibus oscula ferre,
Auctoresque sui demeruisse mali:

Sive genis totis, totive incumbere collo,
Seu niveis humeris, seu sinui niveo:

Et totas livore genas, collumque notare,
Candidulosque humeros, candidulumq; sinum:

Seu labris querulis titubantem sugere linguam,
Et miscere duas juncta per ora animas,

Inque peregrinum diffundere corpus utramque,
Languet in extremo cum moribundus amor:

Me breve, me longum capiet, laxumq; tenaxqu
Seu mihi das, seu do, lax, tibi basiolum.

Qualia sed sumes , nunquam mihi talia redde :
 Diversis varium ludat uterque modis.
 At quem deficiet varianda figura priorem,
 Legem submissis audiat hanc oculis ,
 Ut , quot utrinque prius data sint , tot basia solus
 Dulcia victori det , totidemque modis.

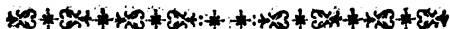
B A S I U M X I.

Basia lauta nimis quidam me jungere dicunt ,
 Qualia rugosi non didicere patres.
 Ergo , ego cum cupidis stringo tua colla lacertis ,
 Lux mea , basiolis immoriorque tuis ,
 Anxius exquiram quid de me quisque loquatur ?
 Ipse quis , aut ubi sim , vix meminisse vacat.
 Audiit , & risit formosa Neera , meumque
 Hinc collum nivea cinxit et inde manu ,
 Basiolumque dedit , quo non lascivius unquam
 Inseruit Marti Cypria blanda suo.
 Et , quid , ait , meritis turbæ decreta severæ
 Causa meo tantum competit ista foro.

Matronæque, puellulæque castæ :
Non hic furta deûm jocosa canto,
Monstrosasque libidinum figuras,
Nulla hîc carmina mentulata, nulla
Quæ non discipulos ad integellos,
Hirsutus legat in schola magister,
Inermes cano basiationes,
Cæstus Aonii chori sacerdos :
Sed vultus adhibent modo huc protervos
Matronæque, puellulæque cunctæ,
Ignaræ quia fortè mentulatum
Verbum diximus, evolante voce.
Ite hinc, ite procul, molesta turba,
Matronæque, puellulæque turpes :
Quanto castior est Neera nostra,
Quæ certe sine mentula libellum
Mavult, quam sine mentula poëtam !

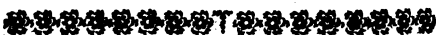

BASIUM XIII:

Languidus e dulci certamine, vita, jacebam
 Exanimis, fusa per tua colla manu.
 Omnis in arenti consumptus spiritus ore,
 Flamme non poterat cor recreare novo.
 Jam Styx ante, oculos, et regna carentia sole,
 Luridaque annosi cymba Carontis erat:
 Cum tu suaviolam educens pulmonis ab imo,
 Afflasti siccis irriguum labiis:
 Suaviolum Stygiâ quod me de valle redaxit,
 Et jussit vacua currere nave senem.
 Erravi, vacua non tetnigat ille cariina,
 Flebilis ad Manes jam natat umbra mea.
 Pars animæ, mea vita, tuæ hoc in corpore vivit,
 Et dilapsuros sustinet articulos:
 Quæ tamen, impatiens, in pristina jura reverti
 Sæpe per arcanas nititur ægra vias:
 Ac nisi dilecta per te foveatur ab aura,
 Jam collabentes deserit articulos.
 Ergo, age, labra meis innecte tenacia labris,
 Assidueque duos spiritus unus alat:
 Donec, inexpleti post tædia sera furoris,
 Unica de gemino corpore vita fluet.

BASIUM XIV.

Quid profers mihi flammeum labellum ?
 Non te, non volo basiare, dura
 Duro marmore durior Neera.
 Tanti istas ego ut osculationes
 Imbelles faciam, superba, vestras,
 Ut, nervo toties rigens supino,
 Pertundam tunicas meas, tuasque,
 Et desiderio furens inani,
 Tabescam miser, estuante vena ?
 Quo fugis ? remane, nec hos ocellos,
 Nec nega mihi flammeum labellum.
 Te jam, te volo basiare, mollis,
 Molli mollior anseris medulla.

BASIUM XV.

Adducto puer Idalius post tempora nervo,
 Stabat in exitium, pulchra Neera, tuum :
 Cum frontem, sparsosque videns in fronte capillos,
 Luminaque argutis irrequieta notis,
 Flammeolasque genas, et dignas matre papillas,
 Jecit ab ambigua tela remissa manu :

Inque tuas cursu effusus pueriliter ulnas,
 Mille tibi fixit basia, mille modis,
 Quæ succos tibi myrteolos, Cypriosque liquores
 Pectoris afflarunt usque sub ima tui,
 Juravitque deos omnes, Veneremque parentem,
 Nil tibi post unquam velle movere mali.
 Et miremur adhuc cur tam tua basia fragrent?
 Duraque cur miti semper amore vaces?

BASIUM XVI.

Latonæ niveo sidere blandior,
 Et stella Veneris pulchrior aurea,
     Da mi basia centum,
     Da tot basia, quot dedit
 Vati multivolo Lesbia, quod tulit:
 Quot blandæ Veneres, quotque Cupidines
     Et labella pererrant,
     Et genas roseas tuas:
 Quot vitas oculis, quotque neces geris,
 Quot spes, quotque metus, quotque perennibus
     Mista gaudia curis,
     Et suspiria amantium:
 Da, quam multa meo spicula pectori
 Insevit volucris dira manus dei:
     Et quam multa pharetra

Conservavit in aurea.

Adde et blanditias, verbaque publica,
Et cum suavicepis murmura sibilis,

Risu non sine grato,

Gratis non sine morsibus:

Quales Chaoniæ garrula motibus
Alternant tremulis rostra columbulæ,

Cum se dura remittit

Primis bruma Favoniis;

Incumbensque meis, mentis inops, genis,
Huc, illuc, oculos volve natatilibus,

Exsanguemque lacertis

Dic te sustineam meis.

Stringam nexilibus te te ego brachiis,
Frigentem calido pectore comprimam,

Et vitam tibi longi

Reddam afflamine basii:

Donec succiduum me quoque spiritus
Istis roscidulis linquet in osculis,

Labentemque lacertis,

Dicam, collige me tuis.

Stringes nexilibus me, mea, brachiis,
Mulcebis tepido pectore frigidum,

Et vitam mihi longi af-

Flabis rōre suavii.

Sic ævi, mea lux, tempora floridi.

Carpamus simul: en jam miserabiles

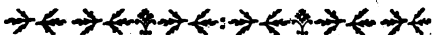
Curas ægra senectus
Et morbos trahet, et necem.

BASIUM XVII.

Qualem purpureo diffundit mane colorem
 Quæ rosa nocturnis roribus immaduit:
 Matutina rubent dominæ sic oscula nostræ,
 Basiolis longa nocte rigata meis:
 Quæ circum facies niveo candore coronat,
 Virginis ut violam cum tenet alba manus.
 Tale novum seris cerasum sub floribus ardet,
 Aestatemque et ver cum simul arbor habet.
 Me miserum, quare cum flagrantissima jungit
 Oscula, de thalamo cogor abire tuo?
 O! saltem, labris serva hunc formosa ruborem,
 Dum tibi me referet noctis opaca quies.
 Si tamen interea cujusquam basia carpent,
 Illa meis fiant pallidiora genis.

BASIUM XVIII.

Cum labra nostræ cerneret puellæ,
 Inclusa circo candidæ figuræ,
 Ut si quis ornet arte curiosa
 Corallinis eburna signa baccis,
 Flevisse fertur Cypris, et gemendo
 Lascivientes convocasse Amores,
 Et, quid juvat, dixisse, purpuratis
 Vicisse in Ida Palladem labellis,
 Et pronubam magni Jovis sororem,
 Sub arbitro pastore ? cum Næra
 Hæc antecellat arbitro poëta ?
 At vos furentes ite in hunc poëtam,
 Et dira plenis tela de pharetris
 In illius medullulas tenellas,
 Pectusque per, jecurque per jocosum,
 Distringite acres perstrepenste cornu.
 At illa nullo pertepescat igne,
 Sed tacta pectus plumbea sagittâ,
 Torpescat imas congelata venas.
 Evenit : imis uror in medullis,
 Et torrido jecur liquescit igne :
 Tu fulta pectus asperis pruinis
 Et caute, quales aut maris Sicani

Aut Adriæ unda tundit æstuosa,
 Secura ludis impotentem amantem
 Ingrata : propter ista labra rubra
 Laudata plector. Heu, misella nescis
 Cur oderis : nec ira quid deorum
 Effrena possit? et furor Diones.
 Duros remitte, mollicella, fastus :
 Istoque dignos ore sume mores :
 Et quæ meorum causa sunt dolorum,
 Mellita labris necte labra nostris :
 Haurire possis ut mei pusillum
 Præcordiis ex intimis veneni,
 Et mutuis languere victa flammis.
 At nec deos, nec tu time Dionen :
 Formosa divis imperat puella.

B A S I U M X I X.

Mellilegæ volucres, quid adhuc thyma cana, rosasq;
 Et rorem vernæ nectareum violæ
 Lingitis, aut florem late spirantis anethi ?
 Omnes ad dominæ labra venite meæ.
 Illa rosas spirant omnes, thymaque omnia sola,
 Et succum vernæ nectareum violæ :
 Inde procul dulces auræ funduntur anethi,
 Narcissi veris illa madent lacrymis,

Œbaliique madent juvenis fragranite cruoré,
 Qualis uterque liquor, cum cecidisset, erat
 Nectareque ætherio medicatus, et aëre puro,
 Impleret fœtu versicolore solum.
 Sed me, jure meo libantem mellæ labra,
 Ingratæ socium ne prohibete favis.
 Non etiam totas avidæ distendite cellas,
 Arescant domiæ ne semel ora meæ,
 Basiaque impressans siccis sitientia labris,
 Garrulus indicii triste feram precium.
 Heu, non et stimulis compungite molle labellum
 Ex oculis stimulos vibrat et illa pares.
 Credite, non ullum patietur vulnus inultum;
 Leniter innocuæ mella legatis apes.

JOAN. SECUNDI JUVENILIA.

ELEGIARUM LIBELLUS.

ELEGIA I.

Pierides alius dira inter bella cruentet,
 Vulnereque ingeminet sæva, necesseque virum,
 Cujus bis fuso madefiant sanguine versus:
 Hei mihi, plus satis est quam ceoidisse semel,
 Nos puerum sancta volucrum cum matre canamus,
 Spargentem tenera tela proterva manu:
 Sic ergo, sic facti radiantibus adstitit alis,
 Cum face, cum cornu, cum jaculisque puer,
 Fallor an ardentem accebat cote sagittas?
 Anxius in vultu jam mihi pallor erat.
 Parce tuum dixi, ferro terrere poetam,
 Castra parat dudum qui tua sponte sequi,
 Imperiumque potens, et regna potentia late,
 Quæ te spumigena cum Genitrice colunt,

Carminē vocali patrias resonare per urbē
 Aggreditur : tuus est, lædere parce tuum.
 Ille nihil motus, lunato fervidus arcu,
 Accipe quæ (dixit) multa diuque canas,
 Et non ignotæ celebra nunc robora dextræ,
 Formaquē quid valeat disce decentis Heræ.
 Vix ea personuit, sonuit simul arcus, et na
 Cum jaculo in venas sensimus isse Deum.

E L E G I A I I.

Cum nova nascenti nerent mihi fata sorores,
 Ducentes fuis stamina tortilibus,
 Aureolis puer allapsus Cythereius alis
 Dixit, in hoc puero sint mea jura mihi :
 Fata canam vates, sacris absistite curis,
 Arbitrio vivat deficiatque meo.
 Nec mora, procumbens sinuosum curvus in arcum,
 Si parere negent, spicula dura parat.
 Parent, et puerum divæ venerantur, at ille
 Demulcens tenera stamīna dira manu,
 Risit, et Alcides spectata hac, fortissime, dixit,
 Et pudor antiquæ cedat ab ore notæ :
 Verba deinde levi retinebat blæssa susurro,
 Qualis in arboreis sibilat aura comis :
 Non equidem audivi, nutrix audisse putatur,

Et longum gelido diriguisset metu :
 Parve , sub ignoti lumen spirabile cœli
 Edite , cura Deûm , nostraque cura , puer ,
 Parve puer , nostris mox sudature sub armis ,
 Hæc præcepta meæ suscipe militiæ .
 Cum tibi vernantes ætas exsurget in annos ,
 Curre lubens domitiæ mite sub imperium .
 Hæc tibi continget , thalamis quæ digna Deorum ,
 Divûm te nicidis anteferet thalamis :
 Quæ tibi postponet quicquid legit India rubro
 Gurgite , felici gramine quicquid Arabs :
 Quæque tibi gemmis , et regum carior auro ,
 Ingenio vivax surget in astra tuo ,
 Castalioque tibi promens argentea fonte
 Pocula , formosa porriget ipsa manu .
 Illius e claris me sæpe stupebis ocellis ,
 Vibrantem occultas in tæa corda faces ,
 Spicula stringentem tacito lethalia nervo ,
 Ut venie ignota fulminis ira via .
 Parve quid , heu , lacrymis infantia lumina turgent ?
 Et concussa tremens horror in ora venit ?
 Tempus in hæc aliud , puer , o ! dulcissime , differ ,
 Cum tibi tot causæ , cur lacrymeris , erunt ,
 Quotve sub arboribus , primis aquilonibus anni ,
 Flavet deciduis tristis ager foliis :
 Quotve per excukos hortos , in vere rubenti ,
 Decussis zephyro floribus albet humus .

Sed tunc et daturum, quod non tolerantia vincat,
 Et magnam afflictis mentibus ingenium.
 Vixta superentem dabit in tua brachia collum,
 Collapsæ languenti cinget amata manu,
 Osculante, et quicquid superest post oscula dulce
 Nectens in longis continuabit amans.
 Ergo incedo patiens insiste labori,
 Nec minus in porta desere nauta ratem,
 Vultumque emittam ocalis haurire venenum,
 Alteramque oculis disce movere faces.
 Duce gratum modis suspensum ferre tenebris,
 Et per ælectas ire, redire vias:
 Et rufas cœtera postes mollire per umbram,
 Serpente cœteris addere cardinibus,
 Dum nocturna tibi demiserit aura calorem,
 Et micante collectum mentis aves.
 Duce liti vitæ nata conferre loquelas,
 Duce veteronâ voce diserta loqui:
 Quam me docuit, per me tamen ante peritus
 Nunc. Tamēna non tamalandus humo:
 Quæcunq; mihi rectorem lascivos mater ad annos
 Læpæ effroge coactis nequitia.
 Sic quodam simam Pelignis auxit amando,
 Ia quæque cum Belgis non imhonorus eris;
 Nec te longi premet caligo mortis opacæ,
 Nec eget cœteris te vetus arna loco.
 Quæ sit ante tuis stridēbit instra medullis,

Hæc

Hæc faciam cineres luceat ante tuos :

Tu modo semper ama, nec te tædebit amorum ,

Dulcius his nostri nil habet aula Jovis.

Sæpe quidem infensus nostris fuit ille sagittis ,

Et , memini , nuper dira minatus erat ,

Arcumque, et pharetram fregisset, at optima mater

Nostra sub arbustis condidit arma Paphi :

Mox tamen ille ferox ter mille per oscula supplex

Oravit de me vulnus habere novum.

Quid Tyrius sine amore torus ? quid mensa Falerno

Uda ? quid auratis nixa domus trabibus ?

Quid juvat Assyriis in odoribus elanguentem

Seu sopor ad citharas , seu leve murmur aquæ ?

Omnia nil sine amore juvant , sed amore secundo

Et sopor in dura blandus humo grahitur.

Omnis et Assyrium tellus aspirat amomum ,

Et vincunt humiles tecta superba casæ.

Nil tibi sit terræ tractus aut dicere cœli ;

Tethyos aut tumidas riuca sonantis aquas :

Quidve per occasum , quid signent astra per ortum ;

Quæque, tenent medium, summa vel ima, locum ;

Neu cantare tui victricia Cæsaris arma ,

Progenies matris sit licet ille meæ :

Sed faciles elegos lento deducere versu ,

Qui valeant nostram vincere molliſſiem.

Tunc ego te croceis evectum ad sidera pennis

Parnassi sistam culmine conspicuum ,

M

Quem tibi si Pæan , simul et suaserta negabit ,
 Monte Cytheriaco myrtea sertageres.

Hæc ter Amor cecinit , Parcæ assensere canenti.

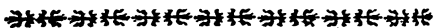
At Venus excelso risit ab Idalio :

Et natum miti venientem fovit in umbra ,

Quaque odor è nardo , quaque odor è casia ;

Eque rosa Zephyri vitales imbuit auras

Gramen , et irriguas palpitat inter aquas.

E L E G I A III.

Siquis erit juvenum , dominæ qui turpe putabit

Vincula in ingenuo pectore serva pati ,

Ille quidem certe quid sit Venus ignea nescit ,

Et nondum veris incaluit facibus :

Illius obrigit glaciali frigore pectus ,

Qui tam dulce pati servitium renuit.

Non onerosa mihi , non est formosa pudori ,

Formosas dominas Jupiter ipse tulit.

Eheu , quam mea me cœca face Julia torret!

Non sic assiduis ignibus Aetna calet :

Nec tanto venas consumitur aridus æstu

Mole sub Aetnæa conditus Enceladus :

Sic agitur primo juvenis furibundus in igne ,

Cui jecur ignoto læsit Amor jaculo.

Nos tamen hanc lentè , cum sit formosa , feramus ,

Et demus victas vincla sub arcta manus.
Scilicet est aliquid specioso carcere claudi,
Et juvat aurata compede posse premi.
Illa mihi leges victrix præscribat, et in me
Regia formosis sceptrâ gerat manibus.
Illius imperio ventos patiemur et imbres,
Ibimus et solas nocte silente vias:
Nec grave frigus erit, nec Solstitium, licet in me
Fervidus ingeminet sidera sicca puer.
Illa volet comitem sibi me quocunque, sequemur
Qua via nulla rotæ pervia, nulla rati.
Illas meas torret, et torreat usque medullas,
Prompta tibi sint hæc spicula, sancto puer.
Nec mihi deficiat calor hic hiemantibus annis,
Nec me cum tenebris obruet atra dies.
Tunc detur tremulis illam manibus complectar,
Er fugientem inter basia fundam animam,
Quæ tunc purpureis labris remorata resistet
Forsan, et incœptum læta redibit iter:
Spernet et Elysias sedes, vallemque beatam,
Præ tam mellitæ basiolis dominæ.

ELEGIA IV.

Maius alit frondes, Maio sine fronde virenti
 Ire nefas: mos hoc, lux mea, priscus habet.
 Ergo, age, certemus: tibi, me sine fronde reperto,
 Munus quod niveum pectus adornet, erit.
 Corporis o! felix illa quod sede fruatur,
 Cujus ab aspectu gaudia mille fero.
 At tibi lex hæc sit, folii viridantis ut orba,
 Oscula cogaris mox dare pauca mihi;
 Oscula quæ possint fugientem sistere vitam,
 Restet ubi nullis spes medicaminibus,
 Pallidulamque animam Stygiæ subducere lyntri,
 In non concessas et revocare vias.
 Sic ego: depresso sic lux mea retulit ore
 Pauca, sed argutis multa loquens oculis:
 Basiaque, et mea quo jurabis basia vinci,
 Accipies aliquid, si modo victor eris.
 Dixit, et os avidum roseo mihi molliter ore
 Pressit, et, hoc cape nunc, cetera victor, ait.
 Victor ero certè, nec opem Cytheræa negabis,
 Si tua, si nati numina sancta colo.
 Tunc ego lascivæ potero contendere viti,
 Quæ se vicinis implicat arboribus.

Nec me hederæ varius superabit in ilice nodus,
 Brachia, erunt collo sic mea nexa meæ.
 At vos purpurei reges ignoscite victi,
 Risus erunt vestræ tunc mihi divitiis.

ELEGIA V.

Una meas igitur versabit femina curas?
 Unaque mihi risus, unaque fletus erit?
 Una mihi dulces facies moderabitur annos
 Quos mihi Persephone non volet esse diu?
 Nam seu dura meos illa adversabitur ignes,
 Seu facilem sese dat mihi, morte premor.
 Nec mihi vita potest duci sub amore sinistro,
 Inter mortales nec locus esse Deo.
 Sed potius moriar te te, mea vita, tenendo,
 Inque tuos humeros funera nostra cadant.
 Funera de tereti melius pendentia collo,
 Quam si sublimi de trabe nexa forent:
 Qualis Anaxaretes fastum puer ultus amarum,
 Flebile compressa fauce pependit onus.
 Exitus aut sic est, aut sic sperandus amanti:
 O! natum tristi sidere quisquis amat!
 Sed tamen in melius hæc nomina tristia vertent
 Lumina, sidereis quæ mihi pro facibus,

Aspectus læto , torva seu luce , negantque ,
     Dantque frui vita , dantque , negantque mori.
 Quæro , negate mori , vitam date lumina , quæro :
     Non sum de cujus morte triumphus eat.
 Labra columbatim committe coralina labris ,
     Nec vacet officio linguave , densve suo.
 Et mihi da centum , da mitia basia mille ,
     Da super hæc aliquid , lux mea , numen ero.
 Nec super hæc aliquid , nec vis dare basia pauca ,
     Labra nec humidulis continuare labris.
 Notaque nec dentis , nec sunt tibi prælia linguæ ,
     Exsuperas Latias et tamen ore nurus.
 Quas superas facie , jam jam superabis et arte ,
     Dent modo Di nostris versibus esse fidem.
 Nos neque Chaonii vincet lascivia nidi ,
     Nec Jovis omnivoli deliciosus amor.
 Nam tibi quid prosit faciem corrumpere rugis ?
     Hæc venient fronti , nec mora longa , tuz.
 Quidve superciliis oculos onerare nitentes ?
     Nec tota nigras spargere fronte comas ?
 Tempus erit , cariosa specu cum lumina condēs ,
     Canus et in gelido vertice crinis erit.
 Tunc frustra labris pallentibus oscula quæres ,
     Atque aliquem obtusis figere luminibus.
 Nulla corona tuos ornabit florida postes ,
     Cantabit muto limine nullus amans.
 Quin potius dum fata sinunt , et nigra sororum

Stamina, verque viret nobile, carpe rosas,
Quæ nisi carpentur, languerunt sponte, cadentque:

Et stabit lapsis spina inhonora rosis.

En tibi qui tecum redolentia munera carpet,
Tecum florentes et parat ire vias.

Sparsa Dionæo viridaria rore teremus,

Visemusque hortos, Flora decora, tuos.

Illic et violas, et purpureos Narcissos

Decerpes teneris molliter unguiculis.

Ipse tibi nectam vario de flore corollas,

Imponamque tuis, Julia, temporibus.

Jamque sub umbrosa recubabis languida myrto,

Et modo me celeri læta sequere pede.

Jamque colorata provolvat lentus in herba,

Et modo te celerem per loca læta sequar.

Interea has flammæ mihi si duplicarit eunti

Invidus aurata Cynthius e specula

Tu tu, sola meis jucunda caloribus aura,

Humida de roseis flamina funde labris,

Quæ suscepta mei fornacibus oris anheli

Usque sub ambusti pectoris ima meent,

Restinguantq; rogam, quem nec vaga flumina terræ,

Tota nec exhausti frigeret unda maris.

Lumina cui servas aurum jaculantia purum?

Cui teretes digitos, artificemque pedem?

Fascia lacteolis cui stat distenta papillis?

Cui risus? et cui mollia verba paras?

Cujus dispositus nutritur crinis in usum ?

Oscula felicitis cujus erunt domini ?

Illicet ingrato servaveris omnia nautæ ,

Lethæam veteri qui rate verrit aquam .

Hujus ab amplexu venies ad basia Ditis ,

Maxima tergemine cura timorque deæ .

In te turba ruent ævi violenta prioris ,

Luminibusque cavis , pallidulisque genis ,

Et Paris , et Theseus , et non bene fidus Jason ;

Hæc veniet formæ maxima fama tuæ .

Quare ne tibi sit tanti regalibus umbris

Posse frui , ut vivus sim tibi vilis ego :

Te juvet in nostris positam languere lacertis ,

Me juvet in gremio , vita , cubare tuo :

Et cum suaviolis animam deponere nostris ,

Eque tuis animam sugere suaviolis :

Sive meam , lux , sive tuam , sed sit tua malim ,

Ipse tuo ut spirem pectore , tuque meo .

Tali vernantem satiemus amore juventam ,

Mors venit æterna cincta caput nebula .

At vos qui juvenes suspiria nostra notatis ,

Et fractos oculos , et sine mente gradum ,

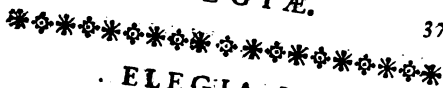
Ebria ridentes nullo cum pondere verba ,

Et si quis subito venit in ora color :

Postmodo dicetis , non infeliciter arsit ,

Premia cum nostri nota laboris erunt .

ELEGIA

ELEGIA VI.

Nunc mihi Praxitelis digiti, nunc Mentoris essent
 Nunc Lysippæ, Phidiacæque manus!

Julia namque meo sculpi cupit aurea cælo,
 Nec tantùm in libris nomen habere meis.

Nec tantùm in libris nomen habere meis.
 Non ego sum, fateor, cælestem effingere formam

Qui valeam, at Dominæ spernere jussa nefas.
 Non ego te, mea lux, faciam de marmore duro,

Illa decet rigidum materies animam:
 Quin et cæla tuos formabunt aurea vultus

Non facit ad molles ferrea lima genas.
 Jam jam fama meis major venit artibus, ipsam

Sculpare mi videor cœlicolam Venerem.
 Sed dum te video, et propius tua lumina specto,

Æmula Phœbeis lumina luminibus,
 'erre negant oculi jaculantem spicula vultum,

Cælaque nota negat languida ferre manus.
 'ficat et torpet, nec jam sibi conatus artis

Ullius est animus, nec memor ipse sui.
 ! nulli fas est mortali effingere divas:

Mens cadit, obstupeo, heu! et mihi surripies.

***

N

ELEGIA VII.

Insidiose puer, maternis sævior undis,
 Hacne tuus vates fraude petendus eras?
 Tu mihi jussisti, numeris levioribus, irem,
 Assumpsi faciles ad tua jussa modos:
 Materiesque mihi curvato venit ab arcu
 Longa, sub undenos digna venire pedes.
 Vix opus incepi, Dominam, puer improbe, tollis,
 Ducis et externas in mea regna manus.
 Et nunc ille venit diversa rusticus urbe,
 Prætereans sancti fœdera conjugii:
 Scilicet ut diris faciat sponsalia verbis,
 Impediant illâ picus, et anguis iter,
 Et cornix inimica viis, et limine primo
 Sentiat offensus signa sinistra pedis.
 Quæ si non possunt illam terrere, quod opto,
 Accipiat, divi quod monere, malum.
 Sub que rota ponat odiosam in pulvere vitam,
 Multaque projecti viscera carpat avis.
 Aut mergatur aquis, et monstra natantia pascat:
 Quanta idem pelagi tunc ego domi feram!
 Sic nec in amplexus venit, nec in oscula nostræ
 Improbus, et sceleris gaudia nulla feret,
 Et juvenes alios violenta sorte monebit

Vatum deliciis non temerare manus.
 At tu, sive tuos ignes transmittis in illum
 Julia, sive magis te tua fata trahunt,
 Infelix nimis, et querulo mihi carmine flenda es,
 Cogaris ignoto quæ comes ire viro,
 Et te captivis hominum miscere catervis,
 Eque brevi verbo ferre perenne malum.
 Ah! poteras, lux, ah! poteras jus dicere nobis,
 Oreque formoso regia verba loqui,
 Inque meo versu sublimia regna tenere,
 Prima fidis nostræ gloria, serus honos:
 Inque puellarum, quas olim carmine vates
 Laudavere pii, nomen habere choro:
 Qualis quæ falso Nasoni dicta Corinna est,
 Deliaque, et Nemesis, et bene culta comam
 Cynthia formapoteas, necnon tua, Galle, Lycoris,
 Quarum immortalis forma perennè viret.
 Digna quoq; hæc facies, quæ carmine longa videret
 Secla, nec in cineres omnis abiret, erat,
 Ut sciret nostros atas ventura furores,
 Et tam formosam non violasse fidem;
 Et culti juvenes, non incomptæque puellæ,
 Expertæ dulcem militiam Veneris,
 Myrtea sarta tuo ferrent violasque sepulchro
 Diceret atque aliquis, sic tibi terra leyis.
 Et poterant aliquid nostræ præstare Camena,
 Fata nisi obstarent, et malè factus Hymen.

Non quia Virgilio primos concessit honores
 Posteritas, Flacci sprevit iniqua lyram :
 Aut male rejecit, quem protulit Umbria, vatem,
 Sola cui longum Cynthia carmen erat,
 Peligni vivent opera ingeniosa poetæ,
 Rectorem nato quem Venus ipsa dedit.
 Nec te longa dies delebit calce Tibulle,
 Ignibus atque arcu dum potietur Amor.
 Nostra quoque adveniens si non his inseret ætas,
 (Quod sperare pudor sit mihi, sitque nefas.)
 Non tamen obscura damnabit nomina nocte :
 Fallor ? an hoc olim mâ dea pollicita est,
 Fragrantem quæ nexa comam, myrtoque decora
 Vadit inæquali conspicienda pede ?
 Quam bene priscorum currebat vita parentum,
 Ingenuæ Veneris libera sacra colens !
 Nondum conjugii nomen servile patebas,
 Nec fuerat divis adnumeratus Hymen.
 Passim communes exercebantur amores.
 Omnibus, et proprii nescius orbis erat,
 Ense martiali nemo confosus adulter.
 Purpureo Stygias sanguine tinxit aquas ;
 Anxia non tenuit custodis cura puellam,
 Nulla erat invisus clausa domus foribus :
 Nec sacer agricolis stabat lapis arbiter agro,
 Trabsque procellosam nulla secabat iter,
 At postquam domibusque fores, foribusque subivit

E L E G I Æ.

41

Clavis, et æquoreas navita sprevit aquas,
 Non dubitans animam tenui concedere ligno,
 Externas fragili puppe secutus opes:
 Discretique novo jacuerunt limite campi,
 Indixit leges et sibi quisque novas:
 Scilicet ex illo sensit fera jura, jacetque
 Clausa pedem dura compede serva Venus.
 Mortales sceleri leges præscribite vestro,
 Innocuam vinchis nec cohibete deam.
 An quia Lemniacis semel est elusa catenis,
 Digna erit a vobis quæ graviora ferat
 Tempora, si fas est, iterum primæva redite,
 Falciferoque iterum sub Sene mundus eat.
 Inscia tunc rastro, tunc vomeris inscيا curvi,
 Sponte sua segetem terra benigna feret,
 Et repetent iterum desertas numina terras,
 Et fruar, o! longum tutus amore meo.
 Interea qui falce meas invadere messes
 Ausus es, ut voto jam potiare tuo:
 Assiduis versuta dolis te rideat illa,
 Nec tibi componat se, faciemque suam.
 Sed juvenum gregibus studeat fôrmosa vjderi:
 Sic miser, et nulli commiserandus eris.
 Quippe nec indignum fecisse putabitur illi,
 Si fugit amplexus bella puella tuos:
 Si fugit hanc faciem qualem Medæa gerebat,
 In natos gladio cum ruitura stetit.

N iij

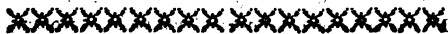
Hanc tamen illa potest pacato cernere vultu,
 Nec spuit ? obducta nec regit ora manu ?
 Hanc spectare potes ? corpus potes illud amare
 Julia ? sed capitur, dicis, amore mei.
 Non ardenter amat, et amat non dignus amari,
 Et sunt mille alii, quos tua forma rapit.
 Jamque diem video properantem, cum tuus illi
 Et gravis aspectus, et grave nomen erit.
 Julia tum lentas producas frigida noctes,
 Optabis nostras in tua colla manus.
 Julia non veniam: veniet, querulumque subibit
 Ille; peregrino lassus amore, torum:
 Et tecum, mea lux, meliori digna cubili,
 Vallatus densa veste jacebit iners.
 Tunc poteris æternis hoc unum poscere votis,
 Ut properent longas fata tibi tenebras.
 Parcito fata tamen: formosas perdere crimen;
 Gloria vos alia de nece magna manet.

ELEGIA VIII.

Ergo dies venit, qua se formosa mariti
 Dedit in æternum Julia servitium ?
 Qua nostras aliò cogar traducere flammæ,
 Qua delenda animo est illa adamata mihi,
 Quantum nulla fuit, quantum nec amabitur ulla,

Sen. me vita brevis, seu diuturna manet ?
 Jamque peregrinae commisit fœdera dextrae,
 Fœdera quæ divi jam violata volunt.
 Mox dapibus, levibusque dies peragenda choreis,
 Et sine me tota est, tota sit atra, precor.
 Phœbe, coloratum si te bene credimus odium
 Esse sacris patrem vatibus, abde caput.
 At tu tela manu jaculare corusca rubenti
 Jupiter : hac sola luce sit alba dies.
 Tuque Jovis conjux, quantum connubia cures
 Talia demissis annibus ipsa doce,
 Fallimur ? an certè condit sua Cynthus ora ?
 Condit, et obscura nocte teguntur agri :
 Præcipitantur aquæ, mare pendet in ære densum,
 Ignibus excussis dissiluere poli.

ELEGIA IX.

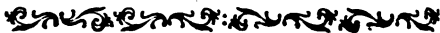
Petre sodalitiî pars sincerissima nostri,
 Felix Maclimia cui licet urbe frui.
 Me tenet Augusti celebris Bruxella triumphis,
 Fontibus æternas quæ jaculatur aquas.
 Hic mihi nec desunt, gratissima turba, poetæ,
 Nec quibus a lingua divite venit honos,
 Quorum posteritas operoso grata labori
 Nomina sub longa luce videnda dabit.

N iv

Hic veterumque manes animato miror in ære,
 Subque meum aspectum turba togata venit.
 Multaque quæ gentis æquant miracula prisce,
 Quæ modo Romulidum dædala mittit humus.
 Scilicet argutis urbs hæc me ponit Athenis,
 Scilicet hæc media sistor in Ausonia.
 Mille vel hic oculos possunt retinere, vel aures,
 Nulla tenent aures, nulla tenent oculos.
 Non queat hoc alius præter te credere quisquam,
 Forse nec ipse queas credere, crede tamen.
 Nimirum nostri jam pridem conscius ignis,
 Una geris mecum pectore tela tuorum.
 Unius ex oculis fax est accensa puellæ,
 Quæ jecur Idalius corret utrique puer.
 Quæ tua si forsan leviter præcordia lambit,
 Quam tibi duritiem pectoris esse putas?
 Mi neque lux, neq; mi noctis levat umbra dolorem,
 Uror, et in venis flebile vulnus alo.
 Semper in absentes suspiro mæstus amores,
 Inque cupidinæ mœnia Maclinæ:
 Illa sed abscessit, peregrino juncta marito,
 Quæ volvit virides in mare Scaldis aquas,
 Abscessit: doleo quid tum? vestigia restans,
 Et loca quæ nobis gaudia longa dabant:
 Er si isthic fuero, fuero vicinior illi,
 Esse putas hæc tu ludicra? magna loquor.
 Tum quam multa foro, nova sisseret cœcæda vesper,

Noxque rates tarda sera referret aqua ,
 Ipse rates omnes audax speculator obirem ,
 Cunctaque defixis esseda luminibus ,
 Si quæ forte meam mihi redderet hora puellam ,
 Seu vectam Veneris suave sonante rota ,
 Seu raptam tæreti vada per crystallina concha ,
 Seu lapsam roseo Gypridis è gremio :
 Nam neque te retinet conjux tuus , aut tibi longis
 Noctibus incumbit , Julia , pondus iners .
 Te Venus Idalios inter fovet aurea lucos ,
 Et Venerem geminam nunc locus ille colit .
 Supposuit pro te scortillum turpe marito ,
 Afflavit vultus cui decus omne tui :
 Barbarus ingratis illam complexibus urget ,
 Teliger intactam te mihi servat Amor .
 His ego solarer curas , dum tempora nobis
 Tarda fluunt , ægras inter amarities .
 Hoc quoq; (nam poteris plures admittere causas)
 Visere Macliniam cur properemus , habe .
 Inter finitimas , experti credimus , urbes
 Illa sibi formas vindicat , illa daret
 Forte novas flammæ , veteres que pellere possint ,
 Hei mihi , sed vereor , (dî prohibete malum)
 Ne calor hic alia possit consistere sede ,
 Hactenus hunc certe Julia sola tenet .
 Candida quantumvis , et non deformior illa ,
 Et versatilibus ebria luminibus ,

Sepe meos oculos in se Domitilla moretur ,
 Oscula quæ facilis ad mea sponte venit.

ELEGIA X.

Itè procul mœstum lacrymæ genus , ite querelæ ,
 Et comes aligeri cura vigil pueri :
 Cinge triumphantes victrici fronde capillos
 Laurea Phœbæ grata corona comæ :
 Misit in amplexus illam Venus aurea nostros ,
 Prima mihi quæ fax , quæ mihi serus amor.
 Non fora , non portus , non jam populosa theatra,
 Templaque sunt nostris conscia blanditiis.
 Mater abest , digitis legem quæ ponat et ori,
 Et cogat tremulo murmure pauca loqui ,
 Osculaque aridulis non continuanda labellis
 Carpere , quæ juret barbara , quisquis amat,
 Et celare faces , et amici obtexere nomen,
 Multaque quæ solers fingere discit amor.
 Sola jacet mecum semoto Julia lecto,
 Sola tamen solos non sinit esse Venus,
 Et puer , unanimes comitatus in omnia vitæ,
 Certus et exanimis , certus et ossa sequi.
 Forte vident et nos , qui spectant omnia , Divi,
 Delitiis nostris invidiosa cohors.
 Dî precor , o ! nostris ne lusibus invideatis ,

Non ego nunc vestris lusibus invideo.
 te teneo , teneant sua gaudia Divi.
 teneo , mea lux , lux mea , te teneo :
 te teneo , Superi teneatis Olympum .
 Quid loquor ? An vere Julia te teneo ?
 An vero ne? an vigilo? vera hæc ? an somnia sunt hæc ?
 Somnia seu sunt , seu vera , fruamur , age.
 Somnia si sunt hæc , durent hæc somnia longum ,
 Somnia cæcæ vigilæ faciat me , precor , ulla dies.
 Somnia quicunque meo pones vestigia tecto ,
 Somnia tace pedum strepitu , comprime vocis iter :
 Somnia tibi non unquam rumpant insomnia galli ,
 Somnia etæ productæ tempora noctis eant ,
 Somnia ma cum rubris tibi gemma legetur ab undis ,
 Somnia et cæcæ domus tota liquore fluat .

ELEGIA XI.

Tibi , sancte puer , primos sacravimus ignes ,
 Tibi tibi ptimitias dedico , sancta Venus ,
 Tibi tuorum nostri vivent sub nomine versus ,
 Tibi te colenda Venus , sæpe colende puer ,
 Tibi nus optato dant indulgere furori
 Tibi mos , et leges purpureusque pudor ,
 Tibi nus et , credo , vos me voluistis amare :
 Tibi que mihi jaculi ferte medentis opem ,

Et quod inaurati terebratum cuspide telis
 Sollicitum toto pectore vulnus hiat,
 Sentiat arcanas obtusa in arundine vires;
 Mox dolor, et questus, et labor exul eat,
 Halitibusque increta meis suspiria, cumque
 Languida spinoso cura satellitio.
 Tunc ego vos dicam mitissima numina divum,
 Ipse deum sine queis rex quoque tristis erit.
 Corque geram vestris semper penetrabile telis,
 En patet in vulnus pectus inerme novum.
 Non ego desertor fugio que castra sequebar,
 Absecuit longas spes properatus Hymen:
 Ah! Hymen, gentis Uranie, cur Tespia rupes
 Non te detinuit, lympba nec Aonia?
 Cum te nigra dies invisâ ad sacra vocabat,
 Et pactum infaustis conjugium alitibus.
 Ipsa ubi Tisiphone tædas a funere raptas
 Ferali tenuit, omina dira, manu.
 Nonne fuit satius cantus haurire sororum?
 Cernere vel, sacre quæ luit humor aque,
 Veste deas posita teretes abscondere suras,
 Quam miseram turpi dedere servitio?
 Et me, cui Cypris tot basia mitis alebat,
 Exturbare meæ brachiolis dominæ?
 Quæ nunc in longa rutescens môsta querela,
 Discit amatoris omina vera sui?
 Heu! quæ non longo meditabar gaudia ductus,

Unde nihil, præter somnia vana fero!

Sic segete ex viridi flavas præsumit aristas

Rusticus, atque animo jam sua vota metit:

Vota quibus miserum grando fraudabit et imber,

Seu validi flatus, fulmina sive Jovis.

Sed quid ego toties fatis contendere pergo,

Quæ non mutandis stant rata limitibus

Tu puer, o! puerique parens Jove nata Dione,

Solvite me ingratis sollicitudinibus.

Et mihi, si merui, nocituras demite flammæ

Ne sim famosis fabula porticibus;

Vinosasque meo producant nomine mensas,

Ignorentque malum compita nulla meum.

Et, si quando novo pallentem afflabitis igne,

Efficite ut miserum me juvet esse deum.

Et mihi felices extendant gaudia curas,

Dum veniant capiti candida fila meo;

At, quocumque mei tabescent lumine vultus,

O! saltem possim dicere, Talis erat

Nobile quæ parvo nomen sortita libello,

Prima meæ spoliū Julia mensis habet.

Interea hos elegos, primi monumenta caloræ

Accipite, et risum jungite cum gemitu,

Dicentes, nostri pars hie quoq; parva triumphæ est,

Semper amex, dulci semper amore fruens.

Omnes ut puerum suspiravere puellas,
 Omnes ut puerum deperiere deas,
 Ut puer instantes sprevit per rura puellas,
 Ut puer errantes per nemora alta deas,
 Quarum quæ flammis arsit gravioribus Echo
 Cantibus applausit diva canora tuis.
 Ipse tuos numeros tenebris audivit ab imis,
 Uritur et proprio jam magis igne puer.
 Nec speculum Stygiæ modo consulit amplius undæ,
 Emicat in versu pulchrior ille tuo.
 His allecta modis pridem superasse putatur
 Lætæ Pyrenæas Calliopæa nives.
 At tibi pro merito felix Hispania lauros
 Virgineas horti seligat Hesperiiis,
 Et tibi Cyngiades intexant ordine Nymphæ
 Narcissos lentæ puniceos hedere.

ELEGIA XIII.

Tempore cur dicto cessas, Venerilla, venire?
 Ecce tibi torus est, ecce parata Venus,
 Qualem Tyndaridi, spaciola per æquora raptæ,
 Tutus in Iliaca solvit adulter humo.
 Ipsa Venus violis, et punices Amaranthis,
 Et totum Cyprio sparsit odore torum,
 Ipse torum facie lustravit flammante Cupido,
 Transiliens

Transiliens agili candida fulcra pede.
 Quid cessas formosa? tuum sic ludis amantem?
 An magis exiguo tempore discrucias,
 Obsequio ut meliore moram lasciva repenses?
 Dilatusque avida mente bibatur amor?
 Ah! nimium mihi tarda, et tarda tardior hora,
 Quàm malè dinumeras tempora, quæ numero?
 Sed cur dinumeres, cum malis fallere amantem:
 Forsitan hæc aliis hora parata fuit.
 Dumque ego blanditiisque tuas, et roscida mente
 Oscula percipio, multiplicesque vices,
 Dum vacuum falsis complexibus aëra capto:
 Dum mea in absentes porriga colla manus,
 Et, quemcunq; movet strepitum levis aura per ædes,
 Dilectos dominæ suspicor esse pedes:
 Demulces alium tepido perjura cubili,
 Cum quo disperdas gaudia pacta mihi.
 Forsitan et de me, teneros motura cachinnos,
 Miscetar vestris fabula nequitiis.
 Hei, quid in immeritam tam turpia crimina fingo?
 Credo equidem, faciles jam movet illa gradus:
 Jamque pedem thalamis ponet cultissima nostris.
 Fallor? an in nostro limine latrat Hylax.

ELEGIA XIV.

Flammeolis, mea lux, oculis cum cuncta peruras,

Frigidius Scythica cur nive pectus habes?

An malus ille puer, terror matrique, Jovique,

Quod tam formosa es, lædere te metuit?

Non metuit certè, tales amat ille triumphos;

Et formosarum vulnere semper ovat.

Lumina sed radiis tua non cedentia Phœbi

Idalias hebetant discutiuntque faces.

Ille dolet; rubor ora calens puerilia signat,

Vix, o! vix lacrymas lumina torva tenent.

Lente puer, matrique pudor reditare dolenti,

Mitte facem, jaculis hæc tibi præda venit.

Aut si formosum non vis transfigere pectus,

Candida ne livor membra cruorve notet,

Exstinctas faculas domine sub lumina mitte;

Illa iterum flammæ quas rapuere dabunt.

Mox ubi languidulam carpet nocturna quietem,

Clauserit atque illi sidus utrumque sopor:

Ignaram totis furtim lætende medullis,

Hauriat et longum corde tepente malum.

At tibi si monitis venit victoria nostris,

Sancte puer, vatem mitius ure tuum.

ELEGIA XV.

Carumque gelida ferit nive Lidis pectus,
 Dicebam flammis hæc, puto, res carent:
 Nec carere tamen, sub aqua latere favilla,
 Flammaque per venas stillat aquosa meas.
 Hei mihi, securi quæ declinabimus ignem,
 Frigore duratas: si metnemus aquas?
 Frigore: facta nata est, tollitur frigore nullo,
 Sperandum simili de face frigus ignis.
 Sume parat igne, misentemque levabis umbrem
 Lidia, frigoribus semper acerba nocet.

ELEGIA XVI.

Non tam mihi sibi, pectus natura dedit,
 Gelaret nostrum nulla puella capere,
 Nec pateret toties tumidi ludibria vultus,
 Iratisque oculis oecula blanda darem,
 Rivalemque sacra domina laudare prebarem,
 Adstrictus turpi sedulus obsequio:
 Dura puella, puella meis indigna Camenis,
 Alpibus animam frigidior nivibus.
 Ementita tæc facio præconia formæ;

Ut qualis non sis esse putere mihi.

Te laudo vates, laudatam amplectitur alter

Barbarus, et nostros arripit ad numeros.

Aspicio fractosque oculos, et colla notata

Dentibus, et quasso non bona signa toro.

Diceris interea, fateor, castissima nobis,

Multaque narramus de probitate tua.

Tu quoque, mentitum ne me reor, ore pudico

Respis usque meas dura Neera preces:

Cumque aliis toto pateat tua janua poste,

Multis et è foribus lassus amator eat:

Uni casta mihi perstas, hæc præmia vates

Debita pro falso munere vanus habet.

Heu crudelis Amor, tuque, o! crudelior illo,

Sive hostis, seu non, pulchra Neera tamen.

Tempus erit certè, curis cum liber amaris,

Excutiam vestras despiciamque fœces.

En mihi jam silices, en circum pectora ferrum

Nascitur, et vinco vos quoque duritie,

Infidum genus, ah! nuper mea cura, puella,

Mentis pernicies insidiosa bonæ.

Non ego vos posthac humili prece lentus adibo,

Aspera que obtuta verba feram tacito,

Læsus et a vobis, læsas vos esse fatebor,

Et placatrices ipse feram lacrymas,

Contemptusque superba pedes ad limina cogam

Invitos, pereat quem juvat ista pati.

læra, Neera meis indigna Camœnis,
 nis animum frigidior nivibus,
 go, cum veniet pallæ melioris amator,
 dibet abscondam jussus. In antra caput,
 t us possis, divis jurare vocatis,
 caput illius, perfida, perque tuum,
 viduas intactam ducere noctes,
 ritum nullis limen habere viris.
 go, cum veniet loculi gravioris amator,
 unulas. vertam basia nostra tuas:
 t ut ridens dicas, ignosce protervo,
 nit famulæ captus amore meæ.
 uicunque potest nullo perferre dolore,
 n Caucasæ et tolerabit aves:
 i gaudens provolvit pondera saxi,
 talæ sitiens non inhiabit aquæ.
 emet gemitum conclusus in ære Perilli,
 det magitus machina fumificos.

ELEGIA XVII.

s Aligeri languebat arundine quondam,
 que necis gelidæ spicula sensit amans;
 re in exsangu restabant tela duorum:
 : vulsura suum venit, et ille suum.
 Amor nigrum sclerata cuspide ferrum:

Hæc . quæ . apud . nos . non . sunt . hæc . tua . tela . , . pueri
 Mucrona . non . unquam . manibus . radiantis . furvis ,
 Cæcis . ut . nunc . et . male . sunt . vias .
 Nec . nota . . . . . digni . respondent . lacrymabile . manus ,
 Ille . non . querit . , ... querit . et . illa . suos .
 Mente . percipiens . spongantur . vulnera . nervis ,
 Et . non . . . . . quærit . ut . nunc . malo .
 Ictus . non . . . . . vobis . medicina . dantur :
 Hæc . . . . . hæc . . . . . tua . vulnera . manus :
 Demer . . . . . saltem . sperare . suspensam ,
 Errare . . . . . cuncta . utroque . sui .
 Fecundat . . . . . pueris . in . pubesce . matris ,
 Oculis . que . , ... ad . blanda . vocatur . Amor :
 Cunctis . veris . . . . . multa . corollis ,
 Percipiens . cuncta . vulnera . unde . sibi .
 Quid . facerent . : . . . . . sibi . pasci . ab . hoc . sagittis :
 De . . . . . pasci . . . . . præcipit . atque . novum
 Re . . . . . : . . . . . non . . . . . pueri . penetravit . in . actum :
 Ex . illo . miseris . nec . dedit . ille . neci .

ELEGIA XVIII.

Si qua venit summo positis in culmine rerum,
 Illa ruina suo pondere magna venit.

Mitius infelix accusat fata colonus

Arida depositam si male solvit humus,
 Quam si, maturis quæ jam flavebat aristas
 Succumbat pluviis imbribus atra seges.

Cum rudis a primo religavit litore funem

Nauta, necaturas lenius haurit aquas:
 Idem, permensò patriam si viderit orbe,

Canaque navisfragis fluctibus ora tegat,
 Hæc, quæ non tumida jactat convicia linguæ

Ceruleis nymphis, cæruleoque patri?

Expertus queror, ah! mendaci lusus amore;

Non minor est illis nostra querela malis.

Urebat formosa meas Justina medullas,

Digna Jovis thalamis; sed magis apta mihi;
 Candor erat, qualem Venerit flots albus habebit,

Purpureo Bacchi si natec in latice.

Lumina fulgebant nitidis æquanda lapillis;

Quos niger Eos colligit Indus aqua;

Illorum ex sese torsit nova tela Cupido;

Pluræque, ait, hæc nostris arma furoris habent.

Vera Deus monuit, sed omnia, quia dignior illa

Nulla fuit titulum cladis habere meæ,
 Sustinui indomitas objecto pectore flammæ,
 Sensus et ex tanto vulnere parvus erat.
 Sic aliquis, Bacchoque animum furia et ira,
 Sumpsit ubi attonita fervidus arma manu,
 Irruit in gladios, et centum vulnera passus,
 Viribus infractis acer ab hoste redit:
 Abstergens tepidos et pro sudore cruores,
 Quàm sentire queat conspicit ante malum:
 Donec succiduo tellurem poplite quassans
 Corruit, et fuso sanguine vita fluit.
 Repit amor sensim totos infusus in artus,
 Suscitât ut magnos parva favilla rogos.
 Pallorem nostri jam mirabantur amici,
 Demissosque oculos, instabilemque gradum,
 Ridentes gemitusque meos, et inania verba,
 Rorantesque novo sæpe liquore genas,
 Nec mihi luce graves aberant neque nocte dolores
 Nec mihi grata Ceres, nec mihi Bacchus erat.
 Irrita lucebant obscuro sidera mundo,
 Cynthius obdactâ nube premebat equos:
 Et sine fronde frutex; et erat sine gramine campus,
 Et sine lucenti fons inaniænis aqua.
 Umbra levis tantum nostro de corpore mansit,
 Inter et extinctos annumerandus eram.
 Sola suis Justina oculis pulcherrima vitam
 Reddebat muto, lenè tuens, cineri.

Gaudia

Gaudia tunc lugesque mihi noctesque ferebant ,
 Grataque erant Cereris munera , grata meri :
 Aurca fulgebant rutilanti sidera mundo ,
 Formosus croceos Phœbus agebat equos ,
 Fronde frutex viridi , vernabat gramine campus ,
 Et pellucidula fons saliebat aqua.
 Hoc est infandum quodcunque vocatur amare ,
 Sollicita alternis gaudia cum lacrymis.
 Nec fuit auxilio , quod mitigat omnia , tempus ,
 Mutavit flammæ nec via longa meas.
 Ad fines veni Latios , glebamque feracem ,
 Vectus Tyrrheni per freta Thusea maris ,
 Pulsatus raucis ubi vocibus Appenninus
 Sæpe tulit questus in freta surda meos.
 Austriacos vidi populos , ubi maximus Ister
 Cantatas gemino nomine volvit aquas.
 Quin etiam Hungaricæ me conspexere ruinæ
 Flentem , non miseri tristia damna soli ,
 Non furias hostis vicino Marte cruenti ,
 Tædia difficilis nec sinuosa viæ :
 Sed fastus Justina tuos , o ! durior illis
 Cautibus , æterna quas nive tundit hyems.
 Hinc quoque Belgarum populosas vectus ad oras ,
 Unica cum nato quæ Venus arva colit ,
 Centum candidulas vidi per compita formas ,
 Omneis innocuis , lux mea , luminibus ,
 Est aliquid servare fidem : miserata doloris
 P.

Reddidit Hesperix me Cytherea mea.
 Tu quoque fidorum jam non ignara caloris,
 Cœpisti nostris victa dolere malis,
 Atque aliquid sentire meis adfines favillis:
 Damnans longa tuæ tempora duritiæ:
 Nec mora, jam cingenda dabas formosa lacertis
 Colla, dabas blando murmure basiolum.
 Et quiddam haud tacitis permittens majus ocellis,
 Languebas fusa per mea colla manu.
 Hora brevis poterat conjungere molliter ambos,
 Et dare concordi gaudia plena toro.
 Basia nexilibus dum jungimus humida linguis,
 Dum volat huc illuc missa proterva manus,
 Et sine mente oculi volvuntur utrinque salaces,
 Dulciaque ad Veneris sacra paratur iter:
 Ecce, pedem thalami feralem in limine ponens
 Improba propositum Larvia rupit opus.
 Det tibi, tristis anus, inopem Cytherea senectam,
 Et sero lacerum torreat igne jecur.
 Nec tibi contingat turpes satiare furores,
 Semper at indomitæ more feraris equæ.
 Et, quæ tam sanctos violarunt lumina amores,
 Non unquam placida fessa tegantur humo:
 Illa sed ante rogam rabidi canis ira revellat,
 Spargat desertis et lacerata locis:
 Colligat illa furens, magicasque exusta per aras,
 Carmine sacrilego dira fatiget anus.

ELEGIA XIX.

Lectule, qui domini lentum sine compare dulci.

Pondus habes, nullis conscie deliciis :

Heu, quæ torpentem somno me semper inerti

Imposuit fulcris sors inimica tuis ?

Dignus es, et certè mecum felicior esses,

Affaret si me lenis, ut ante, Deus :

Sive meo facilis penderet Julia collo,

Julia fervoris prima favilla mei :

Alterà seu mecum longæ variaret in horas

Labra columbinis roscida basiolis,

Difficilis nimum, nimumque infida Neera,

Nec meritò numeris nobilitata meis :

Seu quæcumque meis versaret in ossibus ignem,

Digna toro facies, digna furore meo.

Non ego dedecori fierem tibi Lectule mollis,

Sponda veterosum nec tua ferret onus :

Non Venerem malles nudo cum Marte jacentem

Dulcia nec varii furta fovere Jovis.

Nunc tristes unà toto tabescimus anno,

Inque parem sortem te mea fata trahunt.

Mollis Amor, terræque, puer, cælique voluptas,

Quæque volas concha per freta summa levi,

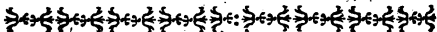
Languida qui blandis mordetis pectora curis,

P ij

Unde patens aër , unda , solumque vigent :
 Cur nos tam mihi cruciatis pectore vates ,
 Aut nullo miseros , aut in amore malo ?
 Optabam , memini , cum nuper amore vacarem ,
 Vester in hanc animam ne foret ignis iners :
 Hæc mihi quàm multos peperit vox una dolores !
 Traditus indignæ præda fui dominæ.
 Illa tribus didicit ter eandem vendere noctem
 Improba , et exclusis sola cubare tribus ,
 Dicere , jam venias , venientem fallere , seque
 Esse domi clausa dissimulare sera.
 Scit bene qua invenis , scit qua moderatior ætas ,
 Et qua delirus ducitur arte senex.
 Quum voluit , peritura quatit singultibus ora ,
 Et tepido lætas irrigat imbre genas.
 Quamvis munera amat , non prosunt munera danti ,
 Sed tantum longi sunt mala vincla mali.
 Qui dedit , hanc veteres inter fastidit amantes ,
 Qualis in eversa stat vetus æde Deus.
 Qui modò dat , nimum novus est , neq; dignus , ut illis
 Præferat hunc , junxit quos sibi prisca fides.
 Semper habet causas cur munera poscat amantem ,
 Semper habet , noctem cur dare lenta neget.
 Nam modò formosus puer est venturus ad illam ,
 Ignea cui niveo fulget in ore rosa ,
 Levia cui nulla sordescunt inguina pube ,
 Scilicet effecit quem modò prima virum ;

Et modò in alterius se jurat amore perire ,
 Nec vacuum ad flammâs pectus habere novas :
 Et modò tam nota nullum de plebe salutat ,
 Ut semel est nervum experta tribunitium .
 Sæpe gravem capitis caussatur pallida morbum ,
 Sæpe nova signat religione diem .
 Sæpe dolet , fictamque ruens ignescit in iram ,
 Baccha repentinis ut furit acta sacris .
 Illicet , exhaustis oculis discedit amator ,
 Illicet , egregius jam subit ille puer ,
 Curva labascenti frangens vestigia nixu ,
 Dixisset Pylus quem , putò , Nestor avum :
 Uda sub hirsuta torpent cui lumina silva ,
 Herniaque effectis pendet ab inguinibus .
 Tolle tuas artes , nimum cognovimus ista :
 Simplicius poteris dicere , vade foras ,
 Et gravis es nobis , et sunt tua munera parva ,
 Et nimum vera quæris amare fide .
 Si tamen haud fallit Phœbi cortina poëtas ,
 Et sacer ætheriis vatibus ardor inest :
 Sera tibi veniet fastus vindicta superbi ,
 Ætatis teneræ crimina flebis anus :
 Cum tibi cœlatum laxis , pulcherrima , rugis
 Luridus inficiet pallor anile caput :
 Conductamque trahens tremebundo pollice lanam ,
 Involves fuso stamina longa gravi .
 Aspiciet lacrymas ridens Erycina seniles ,

Et levis excussa plaudet Amor pharetra :
 Et juvenes omnes, et me tua probra juvabunt,
 Lux, precor, o! fato sit prior illa meo.
 Tunc ego candentis, Venus o! formosa, columba
 Ante tuas aras viscera pura feram.
 Interea flammis jecur hoc melioribus ure,
 Dum res, et vitæ tempora verna sinunt.
 Me recreet placidi tranquilla Cupidinis aura,
 Sit procul ex animo turbida cura meo.
 Me jocus, et risus juvet, incertique penates,
 Me lyra, me calices, me rosa tincta mero,
 Me sine nube dies, et me sine nocte tenebræ,
 Et sine nox tenebris, et sine dote torus,
 Rixa vacans odiis, et nullo vulnere bellum,
 Et matutino victa sopore Venus.

ELEGIA XX.

Somne, tenebroræ Necis ignavissime frater,
 Et tantum vanis dulcis imaginibus,
 Parce meæ dominæ natitantes claudere ocellos,
 Noctis promissæ dum brevis ora fluit.
 Pacta mihi est, non Somne tibi: cur improbe pennis
 Subrepens tacitis in bona nostra volas?
 Desine, si pudor est, onerare amplexibus atris,
 Membra Pyrenæa candidiora nive.

Te sibi, deserto ducens suspiria lecto,
 Noctibus in viduis multa puella vocat.
 Te vocat enervis conjux formosa mariti
 Plurima, et instanti gaudia nulla negat.
 Tunc obscura putas tua, lasivissime, furta,
 Immunis quorum nulla puella fuit?
 Parva licet matris caris indormiat ulnis,
 Et rudis, et nulli contemerata viro,
 Te tamen experta est resolutis ægra medullis,
 Et frustra matris muta vocavit opem.
 Cuncta patent tibi, Somne, cubilia formosarum:
 Nocte brevi vigilet, scilicet, una mihi.
 Ipsa negat tibi se, cubitoque innixa supino
 Erigitur, nostrum labitur inque sinum.
 Sed rursus nitidos oculos devicta remittit,
 Fractaque anhelantes vox cadit in gemitus.
 Quid faciam mea lux? quo te medicamine tangam?
 Ut sopor iste tuo defluat ex animo?
 Nam neque subducam lapsuro brachia collo,
 Nec tibi stridenti voce molestus ero:
 Nec digitis vellam digitos tibi, nec pede duro
 Urgebo suras, marmoreumque pedem:
 Uda papavereo detergam lumina succo,
 Sive meis oculis, seu magis ore meo:
 Inque tuum mæstus flectam suspiria nomen,
 Mussabo magicis carmina lecta sonis
 Quæ mihi, Thessalici quondam doctissima ritus,

Nocte relucenti commemorabat anus ;
 Cùm me , custodes calcans secura jacentes ,
 Virginis intactum detulit in thalamum.
 Phryxæam vigilans servabat bellua lanam :
 Servabat vigilans aurea mala Draco.
 Tu quoque fac vigiles , juvenem complexa virentem ,
 Delicias rapiat ne qua puella tuas.
 Somnus abit , sensi : leviori pectus amatum
 Jam gravat illa mihi pondere , somnus abit.
 Jam fas est majore sono cantare , novumque
 Mittere reclusas carmen in auriculas.
 Nondam Luna teres tetigit fastigia cœli
 Ardua , fraternis dissita luminibus :
 Tu tamen ab pigro jamdudum immortua somno ,
 Turpe toro pondus , me vigilante , jaces.
 Nil agimus , jam se dedet secura quieti ,
 Norit ubi roseum tam procul esse diem.
 Hospitis Oceani spumosa cubilia linquit
 Phœbus , et ardentes in juga cogit equos :
 Sidit Athlantæas Phœbi germana sub undas ,
 Obrundunt aciem sidera victa suam ,
 Terque dedit lucis signum cristata volucris ,
 Tu tamen assiduo pressa sopore jaces.
 Uxores jaceant sic , deformesque puellæ ;
 Quæque parant lassis tædia fœda viris.
 Tu mecum longa ludas , licet , o ! mea , nocte ,
 Et mecum longa deliciosa die ,

Inclinata sopor nunquam mea lumina solvæt,
 Qui dormit, secum non habet ille suam.
 O! nunc, o! vigiles, illud ne protinus addam,
 Quæ dormit, secum non habet illa suum.
 Hoc non admittes in te dulcissima crimen,
 Somnus jucundis jam fluet ex oculis.
 In niveo lapsos formavit pollice crines,
 Lumina permulsit semireclusa manu;
 Et mihi basiolum strinxit trepidante labello,
 Quale viro in somnis nulla puella tulit.
 Jam dormisse decet, jam te formosior ipsa es,
 Mollior ex oculis jam tibi flamma venit.
 Sic, ubi nocturnos rupit Tithonia somnos,
 Purpureum flavo fundit ab ore decus:
 Sic niter ambiguo Titan gratissimus ore,
 Cùm se non totum nubibus exeruit:
 Talia per densos myrti Latonia ramos
 Dejicit in tremuli lumina fontis aquam.
 Nunc licet intonsi veniat sub imagine Phœbi
 Somnus, Athlantiadis vel gerat ora Dei,
 Exempleve Jovis, liquido nitidissimus auro
 Diffluat, aut niveo tectus olore gemat:
 Spernet Apollineos præ me Venerilla capillos,
 Mercuriique genas, Mercuriique lyram:
 Excludet gremio crocæ ludibriâ guttæ,
 Et frustra ad thalamos dulcè queretur olor.

ELEGIA XXI.

Æquora sulcabat picta Venus aurea concha ,
 Cui comes ardenti cum face natus erat
 Aliger , aligone miscens fera bella sagitta.
 Illius latè pontus ab igne calet.
 Senserunt pisces infectas æquoris undas ,
 Nereidesque imis delituère vadis.
 Ad magni tandem venerunt ostia Scaldis ,
 Divertit cursus quò Dea sancta suos.
 Excipit , et matrem senior veneratur amorum ,
 Naiades glaucæ concomitantur heram ,
 Jamque suum divæ felix Antuerpia portum
 Pandit , et alliciunt mœnia clara deam.
 Quæ postquam viridi religavit ab arbore concham ,
 Divinum magna ponit in urbe pedem :
 Ponè subit puer arcitenens , acuitque sagittas ,
 Inflectitque arcus , cui dea mater ait :
 Nunc , age , tinge puer casto tua tela veneno ,
 Formosa est vati danda puella meo.
 Grudius , Hesperia nuper benè cognitus ora ,
 Narcissi miseræ dum caneret lacrymas ,
 Cæsareasque aquilas per funera mille secutus ,
 Scriberet arcanis dum sacra jussa notis :
 Ad patrios rediit amissa conjuge Belgas ,

Impatiens viduæ tædia ferrè tori :

Jamque etiam tædas hac ambit in urbe jugales :

Digna meo res est, digna favore tuo.

Ille meas dulci decantat carmine laudes,

Et nostrum larè prorogat imperium.

Urbs hæc formosas nutrit cultasque puellas,

E quibus est vatis dignior una toro :

Quæ tantùm reliquas formæ præcellit honore,

A forma quantum vincitur ipsa mea.

Dixerat, at rutilus subitò secat aëra pennis,

Virgineumque Deus: labitur in thalamum,

Lectaque Gnosia depromit tela pharetra,

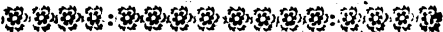
Figit et in tenerum spicula casta jecut.

Rursus et æthereas pennis sublatus in auras,

Ad juvenem motis venit Amor facibus,

Atque ait, o ! nostras toties experte sagittas,

Hoc quoque supremum non grave vulnus habe.

ELEGIA XXII.

Carole jucundos potuisti linquere amores,

Terribilesque tubas, et fera bella sequi ?

Crede mihi, non est armorum gloria tanti,

Ut fleat ulla tuas mœsta puella vias.

Siccine sperasti vitare Cupidinis arcus,

Martia sanguinea dum capis arma manu ?

Falleris, absentes major premit testus amantes,
 Nullaque sollicito prælia amore vacant.
 Deseruit carum nonquam Venus ignea Martem,
 Nec timet in castris accubuisse Deo.
 Cæsareas acies in primis diva tuetur,
 Æneæque genus, progeniemque suam.
 Tu licet extremos properes bellator ad Indos,
 Ad latus usque tuum callidus ibit Amor:
 Induet et galeam, surasque includet in ære,
 Et sparget tenera tela cruenta manu.
 Difficile est pugnare Deo: quo longius ibis,
 Errorum tanto durius uret Amor.
 Inque acie media, dum fulgurat ægide Mavors,
 Occurret dominæ tristes imago tibi:
 Tum pugne oblitus, Martemque exosus acerbum,
 Malles in molli bella movere toro.
 Ah! pereat duos primùm qui protulit enses,
 Ille fuit ferro durior ipse suo.
 Ille autem scelere ante alios immanior omnes,
 Tormenti invenit qui genus arte nova
 Infandum, horrendum, dirum: tremuere quod ipsæ
 Eumenides, et rex horrui ipse Erebi.
 Quâ ruit, occumbunt urbes, silvæque tremiscunt
 Turbatique sonat regia vasta maris,
 Non sic irata jaculatur fulmina dextra,
 Nec tonitru cælum Jupiter omnè quatit.
 Excudit ingentes immani pondere moles,

Involvens fumo nigricolore diem.

Quid falso innocuum tonitru Salmonea damnas

Jupiter? iste tuo fulmine dignus erat.

At tibi dent, fama clarum, spoliisque superbum,

Ad patrios superi posse redire lares.

Ut votiva Deum suspendas munera templis,

Armaque, et ereptas hostibus exuvias.

ELEGIÆ SOLEMNES TRES,
 CONSEQUENTIBUS TRIBUS POST ADAMATAM
 JULIAM ANNIS, MENSE MAIO CUPIDINI
 DEDICATÆ.

ELEGIA SOLEMNIS I.

Tempus adest iterum, quo stat pulcherrima tellus,

Effundens variis germina seminibus.

Nigrescit viridi velata cacumine silva,

Garrula flebilium carmine Dauliadum:

Illæ sonans tremulum Zephyro spirante, vizoris

Tempora conqueritur non diuturna sui.

Ipsa novo Cytheræa choros agit aurea mense

Nuda coronatas inter Hæmadyadas,

Quas inter medias tenero pede gramina pulsat

Candidus in crocea veste protervus Amor.

Hæc sacris nostræ semper solemnia Musæ

Tempora, Dî magni sic voluistis, erunt:

Sive peregrinum via me deducet in orbem ,
 Sive sub ignoto sidere pontus aget.
 Hic etenim nostros primùm pallefcere vultus
 Mēsis et evinctum vidit acerba pati ,
 Aligerique facēs oculis gressuque fatentem
 Ire vacillanti per loca sola pede ,
 Et dominæ servare fores , pluviasque molestas ,
 Et sævas Boreæ non timuisse minas.
 Vidit et ille idem carpentem gaudia mille
 Lenibus ex oculis mollè tuentis heræ.
 Ergo , puer , venis hominum qui spicula tingis ,
 Inseris et mœstis gaudia lacrymulis ,
 Hæc affixa cape maternæ carmina myrto :
 Annua quæ semper , sis modò mitis , erunt.
 At vos , florenti , juvenum grex floride , Maio ,
 Gensque puellaris deliciosa chori ,
 Non intellectum dum ver fugit , et fugit ævum ,
 Ludite , jam glaciem brumam nivesque feret ,
 Canaque subrepet taciturnis passibus ætas ,
 Morsque tenebrosa nube revincta caput.

ELEGIA SOLEMNIS II.

Et cœli facies , et rerum mitis imago ,
 Pictaque , quæ vario flore renidet , humus ,
 Pendulaque obscuris distincta umbracula silvis ,

Blandaque sylvestres quæ movet aura comas,
Antraque cum Satyris fusæ per opaca Napeæ,
Et puer arcitenens et Venus ipsa monet
Adventare meis iterum solemnia sacris.
I, puer, unguentum fer mihi, fer violas.
Vina coronatis spument nigrantia mensis,
Nec sine multiplici stet mihi flore caput.
Impositæ fronti mecum languete corollæ,
Ad latus accedat fusca puella meum,
Quæ nigris oculis et nigro crine decora,
Antiquæ memorem me facis efficiat:
Nec pejora meis infigat basia labris,
Serpat in amplexus nec minùs apta meos;
Quàm quæ prima suis victum me cepit ocellis,
E fastu referens prima trophæa meo.
Vos quoque Pierides, ad tempora læta vocatæ,
Fundite concordés ore faventè sonos.
Primus ego ingredior, nullo de more, sacerdos
Annua nequitiaè ponere sacra meæ.
Transeat hic, positis immota per aëra ventis
Et sine nube dies, et sine sole gravi:
Transeat hic totus sine sollicitudine mensis,
Hei mihi, de Maia qui malè nomen habet.
Vel Veneri dominæ, vel, si sibi legit Aprilem,
At puero Veneris debuit esse sacer.
Quamvis Maia Jovi jucundo cognita furto
Formosum peperit candida nympa deum,

Insignem nervis , insignem voce diserta ;
 Conspicuumque genis , conspicuumque coma.
 Ille velit mecum materno applaudere mensi ,
 Implicitus multa tempora flava rosa ,
 Ebriaque in longa ducens vestigia palla ,
 Argutum facili pollice pulset ebur ,
 Quem circumsiliens huc illuc crure protervo ,
 Lascivus domito vate triumphet Amor.
 Atque eadem gravida depromat tela pharetra .
 Quæ primùm venis irrubuere meis.
 At petulante ferox insultans voce jacenti ,
 Verset in aspectu spicula nota meo,
 Tunc ego commonitus juratum solvere votum ,
 Perficiam toto sacra jocosa toro.
 Hæc quoque quæ cecini , ne quid solemnibus absit ,
 Suspendam myrti carmina de foliis ,
 Quæ strepitent teneris ac suspirantia ramis ,
 Pulsa susurranti leniter a Zephyro.
 Accedet versus , Vates tuus , alme Cupido ,
 Hæc tibi pro mihi dedicat imperio.

ELEGIA SOLEMNIS III.

Ille ego , qui Maio solemnia carmina mense
 Suspendi templis , sancte Cupido , tuis ,
 Cùm melior tellus meliore in amore teneret ,
Mulcentem

Mulcentem tepido pectore dulce malum ,
 Nunquid ab hac poteram liber desistere cura ?
 Reiectus dulci tam procul a patria ?
 Tam procul antiquo infelix divisus ab igne ,
 Qui primùm nostris ossibus incaluit ?
 Quin etiam , te auctore , graves expertus amores
 Cùm fuerim , et dominæ regna superba novæ ,
 Quam mihi crudeli faceret ludibria vultu
 Insultans capiti torva Neera meo ,
 Certè ego si pacto juratus stare recusem ,
 Unde petam veniam vel tua mater erit.
 Illa sua fixum conservat in arbore carmen ,
 Annua devovi quò tibi sacra puer ,
 Dum mihi mansuetas afflares leniter auras :
 Durus ades , duro frigeat ara deo.
 An , mea si Libycas navis ditaverit undas ,
 Aurea Lædeis dona feram pueris ?
 Aut , ego si moriar longinquis exul in oris ,
 Decernam reduci sacra opulenta Jovi ?
 Abnuat hoc hæres , et , si sub iudice certet ,
 Turpiter a causa Jupiter ipse cadet.
 Ultrices igitur tædas metuemus , et arcum ,
 Plus quàm fulminci fervida tela patris ?
 Jupiter ignoscas , cedunt tua sceptrâ nepoti ,
 Et trifidum puerj sub face fulmen habet.
 Illius æternis halabunt templa corollis ,
 Undabit pecudum sanguine pingue solum :

Q

Mascula sudabunt verbene thura perusta,
 Et focus in vivo cespite semper erit.
 Ipse ego, nude puer, signum tibi nobile ponam,
 Quale Cnidus matri servat aquosa tuæ.
 Aureus in nivea ludet cervice capillus,
 Aurea cum fulva tela dabo pharetra.
 Penna duplex humeris auro radiabit; et arcus
 Ille nocens; Parium cetera marmor erunt.
 Proxima ponetur, nec erit tibi sancte pudori,
 Vatis amatoris Julia sculpta manu.
 Interea roseo demus sua carmina Maio,
 Sæpius ut remeans floreat ille mihi.
 Maius alit flores, Maio pulcherrimus annus
 Vernat, Acidaliæ gaudia Maius alit:
 Spem segetis, spem Maius alit florentis Iacchi,
 Spes, memini, quondam fovit et ille meas.
 Et primos miseræ gemitus audivit amantiæ,
 Et primas lacrymas vidit, et indoluit.
 Tunc Zephyrum socias mecum miscere querelas,
 Quæ tremit ignotis umbra sub arboribus,
 Et tepidum lacrymas jussit siccare cadentes
 Solis ad afflatum, ros uti vernus abit.
 Maie decus mensium; pastorum Maie voluptas,
 Divæ opum, terræ luxuriantis amor;
 En tibi cum puero communia sacra volacri,
 En tibi purpurea spargitur ara rosa,
 Et nova cantamus solemni carmina plausu,

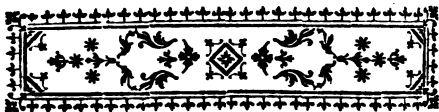
E L E G I Æ.

79

Quæ tibi parve puer, quæ tibi Maie damus.
 Adsis et faveas florum dea versicolorum,
 Te rosa, te violæ, te thyma cana vocant.
 Narcissus tibi suave rubet, tibi lilia fulgent,
 Candida virginea lilia carpta manu,
 Omnia dotales olim quæcunque per hortos
 Nutrit amatoris fertilis aura tui.
 Ecce tibi nostri cedit pars tertia sacri,
 Linque tuos hortos, diva jocosâ veni,
 Qualis eras Zephyro, cum te formosa secutus
 Securam pennis mollibus implicuit,
 Qualis ab æthereo spectabas culmine ludos,
 Quos tibi solemnes Martia Roma dabat.
 Romanis tibi pro ludis Romana Secundus
 Carmina, diversa cantat in Hesperia,
 Quâ rutilus Tagus assiliens ejectat arenas,
 Sub matutinis cantibus alitum,
 Carmina spectâlis longè potiora vetustis.
 Sustulit hæc ætas, illa perennè manent.
 O! ita, cum blando blandissima mater Ambræ,
 O! ita Bacche velis, o! ita Phœbe pater,
 Semper ut illius maneant monumenta caloris,
 Quem movit tremulis ignea luminibus,
 Magnum quæ parvo nomen sortita libello,
 Prima meæ spoliū Julia mentis habet.

Q ij

JOAN. SECUNDI
 JUVENILIA.
 EPIGRAMMATUM LIBELLUS.
 AD CAROLUM CATSIUM.

Janus ancipiti vetustus ore
 Labentis tacitè novator anni
 Adest : Carole , quid moramur ? eia ,
 Vivamus , neque creduli futuris
 Carpamus spatium volantis anni :
 Sic , o ! sic tua cuncta , dii , deæque ,
 Non isthoc modo , pluribus sed annis
 Fortunent , seriesque tota cœli
 Sit patrona tuis amica votis.
 In primis dea , quæ creata ponto ,
 Undosos animis movet tumultus :
 Et , nunquam vacua gravis pharetra ,
 Et semper vigili timendus igne ,
 Lascivæ comes aliger parenti ,

Sint mites tibi , prosperentque molles
 Quas dabunt tibi , vel dedere flammæ.
 Multis basiolis fruaris , et te
 Amantem sibi quæque quærat , et se
 Substernat tibi , læta mollicellis
 Formosissima quæque de puellis :
 Nec poscat neque gratiam , nec æra ,
 Nec rubri spoliū maris , nec aurum :
 Sed carus magis ipse sis vel ære ,
 Vel rubri spolio maris , vel auro.

IN IMAGINEM HERCULIS
 CUPIDINEM TERGO GESTANTIS , AC PROPE
 SUCCUMBENTIS ONERI.

Ante quibus cælum fuerat leve pondus , iisdem
 Nunc gravis est humeris sarcina , parvus Amor.

IN CHARINUM DEFORMIS
 UXORIS MARITUM.

Nuper Charine conjugem
 Vidi tuam , tam candidam ,
 Tam lacteam , tam floridam ,
 Cultam , modestam , blandulam ,
 Ut si mihi tales bonus
 Concesserit tres Juppiter ;
 Diti daturus sim duas ,
 Auferret ut superstitem.

82. EPIGRAMMATA.
IN PASSEREM GLYCERES.

Hostili Passer felis raptatus ab ore ,
Languit , exiguam deposuitque animam :
Quem postquā Glycere illacrymans fovitq; papillis
Frigidulum , tepido rore rigavit amans :
Palpitat , et teneros raptat nova vita per artus ,
Moxque vagus rosea prosilit e latebra ,
Et fugit aërias non observatus in auras :
Illa dolet , gemitus et ciet ore graves ,
Guttaque per nitidas distillat vitrea malas ,
Distinctum gemmis quale renidet ebur.
Ingrate , heu , nimiùm passer , qui deseris illam
Quicquid habes animæ munere ejus habes.
Dissimilem , o ! sortem , te lux mea , te sequor unam ,
Cùm toties dulci me spoliés anima .

IN ALIUM PASSEREM
EJUSDEM GLYCERES.

Improba de dominæ gremio dum provolat ales ,
Corripitur dominæ comprimiturque manu.
Illa quidem moritur , sed sic juvas ire sub umbras ,
Sæpe mori simili non nece posse , dolet.
Hoc bene scit Glycere , formæ sibi conscia tantæ ,
Inque sinu tepido callida condit avem :
Nec mora , visa movère suas , et moverat alas ,
Atque iterum dominam pessima deseruit :

EPIGRAMMATA. 83

Illa manu celerem sequitur, cupit illa teneri,
Et manibus rursum virginis immoritur.
Invidi infelix, tam dulcia fata volueris
Optavique iisdem posse mori manibus.
Illa negat: sortem o! miseram, cur impia, cur nam,
Cui vitam renuis, renuis interitum?

IN MARULLUM ET VARIUM.

Marullus Variusque Septimille
Donavere toga nova maritum.
Nunc ille ambulat huc et huc togatus,
Et transit fora, porticus, tabernas,
Vicos, balnea, fornices, popinas:
Nec toto decies revisit anno
Relictam dominis domum novellis.
Securi modo saepe luce prima,
Securi medio die fruuntur
Marullus Variusque Septimilla.

IN EANDEM.

Mitte peregrinis oppleri coloribus ora:
Nudus Amor nudae munera frontis amat.

IN CYNTHIAM PROPERTII.

Cynthia te postquam mors abstulit atra, tuisque
Induxit furvas luminibus tenebras:

84 EPIGRAMMATA:

Tum verò similes verita est Latonia casus,
 Occideret nebula ne labefacta pari:
 Et, quoties tellus fraternos impedit ignes,
 Exemplum fati diva tui metuit.

IN NÆRAM.

Lumina mi atque animum cœpit tua candida forma,
 Moribus offendor, torva Næra, tuis.
 Nec mihi nuda places, sed cùm vestita recumbis,
 Basia me capiunt, non amo concubitus.
 Quot dotes natura dedit, totidem tibi mendas
 Addidit, et tamen, heu! te te ego depereo.
 Nimirum cœcus non est cùm pulchra tæetur,
 Tunc Argum tunc et Lyncea vincit Amor.
 At mendas spectare, aversa fronte, recusat,
 Tunc et Tiresia cœcior, et Thamyra.

IN LIBELLUM SUUM BASIORUM.

Casta quod enervi cantamus basia libro,
 Versibus illudit fusca Lycinna meis:
 Et me languiduli vatem vocat Ælia penis,
 Quæ Venerem in triviis porticibusque locat:
 Scilicet, expectat nostrum quoque noscere penem?
 Parcite turpiculæ, mentula nulla mihi est.
 Nec vobis canto, nec vobis basia figo:
 Ista legat teneri sponsa rudis pueri:

Ista

Ista, tener sponsus nondum maturus ad arma
Exerceat variis quæ Venus alma modis,

IN JOVIUM.

Tenduntur nervi, formosa quiescit in ulnis,
Cypridis ad blandum sollicitatur opus:
Nec persuadetur Jovius soletur ut illam.
O! nimium gelida religione virum.

IN GELLIAM.

Cum mihi de variis traheretur sermo puellis
Tecum, deque bonis, Gellia, deque malis:
Sic mihi tum memini te respondisse, supremum
Et finem verbis imposuisse meis.
Illa sapit demum quæ se putat insipientem,
Desipit hæc nimium quæ sibi, Jane, sapit.
Hic ego, quid vero de te, mea Gellia, sentis?
An sapere, an contra stulta videre tibi?
Stulta refers sum stulta mihi, ridesque suave,
Scilicet officio quam bene functa tuo!
At cave, ne, dum te sic stultam dicis, ut isto
Te mihi prudentem testificare modo,
Gellia captata frauderis laude: nec esse
Prudens iudicio comperiare tuo,

R

IN GELLIAM.

Si non est quare, si vacat,
 Cur venis Venus, dic mihi Gellia,
 Cur venis. quid tuis libens?
 At tu, si meminē, saepe soles prius,
 Cujus contempere es modo
 Parca et facta tunc, redire serpens
 Quibuscumque rogantibus.
 At sic nemo rogans, nemo volens erat,
 Ipsam te memorant piis
 Effudisse preces, et iuvenum levis
 Pelexisse animos, tunc
 In votum faciles: quisquam etenim neget
 Oranti tibi Gellia,
 Quare, tam pia, tam dulcia, tam bona?
 At nunc, cum tibi languida
 Vultum raga secare incipit, et novas
 Inspargit capiti nives
 Ævi bruma rigens, nec modo dentibus
 Os superbit eburneis,
 Nec labris remanet qui fuerat decor,
 Ex fugit color ille qui
 Tingebat niveis purpureus genas:
 Cur nunc, cur subito Venus,
 Quam nunc te doceat vel dare maxime,

Emptam quam vel oportuit,

Cur nunc illa tibi, cur, rogo, venditur?

Non hoc, non tibi parcitas,

Quæ pigro senio sæpe comes venit,

Non, si te bene novimus,

Hoc suadet nova nunc Gellia castitas:

Sed, si conjiciam sinis,

Divinabo equidem, si licet ipse nec

Vates, nec teneam sagax

Aut cantus volucrum fata canentium, aut

Pennæ præpetis omina:

Olim cum roseas prima juventula

Pinxissetque genas tibi,

Pinxissetque simul labra corallina,

Nata ad dulcia basia,

Atque instructa suis lumina spiculis

Ornasset ciliis nigris:

Tum tu, quas dederat pulchra Venus tibi

Dotes omnibus affluas

Gratis larga dabas, scilicet has tibi

Sperans perpetuas fore:

At postquam periit læta Juventula,

Et jam te in speculo videns,

Formam longe aliam cernere cogeris,

Et rugis faciem asperam,

Canosque ad speculum vellere limpidum

Invisos misera occipis:

R ij

88 EPIGRAMMATA.

Tum demum gemis, et te miseret tui,
 Et lapsos virides male
 Nulla fruge dies Gellia devoves,
 Et lucri in senium nihil
 Quævisse dolet, pœnitet, et pudet,
 Ergo, dum licet, et brevi
 Comprendi numero canicies potest,
 Et rugæ numerabiles,
 Nec dum, læsa parum, forma virentibus
 Plane spernitur a viris:
 Jam mutas animum callida prodigum:
 Et, mirantibus omnibus,
 Aurum difficilis, muneraque expetis,
 Ut, postquam tremulo gradu
 Deforme adfuerit mox senium tibi,
 Et nemo fuerit, tuis
 Qui junxisse labris oscula pallidis,
 Mollem tangere qui sinum,
 Qui corpus cupiat cernere mortuum:
 Non desit tibi scilicet,
 Quo tum rursus emas, quod modo venditur,

I N E A N D E M.

Gellia, miraris, cur auro vendat amorem?
 Scilicet ut sit, quo callida rursus emas,

T R I A M A L A.

Quæ mala sunt hominum rebus tria maxima, scire
 Queris? habe paucis: fœmina, flamma, fretum.

AD ROMOLDUM STENEMOLAM,
 PRÆCEPTOREM SUUM CUM EI AMATORIAS
 ALIQUOT ELEGIAS MITTERET.

Cui mitto calidos, novos amores,
 Nec satis lepidos, nec expolitos?
 Nimirum tibi, namque tu putabis
 Meas esse aliquid, Romolde, nugas:
 Astretus genium probare nostrum
 Jam tum cum imperio tuo sonabam
 Parvus carmina renuente lingua.
 Ergo, habe tibi quicquid hoc amorum est:
 Et quicquid venit a meis Camœnis,
 Totum crede tui laboris esse.
 Mox autem recitare plura certum est,
 Cum nos Hæga brevi tenebit ambos:
 Et juncti pariter locum tenemus
 Sacratum Veneri, et novem deabus,
 Longo quâ tilia explicata tractu,
 Diffundens patulos opaca ramos.
 Frangit sideris impotentis æstum.

AD MATRONAM QUANDAM,
UT IRÆ MARITI CEDAT.

Misibus obsequiis animos compesce feroces:
 Tristis in iratos non habet ira locum.
 Libera quæ ripis diductis unda vagatur
 Tranquillum tacito tramite radit iter:
 Hæc eadem fines si constringatur in arctos,
 Præcipientes rauco murmure rumpit aquas.

VOLUPTATIBUS OMNIBUS
ADHIBENDUM ESSE MODUM.

Est modus et dulci: nimis immoderata voluptas
 Tædia finitimo limite semper habet.
 Cerne novas tabulas, rident florente colore,
 Picta velut primo vere coruscat humus:
 Cerne diu tamen has, hebetataque lumina flectes,
 Et tibi conspectus nausea mollis erit:
 Subque tuos oculos aliquid revocare libebit
 Prisca quod inculta secla tulere manu,

AMOREM ESSE IMMEDICABLEM.

Artifices herbæ sanant genus omne malorum,
 Solus Amor medicam spernit et horret opem.

ALIUD.

Cum gemina sanetur ope quodcunque malorum est,
Solutus Amor carmenque sacrum contemnit et herbas.

IN EANDEM SENTENTIAM.

Accersit medicas curas quodcunque malorum est,
Ipse sibi vulnus nutrit acerbus Amor.

IN CUPIDINEM CAMINO
IN SCULPTUM.

Flammivomo Veneris quisquis fuit ille camino
Qui sculpsit puerum, credite, doctus erat.
Scilicet æternæ penes hunc custodia flammæ est,
Per quem sopitus non queat esse focus.

IN VENEREM CNIDIAM.

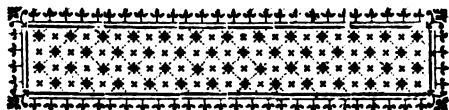
Cernere dum cuperet propriam Cytheræa figuram,
Venit in undosam per mare vecta Cnidum:
Utque oculis totam lustraverat undique formam,
Dixit, Praxiteli visa ubi nuda fui?
Non te Praxiteles vidit deà magna, nec est fas
Cernere conspicuas, et sine veste deas.
Qualem Mars voluit, talem finxere Dionen
Ferreâ belligero subdita cæla deo.

EX ANACREONTE.

Non est cura Gygis mihi, qui rex imperet agris
 Sardiniis, non me argentum, non gemma, nec aurum
 Detentat : non invideo sua regna tyrannis.
 Cura est unguento fluat ut mihi barba fragranti,
 Cura ut odoriferis cingam mea tempora sertis :
 Curæ sunt dubiæ tantum præsentia vitæ
 Tempora, curæ hodierna mihi : crastina namque
 Novit, quisve sibi promittere crastina possit?
 Heus ergo, heus agedū, calicē mihi cudito jam nunc
 Argento bene tornato, Vulcane : sed amplum,
 Atq; cavum, et Bacchi quantum potes, eia, capacem:
 Inque hoc non currus, non tristia sidera sculpe :
 Non hunc crudelis, non ambiat udus Orion :
 Sed vites mihi fac virides, ipsumque Lyæum,
 Et Charites, blandam et Venerē, Venerisq; puellam.

JOAN. SECUNDI
JUVENILIA.

ODARUM LIBELLUS.

AD ADRIANUM GOESIUM
JURISCONS. UXOREM DUCTURUM.

Ergo, dulcis amicus

Nobis tam cito te subtrahis, et vagis

Finem ponis amoribus?

Et te sponte tua brachia mollibus

Subdens libera vinculis,

Captivis hominum cœtibus inseris?

Sortem servitii gravem, et

Passurus dominæ sceptrâ puellulæ.

Visurus tamen interim

Natos, legitimæ præmia Cypridis,

Natos, certa levamina

Curarum, et socii pignora lectuli:

Quos qui tollere negligit,

Dans infrugiferis semina vepribus ,
 Ignavus moritur senex :
 Indignusque , cui contigerit parens.
 Ergo , spernere si potes
 Curas , mœstítias , vincula , carcerem ,
 Dum castus tibi sit torus ,
 Et gignas aliquid quod tibi succinat
 Nomen dulce parentibus ,
 Aula quodque tua lusitet , et patris
 Observantibus atria
 Monstret ora sui certa clientibus :
 I , quo te impetus impotens ,
 I , quo magnus Hymen te vocat , et potens
 Dextra teligera puer.
 At nos interea , quando relinquimur
 Abs te , cum reliquis tamen ,
 Quos non ista tenent jura , sodalibus ,
 Donec canities abest ,
 Carpamus Veneris gaudia liberæ .

DE AMORIBUS FRANCISCI CATSII.

Francisci teneris digna caloribus ,
 Issabella , meæ proxima Juliæ ,
 Quocunque orbe moraris ,
 Fido in pectore stas tamen :
 E quo nec rapiet te rota temporum ,

Nec diversa tuis tot loca mœnibus.

Heu, quantum tamen hinc est

Inter Lovanium soli ?

Hærent luminibus lumina mollia,

Arguta, et tantis subdola nutibus,

Hærent, atque revinctum

Quem cepère semel, tenent.

Hærent auriculis verba sonantia,

Quæ possunt superos flectere, quæ deum

Qui servat loca tetra,

Nulli pervia lumini:

Ad quæ cum, tenuem efflatus in aëra

Francisci gelidus spiritus ierit,

Una voce suavi

Dilectæ dominæ suæ,

Quam terræ tumulis obrutus audiet,

Quam tota excipiet regia nigricans,

Uno murmure dolci

In vitam revocabitur.

O! felix facibus forma potentibus:

Fas florere meis te quoque versibus

Dum fletus puer ales

Et suspiria nesciet.

AD PETRUM BAUSANUM.

Quisquis serena mente potest suos
 Inter sodales vivere leniter,
 Qui mente conjunguntur una,
 Et studiis rapiuntur iisdem,
 Illum beatis respicit ignibus
 Distincta cœli regia mobilis:
 Et sortis expertem malignæ,
 Collocat in medio deorum.
 Non livor illum pallidus occupat,
 Non cura firmum versat et huc et huc,
 Nec sperat usque lætiorem
 Sidere sub meliore vitam.
 Seu vivat illic, quâ freta perpetim
 Adstricta canis stant Aquilonibus,
 Seu quâ nigros usti propinquo
 Sole trahunt populi colores.
 Sic, Petre, Musas inter amabiles,
 Interque junctas brachia Gratias,
 Risus, jocos, lusus, amores,
 Exilium patriæ feramus.

A D A M O R E M,

Ergone, vitæ quod superest meæ,
 Suspiriosis liber amoribus
 Degam ? nec in venis calebit
 Ille meis deus ut solebat ?
 Jam, jam remissi pœnitet otii :
 Jam, jam proterva spîcula dextera
 In pectus hoc, inerme pectus,
 Sparge puer resonantę nerve,
 Vivamque rixas inter et oscula,
 Interque risus et lacrymas graves,
 Spemque et metum, vitam necemque,
 Tempora floridulæ juventæ,

IN CHOREAS AB SE SPECTATAS,

Curru Diones vectus eburneo,
 Vidi modo hîc, jam nescio quo loco,
 Calente cursitare mixtas
 Cum juvenum serie puellas.
 Una inter omnes florida virgines
 Terram tenello sollicitans pede,
 Versabat in gyrum sequaces
 Secum oculos, animosque turbæ.
 Ut rubra puro lacte natans rosa,
 Serpebat alba purpura per genas :

Frons crine flavo fulgurabat ,
Fulvo ut ebur variatur auro :
Sic illa , membris læta volantibus ,
Producta cari nunc juvenis manu
Circum ibat , intactamque sensim
Nabat humum trepidante planta.
Nunc sola , gratis libera nexibus ,
Errabat , huc vibrans oculos et huc ;
Lusuque mobilis protervo ,
Huncque petebat et hunc , et illum.
Beata , dixi , terra ; vel hos pedes
Tu bruta senti , vel mihi fac locum :
Seque illa per pectusque nostrum ,
Per faciemque , oculosque volvat.

SYLVARUM LIBER UNUS.

DIALOGUS LUCIANICUS

DORIDIS ET GALATÆ,

Latino carmine redditus.

GALATÆA.

Forte deæ pelagi, ludentes litore curvo,
 Captabant radios, auree Phœbe, tuos.
 Hic Thetis, hinc Melite, Spio, Panopeaque virgo,
 Cymodoce, Doris, et Galatea fuit:
 Cum Doris ficto Galateam molliter ore
 Risit, et arguto strinxit amara joco.

DORIS.

Scilicet, egregiæ tandem formosus amator
 Contigit, o felix jam Galatea, tibi?
 Nimirum hic Siculus pastor, proh numina, qualis?
 Deperit, ut passim fertur, amore tui.

GALATÆA.

Ne ride: qualis qualis tibi, Dori, videtur,
 Neptuno tamen est de genitore satus,

Neptuno vitreis late qui præsidet undis,
Neptuno a summo qui Jove prima tenet.

D O R I S.

Egregium vero quod sit Neptunia proles.
Esto, sit altifremi filius ille Jovis,
Cum tam deformis sit, agrestis, et hispidus, et quod
Omnibus est unum turpius, unoculus.
An vero genus ad formam prodesse putabas?
Hoc tibi deformis nomine pulcher erit?

G A L A T E A.

Imo nec est deformis, et id quod dicis obesse,
Hoc queat hoc formam nobilitare viri. [sunt
Quippe quod agrestis, quod et hispidus (hæc tua nam
Crimina, sic libitum est hæc vocitare tibi)
Haud deformat eum, verum magis, Dori, virile est:
Crede decet fortes hispida barba viros.
Porro oculus media nitidus qui fronte relucet,
Et quem Phœbæ lampadis instar habet,
Ille etiam decet hunc: hoc cernit certius uno,
Quam si vel duo, vel lumina mille forent,

D O R I S.

Tu vero mihi jam, Galatea, videris habere hunc
Non tibi amatorem, verum adamare magis:
Usque a deo

Usque adeo laudas, et quæ contraria formæ,
Jam formosa uti sint, atque decora, jubes.

G A L A T E A.

Haud equidē hunc adamo: tamen ista insignia vestra
Scommata, et insulsos haud queo ferre sales.
Et plane invidia huc mera vos stimulare videtur,
Quod vos non itidem ut me Polyphemus amat:
Quodq; gregem nuper celsa dum pascit in Aethnæ,
Inter lanigeras conspiciendus oves,
Nosque procul mixtim per litora sola vagantes
Cernit, ubi pedibus prominet Aethna suis,
Vestrum non ullam vel solum aspexit: at ipsa
Visa viro cunctis pulchrior una fui.
Meque proinde suo dignatus lumine solam est:
Lumine sidereas exuperante faces.
Hæc ea sunt, hæc sunt, quæ pectora vestra remordent.
Hinc illi risus, illepidique joci:
Namq; hæc cuncta docent me vos præcellere forma,
Meque magis dignam quam Polyphemus amet.

D O R I S.

Scilicet, invidiam quod tu formosa videris:
Lusco? et pastori quod Galatea places?
Quamquam aliud, quæso, potuit quidnā ille probare,
Præter candorem, lactea diya, tuum?

S

Ille placet, quod lac cibus est et caseus illi:

Quod simile his, pulchrum protinus iste putat,
 Tu vero cupis ipsa tuam si noscere formam,
 Nec tibi iudicio stulta placere malo,
 Pendenti è scopulo, si quando silentibus Austris
 Pellucens placidis unda jacebit aquis,
 Temet contemplare, precor, dabit unda colorem
 Consimilem lacti, consimilemque nivi.
 Atqui nulla quidem facies candore probetur,
 Candida purpureis sit nisi tincta notis.

G A L A T E A.

Atqui ego nacta tamen, quantūvis candida qualem
 Doris amatorem vellet habere sibi.
 Nullaque de vobis quam vel miretur agaso est,
 Vel pastor, vel quam portitor ullus amet.
 Atque alia ut taceat, cantat Polyphemus: in omni
 Et calami, et citharæ, doctus et arte lyræ.

D O R I S.

Mitte hæc, diva precor, cantantem audivimus, in te
 Pruriret nuper cum male sanus amans:
 Verum, o! sancta Venus, rursus in certamina Phœbum
 Excire obstreperus Marsia visus erat.
 Quia ter credideram sylvis audire rudentem
 Vicinis asinum, ter Polyphemus erat.

Ipsiusque lyræ corpus jurare volebam

Cervinum , nudis ossibus , esse caput.

Cornua nam exstabant cubiti de more recurvi :

Quis putet hîc hominem ? quis putet esse lyram :

Tum vero inductis fidibus speciosus amator ,

Nec jungens sinui barbara monstra lyræ ,

Nescio quid tandem durum & stridebat agreste ,

Observant partes dum lyra voxque suas :

Sic uti non fuerit de cunctis ulla deabus ,

Quæ posset risus aut cohibere jocos.

Quid , quod & ipsa quidem non est dignata boanti

Respondere Echo , garrula Nympha licet :

Credo , deam puduit si forte audita fuisset

Reddere stridentes ridiculosque sonos.

Quin ursis ursæ catulum formosus amator

Gestabat , lusus , deliciasque suas.

Hirtus erat totus , quo , credo , gratior illi ,

Quod similis setis , et feritate fuit.

Quæ tibi nunc istum talem , Galatea , maritum

Invideat ? quæve hunc nunc velit esse suum.

G A L A T E A.

Ergo tuum nobis, sit qui formosior, eia,
 Monstra, et qui melius voce lyraque canat?

D O R I S.

Nullum habeo, fateor, nec eo me nomine jacto,
 Ac si sim multis sollicitata viris.

At vero talem, qualis Polyphemus, amantem,
 Totus qui saniem, totus ut hircus olet:
 Quique infelices funesta ad litora pulsos
 Devorat, hunc habeas, hunc adamesque tibi.

Talia sunt, Nymphas retulit quæ fama marinas
 Multa per alternas dicta dedisse vices.
 Quid jam, quid cæcum non posse putemus Amorem?
 Te quoque formosum si, Polypheme, facit?

EPITHALAMIUM.

Hora suavicula, et voluptuosa,
 Hora blanditiis, lepore, risu,
 Hora delitiis, jocis, susurris,
 Hora suaviolis; parique magnis
 Cum diis et Jove transigenda sorte:
 Hora, qua poterat beatiorem
 Nec Gnydi dea sancta polliceri,
 Nec qui cum pharetra pererrat orbem,
 Curis gaudia delicata miscens,
 Penna splendidus aurea Cupido,
 Magni pronuba nec soror Tonantis,
 Nec qui floridulas Hymen puellas
 Raptas e gremio tenace matrum
 Involvit cupidis viri lacertis,
 Rupis incola floriger canoræ:
 Advecta est, serie rotante cœli:
 O! felix juvenis, puella felix.

Felix sponse, cui cupita flamma
 Jam nunc in geminis quiescit ulnis,
 Puella ætherea beata forma,
 Qualem magna Venus, velitque Juno,
 Et quæ casside Martia refulget

106 EPITHALAMIUM.

Sancto vertice procreata Pallas,
 Si junctæ statuunt adire valles
 Umbrosas iterum virentis Idæ :
 Qua spectanda vel hæc, vel hæc, vel illa,
 Quovis judicio superba malum
 Victrix aureolum reportet astris.
 O! felix juvenis, puella felix.
 Felix sponsa, cui cupitus ardor
 Affusus modo lectulo in beato,
 Stringet colla tenacibus lacertis,
 Insigni juvenis venustus ore :
 Istis qui roseis tuis labellis,
 Istis qui niveis tuis papillis,
 Isto qui rutilante crine tactus,
 Isto lumine qui loquace victus,
 Jampridem tacito voratur igni :
 Lentumque increpat usque et usque Solem,
 Tardamque invocat usque et usque Lunam.
 O! felix juvenis, puella felix.

Votis, fervide sponse, parce votis
 Et suspiria mitte, mitte questus
 Tempus accelerat suave : mitis
 Exaudit gemitus Venus suorum :
 Condit Cynthus ora, condit ora,
 Seque gurgite perluens Ibero
 Cedit noctivagæ locum sorori.
 Et quo gratior haud relucet ignis

Conjunctis animis amore dulci,
 Producit caput, emicatque cœlo
 Ductor Hesperus aureæ catervæ.
 O! felix juvenis, puella felix.

Jam virgo thalamum subibit, unde
 Ne virgo redeat, marite, cura.
 Jam virgo niveis locata fulcris
 Adventum cupiet tuum, tremetque
 Perfusa ingenuo rubore malas:
 Forsan et lacrymis genæ madebunt,
 Et suspiria fundet, et querelas:
 At tu nil remoratus, et querelas,
 Et suspiria, lacrymasque tolles,
 Abstergens oculos tuo ore, dulce
 Murmur pro querimoniis reponens.
 O! felix juvenis, puella felix.

Ergo membra ubi virginis decoræ
 Felix candida lectulus fovebit,
 Membra languidulo parata somno,
 Et molli quoque te toro locatum,
 Supra purpureos beata reges,
 Supra constituet Jovem Dione,
 Mox te blandidicis parare rixis,
 Mox te molliculæ parare pugnae,
 Motus occipies calore justo:
 Belli prospera signa non cruenti
 Figens mille protervus hîc et illic,

108 EPITHALAMIUM.

Collo basia multa, multa malis,
 Labris basia plura, plura ocellis.
 Repugnabit, & improbum vocabit,
 Et dicet, satis est, fremente voce,
 Acerbaque manu proterva labra,
 Propelletque manu manum protervam.
 O! noctem ter, & amplius beatam.

Pugnet strenua, pugnet illa, pasci
 Pugnando teneri volunt amores.
 Pugnando tibi duplicatus ardor
 Vires sufficiet novas in arma,
 Tunc per candida colla, tunc per illud
 Quod certat ebori nitore pectus,
 Tunc per crura tenella, perque ventrem,
 Et quæ proxima sunt et huic et illis,
 Saltu volve agili manum salacem:
 Et tot millia junge basiorum,
 Quot cælum rutilos tenebit ignes.
 O! noctem quater, et quater beatam.

Nec desint tibi blandulæque voces,
 Et quæcunque juvant perita verba,
 Nec cum murmure sibili suaves,
 Quales dant Zephyro sonante blandum
 Frondes, quale columba, quale cycnus
 Annosus moriente spirat ore:
 Donec victa potentibus sagittis,
 Et cæco pueri volantis igne,

Paulatin

Paulatim minus et minus severa,
 Ponet purpureum toro pudorem,
 Collum in brachia nexuosa dedens,
 Collo brachia nexuosa stringens.
 O ! noctem quater o ! quater beatam.

Tunc tunc oscula delicata sumes,
 Nullis contemerata quæ rapinis
 Hærebunt vario morata nexu.
 Tunc lusus similes, paresque virgo
 Reddet delicias, et os hiulcum.
 Jampridem patulo licenter ori
 Committens, animæ libidinoso
 Fragrantis cupidum beabit haustu :
 Mox lusu quoque molliore ludens,
 Dicet blanditias suaviores,
 Emitteret digitos licentiores,
 Finget nequitiam salaciorem.
 O ! noctem nimis et nimis beatam.

Tunc arma expedienda, tunc ad arma
 Et Venus vocat, et vocat Cupido :
 Tunc in vulnera græta proruendum :
 Huc, illuc agilis feratur hasta,
 Quam crebro furibunda verset ictu
 Non Martis soror, ast amica Martis
 Semper læta novo cruore Cypris.
 Nec quies lateri laborioso
 Detur, mobilibus nec ulla coxis :

T

110 EPITHALAMIUM,

Donec deficiente voce anhela,
Donec deficientibus medullis,
Membris languidulis, madens uterque
Sudabit varii liquoris undas.

O! noctem nimis, o! nimis beatam.

Sudate ut libet, et diesque longas,
Noctesque exigit in potente lusu:
Et brevi date liberosque dulces
Et longo ordine blandulos nepotes:
Quæ vobis senii minuta turba
Olim sollicitos levabit annos,
Arcebit querulos toto dolores,
Languentum tremulos fovebit artus,
Componet tumulo pios parentes,
O! felix juvenis, puella felix!

PANCHARIS
JOAN. BONEFONII
A R V E R N I,

AD JACOBUM GUELLIUM,
Regis Procuratorem.

SE AB AMORE REVOCARI
NON POSSE SCRIBIT.

O ! Guelli juvenum eruditionum
 Vel ipsa invidia fatente princeps,
 Quid Bonefius hinc tuus negoti
 Gerit, qui valet, anxior requiris?
 Ludo carmine quo tener Catullus
 Lusit et teneri æmulus Catulli
 Ille Plinius atque Calvus ille,
 Quo tu in carmine si tui Bonefi
 Et salem minus et minus leporem
 Certè nequitiam satis probabas,

T ij

Et nunc molle mihi et suave quiddam est
 Ridentes oculos meæ puellæ
 Ad cælum lepidò vocare versu
 Eosdem quoque nunc ferocientes
 Juvat stringere sæviore iambo.
 Quid tu, inquis, Venerem jocosque cantas,
 Cui Phœbi sine more sævientis,
 Ille immane sonans minatur arcus?
 Canto. Nam quid ego illa pertimescam,
 Quibus me juret interisisse, tela?
 Quem Cupidinez nocentiores
 Premunt ossibus intimis sagittæ,
 Et nocentius omnibus venenum,
 Quo velut Tityi jecur renascens,
 Sic semper pereo ut perire possim.

*AD ANTONIUM COTELLUM
 Senatorem Parisiensem.*

PANCHARILLÆ FORMÆ ELEGANTIAM
 DESCRIBIT, QUA SE CAPTUM AIT.

Nam quid dissimulem? Illa me, Cotelle;
 Nympharum domina, illa Pancharilla
 Prima militiæ hujus insolentem,
 Et Cupidinez rudem palæstræ

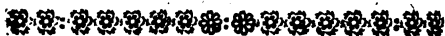
JOANNIS BONEFONII. 213

Cepit flammeolis suis ocellis,
Vinxit aureolis suis capillis.
Ut vidi, furor et malignus error,
Me mi surpuit : Ille me genarum,
Fulgor lubricis, ille Pancharillas
Pudor virgineo natans in ore :
Risus ille decens, et ille candor,
Fuci nescius, ille me verusti
Splendor sanguinis, illa liberalis
Iadotes animi, illa mens senilis
Ætate in tenera tenorque constans,
Ille corporis elegantioris,
Cultus simplicior et illa vultus,
Majestas placida et serenus ardor,
Ille frontis honos patentis, ille
Me supercilii nigellus arcus,
Dentiumque duplex eburnus ordo,
Et menti bifidi decor venustus,
Spira illa auriculæ rotundioris :
Illa blæsula, mollicella verba,
Illa me capitis nitens columna,
Emendatior omnibus columnis,
Castigatior omnibus figuris :
Illæ marmore purius nitentes
Papillæ teretes suas Diana,
Et quas esse suas velit Dione,
Obstrinxere sibi arctique vinclo.

T iij

114 . PANCHARIS

Illo carcere pectoris repositi,
 Illis me pedicis profundi amoris,
 Æternum sibi Pancharilla vinxit,
 O! custodia carceris benigni.
 O! dulces pedicæ, o! beata vincula.

BASIUM I.

*Quo petit, ut Pancharis ipsi basiis animam
 exsugat.*

Nympha, bellula, Nympha mollicella,
 Cujus in roseis latent labellis,
 Meæ deliciæ, meæ salutés:
 Nympha, quæ veneres venusta tota,
 Omnes omnibus una surpuisti,
 Amabo mihi basium propina,
 Quo tandem meus acquiescat ardor:
 Ah! ne basiolum mihi propina,
 Nam contra magis excitatur ardor:
 Sed mi suge animam halitu suavi,
 Dum nil quicquam animæ mihi supersit,
 Ah! ne, ne mi animam puella suge:
 Namque exors animæ quid ipse tandem
 Quid sim vana nisi futuras umbra,
 Et errans stygiis imago ripis

Infaustis nimis ah ! nimisque ripis,
 Quæ nullam venerem et suavitatem
 Nullas delicias jocosque norunt.

Imo tu mi animam puella suge:
 Suge, dum mi animæ nihil supersit,
 Dumque molliculi comes Catulli,
 Dumque molliculi comes Tibulli,
 Eam pallidulas et ipse ad umbras
 Et errem stygiis imago ripte.

Tum vicissim ego, Pancharilla, sugam
 Tuæ florem animæ suaveolentis
 Dum nil quicquam animæ tibi supersit .
 Dumque Lesbiorum Catullianæ,
 Dum comes Nemesis Tibullianæ
 Eas pallidulas et ipsa ad umbras,
 Et erres stygiis imago ripte.
 Namque illic etiam suos amores
 Exercere piæ feruntur umbræ,
 Et illic Nemesim suam Tibullus,
 Et illic quoque Lesbiam Catullus
 Fertur pallidulo ore suaviari.
 Sic illic, mea Pancharilla, te se
 Pallens pallidulam suavisbor,
 Illi ut primi etiam duces amoris
 Palma jam veteri superbientes,
 Et se a me fateantur et stupescant
 Victos multivola osculatione.

T iv

BASIUM II.

*In Acum, a qua petit, ut pectus Amicæ potius
quàm digitos imposterum cuspide pungat.*

Dic Acus mihi, quid meæ puellæ
Illa candidula, illa delicata
Albis candidior manus ligustris:
Quid leves digiti tenellulique
Tantum commeruisse vel patrasse
Possunt, ut toties et hos et illam
Configas stimulo ferociente?

Ah! ne molliculas manus ineptæ
Ne læves digitos et immerentes,
At pectus stimulo acriore punge,
Pectus durius omnibus lapillis,
Durius scopulisque rupibusque
Hic stylum altius altiusque fige,
Hic acuminis experire vires.
Quod si mollieris meam puellam,
Dii, quantam hinc referes superba laudem:
Hac te cuspide vulnerasse pectus,
Quod nullis potuit Cupido telis.

BASIUM III.

*Ad Catellum Pancharidis suæ, cui fortunam
invidet.*

Quis, barbatule, quis tuam, Catelle
 Non tibi invideat beatitatem:
 Quem mulcere manu solet nitenti,
 Et solet tenero sinu fovere
 Illa lux animi Diana nostri.
 Cui tot blanditias, tot usque et usque
 Lusus ingeniosa factitare:
 Quem sic deperit impotente cura
 Ut sive illa domi quieta degat,
 Seu foris paræs ambulationem,
 Unum te socium domi forisque;
 Unum te comitem viæ requirat:
 Et cum sese epulis paravit illa,
 Tu conviva Deæ advocaris usque:
 Tum dapes tibi delicatiores
 Hinc et inde legit, tibi que lectas
 Blanda porrigit et ministrat uni.
 Mox ubi est epulis fames adempta
 Novis deliciis beare certat.
 Nunc te lacteolæ inserit papillæ,

Nunc humentibus admovet labellis,
Et tot prodiga basiationes,
Uni nectareo propinat ore,
Quot nec Lesbiolam suam poposcit.
Vates multivolus Catullus ille,
Catullus pater osculationum.

Quid beatius o ! tener Catelle,
Quid his amplius expetisse possis ?
Avarus licet improbusque voti ?
At beatius ampliusque quiddam,
Dat Diana tibi, dat illa quiddam,
Quod sperare licet diis nec ipsis.
Adsciscit socium tori Diana,
Et te virgineo loeat cubili.
Felix o ! nimis, et nimis Catelle,
Amate usque adeo meæ puellæ,
Quis, barbatule, quis, Catelle tanta
Non tibi invidet beatitates,
Queis sperare nefas beatiores.

BASIUM IV.

*Execratur dentes, quibus inter osculandum
papillas Dominae læserat.*

O ! Dens improbe, dire, ter sceleste,
Dens sacerrime, Dens inauspicate,
Tun' tantum scelus ausus ut papillas,
Illas Pancharidis meæ papillas,
Quas Venus veneratur et Cupido,
Feris morsibus ipse vulnerares ?

Nec tecum reputas, miselle, quanti
In te numinis excitaris iras ?
Qui dum Pancharidem meam lacessis,
Omnes et Veneres, Jocos, Amores,
Et quantum est Charitum simul lacessis.

At tu hoc pro scelere impioque facto,
Ne mi irascere, blanda Pancharilla,
Namque testor ego tuos ocellos,
Amo quos ego plus meis ocellis,
Et testor Veneris tuumque numen,
Quo majus mihi sanctiusque nullum,
Non has lædere mens fuit papillas,
Non has mens mihi, Diva, vulnerare.

Verum ut se exeruit mihi superbus,

Tuarum ille decor papillarum
 Et has impulit ardor osculari,
 Ipse ardentius æstuans furensque,
 Compressi has nimium atque vellicavi.

Hoc meum scelus impiumque factum est,
 Pro quo mille adeo subire pœnas,
 Pro quo mille velim subire cædes:
 Si tantum scelus impiumque factum,
 Ulla unquam queat expiare pœna,
 Ulla unquam queat expiare cædes.
 At ne hoc pro scelere impioque factum,
 Ne mi, irascere blanda Pancharilla,
 Ne mi irascere, cui superba forma
 Peccandi imposuit necessitatem.

BASIUM V.

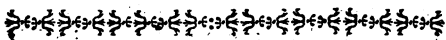
*Præmonet Animum suum, ut cautè cum
 Pancharide agat.*

Quo mi sic Animus repente fugit?
 Fugit, quod reor, ad meam puellam,
 Ad illa aurea vincula convolavit.
 Ah! quò in exitium ruis miselle?
 Hi quos aureolos putas capillos,
 Quæ tibi aureolæ comæ videntur,

JOANNIS BONEFONII. 121

Non sunt aureolæ comæ aut capilli,
Sed sunt vincula, compedes, catenæ:
Sed sunt retia nexilesque casses,
Quibus si semel occupatus hæres,
Peribis, moneo, ah ! miser peribis,
Nec ad me poteris miser redire.

Usque ab unguiculis meam pererres
Totam denique Pancharin retractes,
Illius liget ebrius lepore
Incubes oculis, labris, papillis,
Verum cautius invola capillis.
Nam prædico iterumque tertiumque
His si retibus occuperis unquam,
Peribis miser, ah ! miser peribis
Nec ad me poteris miser redire.

BASIUM VI.

AD MATTHIAM BRUERIIUM,
PROPÆTOREM PARIISIENSEM.

In amore jam incepto perseveraturum scribit.

Quid tu me indomitum, Brueri, compescere Amore,
Ardoremque animi dissimulare jubes?
Hei mihi difficile est animum tractare furentem,
Difficile urentes occuluisse faces,

Ecquid ego intuear lentus formosa puellæ

Lumina, flammeolis irrequieta notis ?

Intuear niveo turgentes orbe papillas ,

Aureolasque comas , marmoreosque sinus :

Nec liceat libare sinus , teretesque papillas ,

Nec liceat cupido figere dente genas ?

Non oculis ausim , non oscula ferre capillis

Oscula vel regnis anteferenda mihi.

Ah ! pereat qui sic moderari pectoris æstus ,

Ah ! pereat qui sic lentus amare potest.

Excubet inde licet duræ custodia matris ,

Excubet inde viri suspiciosa fides.

Garriat hinc vulgus tacitoque immurmuret ore ,

Et toto fiam fabula nota foro.

Nec duras matrum excubias , vel torva mariti

Lumina , nec vulgi murmura vana moror ,

Sint fora , templa , viæ , portus , populosa theatra ,

Et sint ardoris conscia rura mæi.

Sic vixere patres , rexit quos aurea virgo ,

Et quos falciferi sceptrâ beata senis.

Errabant mixti nudis per rura puellis ,

Et suus hærebat cuique perennis amans.

Longos alloquiis soliti producere soles ,

Mille et blanditias , mille ciere jocos ,

Gaudia ducebant nullo intercepta pavore ;

Gaudia quæ Cyprio tota liquore madent ,

Dissimulent simulentq; alii , et pro tempore fingant ,

JOANNIS BONEFONII. 123

Hæc me libertas vitæque avita juvat.

Nam quid nos casto velum obtexamus Amori?

Pro Venus! an scelus est numen amare tuum!

Nec Di ergo sceleris, sceleris nec Jupiter expers,

Denique pars cæli crimine nulla vacat.

Quis Phœbi Chionem, quis Bacchi Gnosida nescit?

Quis falsi raptus per freta longa bovis?

Cui vel olorai non cognita furta Tonantis

Aut ducta Herculeæ mollia pensa manu?

Vivamus, mea lux, Divûmque exempla sequamur;

Ire juvet quo nos æstus amoris agit.

Si scelus hoc, peccem Divis auctoribus ultro,

Nec me pœniteat criminis esse reum.

BASIUM VII.

Invitam osculabitur.

Amabo, mea lux, mei lepores,

Meum melliculum, mei furores,

Hos meique animi, meique cordis,

Sine exosculer illices ocellos.

Sine exosculer aureos et illos,

Quos Apollinis aureisque Bacchi

Ausim crinibus anteferre crines.

Quid tu ingrata nimis, nimisque dura,

Id tu præmioli tuo poëtae,
 Id solatioli negas amanti?
 An mihi delicias facis jocosa?
 Quodque plus cupis, hoc negas roganti.
 Invita, ut videre mihi dedisse?
 Invitam licet ergo teprehendam,
 Et collo injiciam manus, et ora
 Conseram oribus, et labella labris;
 Et neges licet usque pernegesque,
 Lucterisque mihi, et mihi mineris,
 Usque ad basia mille basiabo,
 Tum me morsibus hinc et inde figas;
 Et os unguibus hinc et inde vellas,
 Nec morsus metuam unguiumve sulcos,
 Quin quanto altius unguibus notaris,
 Quanto fixeris acriore morsu,
 Tanto basia pressiora figam,
 Tanto et ipse premam arctiore nexu.
 O! mellitula prælia, o! suaves
 Dentium mihi morsicationes,
 Vis o! Panchari me beare? Semper
 Mihi basia pernega roganti,
 Semper ut rapiam fruarque raptis.

BASIUM

BASIUM VIII.

Amicæ salutem precatur.

Salve melque meum atque amaritudo,
 Otiumque meum, negotiumque,
 Meus Phosphorus Hesperusque salve;
 Salve luxque mea et meæ tenebræ,
 Salve errorque meus meusque portus.
 Salve spesque mea et mei pavores.
 Salve nilque metum, meumque totum,
 Sed quid pluribus? O! ter ampliusque,
 Tota Pancharis Acharisque salve.

BASIUM IX.

Vult ut Domina assidue ipsum exosculetur,

Da mi ocellule, da tenelle mi flos,
 Da columba mea: atque turturilla,
 Tot incendia cordis æstuantis,
 Compescam tepido imbre basiorum;
 Da rore humiduli tui labelli,
 Rigem pectoris igneum furorem.

V

O! heu quid volui? Heu puella parce,
 Et hæc flammea submove labella,
 Quæ auges animæ furentis æstus,
 Et torres magis, et magis peruris,
 Ut plane misero nihil supersit
 Quam mox in tenues eam favillas.

Ah! quid flammea submoves labella?
 Osque ab ore meo repente vellis?
 Profer flammea, profer hæc labella,
 Et torre assiduo igne basiorum
 Istis me juvat ignibus perire,
 Oethæo veluti rogo probatus
 Hinc cælum novus Hercules revisam.

BASIUM X.

*Miratur suavitatem et amaritudinem
 Pancharilla.*

Cum sis mellea tota, tota suavîs,
 Ut mellita magis nec ipsa mella,
 Nec sic suavior ipsa suavîtudo:
 Qui tot spicula delibuta felle
 Evibras oculis, tæisque labris
 Tantam amaritiem mihi propinas?
 Rursus tu quoque Pancharilla, tota

Cum sis fellea , sis amara tota ,
 Mage ut fellea sint nec ipsa fella ,
 Non amarior ipsa amaritudo :
 Quî tam dulcia mella basiorum
 Tam dulcem ambrosiam mihi labella
 Propinant tua ? quî tuis ocellis
 In me spicula tam benigna vibras ?
 An vis ista tui est , Puella , ocelli ?
 An vis ista tui est , Puella , labri ?
 Ut me felle beent suaviore ,
 Ut me melle necent amariore
 O ! amarities nimis suavis !
 O ! amara nimis suavitudo !

BASIU M XI.

*Exoptat se Florem illum esse, quo uteretur
 Amica.*

Ergo foscule , tu meæ Puellæ
 Hoc florente sinu usque conquiesces ?
 Ergo tu Dominæ meæ papillis
 Beatus nimis insidebis usque ?

O ! si , foscule , mi tua liceret
 Ista sorte frui , et meæ puellæ
 Incubare sinu , atque desiderare

Vij

Hos inter globulos papillarum
 Non sic lentus inersque conquiescam,
 Non sic insideam otiosus usque ;
 Sed toto spatio inquietus errem
 Et feram sinu, feramque collo
 Mille basia, mille et huic et illi
 Impingam globulo osculationes.

Nec mihi satis hæc putes futura :
 Namque et discere curiosus optem
 Quid discriminis inter hunc et illum :
 Et quantus tumor hujus illiusque :
 Quantum albedine præstet hic vel ille :
 Quantum dūritie hic vel ille vincat ;
 Sinisterne globus, globusne dexter
 Figura placeat rotundiore :
 An dexter globus, an globus sinister
 Papilla rubeat rubentiore
 Explorem quoque quo beata ducat
 Illa semita quæ globos gemellos
 Sic discriminat, et subesse clamat
 Mellitum magis elegansque quiddam :
 Indagem quoque quicquid est latentis,
 Et labar tacitus ferarque sensim
 Usque Cypridis ad beata regna.

At mi Pancharidis meæ papillas
 Nec summo licet ore suaviari,
 Nec levi licet attigisse palma,

JOANNIS BONEFONII. 125

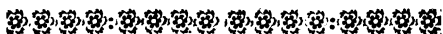
O ! sortem nimis asperam atque iniquam.

Antillum illa negat mihi petenti

Antillum illa negat mihi scienti

Quæ tantum huic tribuit nec id petenti

Quæ tantum huic tribuit nec id scienti.

BASIUM XII.

*Beatum se prædicat , J. Domina sua illius
memor sit.*

[cor ocyus ad meam puellam ,

Dic ut me coquit ardor insuetus :

Dic ut mille premunt amaritates :

Dic ut imbre mihi perenniore ,

Madent lumina : Dic ut ipse vitam ,

Hic traho anxius inquietasque curis.

Sed inter tamen has amaritates ,

Has inter lacrymas et inter ignes ,

Si tantum meminit puella nostri ,

Dic me vivere vel nimis beatum.

Qualiter exoriens ferali crine Cometes,
In sese populorum acies convertit et ora
Undique, et insolito percussas lumine mentes
Territat : horrescunt diræ formidine cladis,
Mortales, certique pavent incendia belli:

Sic se ubi Pancharidis puro jubar ore coruscans
Exerit, et cœli major micat ignibus ignis:
Hærent obtutu populorum lumina, et alto
Corda pavent suspensa metu, bellique necisque,
Flammarumq; animis trepidantibus incubat horro

BASIUM XIV.

Spernit Dominam propter fastum animi.

Sic me Neæra contumacior spernis?

Sic despicias et fero fugis corde?

Fugis superba, et vota supplicis rides?

Ribebo et ipse tete, et in vicem durus,

Te despiciabor, perfida, et tuos fastus,

Fastu retundam: Jamque tu mihi longum

Vale Neæra indigna cantibus nostris,

Indigna Musis. Marsias tibi semper,

Tuos habeto, teque Marsiæ semper,

Genæ inficeta, plena rugis, insulsa,

Aversa Musis. Rursus o! mihi rursus,

Vale Neæra dedecus puellarum,

Urbisque probrum. Nam quid ipsa me spernis,

Quid despicias, quem Turilla formosa,

Turilla blanda, flos Turilla Nympharum,

Complexa sponte vindicatque jamdudum,

Sibique poscit: quæque jam meo cantu

Superba tollit arduum caput cælo:

Et se Corynnis seque Lesbiis confert.

At tu Neæra quam tuam vicem quondam

Tacita dolebis, et tuum argues fastum?

Quam me requires et vocabis incassum?

BASIUM XV.

Conqueritur fugam Pancharidis.

Quo sic Diva fugis ? quid sic deserta pererras
 Avia, nec nostri, nec memor ipsa tui ?
 Non metuis Fauni ne dum incommitata vagaris,
 Injiciant rapidas in tua colla manus ?
 Hos tu, diva, tuis longe complexibus arce,
 Nec patere ingenuis oscula ferre genis.
 Nec vero sic te oblitam nostrique tuique,
 Crediderim, licet est suspiciosus amor.
 Ut quibus effætos artus depasta senecta est,
 Queis vires penitus diriguere gelu;
 Et denso vestita quibus præcordia villo,
 Et suffusa genis hispida barba riget :
 Anteferas, mea vita, mihi, cui corpore sanguis
 Integer, & pingit prima juvena genas. ●
 Quanquam adversa mihi et nimium contraria votis,
 Non adeo adversam te tamen esse putem.
 At vos vel manibus Fauni violare puellam
 Parcite, delicias nec temerate meas.
 Furtiva nec falce meas invadite messes,
 Totus ut hujus ego, tota puella mea est.
 Sed quid te deserta juvat per lustra vagari

Totne

Tot ne per anfractus me mea vita fugis?

I, fuge per nemora et saltus, per inhospita tesqua:

Per nemora et saltus, per quoque tesqua sequar.

Invia nulla mihi fuerit via, sive natatu

Flumina, seu cursu vis superare juga.

Nec me vel densus lapidosæ grandinis imber

Arceat, aut rapidi vis furiosa Noti.

Nec me flagranti revocarit Syrius astro,

Nec nivis æternæ terra adoperta gelu.

Nil me terruerit, quin quod Natura pavorque

Ingenitus refugit, sponte capesset Amor.

Fallor ego? hæc nostros sic aversaris amores.

At tentare lubet quam mihi certa fides.

Non igitur pulsata mihi tot planctibus astra,

Non mihi tot sylvis carmina dicta tuis:

Tot suscepta mihi discrimina cæca viarum,

Tot superati æstus, tot superatæ hiemes;

Tot mihi decursæ per opaca silentia noctes,

In te sunt animi pignora certa mei?

His licuit tentasse satis. Jam parce labori

Ingrato, ingrati, lux mea, parce fugæ

Sed fugit ah! ventisque preces ludibria mandat,

O! nimium sortis aspera fata meæ.

Sic ego sum duræ natus servire puellæ?

Sic erit immitis semper ut angat amor?

¶

BASIUM XVI.

*Exaggerat felicitatem & infelicitatem in
osculando.*

Donec pressius incubo labellis
Et diduco avidus tuæ, Puella,
Flosculos animæ suaveolentes,
Unus tum videor mihi Deorum
Seu quid altius est beatiusve.

Mox ut te eripis, ecce ego repente
Unus qui saperum mihi videbar,
Seu quid altius est beatiusve,
Orci mi videor relatus umbris,
Seu quid inferiusve tristiusve.

BASIUM XVII.

Expetit modum in osculando,

Tunc Pancharidis meæ labellis
Infelix animæ ausus incubare?
Ausus sugere mella basiorum?
Ausus nectare delicatiore
Tete proluere: heu miselle parce:
Nam dum sugere mella, dumque nectar

Credis ebibere, ebibis venena,
 Et incendia fugis et furores.
 Non sentis etenim ut tuos per artus
 Erret flamma furens, latensque virus
 Serpat in jecur intimasque venas:
 Dum tu incautior hinc et inde fugis;
 Et hauris Dominæ meæ labella,
 Maligna ah! Dominæ nimis labella,
 Quæ me tam miseris modis habetis,
 Ne sævite adeo labella bella.
 Sæviistis satis atque torruistis,
 Nunc restinguite flammeos calores:
 Nunc disperdite fluctuans venenum:
 Paulum basia vestra temperate.
 Volo basia, non venena et ignes,

BASIUM XVIII.

*Execratur Pancharidis pulchritudinem, quæ
 captus erat.*

Salvete aureolæ meæ puellæ
 Crines aureolique crispulique.
 Salvete et mihi vos puellæ ocelli;
 Ocelli improbuli protervulique.
 Salvete et veneris pares papillis
 Papillæ teretesque turgidæque

X ij

Solvete simul purpureæ libella,
Tota denique Pancharilla solve.

Quia vos aureoli perire crines,
Et vos improbati perire ocelli,
Vos et marginales perire mamme,
Perire simul purpureæ libella,
Tota denique tota in perito
Quæ visa perit repente totis.

BASIUM XIX.

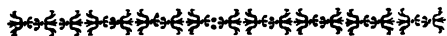
Dicit Lachrymas Pancharilla non esse lachrymas, sed flammæ et incendia amoris,

At mi dicite lacrymæ tenelle,
Vos quæ candidæ meæ puellæ,
Os argenteolo rigatis imbre,
Qui fas hæserit hic puellæ ocellis,
Qui toti igneoli undequaque spargunt,
Toc incendia missilesque flammæ?

Verum fallor ego, et tuæ Puella
Quæ mihi lacrymæ et putantur imbres,
Non sunt hæ lacrymæ aut aquosus imber,
Sunt incendia flammæque guttæ
Quæ me sic adeo intime perurunt,
Consumpta ut rapidi caloris æstu,
Jam mi pectora tota colliguescant.

JOANNIS BONEFONII 137

Quid jam non igitur miselli amantes
Sperent aut metuant quibus creare,
Undam flamma potest et unda flammam.

BASIUM XX.

*Scribit se nunquam posthac aditurum
Pancharillam.*

Quid o! Cupidinis duces,
Ocelluli lascivuli,
Me prodidistis inscium,
Ausu tueri fixius
Vultus puellæ lubricos?
Quorum nitore, ceu novi,
Perculsus ictu syderis,
Humi repente corruui.

Quid o! pedes audaculi,
Me sic iistis perditum
Dum me vagantem sistitis
Ad illa divæ liminæ,
Ubi furore saucii,
Hanc penè vitam liquimus?

Quid o! manus protervulæ
Sic irruistis in sinum
Et lacteas papillulas,
Us hinc amoris diffuens

Serpensque sensim in intimos

Artus venenum cor mihi,

Pectusque totum absumeret?

At ipse vestram comprimam

Ferocientem insaniam,

Et turgidos licentia

Istos domabo spiritus.

Nam vos pedes audaculi

Premam deinceps compede;

Et vos manus protervulæ

Arctabo duris vinculis;

Et vos ocelli fascia

Lascivientes obtegam,

Ut nec tueri ocelluli

Vultus puellæ lubricos:

Nec involare vos manus

In lacteas papillulas:

Nec illa posthac vos pedes

Possitis unquam sistere

Ad Pancharillæ limina.

BASIU M XXI.

Petit à Cupidine ut finem basiis imponat

n non , sæve puer , satis superque est
 ut me pectore parturire flammas ,
 ut ignes premere intimis medullis ,
 à suspiria ventilentque flammas
 incendantque animi æstuantis ignes ?
 Jam suspiria , jam modum furori
 tandem ponite : sat meos per artus
 arit flamma , furit malignus ignis.
 et vos ô lacrymæ profusiores
 deste , et miserum levate amantem :
 deste atque animi æstuantis ignes
 contra immergite largiore rivo.
 Tu ? qui me lacrymæ levare possint,
 ulve extinguere tot caloris æstus ,
 uas incendia , quas mei voraces
 ammæ pectoris ebibere totas ?

BASIUM XXII.

*Conqueritur cor suum a Pancharide esse furto
ablatum.*

Errabam in silvis, erranti retia mille
 Mille puella plagas insidiosa parat.
 Occupat incautum, corque in sua retia tandem
 Trudit, et æterna compede dura premit.
 Hei mihi! sic cassos, sic vincula nectis amanti,
 Hei mihi! sic misero cor violenta rapis?
 Non queror esse tuū: sed erā quod sponte daturus,
 Cor mihi te furto surripuisse queror.

BASIU M XXIII.

*Quæritur de Pancharide, quod illa sit sævior
maligniorque tonitru et fulmine.*

Veni ad Panchariden meridiatum,
Cum mox insolito fragore cælum
Concussum tonat, igniumque late
Trisulcis jaculis coruscat æther.
Illa fœmineo pavore languens
Ruit protinus in sinus amantis:
Et serva miseram, inquit illa, serva.

Ego sollicitam et nimis paventem
Sustentans gremio, quid o! puella,
Quid me poscis opem, jubesque te te
Ut servem, nimium meticulosa,
Quæ sic fulgura vana pertimescis,
Tonitrusque paves, inane murmur?
Quin meme miserum, puella, serva
In quem letiferis tuis ocellis
Multo fulgura tu maligniora,
Multo fulmina sæviora vibras.

BASIUM XXIV.

*Comparationem facit inter semetipsum, &
Rosam rubentem et pallentem.*

En flores tibi mitto discolores ,
Pallentemque rosam et rosam rubentem.
Illam cum aspicias , miselli amanti
Putas pallidulos videre vultus.
Cum tueberis hanc rubore tinctam,
Putes igne rubens cor intueri.

BASIUM XXV.

*Vult ut Pancharis eodem oculo pereat, quod
ille periit.*

- Amabo, hunc mihi commodes ocellum ;
Hunc tuum improbulum , puella , ocellum
Qui tot tela vibrat , vibratque flammis.
Quid acturus eo , Puella , queris ?
Ut hinc tela petam , petamque flammis ,
Quibus quot perii misellus olim ,
Tot et tu pereas , misella , telis ,
Tot et tu pereas , misella , flammis.

IBAS IUM XXVI.

AD D. FRANCISCUM MYRONEM,
SENATOREM PARISIENSEM.

Qualem velit Amicam.

Sit in deliciis puella, Myro,

Quæ claris radiat superba gemmis;

Quæ monilibus atque margaritis.

Tota conspicua, atque onusta tota est.

Sit in deliciis amoribusque,

Quæ creta sibi, quæque purpurisso

Et veneficiis colorat ora.

Placet, Myro, mihi puella simplex,

Cui nativa genas rubedo pingit,

Nativusque pudor. Placet puella

Ore virgineo et decente cultu,

Artis nescia, negligensque fuci.

Placet denique quæ nihil monilis,

Nil gemmæ indiga, nilque margarita,

Poilet ipsa satis suapte forma.

BASIU M XXVII.

AD EUNDEM.

Conqueritur perfidiam et inconstantiam Pancharidis, et subjungit se illam tamen amaturum, quamvis alii viro, militi putâ, nupserit.

Aspice quàm dubia, Myro, me verset arena,

Aspice quos ludos ludere suerit Amor.

Illâ suis quæ plus oculis me nuper amabat,

Alterius nunc est facta puella viri,

Ah! genus instabile et malefidum femina nomen,

Quam sibi constantem non videt una dies!

Hæc erat illa fides, qua tu jurare solebas

Te propriamque mihi perpetuamque fore?

Sed non fallacis querimur perjuria linguæ:

Non querimur læsos sæpius ore Deos.

Quæ sit facta Diis, sit Dis injuria curæ,

Quos video ultores post caput esse tuum.

Te queror indigni te militis esse maritam:

Te queror ingenuam barbara vincula pati.

Ah! mihi tu poteras victrix præfigere leges:

Jura mihi poteras imperiosa dare.

Nec leges mihi turpe tuas, et jura subire:

JOANNIS BONEFONII. 145

Parere imperiis nec mihi turpe tuis.

Rusticus est nimium, verique ignarus amoris,

Quem pulchræ dominæ jussa subire pudet.

Nunc te etiam, licet ipsa aliò traduxeris ignes,

Et licet odisti, semper amabo tamen.

Nunc etiam legesque tuas, tua jussa capessam:

Nunc etiam nutus imperiumque sequar.

Tu si forte mihi priscum impertire favorem,

Si miserum rursus, perfida, amare negas;

Finxeris at certe, certè simularis amare:

Sat mihi fictus erit, sat simulatus amor.

BASIUM XXVIII.

*Execratur Musas, utpote Pancharidis amores
non augentes.*

Ite; quando nihil juvare amantem,

Quando conciliare nec potestis

Adversam nimium mihi puellam:

Ite in exitium malasque flammæ,

Musæ perniciæ meæ juventæ.

Nam quid illa meo superba cantu

Famam in postera secla prorogabit,

Quæ meas toties precationes

Sprevit aspera contumaxque flectit?

Quin vos quin potius subire flammās,
 Quin vos quin potius valere in ignes
 Camœnæ mihi non bene auspicatæ.
 Verum pignus ego meique amoris,
 Et meæ fidei obsides camœnas
 Scelestus jubeam valere in ignes?
 Ego nomina clara Pancharillæ,
 Quibus vel Venus invidere possit,
 Diris devoveam ustulanda flammis?
 Quin vos vivite clara Pancharillæ
 Meæ nomina, vivite o! Camœnæ,
 Nec incendia nec timete flammās.
 Unum me satis æstuarè flammis;
 Unum sit satis ignibus perire.

BASIUM XXIX,

*Comparat malum suum Venereum cum malo
 Promethei, Tityi, Sisyphi, &c,*

Nec cœlum assiduo madescit imbre,
 Nec mare assiduis tumet procellis:
 At mihi assiduo imbre lacrymarum
 Ora tota madent, mihiq; pectus
 Curarum assiduis tumet procellis.
 Non terras petit usque et usque fulmen;

JOANNIS BONEFONII. 147

At me fulminibus nocentiora
Usque tela petunt , et usque flammæ.
Non semper miserum vorat Prometheum ,
Nec semper Tityum malignus ales :
At malignior usque mihi Cupido ,
Et fibras vorat , et vorat medullas.
Non Ixiona Sisyphumve pondus
Urget perpetuum : At mihi perenne
Pondus incubat : at me et usque et usque
Dolorum rapit orbis inquietus ,
O ! me ter miserum , o ! nimis sinistro
Natum sidere , Diisque inauspicatis !

BASIUM XXX.

*Conqueritur se justam moriendi causam non
habere.*

Non ego, Diva, queror blandæ modulamine vocis,
Quod me excantaris surpuerisque mihi.
Non ego, Diva, queror , dulci quod nectare tincta
E labris animam mihi tua labra trahunt.
Non quod mihi pæto furata es lumine pectus.
Ast unum infælix hoc ego , Diva , queror :
Dum sic occumbo , tam dulci occumbere leto ,
Ut leti non sit justa querela mei.

BASIAM XXXI.

*Petit Basium a Pancharide, et optat ut inter
basiandum expiret.*

Panchari, virgineos inter flos unice flores,
 Panchari, pars animæ dimidiata meæ:
 Cujus labra rosas spirant, violasque capilli,
 Spirant cinnameum candida colla nemus.
 Da mihi da pressim luctantibus humida linguis
 Basia per longas continuata moras.
 Qualia dat casto turtur sociata marito,
 Qualia amatori blanda columba suo.
 Nec numera ut cupido numerabat Lesbia vati;
 Illa dare ex animo, non numerate juvet.
 At tu dum cupido miscebis basia amanti,
 Junge oculos oculis, et labra junge labris.
 Nec penitus clausa ore tene, nec aperta licenter,
 Ut nec clausa juvant, sic neque hiulca decent.
 Sit satis ad pulsum linguis fecisse duabus,
 Innocuoque brevem dente dedisse viam.
 Occurrat veniens venienti lingula linguæ,
 Alteraque alterius mobilis ore natet.
 Ne tota committe tamen mihi prælia lingua;
 At summa tantum cuspide bella gere.

Dumque

JOANNIS BONEFONII. 149

Dumque tuam exsugam, tu nostram exsuge vicissim.

Dum te dente petam, me quoque dente pete.

Sint voces querulæ, sint blæsula verba loquentium:

Nec desint tremulo murmura blanda sono.

Postremò in nostris animam depone labellis:

Hic morere, aut certe finge petulca mori.

Sic est, et cupidum tandem exorata besti.

Estque anima in labris nostra relicta suis:

Omnibus e membris illuc stimulata cucurrit,

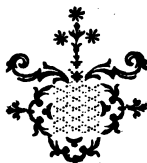
Tanquam perpetuas hic habitura moras.

Sic eat et redeat toties, erretque labellis,

Dum se animæ penitus misceat illa tuæ.

Nec tu animam ex anima possis divellere nostra,

Ut noster nunquam dissolvetur amor.

BASIUM XXXII.

*Rogat Venerem, ut si forte in prælia Basiorum
expiret, animæ illius hæres esse non
dedignetur.*

Cum certamina mox futura verso,
Tot mentem illecebræ meam titillant,
Sola ut ebria cogitatione
Jam tum deficiat. Quid ergo sospes
Hæc certamina perferam cruenta:
Quem certaminis ipsa vel futuri
Cogitatio vulnerare possit?
O! Venus bona, quæ bonos amantes
Una numine prospero tueris,
Hoc si me miserum impotentiore
Contingit cadere immorique bello,
Accipe hanc animam, et beatoris
Duc in florida me vireta Cypri.

JOANNIS BONEFONII. 131

PERVIGILIUM

VENERIS.

O nox suavicula bonæ tenebræ,
Tenebræ mihi luce clariore,
Quæ meam Ventrém es Suavitatem,
Cor vitamque meam mihi attulistis.

Nunc te possideo, alma Pancharilla,
Turturilla mea, et Colombalilla!
Nunc blandæ Veneri licet Olitare;
Longæ præmia nunc moræ referre;
Amplexuque mihi frui cupito;
Ferox, improba, dura, quid moraris?
Sic me languidulum? quid illa linguæ
Mella sugere, quid suavis auram
Oris colligere, et tenaciore
Vetas conserere invicem labella?
Quod voto tacito unice requisis,
Cur id, dura, mihi negas roganti?
At prior cupias licet, pudica,
Et frontis terricæ cupis videris;
Spernens (credere si licebis unquam)
Molles nequitiæ libidinesque.

At te per faculas tuas micantes,
 Et hæc æmula pupare labella
 Oro, perque genas, et hunc capillum,
 Qui formosa væsus flagellat ora,
 Oro perque sinus, et has papillas
 Primulùm tibi jam sororiantes,
 Has gemmas geminas pari decore
 Surgentes, geminis pares pyropis, lucivans non O
 Ne Cupidine jamdiu estuantem oculi idem sidonei
 Eneca. Ah! perii miser: quid? Immo mæstem me
 Jamdudum perii, nisi benigna. per cupido. to
 Favet ocibus, ocibusque cordis. ubi. ubi. et. ubi.
 Tot incendia, Pancharilla, sedas.
 Me Venus bona, me Cupido serva!
 Mi mens insolitum furit furor, sic. sic. sic. sic.
 Neque hunc ferre potest furoris æstum,
 Hæc suspiria et hæc preces trahentem,
 Imo a pectore, jam neci propinquus,
 Quum victæ subito ira detumescit;
 Et mox virgineo pudore leves
 Interfusa genas, et ora casto
 Spargens molliter hæbre lacrymarum,
 Tota, inquit, tua Pancharilla hæc tota est.
 Mutuo tibi mancipata nexu,
 Cum dicto simul osculum propinat,
 Ultro se admovent, et prudenter audax,
 Sese in brachia nexu dedit.

JOANNIS BONEFONII. 153

Ego compositam aureo cubili
Totum verto in eam furoris ignem :
Quæ mi incendia tanta suscitavit.
Toto corpore pronus in suaves
Amplexus tuo, cruribusque crura ;
Pes pedi, femori femur recumbit :
Hærent oribus ora, labra labris,
Firmo pectora glutino cohærent.
Jamque Cypridis aurea vireta,
Jam Cupidinis hortulos pererit,
Vere perpetuo hortulos virentes ;
Hinc rosas teneras legens, et inde
Narcissum, violas, amaracumque,
Mellitis nimis atque delicatis
Usque ad invidiam osculis fruisco.
Stricto corpora colligata nexu
Confundunt animas : duellum utrinque
Commiscent tremulæ per ora linguæ.

O! quot lectulus et lucernaper nox
Molles delicias utrinque vidit!
Dum strictim appliciti arctiore vinclo
Hæremus calidi, Venusque venis
Diffusa interioribus, repente
Artus languidulos liquore rorat,
Alternantibus osculis, utrinque
Occursantibus hinc et inde linguis,
Conniventibus hinc et inde ocellis.

Tum dico : Superi tenete cœlum ,
 Vestram numina possidete sortem ,
 Dum te teneam , alma Pancharilla ,
 Dum te possideam , nec ipse cœlum ,
 Nec vestram Saperi invidebo sortem .
 Et nunc roscida labra suaviari ,
 Et nunc mollibus immori lacertis ,
 Nunc patrantibus innatare ocellis ,
 Nunc et brachia tortili capillo
 Impedire juvat , modo osculari
 Anhelas tremulo sinu papillas ,
 Papillis Veneris pares papillas ,
 Altrices animæ meæ papillas .
 Nunc saltu volucris insilire collo ,
 Nunc candente genas notare dentæ ,
 Nunc errare manu licentiore
 Illa per femora , illa perpolita ,
 Illa marmoreo superba luxu ,
 Quibus janitor excubat Cupido ,
 Et sacram Veneris tuetur arcem ,
 Mille ludimus osculis protervi ,
 Ut colludere turturique turtur ,
 Columbæque suæ solet columbus ;
 Certatimque damus notas amoris ,
 Certatimque damus notas furoris ,
 Et transfudimus ore semihulco
 Errantes animas et hinc et inde .

JOANNIS BONEFONII. 155

Hæc nos prælia militamus inter
 Sudores varios anhelitusque,
 Dum fessa Venere artibusque tritis;
 Et jam deficientibus medullis,
 Et jam deficiente corde anhelo,
 Cogor languidos inire somnos:
 Mox et succiduum recondo collum
 In meæ tenero sinu Puellæ.
 Illa, interposita minus vel hora;
 Pungit sæpicule, atque dormientis
 Aurem vellicat, et subinde tractat,
 Et me verberat osculis subinde,
 Et parente petit labella morsu.
 Tum me blanda iterum vocans ad arma
 Sic, ignave, jaces sopore victus,
 Sic cessas? ait. Hic repente lento
 Sopore excutior; juvatque gnavum
 Ad Cupidinis arma prosilire,
 Juvat cominus, eminus ferire,
 Et cæsim juvat, et ferire punctim.
 Jamque vulnere dulce sævienti
 Hostis transadigo intimas medullas.
 Reddit multiplices vices uterque,
 Et subsultibus hinc et inde crebris
 Spissat officium: novas uterque
 Serit delicias, serit lepores,
 Uterque improbuloſ jocos, uterque

Fingit blanditias proterviores,
 Facit nequitias salaciores,
 Omnes Cypridis induit figuras,
 Donec corpora miscuo furore
 In unum coeunt amica corpus.

Millies mihi milliesque salve
 Nox felicibus invidenda Divis,
 Quâ nec Juno mihi beatiorem,
 Nec possit Venus ipsa polliceri.

Salvete o mihi candidæ tenebræ,
 Tot inter Veneres, salaciasque,
 Et tot blanditias faventiasque,
 Et tot illecebras lubentiasque,
 Et suspiria, murmura, et susurros,
 Et convitia mutuosque quæstus,
 Lusus, oscula, tinnulos cachinnos,
 Rixas, prælia, morsicationes,
 Iras, vulnera, lingulationes,
 Vitas atque neces reciprocantes,
 Et tot nequitias mihi peractæ.

FINIS.

562891

